

UJEDNAČAVANJE SUDSKE PRAKSE OPĆINSKIH I ŽUPANIJSKIH SUDOVA

-

2019. godina

Priručnik za polaznike/ice

Izrada obrazovnog materijala:

Ana Garačić

Predsjednica Kaznenog odjela
Vrhovnog sud Republike Hrvatske

Zagreb, prosinac 2018.

Copyright 2018.

Pravosudna akademija

Ulica grada Vukovara 49, 10 000 Zagreb, Hrvatska

TEL 00385(0)1 371 4540 FAKS 00385(0)1 371 4549 WEB www.pak.hr

SADRŽAJ

1. UVODNE NAPOMENE	4
1.1. Ujednačavanje sudske prakse – općenito	4
1.2. Ravnomjerna dodjela predmeta u rad	4
2. DOSTUPNOST SUDSKE PRAKSE	6
2.1. Supra	6
2.2. SupraNova	6
3. ZAKONODAVNI OKVIR	8
3.1. Zakon o sudovima.....	8
3.2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima iz 2015. godine	9
3.3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima iz 2018. godine	10
4. UJEDNAČAVANJE SUDSKE PRAKSE DONOŠENJEM PRAVNIH SHVAĆANJA	11
5. UJEDNAČAVANJE SUDSKE PRAKSE DONOŠENJEM ZAKLJUČAKA	19
6. UJEDNAČAVANJE SUDSKE PRAKSE EDUKACIJOM SUDACA	49
6.1. KAZNENI ZAKON.....	49
6.2. ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU	51
6.3. ZAKON O PRAVOSUDNOJ SURADNJI S DRŽAVAMA ČLANICAMA EUROPSKE UNIJE	87
6.4. ZAKON O PROBACIJI	93
7. ANALIZA.....	94

1. UVODNE NAPOMENE

U ovom priručniku prvenstveno ukazujemo na primjenu odredbi Kaznenog zakona, Zakona o kaznenom postupku, Zakona o sudovima za mladeži, Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije, Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći, Zakona o uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta.

Priručnik slijedi sudsku praksu nabrojanih zakona kronološkim redom prema člancima pojedinih zakona.

U priručniku su korištene kratice:

KZ/11 – Kazneni zakon

KZ/97 – Kazneni zakon

ZPSKS-EU- Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije

ZOMPO - Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći,

ZSM – Zakon o sudovima za mladež

ZKP/08 – Zakon o kaznenom postupku

ZUSKOK – Zakona o uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta.

1.1. Ujednačavanje sudske prakse – općenito

Ujednačavanje kaznene sudske prakse u odnosu na odluke svih sudova, prvostupanjskih općinskih i drugostupanjskih županijske danas je povezano s niz poteškoća jer ne postoji jedan apelacioni sud koji bi kao drugostupanjski sud ujednačavao praksu svih općinskih sudova u Republici Hrvatskoj.

Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučuje samo o žalbama na odluke županijskih sudova i ujednačava njihovu sudsku praksu ali ne može utjecati na praksu općinskih sudova, jedino preko izvanrednih pravnih lijekova čiji je doseg ograničen.

Ujednačena sudska praksa u odnosu na odluke svih sudova, općinskih i županijske, doprinijelo bi se pravnoj sigurnosti građana, a time i ugledu sudstva u cjelini.

Ovaj nedostatak pokušalo se donekle ublažiti izmjenama i dopunama Sudskoga poslovnika i uvođenjem algoritma kružne dodjele za kaznene predmete koji se rješavaju u drugome stupnju. Tim načinom dodjele predmeta u rad ipak nije riješen osnovni problema, ujednačavanje prakse općinskih sudova, nego je umanjen eventualni utjecaj lokalne sredine na rad sudova.

1.2. Ravnomjerna dodjela predmeta u rad

Kazneni odjel Vrhovnog suda će od 1. travnja 2017. također je započeti s primjenom sustava eSpis za upravljanje i rad na sudskim predmetima. Primjena tog sustava donosi određene promjene u organizaciji rada u Kaznenom odjelu, ali i u drugim odjelima Vrhovnog suda (pisarnicama). Značajnije promjene se odnose na način dodjele predmeta u rad, izvješća za praćenje rada te će osnovni podaci o predmetima biti dostupni javnosti putem usluge ePredmet. Dodjela predmeta u rad odvijat će se primjenom algoritma za automatsku dodjelu predmeta sustava eSpis, uvažavajući definirana pravila:

- 1.) Dodjela predmeta odvija se automatski prilikom osnivanja predmeta u eSpisu
- 2.) Osnivanje predmeta u eSpisu obavlja Kaznena pisarnica
- 3.) Osnivanje predmeta u eSpisu obavlja se prema redoslijedu zaprimanja spisa u Prijemnoj pisarnici (spisu se u Prijemnoj pisarnici na prijemni štambilj pored datuma upisuje podbroj upisa u Prijemnu knjigu)
- 4.) Sustav automatski dodjeljuje predmet u rad izvjestitelju
- 5.) Suci moraju dobiti podjednak broj predmeta u rad u svakoj od definiranih „grupa za dodjelu“
- 6.) Suci mogu dobiti u rad samo onu vrstu predmeta na kojima im je određen rad godišnjim rasporedom (primjerice, Kžm i Kžzd upisnici)
- 7.) Izračun broja dodijeljenih predmeta uvažava oslobođenja sudaca (primjerice, za suca s oslobođenjem 50% svaki predmet koji mu se dodijeli u rad se vrednuje kao 2 predmeta)
- 8.) Kod prijelaza u novo razdoblje (novu kalendarsku godinu), postavit će se početni brojači u eSpisu kako bi se broj dodijeljenih predmeta izjednačio i na duže razdoblje od godine dana (suci koji su dobili najmanje predmeta u određenoj grupi, imat će početno stanje 0, dok će sucima koji su dobili više predmeta početno stanje biti uvećano za razliku u broju predmeta)

Iznimke u kojima se ne primjenjuje algoritam za automatsku dodjelu predmeta ili se djelomice primjenjuje su:

- predmeti u kojima je VSRH već ranije ukinuo odluku i predmet vratio nadležnom sudu, kada će se spis u povodu nove žalbe vrati VSRH dodjeljuje su u rad istom izvjestitelju
- izvanredne dodjele predmeta sudskim savjetnicima na temelju naloga predsjednika odjela
- ako se iz jednog spisa predmeta formira više predmeta u Vrhovnom sudu, samo se prvi takav predmet dodijeli primjenom algoritma za nasumičnu dodjelu, a svi ostali predmeti dodjeljuju se istom izvjestitelju
- ako je povodom žalbe na presudu preinačena prvostupanjska presuda na način da je određen istražni zatvor (obligatoran), novoformirani predmet II Kž dodjeljuje se u rad savjetniku toga vijeća
- ako je sudac otišao sa suda njegovi predmeti se uzimaju kao novi priliv i upućuju na redovitu automatsku dodjelu
- ako se novom sucu formira referada on dobiva predmete do prosjeka koji su dobili drugi suci u prethodnih 12 mjeseci po grupama predmeta, a nakon toga

redovitom automatskom dodjelom ravnomjerno s ostalim sucima u tekućoj godini, na način da mu se broj primljenih predmeta smatra jednakim broju predmeta kao kod suca koji je primio najmanje predmeta u pojedinoj grupi u toj godini.

Ovi izuzeci od automatske kružne dodjele spisa još su brojniji kada je riječ o drugostupanjskim županijskim sudovima koji odlučuju o žalbama na odluke općinskih sudova, no svi općinski sudovi ne rade sve vrste predmeta, npr. svi općinski sudovi ne rade maloljetničke predmete, čime se ujednačena dodjela narušava.

Da bi sudsku prasku mogli uspješno ujednačavati ona najprije mora biti dostupna svim sucima, što znači da mora biti objavljena. Osim toga mora postojati zakonodavni okvir koji danas postoji samo djelomice.

2. DOSTUPNOST SUDSKE PRAKSE

Za uspješno ujednačavanje sudske prakse potrebno je najprije učiniti je dostupnom svima sucima, sudskim savjetnicima, te pravnoj i općoj javnosti što je danas u velikoj mjeri i ostvareno.

2.1. Supra

Uz pomoć sredstava Europske unije i upornim nastojanjem Vrhovnoga suda sudska praksa je u velikoj mjeri dostupna putem intraneta ili javnoga web-a.

Vrhovni sud Republike Hrvatske predstavio je javnosti u srijedu 17. prosinca 2003. novi sustav objavljivanja sudske prakse – SuPra

Dostupnost prakse Vrhovnoga suda je izrazita jer se sve odluke Vrhovnoga suda anonimiziraju i indeksiraju, a nakon toga objave na javnome web-u što je jedinstvena europska praksa.

Trenutno na javnome webu imamo već više od 200.000 odluka Vrhovnoga suda i županijskih sudova koje su anonimizirane i indeksirane tako da se mogu pretraživati po stvarnom i zakonskom kazalu kao i po ključnim riječima u tekstu svake odluke.

Praksa nižih sudova: visokih sudova, županijskih i općinskih djelomice se objavljuje na internetu, a unatrag dvije godine najvećim dijelom je dostupna na Intranetu tko da je mogu svi koristiti na svojim sudovima putem lozinki koje su određene za tu svrhu.

2.2. SupraNova

Objavom sudskih odluka na Intranetu omogućeno je samo-ujednačavanje ili tzv. horizontalno ujednačavanje sudske prakse. Kako su sve odluke dostupne očekuje se da suci kada rješavaju neki pravni slučaj prouče sudsku praksu drugih sudova o istoj stvari kako bi provjerili ispravnost ili pogrešnost vlastitog tumačenja zakona.

Trenutno je na intranetu objavljeno više od milijun različitih odluka koje se mogu pretraživati po ključnim riječima, a one koje su indeksirane mogu se pretraživati i po stvarnom ili zakonskom kazalu.

Cilj:

- ujednačena sudska praksa

Kako ga postići:

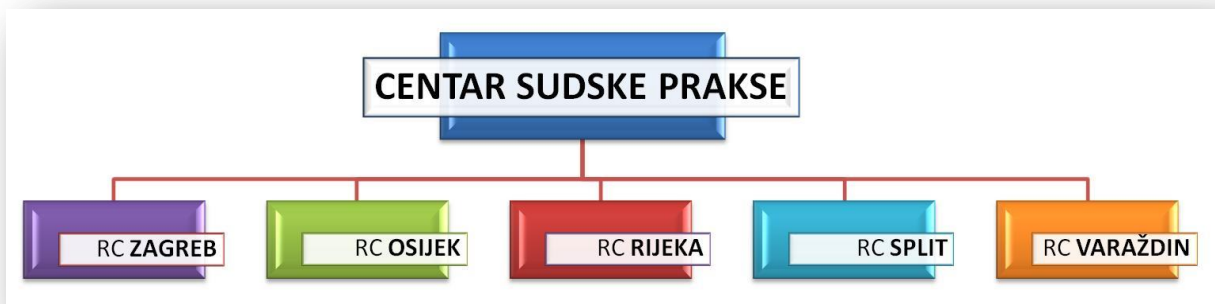
- dostupnost sudske prakse svim sucima, općoj i pravnoj javnosti – internet – Portal sudske prakse
- dostupnost sudske prakse svim sucima – intranet – SupraNova
- zakonodavno okvir – Zakon o sudovima (čl. 27. i čl. 43. ZOS)
- edukacija sudaca i sudskih savjetnika na svim razinama u korištenju sudske prakse.

Početakom 2011. godine pokrenuli smo novi projekt objave sudske prakse – SupraNova

- danas taj projekt uz manje izuzetke obuhvaća sve sudove u RH
- njegov cilj je postignut tzv. horizontalno ujednačavanje sudske prakse

Centar sudske prakse (CSP)

- Sjedište u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske
- Regionalni centri Zagreb, Osijek, Rijeka, Split i Varaždin

Objava punog teksta odluke - intranet

- Digitalno potpisivanje sudske odluke
- Siguran nadzor razmjene podataka među sudovima
- Povezivanje odluka prema stupnju donošenja
- Osobni privatni podaci na internetu su anonimizirani
- Objava pravnih stajališta tzv. sentenci
- Povezivanje sa tekstovima propisa (Narodne novine i Cadiat)
- Povezivanje sa e–Spis aplikacijom
- Arhiviranje sudskih odluka

SupraNova i eSpis

- Dva neovisna i različita sustava za evidenciju istih i/ili sličnih podataka o odluci
- Unapređenje sustava SupraNova i eSpis
- Smanjenje opterećenja krajnjih korisnika i olakšan rad
- Jednostavnija administracija
- Točnost i usklađenost podataka
- Jedinstvenost podataka
- Rad u jednom sustavu za zapisničare (eSpis)
- Integracijom je omogućeno da se ta dva procesa spoje u jedan pa nije potrebno još jednom unositi i digitalno otpremati odluku kroz SupraNova aplikaciju

3. ZAKONODAVNI OKVIR

3.1. Zakon o sudovima

Zakonodavni okvira koji se tiče ujednačavanja sudske prakse propisan je u Zakonu o sudovima, a od tri odredbe dvije su u 2015. godini izmijenjene i dopunjene. Tako je propisano da je:

Viši sud dužan je nižem sudu ukazati na nedostatke koje je uočio prigodom odlučivanja o pravnom lijeku ili na drugi način.

Viši sud može tražiti od nižeg suda podatke u svezi s primjenom zakona, problemima koji se javljaju u suđenju, praćenju i proučavanju sudske prakse te druge podatke, a može izvršiti i neposredan nadzor nad radom tog suda i pojedinih sudaca, kao i organizirati zajedničke sastanke radi razmatranja navedenih pitanja.

Vrhovni sud Republike Hrvatske će radi razmatranja spornih pravnih pitanja koja se odnose na drugostupanjsko sudovanje, u svrhu ujednačavanja sudske prakse, svakih šest mjeseci, a po potrebi i češće, organizirati zajednički sastanak s predsjednicima sudskih odjela svih županijskih sudova. Zaključci sa sastanka objavit će se na internetskoj stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Viši sud prigodom provedbe ovlaštenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne smije ni na koji način utjecati na neovisnost i slobodu suda nižeg stupnja u donošenju odluke u pojedinom predmetu.¹

Kada je riječ o sjednicama sudskih odjela:

Na sjednicama sudskog odjela razmatraju se pitanja od interesa za rad odjela, a posebice organizacija unutarnjeg poslovanja, sporna pravna pitanja, ujednačavanje sudske prakse i pitanja važna za primjenu propisa iz pojedinih pravnih područja te praćenje rada i stručnog usavršavanja sudaca, sudskih savjetnika i sudačkih vježbenika raspoređenih na rad u odjel.

Na sjednicama sudskih odjela županijskog suda, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske razmatraju se i pitanja od zajedničkog interesa za sudove nižeg stupnja s područja tih sudova.

Na sjednici odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske razmatraju se pitanja od zajedničkog interesa za pojedine ili sve sudove s područja Republike Hrvatske te se razmatraju i daju mišljenja o nacrtima propisa iz pojedinoga pravnog područja.²

3.2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima iz 2015. godine

Kada je riječ o Vrhovnom sudu Republike Hrvatske:

U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se sljedeće ustrojstvene jedinice: Ured predsjednika, Kazneni odjel, Građanski odjel, ustrojstvene jedinice za praćenje, proučavanje i bilježenje sudske prakse pri odjelima te za praćenje i proučavanje sudske prakse sudova pri Vijeću Europe i Europske unije, Centar sudske prakse te ustrojstvene jedinice za poslove sudske uprave.

Građanski odjel obuhvaća područja građanskog, trgovačkog i upravnog prava.

Kazneni odjel obuhvaća područja kaznenog i prekršajnog prava te stegovnih postupaka prema propisima o odvjetništvu i javnom bilježništvu.

Suci se raspoređuju u odjele godišnjim rasporedom poslova.

---

¹ Članak 27. (NN 33/15) Zakona o sudovima

² Članak 38. Zakona o sudovima

Centar sudske prakse prati, analizira i objavljuje sudske prakse sudova u Republici Hrvatskoj i prakse sudova koji odlučuju na razini Vijeća Europe i Europske unije. Voditelj Centra sudske prakse je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske određen godišnjim rasporedom poslova.

Centar sudske prakse djeluje i kroz područne centre pri županijskim sudovima u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zagrebu, čije voditelje imenuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz reda sudaca županijskog suda uz prethodno mišljenje predsjednika suda pri kojem Centar sudske prakse djeluje.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Centra sudske prakse pobliže se uređuje Poslovníkom o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

U Uredu predsjednika obavljaju se poslovi sudske uprave, poslovi međunarodne suradnje, poslovi izobrazbe sudaca i poslovi protokola za potrebe toga suda.

Na poslove protokola Vrhovnog suda Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuju propisi o protokolu Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Vrhovni sud može za svoje poslove protokola upotrebljavati objekte koji su u tu svrhu na raspolaganju Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.

Unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske pobliže se uređuje Poslovníkom tog suda i Sudskim poslovníkom, sukladno zakonu. Poslovník Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi predsjednik suda nakon pribavljenog mišljenja Opće sjednice.³

3.3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima iz 2018. godine

Prema odredbi članak 43. stavak 1. Zakona o sudovima u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se sljedeće ustrojstvene jedinice:

- Ured predsjednika,
- Kazneni odjel,
- Građanski odjel,
- ustrojstvene jedinice za praćenje, proučavanje i bilježenje sudske prakse pri odjelima
- ustrojstvene jedinice za praćenje i proučavanje sudske prakse sudova pri Vijeću Europe i Europske unije,
- Centar sudske prakse
- ustrojstvene jedinice za poslove sudske uprave.

---

³ Članak 43. (NN, 33/15)

Prema odredbi članak 43. stavak 5. Zakona o sudovima Centar sudske prakse prati, analizira i objavljuje sudsku praksu sudova u Republici Hrvatskoj. Voditelj Centra sudske prakse je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske određen godišnjim rasporedom poslova.

4. UJEDNAČAVANJE SUDSKE PRAKSE DONOŠENJEM PRAVNIH SHVAĆANJA

Ujednačavanje sudske prakse donošenjem pravnih shvaćanja uobičajena je praksa Vrhovnog suda i nekih viših i županijskih sudova.

Donošenje pravnih shvaćanja danas je predviđeno u članku 38. Zakonu o sudovima u dijelu koji govori o unutarnjem ustrojstvu sudova, gdje je opisan način rada sudske uprave i sudskih odjela.

Pravno shvaćanje prihvaćeno na sjednici sudskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Upravnog suda Republike Hrvatske, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske, Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske i županijskog suda obvezno je za sva drugostupanjska vijeća ili suce pojedince toga odjela.

To znači da donesena pravna shvaćanja nisu obvezna za niže sudove nego ona prema njima djeluju samo snagom vlastite uvjerljivosti. Međutim, potrebno je navesti da niži sudovi u pravilu prihvaćaju pravna shvaćanja donesena o strane viših sudova, nekad zbog toga što se s njima slažu, a ponekad možda i radi bojazni da bi im suprotna odluka, u slučaju podnošenja pravnoga lijeka, mogla biti ukinuta jer je sudac u svojoj odluci izrazio pravno shvaćanje koje nije sukladno onomu koje je donio viši sud koji će o istoj stvari odlučivati u povodu izjavljenog pravnome lijeka.

Čini nam se da je donošenje pravnih shvaćanja neophodno za ujednačavanje sudske prakse kada je pravna norma nedovoljno jasna tako da daje mogućnosti za dvojaka tumačenja. Sigurno bi bilo daleko bolje da su pravni propisi tako sročeni da ne ostavljaju nikakvu dvojbu oko toga što je zakonodavac određenom pravnom normom želio postići, no kako često puta nije tako donošenje pravnog shvaćanja spasonosno je rješenje kojim se pridonosi boljoj primjeni prava.

Donošenje pravnih shvaćanja je neophodno ne samo kod nedorečenih pravnih normi nego i onda kada sudovi istu pravnu normu različito tumače i primjenjuju pa se pravnim shvaćanjem ujednačava sudska praksa, a građani se u svom pravnom položaju izjednačuju pred zakonom.

Kako je edukacija u pravcu ujednačavanja sudske prakse permanentna u 2018. godini nastaviti ćemo s edukacijom u svim pravcima kao i ranije

4.1. Pravno shvaćanje sa sjednice Kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 26. ožujka 2018.

(čl. 257. st. 6. ZID ZKP, (NN, 145/13 od 6. prosinca 2013.)

Odredbu članak 257. stavak 6. iz prelaznih i završnih odredaba V. Novele ZKP/08 – (NN, 145/13. od 6. prosinca 2013. – stupila na snagu 15. prosinca 2013.) treba tumačiti tako da će se postupci za kaznena djela iz članak 19.c. točka 1. podtočka d) ZKP/08 koji su bili pokrenuti prije stupanja na snagu V. Novele dovršiti pred sudom koji je bio nadležan u trenutku podizanja optužnice, pri čemu se pod dovršenjem postupka smatra i donošenje oslobađajuće, osuđujuće ili odbijajućom presude osim one po članku 452. točki 1. ZKP/08.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Ispravno državni odvjetnik u podnesenoj žalbi ukazuje na bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 6. ZKP/08., jer je prvostupanjski sud nepravilno odbio optužbu zbog stvarne nenadležnosti. Navedenu povredu odredaba kaznenog postupka, prvostupanjski sud je počinio unatoč tomu što je u konkretnom slučaju činjenični opis pod točkama a), b), c) i e), kaznenog djela iz članka 292. stavka 2. u svezi članka 1. alineje 6. KZ/97., podveo pod kazneno djelo novog Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15.-dalje: KZ/11.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013., i to iz glave XXIV., kaznena djela protiv gospodarstva, zlouporabom povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11., pravilno zaključujući da je taj zakon blaži za počinitelje i da je za to kazneno djelo propisana stvarana nadležnost županijskog suda odredbom članka 19. točke c stavka 1. podtočke d) Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ 143/12.), ali je neosnovano ocijenio da za kaznena djela pod točkama a), b), c) i e) činjeničnih opisa podignute optužnice Općinskog državnog odvjetništva u Sisku broj K-DO-17/03 od 8. travnja 2003., izmijenjene optužnice Općinskog državnog odvjetništva u Sisku broj K-DO-393/09 od 15. travnja 2015. nije stvarno nadležan i na temelju članka 452. točke 1. ZKP/08., neosnovano odbio optužbu protiv I. optuženoga P. V., II. optužene A. R., III. optuženoga B. D. i IV. optužene R. P. Naime, državni odvjetnik u svojoj žalbi pravilno ističe da je odredbom članka 257. stavka 6. V. Novele ZKP/08., izrijekom propisano da u kaznenim postupcima za kaznena djela iz članka 19. točke c stavka 1. podtočke d) Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12.-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12. i 56/13.), postupak će se dovršiti pred sudom koji je bio nadležan u trenutku podizanja optužnice, a što pravilnim tumačenjem, ove odredbe znači da će sudovi dovršiti postupke za kaznena djela za koja su bili nadležni u vrijeme podizanja optužnice, neovisno o tome je li za pojedina djela zbog promjene Zakona došlo i do promjene stvarne nadležnosti, na način da bi za ta djela bio nadležan viši sud. Obzirom na navedeno, ovaj sud kao drugostupanjski ocjenjuje kako to pravilno državni odvjetnik navodi u svojoj žalbi, da se prijelazna odredba članka 257. stavka 6. V. Novele ZKP/08., odnosi na iznimku od stvarne nadležnosti županijskog suda u predmetima iz kataloga kaznenih djela navedenih u članku 19. točke c stavka 1. podtočke d) ZKP/08., slijedom čega je za suđenje u ovom kaznenom predmetu stvarno nadležan općinski sud. Dakle, u konkretnom slučaju u svezi prijelazne odredbe članka 257. stavka 6. V. Novele, odlučno je pitanje pravne oznake djela i s tim u svezi određivanje stvarne nadležnosti suda u vrijeme podizanje optužnice, iz čega proizlazi da ukoliko je podignuta optužnica za kazneno djelo za koje je bio nadležan općinski sud, ta odredba daje ovlast i obvezu općinskim sudovima meritorno odlučiti u kaznenim predmetima i za kaznena djela koja se zbog primjene blažeg zakona sada trebaju pravno označiti kao neko od kaznenih djela iz kataloga u članku 19. točke c stavka 1. podtočke d) ZKP/08., za koje bi bio nadležan županijski sud. Na opisani način, jed-

noobrazno je propisana stvarna nadležnost općinskog suda, koji, temeljem istih činjeničnih opisa kaznenog djela iz točaka a), b), c) i e) optužnice, može donijeti oslobađajuću presudu za kazneno djelo iz članka 292. stavka 2. KZ/97., ali i osuđujuću presudu za blaže kazneno djelo iz članka 246. stavka 2. KZ/11., što bez primjene citirane prijelazne odredbe iz članka 257. stavka 6. V. Novele ZKP/08., ne bi bilo moguće. Slijedom iznesenog, trebalo je prihvatiti žalbu državnog odvjetnika i pobijanu presudu ukinuti i predmet uputiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku. (Iz odluke Županijskog suda u Karlovcu, Kž-205/17 od 10. siječnja 2018.)

○ Osim toga, ispravno državni odvjetnik ukazuje na to da je prvostupanjski sud nepravilno tumačio odredbu članka 257. stavak 6. V novele Zakona o kaznenom postupku ("NN" 145/13), radi čega je nepravilno donio i presudu kojom se optužba odbija zbog stvarne nenadležnosti suda, s obzirom na to da je navedenom odredbom propisano da će se u kaznenom postupku za kaznena djela iz članka 19. c. točka 1. podtočka d. ZKP/08, postupak dovršiti pred sudom koji je bio nadležan u trenutku podizanja optužnice. Članak 19.c točka 1. podtočka d) ZKP/08 je iznimka od općeg pravila koje regulira stvarnu nadležnost županijskih sudova, kojim je određeno da su županijski sudovi nadležni suditi u prvom stupnju za kaznena djela za koja je zakonom propisana kazna zatvora preko 12 godina ili dugotrajni zatvor. Naime, u toj odredbi sadržan je katalog djela za koja su propisane kazne zatvora do ili ispod 12 godina zatvora, za koja je ipak određena stvarna nadležnost županijskih sudova, a jedno od kaznenih djela navedenih u toj odredbi je i kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavak 2. KZ/11. Odredba članka 257. stavak 6. V novele ZKP/08 je opet iznimka od naprijed navedene iznimke od općeg pravila o stvarnoj nadležnosti županijskih sudova jer je u toj odredbi zakonodavac predvidio da će se, u postupcima zbog kaznenih djela iz članka 19.c točka 1. podtočka d) ZKP/08, postupak dovršiti pred sudom koji je bio nadležan u trenutku podizanja optužnice. Očigledni smisao ove odredbe jest taj da postupke za ova kaznena djela dovrše oni sudovi koji su bili nadležni za suđenje u vrijeme podnošenja optužnice, bez obzira na to je li, zbog izmjene Kaznenog zakona, došlo i do izmjene stvarne nadležnosti, na način da bi sada za ta djela bio nadležan viši sud. Time je propisana jednoobrazna stvarna nadležnost općinskih sudova za ona kaznena djela kod kojih se isti činjenični supstrat, zbog izmjene Kaznenog zakona (pod uvjetom postojanja pravnog kontinuiteta) mogu pravno označiti i kao jedno od kaznenih djela iz članka 19.c točka 1. podtočka d) KZ/11, naravno ukoliko bi KZ/11 bio blaži za počinitelja, u smislu članka 3. tog Zakona. Kod ovoga je međutim potrebno istaknuti kako nije prihvatljivo stajalište prvostupanjskog suda koji je naveo da je i odbijajuća presuda način dovršenja postupka, očigledno ukazujući kako je time postupio u skladu s odredbom članka 257. stavak 6. ZKP/08. Kako je već navedeno, odredba članka 257. stavak 6. ZKP/08 je iznimka od osnovnih odredbi o stvarnoj nadležnosti sudova, kojom je nižem sudu "dopušteno" dovršiti postupke za ona djela za koja bi, ukoliko bi bila počinjena nakon 1. siječnja 2013., nadležan bio viši sud. Evidentna je namjera zakonodavca bila da ti sudovi meritorno dovrše kazneni postupak, a ne da sudovi na koje se odnosi članak 257. stavak 6. ZKP/08 provedu kompletan postupak i izvode dokaze, samo kako bi nakon toga donijeli odbijajuću (dakle formalnu) presudu, pozivajući se na nenadležnost suda kojem je, na temelju upravo te odredbe, faktički "proširena" nadležnost, a nakon toga da se pokreću postupci za obnovu postupka pred nadležnim sudovima, u smislu članka 503. stavak 1. točka 1 ZKP/08. Da je stvarna namjera zakonodavca bila ta da ove postupke meritorno dovrše viši sudovi, tada odredba članka 257. stavak 6. ZKP/08 ne bi bila ni potrebna, već bi se općinski sudovi mogli

oglasiti nenadležnim primjenom općih odredbi o stvarnoj nadležnosti, bez provođenja rasprava i ulaženja u dokazni postupak, što bi bilo logičnije, a uz to i neusporedivo brže i ekonomičnije. Tumačenjem ove odredbe na način kako to čini prvostupanjski sud, događa se apsurdna situacija da je sud donio odbijajuću presudu zbog stvarne nenadležnosti za djelo iz članka 292. stavak 2. KZ/97, za koje je neupitna stvarna nadležnost upravo toga suda, što onda i samu izreku čini nerazumljivom. Stoga je u pravu državni odvjetnik kada u žalbi ističe da je na ovaj način prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 6. ZKP/08, budući da je nepravilno odbio optužbu zbog stvarne nenadležnosti. Slijedom svega navedenog valjalo je prihvatiti žalbu državnog odvjetnika, a povodom te žalbe, kao i žalbe okrivljenika M. K., ukinuti pobijanu presudu suda prvog stupnja i predmet vratiti tom sudu na ponovno suđenje. (Iz odluke Županijskog suda u Splitu, Kž-33/17 od 17. kolovoza 2017.)

○ Zahtjev za zaštitu zakonitosti je osnovan. Iz obrazloženja presude Općinskog kaznenog suda proizlazi da je prvostupanjski sud, ispitujući u konkretnom predmetu postojanje pravnog kontinuiteta, ocijenio da se inkriminirana djelatnost koja je u optužnici bila kvalificirana kao kazneno djelo iz čl. 292. st. 2. toč. 1. alineja 6. KZ/97., nakon stupanja na snagu Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12. i 56/15. – dalje u tekstu: KZ/11.) 1. siječnja 2013. može podvesti pod kazneno djelo iz čl. 246. st. 2. KZ/11. i koji je u smislu odredbe čl. 3. st. 2. KZ/11. za optuženika blaži. Naime, sud prvog stupnja ukazuje da je objektivno obilježje kaznenog djela iz čl. 292. st. 2. KZ/97. u pogledu stjecanja znatne protupravne imovinske koristi podrazumijevalo stjecanje iznosa preko 30.000,00 kn, a prema KZ/11. radi se o iznosu od preko 60.000,00 kn, što je u smislu potrebne „količine neprava“ za počinitelja povoljnije. Sud prvog stupnja, imajući u vidu odredbu čl. 19.c toč. 1.d) ZKP/08. iz koje proizlazi da je za suđenje za kazneno djelo iz čl. 246. st. 2. KZ/11. nadležan županijski sud, utvrđuje da nije stvarno nadležan za postupanje u konkretnom predmetu te donosi presudu kojom odbija optužba zbog stvarne nenadležnosti. Istu pravnu argumentaciju je u cijelosti prihvatio i Županijski sud u Zagrebu u obrazloženju presude kojom je potvrdio prvostupanjsku presudu. U pravu je državni odvjetnik kada u podignutom zahtjevu za zaštitu zakonitosti tvrdi da je pravomoćnom presudom na opisan način povrijeđena prijelazna odredba čl. 257. st. 6. ZIDZKP/13 koja propisuje da će se kazneni postupci za kaznena djela iz čl. 19.c. toč. 1. podtočke d. Zakona o kaznenom postupku koji je bio na snazi do stupanja na snagu ZIDZKP/13 (15. prosinca 2013.), dovršiti pred sudom koji je bio nadležan u trenutku podizanja optužbe. Naime, kako nije sporno da je u konkretnom slučaju protiv opt. Petra Milata optužnica Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu broj K-DO-229/11 podignuta 16. listopada 2013., da postupak nije bio dovršen i da se pravilnom pravnom ocjenom doista radi o kaznenom djelu iz čl. 246. st. 2. KZ/11., a koje je obuhvaćeno odredbom čl. 19. c. toč. 1. podtočka d. ZKP/08., slijedi da je Općinski sud u Zagrebu, upravo na temelju ove prijelazne odredbe, iako se inače radi o kaznenom djelu iz nadležnosti višeg suda, bio ovlašten dovršiti ovaj kazneni postupak. S pravom se državni odvjetnik u zahtjevu za zaštitu zakonitosti poziva na dosadašnju dosljednu sudsku praksu ovog suda, jer je Vrhovni sud Republike Hrvatske isti pravni stav već iznosio i u odlukama Kzz-13/16-3, Kzz-24/17-3 i Kzz- 25/17-3. Slijedom navedenog, kako je zahtjev za zaštitu zakonitosti osnovan jer je u pravomoćnoj presudi u korist optuženika ostvarena povreda zakona iz čl. 468. st. 1. toč. 6. ZKP/08. u vezi s čl. 257. st. 6. ZIDZKP/13, trebalo je, na temelju čl. 513. st. 2. ZKP/08., ne dirajući u pravomoćnu odluku, samo utvrditi postojanje ove povrede. (Iz odluke VSRH, Kzz-41/17. od 15. studenoga 2017.)

○ Žalba državnog odvjetnika nije osnovana. Nije u pravu državni odvjetnik kada smatra da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468 toč. 1. toč. 6. ZKP/08, jer je temeljem čl. 452. toč. 1. odbio optužbu protiv optuženika zbog stvarne nenadležnosti. Naime, žalitelj smatra da je prvostupanjski sud unatoč tome što je našao pravni kontinuitet kaznenog djela iz čl. 292. st. 2. u vezi st. 1. al. 2. KZ/97, sa kaznenim djelom iz čl. 246. st. 2. u vezi st. 1. KZ/11 koje sukladno odredbi čl. 19c st. 1 podtočka d) ZKP/08, spada u stvarnu nadležnost Županijskog suda, pozivom na odredbu čl. 257 st. 6 V Novele ZKP/08, trebao donijeti osuđujuću presudu, jer mu ta odredba daje mogućnost da sudi za kaznena djela iz čl. 19.c st. 1 podtočka d) ZKP/08, unatoč tome što se radi o djelima iz nadležnosti Županijskih sudova. Međutim, Županijski sud u Sisku kao drugostupanjski, smatra, da općinski sudovi ne mogu suditi za kaznena djela koja su zakonom izrijekom stavljena u nadležnost Županijskih sudova. Odredba čl. 257. st. 6. V. Novele ZKP/08 propisuje da u kaznenom postupku za kaznena djela iz čl. 19c toč. 1 podtočka d) zakona o kaznenom postupku, postupak će se dovršiti pred sudom koji je bio nadležan u trenutku podizanja optužbe, međutim prema stajalištu ovoga suda, smisao te odredbe nije da Općinskim sudovima da ovlasti da sude za kaznena djela iz nadležnosti Županijskog suda, već obratno, da Županijski sud dovrši postupak za kazneno djelo koje je u međuvremenu zbog izmjene zakona palo u nadležnost Općinskog suda (npr. kazneno djelo iz čl. 173 st. 2. KZ/97, koje ima pravni kontinuitet sa kaznenim djelom iz čl. 190. st. 2. KZ/11). Također treba reći, da je upravo državno odvjetništvo dužno, ukoliko u tijeku postupka utvrdi da je neko kazneno djelo zbog izmjene zakona, iz općinske nadležnosti preraslo u kazneno djelo iz nadležnosti Županijskog suda, dužno zatražiti da se zastane s postupkom kako bi predmet dostavilo višem državnom odvjetništvu na nadležno postupanje. Ukoliko ipak dođe do pravomoćnosti presude kojom se optužba odbija kao u konkretnom slučaju, više državno odvjetništvo uvijek ima mogućnost da u skladu s odredbom čl. 503. st. 1. toč. 1. ZKP/08 pokrene postupak pred nadležnim sudom i istodobno zatraži obnovu postupka. (Iz odluke Županijskog suda u Sisku, KŽ-157/17 od 21. rujna 2017.)

○ U pravu je državni odvjetnik kada u zahtjevu za zaštitu zakonitosti navodi, da su Općinski kazneni sud u Zagrebu kao prvostupanjski sud i Županijski sud u Zagrebu kao sud drugog stupnja koji je potvrdio prvostupanjsku presudu, povrijedili kazneni zakon, kada je na temelju čl. 452. toč. 1. ZKP/08 odbijena optužba protiv opt. J. K. zbog kaznenog djela iz čl. 292. st. 1. alineja 6. i st. 2. KZ/97, opt. Ivica Zovka zbog kaznenog djela iz čl. 292. st. 1. alineja 6. i st. 2. u vezi sa čl. 37. KZ/97 i opt. Đ. Š. zbog kaznenog djela iz čl. 292. st. 1. alineja 6. i st. 2. u vezi sa čl. 38. KZ/97, sa stajalištem da postoji pravni kontinuitet između ovih kaznenih djela koja im se optužnicom stavljaju na teret i kaznenog djela iz čl. 246. st. 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11 i 144/12 – dalje u tekstu. KZ/11) koji je blaži po počinitelje, a za suđenje za ovo kazneno djelo po odredbi čl. 19. c st. 1. toč. d ZKP/08 stvarno su nadležni županijski sudovi. Naime, odredba čl. 257. st. 6 Zakona o izmjenama i dopunama ZKP/08, propisuje da u kaznenom postupku za kaznena djela iz čl. 19.c toč. 1. podtočke d ZKP/08, postupak će se dovršiti pred sudom koji je bio nadležan u trenutku podizanja optužnice. Stoga, kako je Općinski kazneni sud u Zagrebu za kazneno djelo iz čl. 292. st. 1. alineja 6. i st. 2. KZ/97 označeno u optužnici bio stvarno nadležan za suđenje, povodom koje je i provodio kazneni postupak, to je po odredbi čl. 257. st. 6. Zakona o izmjenama i dopunama ZKP/08 bio

dužan taj postupak i dovršiti s primjenom blažeg zakona, odnosno i neovisno o tome što to kazneno djelo sada treba pravno označiti kao kazneno djelo iz novog KZ/11, i za koje bi bio nadležan županijski sud, jer spada u katalog kaznenih djela navedenih u čl. 19.c toč. 1 podtočka d) ZKP/08. Stoga je donošenjem pravomoćne presude na način da je protiv optuženika na temelju čl. 452. toč. 1. ZKP/08 odbijena optužba, sud prvog i drugog stupnja povrijedili kazneni zakon i to u korist optuženika, pa je ovu povredu trebalo sukladno odredbi čl. 513. st. 2. ZKP/08 utvrditi, ne dirajući u pravomoćnu presudu. (Iz odluke VSRH, Kzz-24/17 od 29. lipnja 2017.)

4.2. Pravna shvaćanja sa sjednice Kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 29. listopada 2018.

1. (članka 468. stavka 1. točke 11. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17. – dalje: ZKP/08) u svezi članka 29. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije („Narodne novine“ broj 91/10., 81/13., 124/13., 26/15., 102/17. i 68/18. – dalje: ZPSKS-EU)

U izreci rješenja kojim se odlučuje o izvršenju europskog uhidbenog naloga primjenom ZPSKS-EU treba biti jasno navedeno odobrava li se predaja u svrhu kaznenog progona ili u svrhu izvršenja kazne zatvora jer izostanak navođenja te svrhe ili proturječje o njoj predstavlja bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

- Povodom podnesene žalbe tražene osobe Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao sud drugog stupnja je prvostupanjsko rješenje ispitao po službenoj dužnosti, na temelju čl. 494. st. 4. ZKP/08, te je utvrdio da je sud prvog stupnja počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 jer se pobijano rješenje ne da ispitati budući da je izreka prvostupanjskog rješenja nerazumljiva i u obrazloženju pobijanog rješenja nisu navedeni razlozi o svim odlučnim činjenicama. Naime, odredbom čl. 18. ZPSKS-EU, koja propisuje obvezatni sadržaj i oblik europskog uhidbenog naloga, u toč. 3. navodi da se u nalogu mora navesti dokaz o postojanju izvršne presude, uhidbenog naloga ili druge izvršne sudske odluke koja ima isti učinak, u smislu odredbe čl. 2. toč. 8. te čl. 10. i 17. tog zakona. Odredba čl. 2. toč. 8. definira europski uhidbeni nalog navodeći da je to nalog nadležnog pravosudnog tijela države članice za uhićenje i predaju osobe koja se zatekne u drugoj državi članici u svrhu kaznenog progona ili izvršenja zatvorske kazne ili mjere koja uključuje oduzimanje slobode. Prema tome, jednako kao što se iz europskog uhidbenog naloga mora jasno vidjeti na što se odnosi zahtjev za predaju tražene osobe, jednako tako se i u odluci kojom se izvršava europski uhidbeni nalog mora jasno navesti odnosi li se predaja tražene osobe zbog kaznenog progona ili zbog izvršenja zatvorske kazne budući da je svako daljnje postupanje u vezi izvršenja naloga striktno određeno tim okvirom sadržanim u izreci odluke o izvršenju naloga. U konkretnom slučaju sud prvog stupnja, osim što u izreci citira odredbu čl. 29. st. 4. i 5. ZPSKS-EU navodeći da odobrava predaju tražene osobe zemlji izdavanja europskog uhidbenog naloga koji je izdan od strane pravosudnih tijela

zemlje izdavanja na temelju odluke koja se u izreci citira, uz kratak činjenični opis predmetnih kaznenih djela, nigdje ne navodi odobrava li se predaja u svrhu kaznenog progona ili izvršenja kazne zatvora, čime je ostvarene citirana bitna povreda odredaba kaznenog postupka jer je takva izreka nerazumljiva. Nadalje, o ovoj bitnoj činjenici, u koju se svrhu odobrava predaja tražene osobe u obrazloženju pobijanog rješenja nisu navedeni nikakvi razlozi, čime je također počinjena postupovna povreda iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08. (Iz odluke VSRH, KŽ-eun.13/18 od 9. svibnja 2018.)

2. (članak 3. stavaka 2. Kaznenog zakona (NN, 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17. – dalje: KZ/11.) u svezi članka 292. stavka 2. Kaznenog zakona (NN, 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – odluka Ustavnog suda, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08, i 57/11. – dalje: KZ/97)

Ne postoji pravni kontinuitet između kaznenog dijela zlouporabe ovlasti u gospodarskom poslovanju iz članka 292. stavka 2. u svezi stavka 1. KZ/97. i kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11 ako je počinitelj postupanjem opisanim u optužnici ostvario korist za pravnu osobu u kojoj mu je povjerena dužnost zaštite njenih imovinskih interesa, pri čemu nije moguće izjednačavati imovinu tog gospodarskog subjekta s imovinom njihovih osnivača.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Ispitujući, povodom žalbi državnog odvjetnika i opt. D. K., pobijanu presudu po službenoj dužnosti, na temelju čl. 379. st. 1. toč. 1 ZKP/97 u odnosu na toč. 7. izreke pobijane presude, utvrđeno je da je u odnosu na opt. D. K. u tom dijelu presude povrijeđen kazneni zakon u odredbi čl. 368. toč. 1. ZKP/97 jer radnje koje mu se stavljaju na teret u činjeničnom opisu više ne predstavljaju kazneno djelo. Naime, provjeravajući postojanje pravnog kontinuiteta kaznenog djela za koje je opt. D. K. proglašen krivim, na način da se, u smislu odredbe čl. 3. st. 3. KZ/11 činjenično stanje iz toč. 7. izreke pobijane presude koje se odnosi na ovog optuženika, pokušalo podvesti pod odgovarajuću odredbu KZ/11 utvrđeno je da pravni kontinuitet u odnosu na ovo kazneno djelo za koje se tereti ovaj optuženik ne postoji. Naime, u činjeničnom opisu pod toč. 7. izreke pobijane presude se opt. A. K. i D. K., terete zbog počinjenja kaznenog djela zlouporabe položaja u gospodarskom poslovanju iz čl. 292. st. 2. KZ/97 počinjenog na način da je A. K. kao predsjednik uprave trgovačkog društva „M.“ u dogovoru s opt. D. K., direktora trgovačkog društva „KBD“ u nakani da za društvo „KBD“ na štetu društva „M.“ pribavi znatnu imovinsku korist, poduzeo inkriminiranje radnje plaćanja fiktivnih računa. Stupanjem na snagu KZ/11 pravni kontinuitet u odnosu na radnje koje je poduzeo opt. A. K., a koje su bile inkriminirane kao kazneno djelo iz čl. 292. st. 2. KZ/97 počinjeno na način da je on kao odgovorna osoba u cilju pribavljanja znatne imovinske koristi za drugu pravnu osobu se ostvaruje kroz kazneno djelo iz čl. 246. st. 2. KZ/11 nedvojbeno postoji jer ovaj optuženik kao odgovorna osoba povrjeđuje dužnost imovinskih interesa tvrtke „M.“ o kojim se dužan brinuti kao član uprave, pri čemu postupa s ciljem da se drugoj osobi tvrtki „KBD“ ostvari protupravna imovinsku korist i time nanese štetu „M.“. Međutim, radnje opt. D. K. se ne mogu na isti način podvesti pod odredbu čl. 246. KZ/11 jer on kao odgovorna osoba u tvrtki „KBD“ inkriminiranim radnjama ne ostvaruje štetu tom društvu o čijim se interesima kao direktor dužan starati, dapače,

društvu je ostvario korist. Prema tome, opisane radnje iz činjeničnog opisa toč. 7. izreke pobijane presude koje poduzima opt. D. K. ne predstavljaju u konkretnim okolnostima više kazneno djelo. Doduše, moglo bi se govoriti o tome da je ovaj optuženik eventualno poticao opt. A. K. da zlouporabom povjerenja u gospodarskom poslovanju firmi „KBD“ ostvari korist na štetu „M.“ ili mu je u pomogao u počinjenju tog kaznenog djela, međutim, kako to iz činjeničnog opisa ne proizlazi, o tim se pitanjima ovaj sud drugog stupnja nije niti bavio. Iz navedenih je razloga opt. D. K. na temelju čl. 354. st. 1. toč. 1. ZKP/97 oslobođen od optužbe da bi počinio kazneno djelo iz čl. 292. st. 2. u vezi st. 1. KZ/97 i odlučeno je kao u toč. IV. izreke. (Iz odluke VSRH, I K-345/12 od 10. prosinca 2014.)

○ Ispitujući pobijanu presudu u povodu žalbi državnog odvjetnika, optuženika M. M. i optuženika P. M., Vrhovni sud Republike Hrvatske kao drugostupanjski istu je ispitao sukladno odredbi članka 379. stavak 1. i 2. ZKP/97 te nije našao da bi bile počinjene bitne povrede odredaba kaznenog postupka na koje pazi po službenoj dužnosti ali je našao da je došlo do povrede kaznenog zakona na štetu optuženika i to optuženika M. M. u toč. I/ izreke, a u odnosu na optuženika Pavla Matijevića u toč. II/ izreke pobijane presude i to u odnosu na kazneno djelo iz članka 312. stavak 1. i 2. KZ/97, te za oba optuženika u toč. II/ izreke pobijane presude u odnosu na kazneno djelo iz članka 337. stavak 4. KZ/97. Naime, dana 1. siječnja 2013. stupio je na snagu novi Kazneni zakon/11 koji u odredbi članka 3. stavak 3. KZ/11 obvezuje sud da ispita postojanje pravnog kontinuiteta između kaznenog djela za koje je optuženik osuđen i nekog od kaznenih djela iz novog Kaznenog zakona, i to tako da činjenično stanje podvede pod biće odgovarajućeg kaznenog djela iz novog zakona, pa ako utvrdi da kontinuitet postoji, primijenit će zakon koji je blaži za počinitelja. Istom odredbom regulirano je da nema kaznenog djela ako pravni kontinuitet ne postoji. Stoga je ovaj sud najprije ispitao postojanje pravnog kontinuiteta između kaznenog djela iz toč. I/ izreke pobijane presude, tj. kaznenog djela zlouporabe ovlasti u gospodarskom poslovanju iz članka 292. stavak 1. alineja 6. i stavak 2. KZ/97 i nekog od kaznenih djela protiv gospodarstva iz KZ/11, te je utvrdio da obzirom na činjenični supstrat terećenog kaznenog djela, ne postoji pravni kontinuitet sa nekim od kaznenih djela iz KZ/11. Naime, optuženiku M. M. činjeničnim opisom toč. I/ izreke pobijane presude, stavljalo se na teret da je kao odgovorna osoba u pravnoj osobi (trgovačko društvo), s ciljem pribavljanja protupravne imovinske koristi za svoju pravnu osobu, grubo prekršio zakon glede uporabe i upravljanja imovinom, a kaznenim djelom je pribavljena znatna imovinska korist, a što je u naravi značilo da je zaključio kupoprodajni ugovor o prodaji poslovnog prostora u Crnoj Gori, sa kupcem Milivojem Krivokapićem iako je bio svjestan da navedeni prostor nije upisan i procijenjen kao sastavni dio temeljnog kapitala njegovog trgovačkog društva u postupku pretvorbe, pa je na ime te kupoprodaje za svoje trgovačko društvo pribavio nepripadnu materijalnu dobit u visini od preko 500 tisuća kuna, za koji iznos je oštetio Hrvatski fond za privatizaciju. Kraj ovakvog stanja stvari evidentno je da bi u konkretnom slučaju mogao postojati pravni kontinuitet između kaznenog djela za koje je optuženik proglašen krivim i kaznenog djela prevare u gospodarskom poslovanju iz članka 247. stavak 1. i 2. KZ/11 time da bi osoba koja je dovedena u zabludu i navedena da na štetu svoje imovine nešto učini, mogao biti samo Milivoj Krivokapić kupac sporne nekretnine, međutim kako je predmetna kupoprodaja u cijelosti realizirana, što znači da je prodavatelj predao nekretninu, a kupac kupovninu, to navedeni pravni posao za sada nema štetne posljedice za Milivoja Krivokapića kao kupca u dobroj vjeri, pa je evidentno da postupanje optuženika Marijana Matijevića ne sadrži obilježja kaznenog djela iz članka 247. stavak 1. i 2.

KZ/11. Također treba reći da kazneno djelo iz članka 292. stavak 1. alineja 6. i stavak 2. KZ/97 za koje je optuženik M. M. proglašen krivim u izreci pobijane presude, nema pravni kontinuitet sa kaznenim djelom zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavak 1. i 2. KZ/11, obzirom da to kazneno čini onaj tko zlouporabom povjerenja pribavi sebi ili drugoj osobi protupravnu imovinsku korist, time da druga osoba može biti druga fizička ili pravna osoba, dakle ne pravna osoba u kojoj počinitelj obnaša dužnost odgovorne osobe, obzirom da odredba članka 246. stavak 1. KZ/11 izrijekom propisuje da „Tko u gospodarskom poslovanju povrijedi dužnost zaštite tuđih imovinskih interesa koja se temelji na zakonu, odluci upravne ili sudbene vlasti, pravnom poslu ili odnosu povjerenja i na taj način pribavi sebi ili drugoj osobi protupravnu imovinsku korist te time ili na drugi način onome o čijim se imovinskim interesima dužan brinuti prouzroči štetu.“ U konkretnom slučaju optuženik M. M. je odlukom organa upravljanja kao član uprave i direktor Trgovačkog društva „D.“ d.d. bio dužan brinuti se o imovinskim interesima tog trgovačkog društva, a kako je terećen da je prouzročio štetu Hrvatskom fondu za privatizaciju, evidentno njegovim postupanjem nisu ostvarena obilježja kaznenog djela iz članka 246. KZ/11. Stoga, a kako je utvrđeno da pravni kontinuitet u konkretnom slučaju ne postoji, u skladu s odredbom članka 3. stavak 3. KZ/11, nema kaznenog djela, pa je na temelju članka 354. točka 1. ZKP/97, odlučeno kao u toč. I/ izreke ove presude. (Iz odluke VSRH, I KŽ-267/11 od 2. travnja 2014.)

5. UJEDNAČAVANJE SUDSKE PRAKSE DONOŠENJEM ZAKLJUČAKA

Prema odredbi članka 27. Zakona o sudovima Vrhovni sud Republike Hrvatske će radi razmatranja spornih pravnih pitanja koja se odnose na drugostupanjsko sudovanje, u svrhu ujednačavanja sudske prakse, svakih šest mjeseci, a po potrebi i češće, organizirati zajednički sastanak s predsjednicima sudskih odjela svih županijskih sudova. Zaključci sa sastanka objavit će se na internetskoj stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Donošenje ovih zaključaka pridonosi ujednačavanju sudske prakse jer smo primijetili da se suci drže pravnih stavova koji su u zaključcima izneseni. Za sada nismo primijetili da postoje odstupanja što je i razumljivo jer se zaključci donose samo o onim pravnim problemima oko kojih se postigne jednoglasnost svih predsjednika Kaznenih odjela Županijskih sudova.

5.1. Zaključci sa sastanka predsjednika Kaznenih odjela Županijskih sudova s predsjednicama vijeća i Službom evidencije Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji je održan **4. prosinca 2017.** u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske:

Zaključak 1.

(čl. 518. stavak 3. i 4. ZKP/08 – postupanje po zahtjevu za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude)

Državni odvjetnik svoj odgovor na zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude dostavlja prvostupanjskom sudu koji ga je dužan proslijediti osuđeniku i njegovom branitelju, a zatim zahtjev dostavlja Vrhovnom sudu na nadležno odlučivanje sukladno odredbi iz članka 518. stavak 4. ZKP/08.

Prije postupanja prema odredbi iz članka 518. stavak 4. ZKP/08. sud prvoga stupnja je dužan provjeriti postoje li uvjeti za odbacivanje zahtjeva prema odredbi iz članak 518. stavka 3. ZKP/08.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Uvodno valja istaći da je za dopuštenost ovog izvanrednog pravnog lijeka u pravilu potrebno kumulativno postojanje dvaju uvjeta, a to je da je optuženik pravomoćnom presudom osuđen na kaznu zatvora ili maloljetničkog zatvora te da je protiv prvostupanjske presude koristio redovni pravni lijek žalbu. Iznimka da bi ovaj izvanredni pravni lijek bio dopušten i optuženiku koji nije podnosio žalbu protiv prvostupanjske presude propisana je u čl. 515. st. 2. ZKP/08 tj. kada je „... drugostupanjskom presudom preinačena prvostupanjska presuda i umjesto oslobođenja od kazne, rada za opće dobro, uvjetne osude, sudske opomene ili novčane kazne izrečena kazna zatvora ili djelomična uvjetna osuda, odnosno umjesto odgojne mjere izrečena kazna zatvora odnosno kazna maloljetničkog zatvora“. Iz ovakvog izričaja zakonom propisane iznimke vidljivo je da je ovaj izvanredni pravni lijek dopušten optuženiku koji se nije koristio žalbom protiv prvostupanjske presude samo ako ta prvostupanjska presuda u sebi nije sadržavala oduzimanje slobode radi izvršenja kazne zatvora ili maloljetničkog zatvora. Budući iz stanja spisa proizlazi da je osuđeniku presudom Općinskog kaznenog suda u Zagrebu od 18. svibnja 2017., broj K-222/2017, izrečena kazna zatvora, a čije izvršenje je samo u jednom dijelu uvjetovano, dok je sedam mjeseci zatvora ostao neuvjetovani dio, a on protiv te presude nije podnio žalbu, to je izgubio pravo na podnošenje ovog izvanrednog pravnog lijeka. Okolnost što je drugostupanjskom presudom preinačena prvostupanjska presuda u odluci o kazni na način da sada optuženi Ivan Rajić Poturica ima izvršiti kaznu zatvora u cijelosti ne konstituira njegovo pravo na ovaj izvanredni pravni lijek, obzirom da je i po prvostupanjskoj presudi optuženik imao za izvršiti određeni dio zatvorske kazne te mu obaveza odlaska na izdržavanje kazne nije konstituirana tek drugostupanjskom odlukom. Stoga, iako je drugostupanjskom presudom Županijskog suda u Zagrebu od 11. srpnja 2017., broj KŽ-620/17-3, po žalbi državnog odvjetnika, preinačena u odluci o kazni prvostupanjska presuda Općinskog kaznenog suda u Zagrebu od 18. svibnja 2017. broj K-222/2017, to nije od utjecaja na pravo za podnošenje zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude u konkretnom slučaju, jer je već prvostupanjskom presudom osuđenik dijelom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora, pa kako protiv te odluke nije podnio redovni pravni lijek, to donošenje izmijenjene drugostupanjske presude kako je ranije izloženo nema pravnog značaja na pravo osuđenika za podnošenje ovog izvanrednog pravnog lijeka. Iz svih naprijed navedenih razloga, trebalo je na temelju čl. 518. st. 3. ZKP/08 zahtjev kao nedopušten odbaciti i riješiti kao u izreci. (Iz odluke VSRH, III Kr-17/18 od 24. travnja 2018.)

○ Naime, prema odredbi čl. 515. st. 1. ZKP/08, zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude može podnijeti osuđenik koji je pravomoćno osuđen na kaznu

zatvora ili maloljetničkog zatvora, ili mu je određen prisilni smještaj prema čl. 554. st. 1. tog Zakona. Iako je Žarko Miketek osuđen na kaznu zatvora u trajanju sedam mjeseci, ta kazna mu je, primjenom odredaba članka 55. KZ/11, istovremeno zamijenjena radom za opće dobro. Vrhovni sud Republike Hrvatske je već u nizu ranijih odluka, imajući na umu i odredbe čl. 515. st. 2. te čl. 518. st. 3. u vezi s čl. 515. st. 1. ZKP/08, jasno izrazio stav da rad za opće dobro kojim je zamijenjena kazna zatvora ne predstavlja osudu na zatvorsku kaznu u smislu čl. 515. st. 1. ZKP/08, već posebnu mjeru koja supstituira zatvorsku kaznu, a samo pod zakonom propisanim uvjetima (čl. 55. st. 7. i 8. KZ/11) moguće je naknadno donijeti odluku o izvršenju kazne zatvora koje dovodi do stvarnog oduzimanja slobode osuđeniku. Budući da je pravomoćnom presudom, čije se preispitivanje u ovom predmetu zahtijeva, osuđeniku izrečena mjera koja ne predstavlja stvarno oduzimanje slobode, a zbog koje se zahtjev ne može podnijeti, valjalo ga je na temelju čl. 518. st. 3. ZKP/08 odbaciti, kako je i riješeno u izreci. (Iz odluke VSRH, III Kr-13/18 od 10. travnja 2018.)

○ Zahtjev nije pravovremen. Prema odredbi čl. 518. st. 1. Zakona o kaznenom postupku – („Narodne novine“ br: 152/08., 76/09., 80/11., 91/11. – odluka Ustavnog suda i 143/12. - dalje u tekstu: ZKP/08), zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude podnosi se u roku od mjesec dana od dana kada je okrivljenik (ili njegov branitelj) primio pravomoćnu presudu. Prema podacima u spisu, presudu Županijskog suda u Bjelovaru od 14. lipnja 2017., br. KŽ-114/17, osuđenik je primio 07. srpnja 2017., a njegov branitelj 14. srpnja 2017., te je rok od mjesec dana za podnošenje zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude istekao 15. kolovoza 2017., tako da je zahtjev podnesen 10. listopada 2017., nepravovremen. Slijedom izloženog, trebalo je na temelju čl. 518. st. 3. ZKP/08, zahtjev odbaciti kao nepravovremen, te je riješeno kao u izreci. (Iz odluke VSRH, III Kr-94/17 od 12. prosinca 2017.)

Zaključak 2.

(čl. 557.e stavak 3. ZKP/08 – kontrola privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi)

Prema odredbi iz članka 557.e stavak 3. ZKP/08 sud je dužan svaka tri mjeseca ispitati postoje li zakonski uvjeti za daljnju primjenu privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi te donijeti rješenje o njezinom produljenju ili ukidanju s tim da se rok od tri mjeseca računa od pravomoćnosti zadnjega rješenja.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Dana 28. srpnja 2017. stupio je na snagu Zakon o prestanku važenja Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem (NN, 70/17) od 19. srpnja 2017., koji u čl. 1. st. 1. propisuje da danom stupanja na snagu tog Zakona prestaje važiti Zakon o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem (NN, 145/10). U odnosu na postupke započete po tom Zakonu, u čl. 2. istog Zakona propisano je da će se "postupci započeti po Zakonu o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem" (NN 145/110) dovršiti po odredbama zakona kojim se određuje kazneni postupak". Dana

27. srpnja 2017., stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (NN 70/17- dalje u tekstu ZID ZKP/08) kojim je Glavi XXVIII reguliran postupak za oduzimanje predmeta i imovinske koristi i to u člancima 556 do 563. Odredbama iz čl. 557.a do 557.g regulirane su privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi ostvarene protupravnom radnjom, dok je odredbom iz čl. 557.e st. 3. određeno da će sud svaka 3 mjeseca ispitati postoji li zakonski uvjeti za daljnju primjenu privremene mjere te će donijeti rješenje o njenom produljenju ili ukidanju. Postupajući u smislu čl. 557.e. st. 3. ZKP utvrđeno je da su ispunjeni zakonski uvjeti za daljnju primjenu privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi, opisane u izreci ovog rješenja pod toč. 1, prema okr. J. V. Naime, i nadalje postoji osnovana sumnja da je V okr. J. V. počinio kaznena djela iz čl. 265. st. 1. 3. i 4. KZ/11 i 246. st. 1. i 2. u vezi s čl. 38. KZ/11, koja proizlazi iz rješenja USKOK-a o provođenju istrage broj K-US-111/16, Is-US-22/16 od 28. travnja 2016., koje je postalo pravomoćno 7. lipnja 2016. Privremena mjera osiguranja je u ovom kaznenom predmetu određena radi osiguranja tzv. „običnog“ oduzimanja imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom, pa kako iz rezultata provedenog knjigovodstveno-financijskog vještačenja proizlazi osnovana sumnja da je J. V. počinjenjem kaznenog djela iz čl. 265. st. 1. KZ/11 sebi pribavio protupravnu imovinsku korist u iznos od 214.080,00 kuna, i nadalje egzistiraju zakonski razlozi za privremenu mjeru osiguranja oduzimanja imovinske koristi zabranom raspolaganja nekretninom opisanom u izreci pod toč. 1, a s obzirom da je nekretnina vrijednosti oko 375.000,00 kuna, proizlazi zaključak da je vrijednost 1/2 njegovog suvlasničkog dijela 187.500,00 kn, dakle da je vrijednost imovine koja je predmet osiguranja ne samo razmjerna, već i nešto manja od imovinske koristi koju je V okr. J. V. pribavio počinjenjem kaznenog djela i čije je oduzimanje potrebno osigurati. Naime, prema odredbi iz čl. 5. KZ/11 nitko ne može zadržati imovinsku korist ostvarenu protupravnom radnjom, dok prema odredbi iz čl. 77. st. 1. KZ/11 imovinska korist oduzeti će se sudskom odlukom kojom je utvrđeno da je ostvarena protupravna radnja, a oduzeti će se i od osobe na koju je prenijeta ako nije stečena u dobroj vjeri, pa je radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi valjalo produljiti privremenu mjeru osiguranja opisanu u izreci pod toč. 1. S obzirom na zakonsku presumpciju iz čl. 557.b ZKP prema kojoj se u postupku osiguranja privremenom mjerom pretpostavlja postojanje opasnosti da tražbina RH glede oduzimanja imovinske koristi ostvarene protupravnom radnjom neće moći biti ostvarena ili da će njezino ostvarivanje biti otežano, ako privremena mjera ne bude određena, proizlazi zaključak da je privremena mjera, opisana u izreci rješenja, neophodna radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi u daljnjem tijeku postupka, a na temelju eventualne buduće odluke suda. Time su ispunjeni zakonski uvjeti za produljenje po službenoj dužnosti privremenih mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi iz čl. 557.a. st.1. toč. a. ZKP, time da prema čl. 557.e. st. 2. ZKP privremena mjera do potvrđivanja optužnice, određivanja rasprave na temelju privatne tužbe ili podnošenja prijedloga sukladno čl. 560.a ZKP može trajati najdulje 2 godine, a nakon toga najdulje 60 dana od dostave državnom odvjetniku obavijesti o pravomoćnosti odluke kojom je oduzeta imovinska korist. Zbog navedenog je odlučeno kao u izreci rješenja pod 1. (Iz odluke Županijskog suda u Zagrebu, Kir-t-Us-645/17 od 14. prosinca 2017.)

○ Produljuju se privremene mjere određene rješenjem suca istrage Županijskog suda u Puli-Pola poslovni broj: Kir-644/14 od 23. listopada 2014. te se nalaže Zagrebačkoj banci d.d. da uskrati s računa broj: 2581622786 isplatu oročenog iznosa od

1.300.000,00 eura (slovima: milijuntriostotisućaeura), a s računa broj: 2581630026 oročenog iznosa 276.849,89 eura (slovima: dvjestosedamdesetšestisućaosamstoćetrdesetdeveteura i osamdesetdevetcenti) koji računi glase na E. M., te se i nastavno uskraćuje E. M. isplata i raspolaganje tih novčanih sredstava. Rješenjem izvanraspravnog vijeća ovog suda poslovni broj: K-15/15 (Kv I-25/17) od 28. veljače 2017. omogućeno je E. M. da sa računa broj: 2581630026 može raspolagati sa djelom iznosa od 929.652,11 eura dok na preostalom djelu oročenog iznosa sa tog računa, kao i sa oročenim iznosom od 1.300.000,00 eura na računu broj: 2581622786, koja oba računa su otvorena kod Zagrebačke banke d.d., te oba računa glase na Ernia Marfana i dalje ostaje na snazi privremena mjera osiguranja, koja je određena rješenjem suca istrage poslovni broj: Kir-644/14 od 23. listopada 2014. U čl. 137. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 70/17) propisano je da isti stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama, a isti nosi datum 19. srpnja 2017. U Narodnim novinama broj 70/17 od 19. srpnja 2017. objavljen je Zakon o prestanku važenja Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi kaznenim djelom i prekršajem ("Narodne novine" broj 145/10), te je u čl. 2. istog propisano da postupci započeti po istom zakonu će se dovršiti po odredbama zakona kojim se uređuje kazneni postupak. Valjalo je poradi toga po službenoj dužnosti, a sukladno odredbi čl. 557.e st. 3. ZKP/08 odlučiti kao u izreci. (Iz odluke Županijskog suda u Puli-Pola, Kv-I-231/17 od 28. studenoga 2017.)

5.2. Zaključci doneseni na sastanka predsjednika Kaznenih odjela Županijskih sudova s predsjednicom Kaznenog odjela, predsjednicama vijeća i Službom evidencije Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji je održan **12. travnja 2018.** u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

Zaključak 1.

(čl. 57. st. 5. u svezi čl. 58. KZ/11.)

Kada sud u novom postupku opozove djelomičnu uvjetnu osudu pa izrekne novu jedinstvenu kaznu, uzima utvrđenom cijelu kaznu iz presude kojom je bila izrečena djelomična uvjetna osuda, a ne samo neuvjetovani dio, a zatim u jedinstvenu kaznu uračunava onaj dio kazne iz djelomične uvjetne osude koji je optuženik već izdržao.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Optuženik, žaleći se iz iste osnove, smatra da sud nije u dovoljnoj mjeri vrednovao utvrđene olakotne okolnosti, prije svega priznanje djela i izraženo kajanje, čime je pokazao jasnu svijest i shvaćanje da je njegovo ponašanje bilo pogrešno i društveno neprihvatljivo. Protivno tako suprotstavljenim zahtjevima stranaka, prvostupanjski sud je ispravno utvrdio sve okolnosti koje su, u smislu čl. 47. KZ/11, od utjecaja na odmjeravanje vrste i mjere kazne, pri čemu je dao ispravan značaj utvrđenim olakotnim i otegotnim okolnostima, uslijed čega i po nalaženju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao drugostupanjskog suda, imajući na umu sve utvrđene činjenice, upravo utvrđenim pojedinačnim kaznama i opravdano opozvanom ranije

izrečenom uvjetnom osudom te izrečenom jedinstvenom kaznom u trajanju od tri godine i šest mjeseci ostvarit će se svi vidovi i svrhe kažnjavanja iz čl. 41. i 47. KZ/11. U odnosu na činjenicu da je prvostupanjski sud na temelju čl. 58. st. 2. KZ/11, opozvao djelomičnu uvjetnu osudu iz pravomoćne presude Općinskog suda u Varaždinu od 23. rujna 2015. br. Kov-302/15, na način da je uzet kao utvrđen samo dio uvjetovane kazne u trajanju od deset mjeseci, ukazuje se da je tom presudom opt. M. P. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i osam mjeseci (od koje se kazne primjenom djelomične uvjetne osude, deset mjeseci zatvora izvršava, a deset mjeseci zatvora uvjetuje na rok kušnje od tri godine), te je kod opozivanja uvjetne osude zapravo trebalo uzeti kao utvrđenu tu ukupnu kaznu, te primjenom čl. 54. KZ/11, uračunati u jedinstvenu kaznu u međuvremenu izdržani dio te kazne od deset mjeseci (list 108 spisa Općinskog suda u Varaždinu, Kov-302/15). (Iz odluke VSRH, I KŽ-40/18 od 6. ožujka 2018.)

Zaključak 2.

(čl. 148. st. 1. ZKP/08.)

Odredba članak 148. stavak 1. ZKP/08 primjenjuje se i prema osobama koje su u vrijeme počinjenja protupravnog djela bile neubrojive.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Pobijanom presudom prvostupanjski sud je okrivljenika temeljem čl. 148. st. 1. u vezi čl. 145. st. 2. toč. 1. i 6. ZKP/08 obvezao na plaćanje troškova kaznenog postupka u iznosu od 4.860,00 kuna, od čega iznos od 4.360,00 kuna predstavlja troškove vještačenja, a iznos od 500,00 kuna predstavlja paušalnu svotu. U obrazloženju pobijane presude, prvostupanjski sud navodi da budući je okrivljenik proglašen krivim, to je po čl. 148. st. 1. ZKP/08 odlučeno da naknadi troškove postupka u ukupnom iznosu od 4.860,00 kuna. Odredbom čl. 148. st. 1. ZKP/08 propisano je da kad sud okrivljenika proglasi krivim, u presudi će mu naložiti da podmiri troškove kaznenog postupka. U konkretnom postupku, prvostupanjski sud nije okrivljenika proglasio krivim već je temeljem čl. 554. st. 1. ZKP/08 utvrdio da je okrivljenik u stanju neubrojivosti počinio protupravno djelo. Stoga, zbog naprijed navedenog, obzirom da prvostupanjski sud nije okrivljenika proglasio krivim za počinjenje djela, nije u pravu prvostupanjski sud kada navodi da je okrivljenika temeljem čl. 148. st. 1. ZKP/08 valjalo obvezati na naknadu troškova kaznenog postupka jer je proglašen krivim. Slijedom navedenog, valjalo je prihvatiti žalbu okrivljenika u tom dijelu i pobijanu presudu u tom dijelu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje. (Iz odluke Županijskog suda u Zagrebu, KŽ-845/17 od 24. listopada 2017.)

○ Osnovana je žalba državnog odvjetnika zbog odluke o troškovima postupka. Naime, sukladno odredbi članka 549. stavka 1. ZKP/08, u postupku prema osobama koje su u vrijeme počinjenja protupravnog djela bile neubrojive, primjenjuje se odredbe ZKP/08, osim odredaba Glave XXV. (Posebnosti kaznenog postupka po privatnoj tužbi) i Glave XXVI. (Izdavanje kaznenog naloga). Odluku o troškovima postupka sud prvog stupnja utemeljio je na odredbi članka 149. stavka 1. ZKP/08. Prema citiranoj odredbi ZKP/08, troškovi kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točke 1. do 5. ZKP/08 te nužni izdaci okrivljenika i nužni izdaci i nagrada branitelja padaju na teret proračunskih sredstava u slučaju kada se postupak obustavi ili kada

se donese presuda kojom se okrivljenik oslobađa optužbe ili kojom se optužba odbija. Prema odredbi članka 148. stavka 1. ZKP/08 na koju se u žalbi poziva državni odvjetnik, kada okrivljenika proglašuje krivim sud će mu u presudi naložiti da podmiri troškove kaznenog postupka. U konkretnom kaznenom postupku provedenom povodom zahtjeva državnog odvjetnika da sud utvrdi da su okrivljenici počinili protupravno djelo u stanju neubrojivosti te da im se odredi psihijatrijsko liječenje na slobodi prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, niti je došlo do obustave postupka, niti su optuženici presudom oslobođeni optužbe temeljem članka 554. stavka 3. ili 4. ZKP/08, niti je optužba presudom odbijena primjenom članka 554. stavka 4. ili 5. ZKP/08. Naprotiv, kako je naprijed izloženo, pobijanom presudom utvrđeno je da su optuženici u neubrojivom stanju počinili protupravno djelo zakonskih obilježja kaznenog djela te im je određeno psihijatrijsko liječenje na slobodi. Pored izloženog se, mada okrivljenici nisu proglašeni krivima a što, iako postoje svi ostali sastojci krivnje, nije bilo moguće iz razloga jer su djelo počinili u stanju neubrojivosti, pravni učinak koje je da se takvom počinitelju ne može izreći kazna, po stajalištu ovog drugostupanjskog suda žalbom državnog odvjetnika osnovano ukazuje da time nije isključena mogućnost da se okrivljenike obveže na plaćanje troškova kaznenog postupka analognom primjenom članka 148. stavka 1. ZKP/08. Stoga je, prihvaćanjem žalbe državnog odvjetnika, na temelju članka 486. stavka 1. ZKP/08, pobijana presuda preinačena u odluci o troškovima postupka na način izložen u izreci ove presude. (Iz odluke Županijskog suda u Rijeci, Kž-302/17 od 14. lipnja 2017.)

- Analiza odluke OS Osijek K-332/2018 od 1. lipnja 2018. koja je u prilogu.

Zaključak 3.

(čl. 356. st. 1. i 3. ZKP/08. - rok za podizanje nove optužnice)

Kada je optužnica vraćena državnom odvjetniku prema odredbi članka 356. stavka 1. i 3. ZKP/08. u izreci rješenja potrebno je navesti razlog vraćanja, rok za podizanje nove optužnice i trenutak od kada taj rok počinje teći.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

- Prema čl. 356. st. 1. ZKP/08, ako vijeće ustanovi da optužnica nije propisno sastavljena (čl. 342.) ili da u odnosu na cijelu optužnicu postoje nedostaci u prethodnom postupku ili da činjenični opis djela ne proizlazi iz ranije pribavljenih dokaza, ili da je potrebno bolje razjašnjenje stvari, rješenjem vraća optužnicu državnom odvjetniku s obrazloženjem razloga zbog kojih nije potvrđena te radnjama koje je propustio poduzeti. Prema čl. 342. st. 3. ZKP/08, optužnica za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do 5 godina, uz sadržaj iz stavka 1. toč. 1. do 4. istog članka, sadrži samo kratke razloge te prijedlog vrste i mjere kazne, sudske opomene, uvjetne osude, djelomične uvjetne osude, zamjene radom za opće dobro na slobodi, posebnih obveza, zaštitnog nadzora, sigurnosne mjere te mjere oduzimanja predmeta, odnosno druge mjere propisane kaznenim zakonom čije se izricanje traži. Slijedom navedenog, a primjenom citiranih zakonskih odredbi, vijeće je odlučilo vratiti optužnicu ODO-u Splitu radi ispravnog sastavljanja, i to na način da se u optužnici navede prijedlog sankcije za okrivljenika. Prema čl. 356. st. 3.-5. ZKP/08, ODO u Splitu je dužno u roku petnaest dana od primitka ovog

rješenja ispraviti nedostatke i podići novu izmijenjenu optužnicu. Ako taj rok nije dovoljan za poduzimanje svih potrebnih radnji državni odvjetnik može prije isteka navedenog roka od optužnog vijeća zahtijevati njegovo produljenje. Dodatni rok ne može biti dulji od rokova propisanih stavkom 3. istog članka. Zahtjev za svako daljnje dodatno produljenje rokova državni odvjetnik će posebno obrazložiti. Temeljem čl. 356. st. 7. ZKP/08 državni odvjetnik će nakon ispravka novu izmijenjenu optužnicu dostaviti na ponovno ispitivanje (čl. 343. do 355. ZKP/08). Takva optužnica mora biti dostavljena na ponovno ispitivanje u rokovima određenim ovim rješenjem, a u skladu s čl. 356. st. 3. i 5. ZKP/08. Ako državni odvjetnik novu izmijenjenu optužnicu ne dostavi u zadanim rokovima, smatrat će se da je odustao od kaznenog progona, te je u roku od osam dana od njihova isteka dužan donijeti rješenje o odbačaju kaznene prijave te ih dostaviti okrivljeniku i žrtvi. (Iz odluke Općinskog suda u Splitu, Kov-607/17 od 23. ožujka 2018.)

○ Optužno vijeće je odlučilo optužnicu vratiti državnom odvjetništvu radi boljeg razjašnjenja stvari. Naime, nakon uvida u spis utvrđeno je kako se okrivljeniku stavlja na teret počinjenje više kaznenih djela, između ostalog i kaznenog djela teške tjelesne ozljede u pokušaju, iako je u spisu jedini dokaz o nanošenju tjelesne ozljede oštećenici medicinska dokumentacija, koja je potkrijepljena iskazom same oštećenice. Međutim, prema stajalištu ovog vijeća, radi li se o tjelesnoj ozljedi te mehanizam njenog nastanka može se na pouzdan način utvrditi samo odgovarajućim vještačenjem, koje u dosadašnjem tijeku istrage nije provedeno, a što je preduvjet za postojanje dovoljnog stupnja osnovane sumnje da bi se donijela odluka o potvrđivanju optužnice. Ovo tim više što obrana negira počinjenje inkriminiranih kaznenih djela, pa je za zaključiti da stanje stvari, u odnosu na ovo pitanje, nije dovoljno razjašnjeno. Prema čl. 356. st. 1. ZKP/08, ako vijeće ustanovi da optužnica nije propisno sastavljena ili da u odnosu na cijelu optužnicu postoje nedostaci u prethodnom postupku ili da činjenični opis djela ne proizlazi iz ranije pribavljenih dokaza, ili da je potrebno bolje razjašnjenje stvari, rješenjem vraća optužnicu tužitelju s obrazloženjem razloga zbog kojih nije potvrđena te radnjama koje je propustio poduzeti. Slijedom navedenog, a primjenom citirane zakonske odredbe, vijeće je odlučilo vratiti optužnicu ODO u Splitu radi boljeg razjašnjenja stvari, i to na način da se naloži sudskomedicinsko vještačenje ozljeda oštećenice. Prema čl. 356. st. 4. ZKP/08, ODO u Splitu dužno je bez odgode donijeti rješenje o dopuni istrage ili poduzeti dokaznu radnju, odnosno obustaviti istragu ili odbaciti kaznenu prijavu. Na temelju čl. 356. st. 3. ZKP/08, za podizanje nove izmijenjene optužnice ODO-u u Splitu je određen rok od 2 (dva) mjeseca, koje vrijeme sud smatra primjerenim s obzirom na složenost dokazne radnje koju treba provesti. (Iz odluke Županijskog suda u Splitu, Kov-532/17 od 16. listopada 2017.)

Primjeri izreke odluka:

► I. Na temelju čl. 356. st. 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08, 76/09, 80/11, 121/11 - pročišćeni tekst, 91/12 - Odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17, dalje: ZKP/08), vraća se optužnica br. K-DO-1262/2017 od 20. rujna 2017. protiv okr. Erika Kojundžića, zbog kaznenih djela iz čl. 136. st. 3. i dr. KZ/11, Općinskom državnom odvjetništvu u Splitu radi boljeg razjašnjenja stvari.

II. Na temelju čl. 356. st. 3. ZKP/08, za podizanje nove izmijenjene optužnice Općinskom državnom odvjetništvu u Splitu određuje se rok od 2 (dva) mjeseca od primitka ovog rješenja.

► I. Na temelju čl. 356. st. 1. Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17 dalje: ZKP/08), vraća se optužnica Općinskog državnog odvjetništva u Splitu br. K-DO-1536/2017 od 31. listopada 2017., protiv okrivljenika Stjepana Lažete, zbog kaznenog djela iz čl. 190. st. 1. KZ/11, radi ispravnog sastavljanja.

II. Na temelju čl. 356. st. 3. ZKP/08 za podizanje nove izmijenjene optužnice Općinskom državnom odvjetništvu u Splitu određuje se rok od 15 (petnaest) dana od primitka ovog rješenja.

► Temeljem čl. 356. st. 1 Zakona o kaznenom postupku ("Narodne Novine" br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 - odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13 i 145/13, 152/14, 70/17 - dalje u tekstu: ZKP/08) v r a ć a s e optužnica Općinskog državnog odvjetništva u Zadru br. K-DO-996/17 zaprimljena kod ovoga suda 28. studenog 2017. godine u odnosu na okrivljenog IVU ANDRIĆA, zbog kaznenog djela iz čl. 139. st. 4. i 2. KZ/11, radi usklađivanja činjeničnog opisa sa izvedenim dokazima.

Općinskom državnom odvjetništvu u Zadru temeljem čl. 356. st. 3. ZKP/08 se određuje rok od 3 (tri) mjeseca za podizanje nove optužnice.

► 1.) Temeljem čl. 356 st. 1 Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br: 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17- dalje u tekstu: ZKP/08), vraća se optužnica Općinskom državnom odvjetništvu u Zagrebu na broj K-DO-4249/17 od 26. siječnja 2018.g.

2.) Temeljem čl. 356 st. 3 ZKP/08, određuje se rok od šest mjeseci u kojem tužitelj mora podići novu, izmijenjenu optužnicu.

Zaključak 4.

(čl. 356. st. 1. ZKP/08.)

Nakon što je prema odredbi članka 356. stavka 1. ZKP/08 optužnica vraćena državnom odvjetniku, pa državni odvjetnik izvijesti sud da je odbacio kaznenu prijavu, nema potrebe da sud donese rješenje kojim kazneni postupak obustavlja.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Žalba državnog odvjetnika je postala bespredmetna jer je ovaj sud, ispitujući pobijano rješenje po službenoj dužnosti sukladno čl. 494. st. 4. ZKP/08, utvrdio da sadrži bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st.1. toč 11. ZKP/08 jer su razlozi pobijanog rješenja potpuno nejasni. Naime, iz podataka spisa proizlazi da je na sjednici optužnog vijeća u postupku odlučivanja o potvrđivanju optužnice, optužno vijeće svojim rješenjem broj Kov-547/15, K-788/15-4 od 9. siječnja 2017.

vratilo državnom odvjetništvu optužnicu temeljem čl. 356. ZKP/08 radi boljeg razjašnjenja stvari provođenjem dokaznih radnji ispitivanjem oštećenika D. I. i svjedoka A. I. U čl. 356. st. 5. ZKP/08 je propisano da će državni odvjetnik nakon dopune, novu optužnicu dostaviti na ponovno ispitivanje (čl. 343. do 355. ZKP/08). U konkretnom slučaju državni odvjetnik je međutim, svojim dopisom od 9. veljače 2017. obavijestilo sud da je postupio sukladno rješenju optužnog vijeća, a obzirom da je oštećenik D. I. prilikom provođenja dokazne radnje njegovog ispitivanja povukao prijedlog za kazneni progon protiv okr. D. B., da je državno odvjetništvo odbacilo kaznenu prijavu protiv okrivljenika zbog kaznenog djela iz čl. 139. st.2. KZ/11 temeljem čl. 206. st. 1. toč. 2. ZKP/08. Time je ovaj postupak dovršen pa prvostupanjski sud nije imao razloga donositi pobijano rješenje o obustavi kaznenog progona okrivljenika zbog "odustanka (državnog odvjetnika) od daljnjeg kaznenog progona" okrivljenika za predmetno kazneno djelo. Što se tiče navoda iz žalbe državnog odvjetnika da je sud trebao odrediti da troškove postupka snosi oštećenik, za naglasiti je da o troškovima postupka odlučuje tijelo koje vodi postupak, a u konkretnom slučaju, nakon što je optužno vijeće vratilo državnom odvjetniku optužnicu, to je tijelo državno odvjetništvo, a ne sud. (Iz odluke Županijskog suda u Rijeci, KŽ-193/167 od 19. travnja 2017.)

Zaključak 5.

(čl. 24.a ZPSKS-EU – postupak pred sućem istrage)

Kada je prema odredbi članka 24.a ZPSKS-EU tražena osoba dala pristanak na predaju pred sućem istrage, a nije se odrekla načela specijalnosti, odluku o predaji donijet će sudac istrage, a neće predmet proslijediti na odlučivanje vijeću.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Na temelju utvrđenih osobnih podataka i pripadajuće dokumentacije utvrđeno je da je D. F. tražena osoba prema ranije navedenom europskom uhidbenom nalogu. Iz do sada prikupljenih podataka u predmetu državnog odvjetništva te samog EUN-a proizlazi da je uhidbeni nalog izdan u svrhu vođenja kaznenog postupka odnosno osiguranja nazočnosti na glavnoj raspravi u predmetu povodom optužnice Okrožnoga državnoga tožilstva v Mariboru broj Kt/18368/2015 od 12. rujna 2016., zbog kaznenog djela nasilja v družini po prvem odstavku 191. člena KZ-1 Republike Slovenije, te kaznenog djela grožnje po drugem odstavu 135. člena KZ-1 Republike Slovenije. Prema Kaznenom zakonu Republike Hrvatske kaznena djela iz naloga okvalificirana su kao kazneno djelo nasilja u obitelji iz čl. 179.a Kaznenog zakona/11 za koje je predviđena kazna zatvora u trajanju do tri godine i kazneno djelo prijetnje iz čl. 139. st. 2. Kaznenog zakona/11 za koje je također predviđena kazna zatvora do tri godine. Imajući navedeno u vidu ne postoje zapreke za izvršenje EUN u smislu čl. 20. st. 1. ZPSKS EU. Tražena osoba D. F. na ročištu kod sutkinje istrage dana 30. ožujka 2018. godine dala je pristanak na predaju Republici Sloveniji ne odričući se načela specijalnosti u smislu čl. 38. st. 1. i čl. 28. st. 2. t. 6. ZPSKS-EU. Osim gore navedenog, a imajući na umu da se tražena osoba nije odrekla primjene načela specijalnosti u smislu čl. 38. stavak 1. ZPSKS-EU predaja je odobrena pod uvjetima da se D. F. ne smije kazneno goniti niti se smije izvršiti kazna zatvora u državi izdavanja za kaznena djela počinjena prije predaje tražene osobe, zatim da D. F. ne

smije biti predan drugoj državi članici radi kaznenog progona ili izvršenja kazne zatvora, te da D. F. ne smije biti izručen trećoj državi zbog kaznenog progona ili izvršenja kazne zatvora. Razmatrajući stoga predmetni europski uhiđbeni nalog kao i dokumentaciju u spisu, sutkinja istrage utvrdila je da ne postoje razlozi za odbijanje predaje tražene osobe D. F. radi vođenja kaznenog postupka za kazneno djelo nasilja v družini po prvem odstavku 191. člena KZ-1 Republike Slovenije, te kaznenog djela grožnje po drugem odstavu 135. člena KZ-1 Republike Slovenije, a iz razloga navedenih u člancima 20. i 21. ZPSKS-EU odnosno razlozi za odgodu predaje tražene osobe u smislu čl. 33. st. 1. ZPSKS-EU, pa je odobrena predaja tražene osobe nadležnim tijelima Republike Slovenije. Protiv tražene osobe D. F. sutkinja istrage rješenjem od 30. ožujka 2018. godine broj: 3 Kir-eun-3/18-4 odredila je istražni zatvor radi predaje, te je određeno da isti može trajati najdulje do izvršenja rješenja o predaji tražene osobe na temelju čl. 35. ZPSKS-EU. Sukladno članku 35. stavak 1. ZPSKS-EU po pravomoćnosti rješenja o predaji tražene osobe D. F. nadležnim tijelima Republike Slovenije, predaju će izvršiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove. (Iz odluke Županijskog suda u Varaždin, Kir-eun-3/18 od 30. ožujka 2018.)

Zaključak 6.

(čl. 26. st. 3. ZPSKS-EU)

Umjesto istražnog zatvora radi predaje sud može odrediti neku od blažih mjera propisanih odredbama domaćeg kaznenog postupovnog prava, što osim mjera opreza može biti i jamstvo ali tek nakon 26. listopada 2017. kada je IV. Novela ZPSKS-EU stupila na snagu.

Člankom 15. ZID ZPSKS-EU (NN, 102/17 od 18. listopada 2017. - IV. Novela) stavak 3. je u cijelosti je izmijenjen. Suština izmjene je u tome što je prema ranijoj odredbi umjesto istražnoga zatvora radi predaje sud mogao odrediti neku od mjera opreza propisanih odredbama Zakona o kaznenom postupku, a sada umjesto istražnoga zatvora može odrediti neku od blažih mjera propisanih odredbama domaćeg kaznenog postupovnog prava, a u što spada i jamstvo kao blaža mjera.

U stavku 3. ZPSKS-EU propisana je mogućnost da sud, supsidijarnom primjenom Zakona o kaznenom postupku, umjesto istražnog zatvora odredi neku blažu mjeru što može biti jamstvo ili neku od mjera opreza ako će se takvom mjerom osigurati predaja.

Mjere opreza su propisane u članku 98. ZKP/08, a to su:

- (1.1.) zabrana napuštanja boravišta,
- (1.2.) zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja,
- (1.3.) obveza redovitog javljanja određenoj osobi ili državnom tijelu,
- (1.4.) zabrana približavanja određenoj osobi,
- (1.5.) zabrana uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom,
- (1.6.) zabrana obavljanja određene poslovne aktivnosti,

- (1.7.) privremeno oduzimanje putne i druge isprave za prijelaz državne granice,
- (1.8.) privremeno oduzimanje dozvole za upravljanje motornim vozilom,
- (1.9.) zabrana uhođenja ili uznemiravanja žrtve ili druge osobe,
- (1.10.) udaljenje iz doma.

S obzirom na posebnosti postupka radi izvršenja rješenja o predaji neće doći u obzir primjena svih mjera opreza, a **iz sudske prakse koja slijedi vidimo primjere u kojim je sud prihvatio ili odbio primjenu nekih od mjera opreza:**

(1.) Nisu ispunjeni uvjeti za određivanje mjere opreza umjesto istražnog zatvora kada je tražena osoba nakon izdržane višegodišnje kazne protjerana iz države izdavanja uhidbenog naloga, a zatim je promijenio prezime da bi neometano ulazio u istu državu gdje se protiv njega vodi kazneni postupak zbog više kaznenih djela;

(2.) Nisu ispunjeni uvjeti za određivanje jamstva umjesto istražnog zatvora kada je tražena osoba u bijegu već više od desetak godina, a na razne načine je izbjegava kazneni progon koji je protiv njega pokrenut u SR Njemačkoj, a na što ukazuje i činjenica koja proizlazi iz spisa da je 2003. godine prilikom detaljne kontrole u Republici Sloveniji pobjegao iz službenih prostorija slovenske granične policije gdje su mu ostali osobni dokumenti, a sve zbog kaznenog postupka koji je protiv njega pokrenut u SR Njemačkoj;

(2.3.) Ispunjeni su uvjeti za određivanje mjere opreza (zabrane napuštanja boravišta i privremeno oduzimanje putne isprave) kada je utvrđeno da je tražena osoba državljanin Republike Hrvatske u kojoj mu je već duže vrijeme prijavljeno prebivalište, a za teritorij Republike Hrvatske vezan je i obiteljskim, ali i imovinskim odnosima. Osim toga, radi se o osobi s navršene 72 godine života, narušenog zdravstvenog stanja koja je izjavila da kaznu zatvora koja je predmet europskog uhidbenog naloga želi izdržavati u Republici Hrvatskoj.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ U odnosu na toč. IV izreke rješenja, razmatrajući prijedlog ŽDO Zagreb da se protiv tražene osobe odredi istražni zatvor sudac istrage nalazi da je taj prijedlog osnovan. Naime, imajući u vidu, da bez obzira što je tražena osoba državljanin Republike Hrvatske, ista nije isključivo vezana za teritorij Republike Hrvatske, obzirom da ne boravi na adresi prebivališta Zagreb, N. v. 23, već navodi da boravi na dvije adrese jednu u Hrvatskoj a drugu u Francuskoj, pa proizlazi zaključak da se svrha osiguranja predaje tražene osobe državi izdavanje Europskog uhidbenog naloga te ujedno izvršenje rješenja o predaji može ostvariti jedino mjerom istražnog zatvora radi predaje dok za ostvarenje te svrhe druge blaže mjere predviđene domaćim pravom ne bi bile u dostatnoj mjeri učinkovite, jer očito je da tražena osoba niti za jednu od država i adresa nije trajnije vezana, pa postoji opasnost da bi boravkom na slobodi se mogla kriti po različitim zemljama i na takav način onemogućiti predaju Republici Francuskoj. Zbog navedenog je protiv tražene osobe određen istražni zatvor radi predaje temeljem propisa citiranog u izreci koji može trajati najdulje do izvršenja

rješenja o predaji tražene osobe sukladno čl. 35. ZPSKS-EU odnosno najdulje 10 dana od pravomoćnosti rješenja o predaji u kojem roku će Ured S.I.R.e.N.E. Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske izvršiti predaju tražene osobe Ujedinjenom Kraljevstvu. (Iz odluke Županijskog suda u Zagrebu, Kir-eun-7/18 od 6. travnja 2018.)

○ Prijedlog ŽDO-a u Rijeci za određivanje istražnog zatvora radi predaje tražene osobe Ž. M. je osnovan. Naime, za traženom osobom Ž. M. izdan je europski uhidbeni nalog od strane Istražnog vijeća Okružnog suda u Luxembourg u broj 10220/16/CD od 9. siječnja 2018. u svrhu kaznenog progona zbog izvršenja dva kaznena djela teške krađe, s time da, tražena osoba Ž. M. nije dala pristanak na predaju državi izdavanja EU i nije se odrekla primjene načela specijalnosti u smislu čl. 38. st. 1. ZPSKS-EU. Prema podacima iz spisa proizlazi da je tražena osoba Ž. M. državljanin Republike Hrvatske, s prijavljenim prebivalištem u V., F. 76, pa uzimajući u obzir da podaci iz predmetnog EU naloga ukazuju da se predaja tražene osobe traži zbog vođenja dva kaznena postupka teške krađe iz članka 461. i 467. Kaznenog zakona Luxembourga, za koja kaznena djela je zapriječena kazna zatvora u trajanju do deset godina, koja kaznena djela odgovaraju kaznenom djelu iz članka 229. stavak 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 i 101/17), pa uzimajući u obzir veliku visinu zapriječene kazne za kazneno djelo za koje je izdan EU nalog, okolnost da po vlastitom kazivanju tražene osobe Ž. M. njemu bliska osoba – otac živi u inozemstvu u Republici BiH, koja nije članica Europske unije i u odnosu na koju se ne odnosi primjena Europskog uhidbenog naloga, odnosno da Republika Hrvatska graniči i s drugim državama koje nisu članice Europske unije u koje tražena osoba može otići i time postati nedostupna, to po ocjeni suca istrage izložene okolnosti u svojoj ukupnosti predstavljaju osobite okolnosti, koje upućuju na opasnost od bijega i nedostupnosti tražene osobe, slijedom čega je istražni zatvor u odnosu na traženu osobu Ž. M. neophodan, te se njegova svrha ne može ostvariti nekom drugom, blažom mjerom. Vrijeme trajanja istražnog zatvora određeno je sukladno članku 26. stavak 2. ZPSKS-EU, odnosno istražni zatvor radi predaje može trajati najdulje do izvršenja rješenja o predaji tražene osobe u smislu članka 35. ZPSKS-EU. Vezano za primjenu mjere jamstva kao zamjene za istražni zatvor, sudac istrage nalazi a sukladno i praksi VSRH, da se istražni zatvor određen prema traženoj osobi može zamijeniti samo mjerama opreza, ali ne i jamčevinom, sve u smislu čl. 26. st. 3. ZPSKS-EU. (Iz odluke Županijskog suda u Rijeci, Kir-eun-1/18 od 3. veljače 2018.)

Zaključak 7.

(čl. 26. st. 2. u svezi čl 35. ZPSKS-EU – mjere osiguranja predaje tražene osobe)

Nakon što je traženoj osobi određena mjera istražnog zatvora u postupku predaje prema odredbama ZPSKS-EU u trenutku donošenja odluke o predaji sud ne odlučuje o produljenju mjere istražnog zatvora.

○ primijećeno je da pojedini sudovi rade suprotno, produljuju mjeru istražnog zatvora na što kasnije stranke podnesu žalbu čime se nepotrebno opterećuju drugostupanjski sudovi.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

► Tažena osoba, osim što u jednom dijelu obrazloženja žalbe navodi da nije počinio predmetno kazneno djelo, iako činjenični prigovori o nedokazanosti okolnosti koje se odnose na počinjenje kaznenih djela iz europskog uhidbenog naloga, sukladno načelu uzajamnog priznavanja između članica Europske unije iz čl. 3. ZPSKS-EU i načelu učinkovite suradnje iz čl. 4. navedenog zakona, ne mogu biti predmetom ocjene u postupku izvršenja europskog uhidbenog naloga, kroz sve ostale žalbene prigovore u biti osporava samo odluku o određivanju istražnog zatvora radi predaje.

Osim navedenog tražena osoba tvrdi i da nema okolnosti koje bi ukazivale da ima namjeru pobjeći iz Republike Hrvatske do okončanja ovog postupka, da se očitovao o navodima iz europskog uhidbenog naloga, pri čemu nije nijekao svoj identitet. Osim crnogorskog, drugo državljanstvo nema i nema kamo pobjeći pa stoga predlaže da se umjesto istražnog zatvora radi predaje protiv njega odredi neka od mjera opreza (npr. zabrana napuštanja boravišta, obveza svakodnevnog javljanja policiji ili sudu, odnosno oduzimanja putne isprave), odnosno da se umjesto istražnog zatvora radi predaje odredi jamstvo u iznosu od 250.000,00 eura.

Međutim, navedeni prigovori u pogledu osnovanosti određivanja istražnog zatvora radi predaje su bespredmetni jer pobijanim rješenjem prvostupanjski sud pravilno niti nije odlučivao o istražnom zatvoru, budući da je protiv tražene osobe istražni zatvor radi predaje upravo zbog opasnosti od bijega bio određen rješenjem suca istrage od 16. kolovoza 2018., broj Kir-eun-16/2018-4 (potvrđen rješenjem izvanraspravnog vijeća od 17. kolovoza 2018., broj Kv-eun-12/2018 kojim je odbijena žalba tražene osobe) te istražni zatvor u postupku predaje, u smislu odredbe čl. 26. st. 2. ZPSKS-EU, može trajati najdulje do izvršenja rješenja o predaji tražene osobe na temelju čl. 35. citiranog Zakona.

Iz svih naprijed navedenih razloga, kako žalba nije osnovana i kako sud prvog stupnja nije počinio povrede na koje ovaj drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, na temelju čl. 494. st. 3. toč. 2. ZKP/08, riješeno je kao u izreci. (Iz odluke VSRH, Kž-eun 26/2018-4 od 5. rujna 2018.)

► U konkretnom slučaju, prema mišljenju sutkinje istrage, ispunjeni su uvjeti za određivanje istražnog zatvora radi predaje tražene osobe Josipa Lončarića, temeljem čl. 26. st. 2. ZPSKS-EU te čl. 123. st. 1. t. 1. ZKP-a.

Naime, nad traženom osobom izdan je Europski uhidbeni nalog, a iz sadržaja istog ne proizlazi postojanje ni jedne zakonske smetnje za predaju tražene osobe R Italiji predviđen odredbom čl. 20. ZPSKS-EU.

Nad traženom osobom raspisan je EUN zbog izdržavanja zatvorske kazne u trajanju od 11 godina i 8 mjeseci, te se isti tretira u Italiji kao bjegunac. Uhidbeni nalog izdan je od strane Glavnog državnog odvjetništva pri Apelacijskom sudu u Trstu dana 25. listopada 2016. godine, u svrhu izvršenja presude istog suda od 15. prosinca 2005. godine, a kojom se djelomično mijenja presuda suca pripremnog ročišta u Trstu od 21. lipnja 2012. i koja je postala neopoziva 23. svibnja 2006. godine. Imajući u vidu visinu kazne zbog koje je izdan EUN jasno je i razvidno da se radi o velikoj kazni zatvora te je životno i logično da osim što se protivi predaji radi izvršenja kazne da će tražena osoba na sve moguće načine pokušati izbjeći predaju u Italiju. Nema sumnje da bi u slučaju ostanka na slobodi uz primjerice izricanje

mjere opreza iz čl. 98. st. 2. t. 1. ili 7. ZKP-a, dakle eventualnom zabranom napuštanja boravišta ili privremenim oduzimanjem putne ili druge isprave za prijelaz državne granice, iste nesumnjivo prekršila te se dala u bijeg ili sakrila od tijela progona kako bi onemogućio da ga se izruči na izvršenje tako duge kazne. Stoga mjere opreza ne bi postigle svrhu zbog koje se u konkretnom slučaju određuje istražni zatvor. No, isto tako ni jamstvo u iznosu od milijun kuna koje spominje branitelj okrivljenika nije dostatna garancija da okrivljenik neće pobjeći ili se sakriti jer se radi o osobi koja je rođena 1955. godine te kako to ističe sam branitelj okrivljenika sa određenim zdravstvenim problemima. U opisanim okolnostima izdržavanje kazne zatvora u tako dugom vremenskom periodu za okrivljenika zasigurno ne predstavlja opciju pa je stoga zaključak sutkinje istrage da se ni tako visoko ponuđenim jamstvom ne može ostvariti svrha zbog koje se određuje istražni zatvor.

Ostali navodi branitelja okrivljenika koji se odnose na to da je traženoj osobi suđeno u odsutnosti, da ne postoji dokaz da je tražena osoba dobila poziv za raspravu, imala branitelja u postupku, nisu prigovori o kojima valja raspravljati prilikom odluke o istražnom zatvoru već je istima mjesto na sjednici izvanraspravnog vijeća vezano uz odluku o predaji.

Budući su dakle ostvareni razlozi za istražni zatvor iz čl. 123. st. 1. t. 1. ZKP-a i čl. 26. st. 2. ZPSKS-EU, to je traženoj osobi Josipu Lončariću određen istražni zatvor radi predaje, a koji po ovom rješenju može trajati najdulje do izvršenja rješenja o predaji tražene osobe u smislu čl. 35. ZPSKS-EU. (Iz odluke Županijskog suda u Varaždinu, Kir-eun-1/17-4 od 8. ožujka 2017.)

5.3. Zaključci doneseni na sastanka predsjednika Kaznenih odjela Županijskih sudova s predsjednicom Kaznenog odjela, predsjednicama vijeća i Službom evidencije Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji je održan **1. listopada 2018.** u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

Zaključak 1.

(spolna zlouporaba djeteta mlađeg od petnaest godina, članak 158. stavak 2. KZ/11 – bludna radnja, članak 193. stavak 2. KZ/97 - primjena blažeg zakona)

Postoji pravni kontinuitet između kaznenog djela bludne radnje iz članka 193. stavka 2. u svezi stavka 1. KZ/97. i kaznenog djela bludne radnje iz čl. 155. st. 1. KZ/11 kada je u vrijeme počinjenja kaznenog djela bludne radnje oštećena imala 14 godina i četiri mjeseca što znači da u vrijeme počinjenja kaznenog djela nije bila dijete nego maloljetna osoba ali se ne može primijeniti odredba iz članka 158. stavka 2. KZ/11, spolne zlouporabe djeteta mlađeg od 15 godina jer ona nije povoljnija za počinitelja.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Kazneno djelo bludne radnje za koje je optuženi proglašen krivim prvostupanjskom presudom iz čl. 193. st. 2. u svezi st. 1. KZ/97 počinjeno je u mjesecu lipnju 2007. godine za vrijeme važenja „starog“ Kaznenog zakona, Kaznenog zakona iz 1997.

godine prema kojem Zakonu se djetetom smatrala osoba koja nije navršila 14 godina života, tako da se opt. D. M. optužnim aktom Općinskog državnog odvjetništva u Šibeniku teretio da je počinio bludnu radnju prema maloljetnoj osobi budući je oštećena T. J. u vrijeme počinjenja kaznenog djela na njezinu štetu imala 14 godina i 4 mjeseca. U međuvremenu, od počinjenja predmetnog kaznenog djela pa do donošenja pobijane presude, dana 1. siječnja 2013., na snagu je stupio „novi“ Kazneni zakon, Kazneni zakon iz 2011. godine, kojim Zakonom, i to st. 7. čl. 87., je regulirano da je dijete osoba koja nije navršila 18 godina života, međutim, kako je čl. 3. st. 2. istog Zakona propisano da će se u slučaju ako dođe do promjene zakona nakon počinjenja kaznenog djela, a prije donošenja pravomoćne presude, primijeniti onaj zakon koji je blaži, odnosno najblaži za počinitelja, ako je do izmjene došlo više puta, to je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da nakon stupanja na snagu „novog“ Kaznenog zakona pravni kontinuitet terećenog kaznenog djela bludne radnje iz čl. 193. st. 2. u svezi st. 1. KZ/97 postoji u kaznenom djelu iz čl. 158. st. 2. KZ/11, kaznenom djelu spolne zloporabe djeteta mlađeg od 15 godina, već kontinuitet kaznenog djela bludne radnje iz čl. 193. st. 2. u svezi st. 1. KZ/97 postoji u kaznenom djelu bludne radnje iz čl. 155. st. 1. KZ/11 i to iz razloga što oštećena T. J. u vrijeme počinjenja kaznenog djela nije bila dijete, već je bila maloljetna osoba, te se suglasno st. 2. čl. 3. KZ/11 optuženi ne može staviti u nepovoljniji položaj na način da ga se tereti za kazneno djelo spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta. Nadalje, kako je za kazneno djelo bludne radnje iz čl. 193. st. 2. u svezi st. 1. KZ/97 zapriječena kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina, a za kazneno djelo iz čl. 155. st. 1. KZ/11 kazna zatvora do jedne godine, to je „novi“ Kazneni zakon, Kazneni zakon iz 2011. godine blaži za počinitelja, te ga je u konkretnom slučaju trebalo i primijeniti, ali kako, sukladno čl. 81. st. 1. alineja 6. KZ/11, za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora do jedne godine zastara nastupa protekom šest godina od počinjenja kaznenog djela, a predmetno kazneno djelo je počinjeno u lipnju 2007. godine, to je za isto nastupila zastara kaznenog progona. Slijedom iznijetog, žalbu optuženika je trebalo prihvatiti i primjenom čl. 486. st. 1. ZKP/08 prvostupanjsku presudu zbog počinjenih povreda Kaznenog zakona iz čl. 469. toč. 3. i toč. 4. ZKP/08 u pobijanom dijelu preinačiti na način naveden u izreci ove drugostupanjske odluke. - Županijski sud u Šibeniku, Kžzd-2/17 od 9. studenog 2017.

Zaključak 2.

(prijevara u gospodarskom poslovanju, članak 247. stavak 2. KZ/11 – članak 293. stavak 2. KZ/97 – primjena blažeg zakona)

Kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju iz KZ/97 bilo je specijalno kazneno djelo jer ga je mogla počiniti samo odgovorna osoba u pravnoj osobi, dok isto kazneno djelo prema KZ/11 može počiniti bilo tko čime je zona odgovornosti proširena zbog čega KZ/11 u načelu nije blaži.

Kod kaznenog djela prijevare u gospodarskom poslovanju, kao i kod drugih kaznenih djela kod kojih su kvalifikatorna obilježja definirana člankom 87. KZ/11 (ranije pravna shvaćanja Vrhovnog suda) ta obilježja jedan su od osnovnih kriterija kod odlučivanja o primjeni blažega zakona.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

- *Kada pribavljena protupravna imovinska korist kod kaznenog djela prijevare u gospodarskom poslovanju ne prelazi 60.000,00 kn, optuženik nije ostvario kazneno djelo iz članka 293. stavka 2. KZ/97, nego zakonsko obilježje kaznenoga djela iz članka 247. stavka 1. KZ/11, jer je ta odredba povoljnija za optuženika.*

Zbog navedenih razloga nije osnovana žalba II opt. D. B. zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja. Ispitujući pobijanu presudu, u dijelu koji se odnosi na II opt. D. B., po službenoj dužnosti u smislu čl. 379. st. 1. toč. 2. Zakona o kaznenom postupku – („Narodne novine“ br. 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02, 143/02, 62/03 – pročišćeni tekst i 115/06 – dalje u tekstu: ZKP/97) utvrđeno je da je povrijeđen kazneni zakon na štetu II opt. D. B. u smislu čl. 368. toč. 4. ZKP/97. Naime, s obzirom da je dana 1. siječnja 2013. g. stupio na snagu novi Kazneni zakon – („Narodne novine“ br. 125/11 i 144/12 – dalje u tekstu: KZ/11), valjalo je razmotriti, sukladno čl. 3. st. 2. KZ/11 da li je novi zakon blaži. U vrijeme počinjenja ovog djela važio je KZ/97, dok je s 1. siječnja 2013. stupio na snagu novi Kazneni zakon (Narodne novine 125/11 i 144/12, u daljnjem tekstu KZ/11). Zakonski opis predmetnog kaznenog djela iz čl. 293. st. 2. u svezi st. 1. KZ/97 podudara se s opisom tog djela iz čl. 247. st. 2. u svezi st. 1. KZ/11, s time da oba opisa, kao kvalifikatornu okolnost, sadrže neodređeno vrijednosno obilježje „znatna šteta“, a čl. 293. st. 2. KZ/97 sadrži kao kvalifikatornu okolnost i neodređeno vrijednosno obilježje „znatna imovinska korist“. Navedena neodređena vrijednosna obilježja u nominalnom iznosu utvrđuje Kazneni odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske, a prema njegovom pravnom shvaćanju broj Su-726-IV/1997 od 24. studenoga 1997., koje je vrijedilo *tempore criminis*, zakonsko obilježje „znatna šteta“ i „znatna imovinska korist“ postojalo je kada je šteta odnosno imovinska korist prelazila 30.000,00 kn. Međutim, ono je podložno promjenama pa je tako Kazneni odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske 27. prosinca 2012. donio novo pravno shvaćanje o visinama neodređenih vrijednosti koje su zakonsko obilježje pojedinih kaznenih djela iz KZ/11 pod broj Su-IV-k-4/12 sukladno kojem neodređena vrijednost „znatna šteta“ iz čl. 247. st. 2. KZ/11 postoji kada šteta prelazi 60.000,00 kn. Budući da iz činjeničnog supstrata konkretnog kaznenog djela proizlazi da je za TD „Fixus“ pribavljena protupravna imovinska korist u iznosu od 44.156,24 kn, u kojem iznosu je ujedno prouzročena šteta ošt. TD „Dem trade“, očito je da opisana inkriminacija prema novom KZ/11 više nije kvalificirani oblik kaznenog djela prijevare u gospodarskom poslovanju, jer šteta ne prelazi iznos od 60.000,00 kn, već se prema novom KZ/11 radi o osnovnom obliku tog kaznenog djela, dakle o kaznenom djelu iz čl. 247. st. 1. KZ/11, za koje kazneno djelo je propisana kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina. Budući da je za kazneno djelo iz čl. 293. st. 2. KZ/97 propisana kazna zatvora u trajanju od jedne do osam godina, slijedi zaključak da je novi KZ/11 blaži, zbog čega je pobijana presuda preinačena u pravnoj oznaci djela, kako u odnosu na II opt. D. B. temeljem čl. 379. st. 1. toč. 2. ZKP/97, tako i u odnosu na I opt. M. M., temeljem čl. 383. ZKP/97, na način kako je to navedeno u toč. I./ izreke ove presude. - Županijski sud u Varaždinu, K-453/12-6 od 20. ožujka 2013.

- Međutim, ispitujući pobijanu presudu po službenoj dužnosti, ovaj sud je utvrdio da je na štetu optuženika povrijeđen kazneni zakon, kada je proglašen krivim za kazneno djelo iz čl. 293. st. 2. KZ/97 i osuđen na kaznu zatvora u minimalnom trajanju od 1 (jedne) godine, na koju je, temeljem čl. 67. KZ/97 primijenjena uvjetna osuda, iako se uvjetna osuda, sukladno odredbi čl. 67. st. 3. KZ/97, za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do deset godina, može primijeniti samo ako su primijenjene odredbe o ublažavanju kazne, što u konkretnom slučaju prvostupanjski

sud nije učinio. Stoga je pogrešno stajalište prvostupanjskog suda da je KZ/97 blaži za optuženika u odnosu na novi Kazneni zakon (KZ/11), neovisno o višem maksimumu propisane kazne, obzirom da zakonsko obilježje „znatna imovinska korist“ po odredbama novog KZ/11 (čl. 87. st. 29.) postoji kada vrijednosti koristi prelazi 60.000,00 kn, koja činjenica kaznena djela s ovim zakonskim obilježjem čini blažima u odnosu na ona iz KZ/97, za koja je pravim shvaćanjem Kaznenog odjela Vrhovnog suda RH od 24. studenoga 1997. utvrđeno da „znatna imovinska korist“ postoji kada vrijednost koristi prelazi 30.000,00 kn. Osim toga, opće odredbe KZ/11 u pogledu izricanja uvjetne osude povoljnije su za počinitelja od starog KZ/97, slijedom čega je ovaj sud, po službenoj dužnosti izmijenio pravnu kvalifikaciju djela, označivši radnje za koje je optuženik proglašen krivim, kaznenim djelom iz čl. 247. st. 2. KZ/11 (toč. I izreke ove odluke), a uslijed takve odluke pobijana presuda preinačena je i u odluci o kazni (toč. II izreke ove odluke). Županijski sud u Bjelovaru, KŽ-121/17 od 25. siječnja 2018.

- U pravu je također prvostupanjski sud kada je utvrdio da je Kazneni zakon iz 1997. blaži za počiniteljicu od Kaznenog zakona/11 u kojem je pronašao pravni kontinuitet u čl. 247. st. 2. KZ/11 iz razloga jer se po KZ/11 kod produljenog kaznenog djela treba u smislu čl. 52. st. 4. KZ/11 zbrojiti vrijednosti pribavljene protupravne imovinske koristi, što nije trebalo po KZ/97, pa bi primjenom novog KZ/11 okrivljenica bila odgovorna za puno veću kriminalnu količinu od utvrđene u prvostupanjsko postupku, primjenom KZ/97. Županijski sud u Zagrebu, KŽ-1261/17 od 4. siječnja 2018.

- Razmatrajući pitanje pravnog kontinuiteta prvostupanjski sud je pravilno ocijenio da se činjenični opis djela iz čl. 293. st. 2. KZ/97 može podvesti pod kazneno djelo prijevara u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. st. 2. KZ/11, čije je kvalifikatorno obilježje ostvareno ako je prouzročena znatna šteta, a to je prema čl. 87. st. 29. KZ/11 ona šteta koja prelazi 60.000,00 kn, dok po KZ/97 znatna šteta prelazi 30.000,00 kn. Kod primjene načela blažeg zakona, a imajući u vidu da je u konkretnom slučaju prouzročena šteta u visini od 207.234,73 kn koja, dakle, oko 3,5 puta premašuje 60.000,00 kn, a manje od 7 puta iznos od 30.000,00 kn, okolnost da je KZ/11 glede tog obilježja kaznenog djela blaži od KZ/97, kako je to utvrdio prvostupanjski sud, nije primarni kriterij za ocjenu blažeg zakona, već je to, po stajalištu ovoga suda, visina zapriječene kazne. Budući je za kazneno djelo iz čl. 293. st. 2. KZ/97 propisana kazna zatvora u trajanju od 1 do 8 godina, a za kazneno djelo iz čl. 247. st. 2. KZ/11, kazna zatvora u trajanju od 1 do 10 godina, novi KZ/11 nije blaži za počinitelja po propisanom maksimumu kazne, već je to KZ/97, koji je bio na snazi u vrijeme počinjenja kaznenog djela. Županijski sud u Bjelovaru, KŽ-285/16 od 19. listopada 2017.

Zaključak 3.

(članak 133. stavak 2. u svezi članka 130. stavka 3. i članka 229. ZKP/08. – trajanje istražnog zatvora nakon produljenja istrage)

Sveukupno trajanje istražnog zatvora u predmetima za kaznena djela iz članka 21. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta

produljuje se za vrijeme na koje je sudac istrage produljio istražni zatvor na temelju odredbe članka 130. stavka 2. ZKP/08., a na to trajanje nema utjecaja vrijeme za koje je državni odvjetnik produljio istragu prema odredbama članka 229. ZKP/08.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Prije svega, pregledom spisa utvrđeno je da su okrivljenici lišeni slobode 13. lipnja 2017., od kada se neprekidno nalaze u istražnom zatvoru iz osnove u članku 123. stavku 1. točki 3. ZKP/08. S obzirom na djela za koja su optuženi, okrivljenom J. G. i O. I. istražni zatvor na temelju članka 133. stavka 1. točke 5. ZKP/08. do donošenja presude suda prvog stupnja može trajati dvije godine, a okrivljenom Slavku Perkoviću šest mjeseci. Međutim, s obzirom na to da se radi o djelima iz članka 21. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta („Narodne novine“, broj 76/09., 116/10., 145/10., 57/11., 136/12., 148/13. i 70/17.), u predmetu u kojem je rješenjem Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta od 6. prosinca 2017. broj A-1/17-14 (list 3974 spisa), rok za završetak istrage, određene rješenjem o provođenju istrage od 14. lipnja 2017. koje je postalo pravomoćno 24. kolovoza 2017., produljen za šest mjeseci tako da produljena istraga može trajati do 24. kolovoza 2018., to se na temelju članka 133. stavka 2. ZKP/08., sveukupno trajanje istražnog zatvora produljuje za vrijeme za koje je bila produljena istraga (konkretno, za 6 mjeseci prema naznačenom rješenju o produljenju roka istrage). Prema tome, do donošenja presude suda prvog stupnja, na temelju članka 133. stavaka 1. i 2. ZKP/08., istražni zatvor protiv okrivljenog J. G. i okrivljenog O. I. može trajati dvije godine i šest mjeseci (konkretno do 13. prosinca 2019.) a protiv okrivljenog Slavka Perkovića godinu dana (konkretno do 13. lipnja 2018.). – VSRH, II KŽ-143/2018. od 28. ožujka 2018.

Zaključak 4.

članak 131. stavak 3. ZKP/08. - istražni zatvor)

U rješenju o istražnom zatvoru nakon podnošenja optužnice ne određuje se rok trajanja istražnog zatvora.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Nije u pravu optuženik kada tvrdi da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. ZKP/08. time što je u izreci pobijanog rješenja navedeno da će istražni zatvor trajati do pravomoćnosti presude. Doduše, prema odredbi članka 131. stavku 3. ZKP/08. u rješenju o istražnom zatvoru nakon podnošenja optužnice ne određuje se rok trajanja istražnog zatvora. Međutim, time što je u pobijanom rješenju navedeno trajanje istražnog zatvora do pravomoćnosti presude nije učinjena pogreška koja bi utjecala na zakonitost i osnovanost pobijanog rješenja o produljenju istražnog zatvora s obzirom na to da su rokovi istražnog zatvora propisani kogentnim pravilima iz članka 133. ZKP/08. (Vrhovni sud Republike Hrvatske, II KŽ-310/18 od 30. srpnja 2018.)

○○ Poslovni broj:Kov-11/18- Kov-12/18

REPUBLIKA HRVATSKA
RJEŠENJE

.....
riješio je

Temeljem čl. 127. st. 4. Zakona o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12-Odluka USRH,143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17, dalje u tekstu:ZKP/08) protiv

okrivljenika Andreja Butkovića, OIB31080718834, sin Nina i Liliane r.Turčinović, rođen 27.listopada 1977. u Puli, državljanin Republike Hrvatske, s prebivalištem u Barbanu, Rojnići, Valići 21, po zanimanju djelatnik, neoženjen, otac dvoje maloljetne djece, nezaposlen, primatelj socijalne pomoći od 1.680,00 kuna mjesečno, bez imovine, sada u Zatvoru u Gospiću

PRODULJUJE SE ISTRAŽNI ZATVOR

temeljem zakonskog osnova iz čl. 123. st. 1. t. 3. ZKP/08, za daljnja 2 (dva) mjeseca.

Istražni zatvor može trajati do izricanja nepravomoćne presude time što je ovaj sud dužan svaka dva mjeseca od pravomoćnosti zadnjeg rješenja ispitati postoje li zakonski uvjeti za daljnju primjenu istražnog zatvora, te ga rješenjem produljiti ili ukinuti.

Zaključak 5.

(članak 140. stavak 1. ZKP/08. - izricanje stegovne kazne zatvoreniku)

Stegovnu kaznu ograničenja posjeta i dopisivanja zatvoreniku na prijedlog upravitelja zatvora izriče sudac istrage, sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća u pravilu bez održavanja ročišta ako prema stanju stvari ocijeni da ono nije potrebno, a istražnom zatvoreniku je bilo omogućeno da se očituje o prijedlogu.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

Kir-399/17 od 28. rujna 2017. ŽS Zadar

Kir-197/16 od 25. studenog 2016. ŽS Sl. Brod

K-11/17 od 15. studenog 2017. ŽS Vukovar

Zaključak 6.

(članak 149. stavak 3. ZKP/08. – troškovi postupka oštećenika kao tužitelja)

Ako je oštećenik kao tužitelj vodio kazneni postupak u kojem je optuženik oslobođen optužbe, onda je dužan naknaditi troškove kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točke 1. do 6. ZKP/08, te nužne izdatke

okrivljenika i nužne izdatke i nagradu njegova branitelja u cijelosti bez obzira na to jesu li oni nastali prije ili nakon preuzimanja kaznenoga progona.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ *U postupku po privatnoj tužbi u kojem je prvostupanjski sud donio rješenje o obustavi postupka jer je našao da je optuženica već pravomoćno osuđena za isto djelo u prekršajnom postupku, privatni tužitelj je dužan naknaditi troškove suda (paušalnu svotu) jer do obustave nije došlo zbog smrt okrivljenika ili nastup zastare kaznenog progona zbog odugovlačenja postupka koje se ne može pripisati u krivnju privatnog tužitelja.*

○ Naprijed iznijete činjenice odgovaraju istini, no unatoč tome ne dovode u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane odluke suda prvoga stupnja o troškovima kaznenog postupka. Naime, sukladno odredbi čl. 149. st. 3. ZKP/08 privatni tužitelj obavezan je naknaditi troškove kaznenog postupka iz čl. 145. st. 2. t. 1. do 6. toga Zakona, nužne izdatke okrivljenika te nužne izdatke i nagradu njegova branitelja ako je postupak završen presudom kojom se okrivljenik oslobađa optužbe ili presudom kojom se optužba odbija, ili rješenjem o obustavi postupka, osim ako je postupak obustavljen odnosno ako je donesena presuda kojom se optužba odbija zbog smrti okrivljenika ili zato što je nastupila zastara kaznenog progona zbog odugovlačenja postupka koje se ne može pripisati u krivnju privatnog tužitelja. Prema tome u postupku po privatnoj tužbi ako nastanu neke od naprijed navedenih situacija, a nije riječ o nekom od taksativno navedenih razloga u čl. 149. st. 3. ZKP/08 (smrt okrivljenika ili nastup zastare kaznenog progona zbog odugovlačenja postupka koje se ne može pripisati u krivnju privatnog tužitelja) troškove kaznenog postupka snosi privatni tužitelj. Budući da se u predmetnom slučaju ne radi o obustavi kaznenog postupka iz naprijed navedena dva razloga u kojima je privatni tužitelj oslobođen obveze plaćanja troškova kaznenog postupka, prvostupanjski sud je postupio u skladu sa zakonom kada je privatnu tužiteljicu u ovom slučaju obvezao na plaćanje paušalne svote od 300,00 kn (čl. 145. st. 2. toč. 6. ZKP/08). Ovaj žalbeni sud nalazi da u postojećim neprijepornim okolnostima na koje se poziva privatna tužiteljica ovakva odluka uistinu nije pravična, no zakonodavac nije ostavio sudu druge mogućnosti, budući da je izričito poimenično propisao slučajeve u kojima privatni tužitelj nije dužan snositi troškove kaznenog postupka u situaciji obustave kaznenog postupka. Slijedom iznijetih razloga žalba privatne tužiteljice nije prihvaćena.- Županijski sud u Varaždinu, KŽ-185/17 od 2. svibnja 2017.

Zaključak 7.

(članak 208.a stavak 1. ZKP/08. – ispitivanje maloljetnika pred policijom)

Ako policija ispituje maloljetnog osumnjičenika sud mu je dužni postaviti branitelja po službenoj dužnosti.

Zaključak 8.

(članak 52. stavak 3. Zakona o izvršavanju kazne zatvora)

Prema odredbi članka 52. stavka 3. Zakona o izvršavanju kazne zatvora početak izdržavanja kazne zatvora računa se od trenutka kada se osuđenik sam javio na izdržavanje kazne, a u slučaju prisilnog dovođenja od trenutka oduzimanja slobode, što treba primijeniti i kada je riječ o europskom uhidbenom nalogu koji ima istu pravnu prirodu i učinak, a ako kazneno tijelo zatraži objašnjenje

U slučaju nejasnoće u zatvorskom sustavu od kada teče taj rok kod europskog uhidbenog naloga, o početku oduzimanja slobode koji se uračunava u kaznu zatvoru obavijest dostavlja sudac izvršenja pozivom na članak 42. st. 2. alineja 7. ZIKZ-a.

Zaključak 9.

(članak 33. stavak 1. ZPSKS-EU – prekid izvršenja europskog uhidbenog naloga)

Ako se protiv tražene osobe u Republici Hrvatskoj vodi drugi postupak ili ta osoba u Republici Hrvatskoj izdržava kaznu, onda sud na temelju članka 33. stavka 1. ZPSKS-EU donosi rješenje kojim prekida izvršenje europskog uhidbenog naloga, a spis se odlaže u kalendar do nastavka postupka izvršenja europskog uhidbenog naloga kada se za to steknu uvjeti ili do postupka privremene predaje tražene osobe ako predaja bude zatražena.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Odredba čl. 33. st. 1. ZPSKS-EU Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije ("Narodne novine" broj 102/17) u cijelosti je izmijenila dosadašnje normativno rješenje koje je sadržajno bilo gotovo identično odredbi čl. 24. Okvirne odluke, tako da se navedenom novelom umjesto mogućnosti odgode predaje tražene osobe uvela obveza prekida postupka za slučaj vođenja kaznenog postupka protiv tražene osobe u zemlji izvršenja, a drugačije je uređen i postupak privremene predaje. S pravom žalitelj ukazuje da je riječ o jasnom i striktnom propisu koji ne dozvoljava drugačije tumačenje, tj. da se za slučaj vođenja kaznenog postupka protiv tražene osobe u Republici Hrvatskoj ili zato što se tražena osoba nalazi na izdržavanju kazne zatvora postupak izvršenja europskog uhidbenog naloga protiv nje ima obvezno prekinuti rješenjem, a da će se izvršenje nastaviti kada se taj drugi postupak u zemlji izvršenja pravomoćno okonča i osoba izdrži kaznu zatvora koja će joj eventualno biti izrečena, odnosno kada izdrži kaznu zatvora koju je izdržavala, ili kada joj se odobri uvjetni otpust. U pravu je tražena osoba i kada tvrdi da se takvo zakonsko rješenje postupka prekida iz novelirane odredbe čl. 33. ZPSKS-EU doduše u formalnom smislu razlikuje od normativnog rješenja iz odredbe čl. 24. Okvirne odluke, ali da nisu u pitanju odredbe koje bi se isključivale te da odredba iz Okvirne odluke ne brani nacionalnim zakonodavstvima mogućnost propisivanja prekida postupka izvršenja. Osnovano žalitelj, pozivom na stavove pravnih teoretičara i praktičara, ističe da Okvirne odluke, kao posebna vrsta pravnih akata Europske unije, obvezuju države članice u pogledu rezultata koje se određenim propisom treba postići, ali ne propisuju kojim se to oblicima i metodama ima postići, već taj izbor prepuštaju državnim vlastima zemalja članica EU. Kako je odredbom čl. 33. st. 1. ZPSKS-EU, uz obvezu prekida vođenja postupka izvršenja europskog uhidbenog naloga, propisana i obveza

obavještanja o prekidu zemlju izdavanja, a koja potom može tražiti privremenu predaju, evidentno je da zemlja izdavanja ni u kom pravcu niti ovakvim novim zakonskim rješenjem nije uskraćena u svojim pravima na progon i kažnjavanje počinitelja kaznenih djela koji su povrijedili njene zaštićene vrijednosti. Prema tome, pogrešan je zaključak suda da bi se primjenom odredbe čl. 33. ZPSKS-EU povrijedilo načelo učinkovite suradnje iz čl. 4. ZPSKS-EU i da bi to bilo suprotno općim načelima iz Okvirne odluke, jer uvođenje instituta obveznog prekida do okončanja postupka u zemlji izvršenja umjesto instituta fakultativne odgode, uz zadržavanje instituta privremene predaje, suštinski se ni u kom smislu ne umanjuje učinkovitost suradnje između država članica. Donoseći pobijano rješenje o predaji sud prvog stupnja pogrešnim tumačenjem naprijed citiranih propisa na štetu tražene osobe povrijedio je kazneni zakon, u smislu odredbe čl. 469. toč. 4. ZKP/08, zbog čega je trebalo djelomičnim prihvaćanjem žalbe tražene osobe pobijano rješenje u dijelu koji se odnosi na predaju preinačiti te na temelju čl. 33. st. 1. ZPSKS-EU odrediti prekid ovog postupka izvršenja ovog europskog uhidbenog naloga i riješiti kao u toč. 1. izreke ovog rješenja. - Vrhovni sud Republike Hrvatske, Kž-eun-21/2018-4 od 2. kolovoza 2018.

oo suprotno ŽS Pula Kv-eun-9/2018-26 od 20. srpnja 2018.

.....
riješio je

1./Temeljem čl. 29. st. 4. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije ("Narodne novine" broj 91/10, 81/13, 124/13, 26/15, 102/17- u daljnjem tekstu ZPSKS-EU)

odobrava se predaja

tražene osobe Herak Stefana, OIB 50377399069, sina Borisa i majke Mirjane r. Radovanović, rođen 4.10.1988. u Puli, s prebivalištem u Poreču, Prvomajska 1, državljanin Republike Hrvatske, konobar, nezaposlen,

Tražena osoba se pozvala na okolnost da se protiv nje vodi kazneni postupak pred Općinskim sudom u Puli-Pola poslovni broj K-214/16 .

...

Odredbom čl. 33. ZPSKS-EU, a koji je izmijenjen čl. 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije ("Narodne novine " broj 102/17), određeno je da će se protiv tražene osobe protiv koje se vodi postupak u Republici Hrvatskoj zbog drugog kaznenog djela, postupak izvršenja europskog uhidbenog naloga prekinuti rješenjem te da će se postupak nastaviti kada se postupak zbog drugog kaznenog djela pravomoćno okonča i osoba izdrži kaznu zatvora koja će eventualno biti izrečena.

Okvirnom odlukom Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (u daljnjem tekstu: Okvirna odluka), a koja je odredbom čl. 1. ZPSKS-EU prenesena u pravni poredak Republike Hrvatske, u čl. 24. propisano je da pravosudno tijelo izvršenja može tek nakon donošenja odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga odgoditi predaju

tražene osobe kako bi se protiv nje mogao voditi kazneni progon u državi članici izvršenja te da umjesto odgode predaje u tom tada pravosudno tijelo izvršenja može predati traženu osobu državi članici koja izdaje uhidbeni nalog pod uvjetima utvrđenim zajedničkim pisanim sporazumom između pravosudnog tijela izvršenja i pravosudnog tijela koji izdaje uhidbeni nalog. U toj Okvirnoj odluci nije predviđena mogućnost prekida postupka predaje, prije donošenja odluke o predaji zbog vođenja drugog kaznenog postupka protiv tražene osobe u državni izvršenja.

Sud je nadalje, sukladno odluci Velikog vijeća Europskog suda u predmetu C-105/03 Pupino dužan tumačiti nacionalno pravo u skladu sa Okvirnom odlukom, i to način da ga mora tumačiti u cijelosti kako bi ocijenilo u kojoj mjeri se isto može primijeniti tako da ne dođe do rezultata suprotnog rezultatu predviđenom Okvirnom odlukom.

Obzirom na odredbu čl. 24. Okvirne odluke o postupanju suda izvršenja kada se u toj državi vodi postupak protiv tražene osobe zbog drugog kaznenog djela, ovaj sud nalazi da ne postoji obveza suda da u svakom takvom slučaju i to prije donošenja odluke o predaji temeljem europskog uhidbenog naloga se prekine postupak.

Sud je u svakom slučaju, a sukladno Okvirnoj odluci, ovlašten preispitati da li se načelo učinkovite suradnje sadržano i u čl. 4. ZPSKS-EU, može ostvariti ukoliko bi došlo do odgode predaje zbog vođenja kaznenog postupka protiv tražene osobe u drugom kaznenom predmetu pred domaćim sudom.

Suprotno tumačenje primjene Okvirne odluke, kao i odredbe čl. 33. ZPSKS-EU bi dovele do onemogućavanja predaje u svakom slučaju vođenja bilo kakvog kaznenog postupka protiv tražene u Republici Hrvatskoj, pa tako i kaznenog postupka po privatnoj tužbi ili za druga lakša kaznena djela, te postupaka u kojima postoje pravne ili stvarne prepreke da se vodi rasprava i donese presuda, i to neovisno o težini i vrsti kaznenog djela za koje je izdan europski uhidbeni nalog, te mogućnosti da se u državi izdavateljici brzo i efikasno dovrši kazneni postupak prema traženoj osobi.

Takvo tumačenje bi bilo suprotno kako općim načelima iz Okvirne odluke, tako i odredbi čl. 24. iste, a u velikom broju slučajeva bi onemogućilo učinkovitu suradnju u području pravosudne suradnje s državama članicama Europske unije.

Ovaj sud je stoga pribavio spis Općinskog suda u Puli-Pola broj K-214/16 te je utvrdio da je u tom kaznenom predmetu 22. travnja 2016. podignuta optužnica protiv tražene osobe Stefana Heraka i još sedam drugih okrivljenika, zbog kaznenih djela krađe iz čl. 228. st. 1. Kaznenog zakona, da je u tom predmetu je potvrđena optužnica 25. srpnja 2016., te da do današnjeg dana nije održana ni jedna rasprava zbog nedostupnosti različitih okrivljenika. Rasprava zakazana za 16. srpnja 2018. odgođena je zbog nepristupanja I okrivljenog Alda Barolina koji je odselio s poznate adrese i bolesti VII okrivljenika Filipa Kalnaka. U tom kaznenom predmetu V. okrivljeni je Aleks Majić, koji je u europskom uhidbenom nalogu protiv tražene osobe Stefana Heraka naveden kao supočinitelj kaznenog djela, a koji je pristao na predaju radi vođenja istog kaznenog postupka. Pravomoćnim rješenjem ovog suda od 5.

srpnja 2018. poslovni broj Kir-eun-10/18 odobrena je predaja Aleksa Majića Saveznoj Republici Njemačkoj za vođenje tog kaznenog postupka.

Razvidno je stoga da kazneni postupak u kaznenom predmetu K-214/16 već zbog predaje tražene osobe Aleksa Majića, kao i nedostupnosti I okrivljenika Alda Barolina, se neće moći dovršiti u kraćem roku, da se u tom predmetu vodi postupak za lakše kazneno djelo od onoga za koje je izdan europski uhidbeni nalog protiv tražene osobe Stefana Heraka, kao i da bi zbog predaje Aleksa Majića kao supočinitelja kaznenog djela za koje je izdan europski uhidbeni nalog protiv tražene osobe Stefana Heraka, a kako bi se ostvarilo načelo učinkovite suradnje, valjalo predati i traženu osobu Stefana Heraka i na taj način omogućiti pravosudnim tijelima Savezne Republike Njemačke da dovrše kazneni postupak u odnosu na obje tražene osobe.

Tražena osoba Stefan Herak se poziva u postupku predaje da je u kaznenom predmetu poslovni broj K-214/16 predloženo i razdvajanje kaznenog postupka u odnosu na njega, međutim iz raspravnog zapisnika od 16. srpnja 2018., razvidno je da se upravo tražena osoba usprotivila razdvajanju postupka, te da sud nije donio odluku o tom prijedlogu.

Obzirom na sve prije navedene okolnosti, ovaj sud nalazi da ne postoje razlozi zbog kojih bi trebalo zbog vođenja kaznenog postupka u kaznenom predmetu Općinskog suda u Puli-Pola broj K-214/16, odlučiti da se neće odmah predati tražena osoba Stefan Herak radi vođenja kaznenog postupka za koji je izdan europski uhidbeni nalog.

Naime, tražena osoba u kaznenom postupku domaćeg suda je optužena za lakše kazneno djelo od onoga za koje se traži predaja, radi se o postupku u kome u razdoblju od preko 2 godine od potvrđivanja optužnice nije održana ni jedna rasprava zbog nedostupnosti različitih okrivljenika, dok je suokrivljenik tražene osobe Aleks Majić u postupku koji se vodi u Saveznoj Republici Njemačkoj pravomoćno predan radi vođenja tog postupka, pa se već zbog te okolnosti i nadalje neće moći voditi postupak u predmetu Općinskog suda u Puli-Pola poslovni broj K-214/16.

Stoga je ovaj sud, a temeljem odredbe čl. 29. st. 4. ZPSKS-EU donijelo rješenjem kojim odobrava predaju tražene osobe Stefana Heraka radi vođenja kaznenog postupka temeljem europskog uhidbenog naloga izdanog od strane državnog odvjetništva u Wurzburgu poslovni broj 911Js24368/17 od 9. lipnja 2018. ...

5.4. Zaključci doneseni na zajedničkom sastanku sudaca izvršenja Županijskih sudova koji je održan **12. studenoga 2018.** u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

Zaključak 1.

(čl. 38. ZPSKS-EU- načelo specijalnosti)

Ako je osuđenik predan Republici Hrvatskoj po europskom uhidbenom nalogu radi izdržavanja kazne zatvora, a u postupku predaje nije se odrekao načela specijalnosti u slučaju postojanja i drugih kazni koje čekaju izvršenje, kazneno tijelo koje bi trebalo započeti s izvršavanjem kazne zatvora za koju je tražena osoba predana o izvršenju kazne/kazni za koje tražena osoba nije predana izvijestiti će nadležnog suca izvršenja.

Kada za to postoje zakonski uvjeti sudac izvršenja će žurno i bez odgode pokrenuti postupak za dopunsku predaju tražene osobe radi izvršenja druge/drugih kazni zatvora za koje predaja nije bila odobrena.

Ako je kazna zatvora koja je osuđeniku preostala za izdržati na temelju europskog uhidbenog naloga kraća od dva mjeseca, donijet će se odluka o prekidu izvršenja druge kazne/kazni, a po izdržanoj kazni na temelju europskog uhidbenog naloga takvog će se osuđenika pustiti na slobodu. Ako do isteka kazne čije izvršenje je bilo odobreno takvo odobrenje za novu kaznu bude dobiveno, ponoviti će se postupak upućivanja na izdržavanje i te kazne zatvora.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Rješenjem suca izvršenja ovog suda broj I-311/2016-2, od 27. veljače 2017., zatvorenik N. Č., je upućen na izdržavanje zatvorske kazne u trajanju od 1 godine s time da mu je u tu kaznu uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 5. travnja 2012. do 11. lipnja 2012. Prema izvješću Zatvora u Zagrebu, ovu kaznu zatvora je zatvorenik započeo izdržavati 24. kolovoza 2017., kada je premješten u Centar za dijagnostiku u Zagrebu, s predviđenim istekom ove kazne 18. lipnja 2018. Sudac izvršenja ovog suda je ranije izdao Europski uhidbeni nalog broj I-302/2015, za izvršenje kazne zatvora u trajanju od 6 mjeseci, obzirom da se u to vrijeme zatvorenik nalazio u Republici Austriji pa je po tom nalogu i predan Republici Hrvatskoj radi izvršenja te kazne, s naglaskom uz primjenu načela specijalnosti iz čl. 38. st. 1. Zakona. Nakon što je izdržao tu zatvorsku kaznu u trajanju od 6 mjeseci, zatvorenika N. Č. je čekalo izdržavanje zatvorske kazne u trajanju od jedne godine, po presudama iz izreke ovog rješenja, kao i objedinjenje kazne zatvora od 5 godina i 4 mjeseca, po presudi ovog suda br. K-1/2016-91 (Kv I-30/2017). Na zahtjev zatvorenika N. Č. koji se poziva na navedeno načelo specijalnosti, zatvoreniku je prekinuto izvršavanje kazne zatvora u trajanju od 5 godina i 4 mjeseci, rješenjem suca izvršenja ovog suda I-36/2018-3, od 14. veljače 2018. Međutim, kako je ovaj zatvorenik već započeo izdržavati gornju kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, pozivajući se na načelo specijalnosti, nužno je prekinuti i izdržavanje te kazne zatvora, po pravomoćnosti ovog rješenja. Da je kod rješenja o predaji tražene osobe primijenjeno načelo specijalnosti, vidljivo je iz rješenja austrijskog suda Landesgerichts Korneuburg, broj 404HR274/16. Dakle, obzirom na navedeno načelo specijalnosti iz čl. 38. st. 1. Zakona, a nakon što je izdržao kaznu zatvora u trajanju od 6 mjeseci, za koju je predan po EU nalogu ovog suda, za sada, zatvorenik ne može izdržavati ovu kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, za koju nije niti predan, kao niti kaznu zatvora u trajanju od 5 godina i 4 mjeseca, za koju kaznu je već donijeto rješenje o prekidu broj I-36/2018-3, od 14. veljače 2018. (koje još nije postalo pravomoćno). (Iz odluke Županijskog suda u Karlovcu, I-311/2016 od 23. veljače 2018.)

○ Nije u pravu žalitelj kada tvrdi da je na ovaj način prvostupanjski sud počinio bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. i 3. ZKP/08. Naime, nakon predaje okrivljenika Republici Hrvatskoj 17. rujna 2010. radi izdržavanja kazne zatvora i vođenja kaznenih postupaka, Općinski sud u Virovitici, uzimajući u obzir načelo specijalnosti prema čl. 12. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije, podnio je molbu za suglasnost da se okrivljenik može progoniti zbog kaznenog djela prijevare u pokušaju iz čl. 224. st. 1. KZ/97 u vezi čl. 33. KZ/97 radi kojeg je u tijeku kazneni postupak pod brojem K-377/11, a koje kazneno djelo je okrivljenik počinio prije predaje Republici Hrvatskoj. Okružni sud u Ptuju je 8. prosinca 2014. odredio da daje suglasnost da se okrivljenika progoni radi kaznenog djela radi kojeg je u tijeku kazneni postupak na Općinskom sudu u Virovitici u predmetu K-377/11 i to radi kaznenog djela koje je počinio prije predaje Republici Hrvatskoj s obrazloženjem da su ispunjeni uvjeti za izvršenje naloga prema odredbama Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije. Potrebno je napomenuti da sukladno okvirnoj Odluci Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (dalje: Okvirna odluka) u čl. 27. regulirana je mogućnost kaznenog progona zbog drugih kaznenih djela i to onih koji su počinjeni prije predaje osobe, a razlikuju se od onoga zbog kojeg je ta osoba predana iz koje odredbe proizlazi da u slučaju postojanja zahtjeva nadležno pravosudno tijelo izvršenja Europskog uhidbenog naloga daje pristanak za vođenje kaznenog progona ukoliko su ispunjeni uvjeti za predaju. Dakle, nadležno pravosudno tijelo države izvršenja Europskog uhidbenog naloga daje pristanak na temelju zaprimljenog zahtjeva i dokumentacije iz čl. 8. Okvirne odluke bez propisane obveze da sasluša osobu ili njenog branitelja ili traži njihovo očitovanje. Obveza države izvršenja Europskog uhidbenog naloga da sasluša osobu prije donošenja odluke propisana je isključivo u postupku izvršenja Europskog uhidbenog naloga, a ne i za postupak davanja naknadne suglasnosti za vođenje kaznenog progona. Slijedom navedenog, postupak davanja konkretne suglasnosti u cijelosti je proveden sukladno relevantnim odredbama Okvirne odluke. (Iz odluke Županijskog suda u Zagrebu, KŽ-533/2017 od 3. listopada 2017.)

○ Prvostupanjski sud, po predsjedniku vijeća, temeljem ovlasti iz odredbe čl. 158. st. 2. Zakona o kaznenom postupku – ("Narodne novine" br. 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02, 143/02, 62/03 – pročišćeni tekst i 115/06 – dalje u tekstu: ZKP/97) donio je rješenje kojim utvrđuje da je nad osuđenikom dopušteno izvršiti kaznu zatvora u trajanju od sedam godina, koja mu je izrečena presudom Županijskog suda u Osijeku broj K-17/99-52 od 25. siječnja 2001., zbog toga što je Republika Bosna i Hercegovina izručenje dopustila samo zbog izvršenja te kazne zatvora, pri čemu se izvršenje preostale dvije kazne zatvora izrečenih presudama Općinskog suda u Belom Manastiru čini nedopuštenim. Odatle je razvidno da prvostupanjski sud smatra kako je unutar kazne zatvora koja je optuženiku izrečena presudom Županijskog suda u Osijeku broj Kv-159/05 od 20. srpnja 2005. dopušteno izvršiti samo onu u trajanju od sedam godina, a ne i one dvije kazne Općinskog suda u Belom Manastiru koje su mu objedinjene tom presudom, što je posve ispravno i sukladno odredbama čl. 37. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (ZOMPO), prema kojoj odredbi je Republika Hrvatska u postupku izručenja dužna poštovati princip specijaliteta, koje je sadržano je u odredbi čl. 14. Europske konvencije o izručenju. Stoga je prvostupanjski sud temeljem ovlasti iz čl. 158. st. 2. ZKP/97 pravilno zaključio kako je dopušteno izvršiti kaznu zatvora u trajanju od

sedam godina, dok nije dopušteno izvršiti preostale kazne koje su optuženiku izrečene presudama Općinskog suda u Belom Manastiru, upravo zbog načela specijalnosti. Stoga, neovisno o tome da li je pravilno stanovište prvostupanjskog suda da je objedinjavanjem pojedinačnih kazni naprijed citiranih presuda svaka od tih presuda izgubila svoju pravnu samostalnost, te da li se zastara računa u odnosu na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od deset godina i tri mjeseca, kao što to smatra prvostupanjski sud ili je pak u pravu žalitelj kada tvrdi da bi unatoč objedinjavanju navedenih presuda zastara izvršenja kazne zatvora za njih tekla ponaosob, neovisno o jedinstvenoj kazni zatvora, prvostupanjsko se rješenje obzirom na načelo specijalnosti ukazuje pravilnim i zakonitim. Naime, za kaznu zatvora u trajanju od sedam godina, za koju je prvostupanjski sud utvrdio da je dopustivo njeno izvršenje, zastara izvršenja nije nastupila, neovisno o tome da li se istu promatra kao samostalnu kaznu zatvora, ili je ista izgubila svoju samostalnost donošenjem objedinjavajuće presude. Ovo stoga što je, čak i ukoliko ju se promatra kao samostalnu, presuda Županijskog suda u Osijeku broj K-17/99 od 25. siječnja 2001. postala je pravomoćna 7. ožujka 2001., pa prema odredbi čl. 21. alineja 3. Kaznenog zakona – ("Narodne novine" br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03 – odluka Ustavnog suda, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 i 57/11 – dalje u tekstu: KZ/97) relativna zastara nastupa protekom deset godina, a prema odredbi čl. 23. st. 3. KZ/97 apsolutna zastara nastupa protekom ukupno dvadeset godina od pravomoćnosti presude. U promatranom predmetu relativna zastara prekidana je 8. srpnja 2005., kada je predsjednik vijeća obavijestio suca izvršenja da je presuda postala izvršna, 20. srpnja 2005. kada je donesena objedinjavajuća presuda te 12. listopada 2011. kada je Republika Hrvatska Republici Bosni i Hercegovini podnijela molbu za izručenje, dok apsolutna zastara nastupa 7. ožujka 2021. tako da, suprotno navodima žalbe, zastara izvršenja kazne zatvora od sedam godina nije nastupila. (Iz odluke VSRH, I Kž-6/2013-4 od 16. siječnja 2013.)

Zaključak 2.

(čl. 69. st. 5. KZ/11. Obvezno liječenje od ovisnosti)

Kojim se mijenja zaključak donesen na Zajedničkom sastanku sudaca izvršenja Županijskih sudova u Republici Hrvatskoj održanom 15. i 16. rujna 2016. u Valbandonu, tako da sada glasi:

Za preispitivanje postojanja uvjeta za nastavak izvršenja sigurnosne mjere obveznog liječenja od ovisnosti iz članka 69. KZ/11 koja je izrečena uz uvjetnu osudu nadležan je sudac izvršenja.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Razmatrajući prijedlog za pokretanje sukoba nadležnosti, Vrhovni sud Republike Hrvatske utvrdio je da je za preispitivanja postojanja uvjeta za nastavak izvršenja sigurnosne mjere obveznog liječenja od ovisnosti iz čl. 69. KZ/11. nadležan sudac izvršenja Županijskog suda u Rijeci. Naime, odredbom čl. 69. st. 5. KZ/11. izričito je predviđeno da je sudac izvršenja u obvezi najmanje svakih šest mjeseci, računajući od dolaska počinitelja na izvršenje sigurnosne mjere obveznog liječenja od ovisnosti, preispitati postoje li uvjeti za njenim nastavkom i o tome donijeti rješenje, kao i da

može obustaviti primjenu mjere ili promijeniti način i vrijeme izvršenja mjere. Iz ove odredbe proizlazi da postupanje suca izvršenja nije vezano uz vrstu kazne (zatvor ili novčana kazna), rad za opće dobro ili uvjetnu osudu uz koju je izrečena sigurnosna mjera obveznog liječenja od ovisnosti. Stoga nije prihvatljivo stajalište suca izvršenja Županijskog suda u Rijeci da kontrolu izvršavanja sigurnosne mjere iz čl. 69. KZ/11. izrečene uz uvjetnu osudu ne provodi sudac izvršenja, već da je provodi predsjednik općinskog suda prema Zakonu o izvršenju sankcija izrečenih za kaznena djela, privredne prijestupe i prekršaje („Narodne novine“ broj 21/74., 39/74., 55/88., 19/90., 66/93. i 73/00.) jer da je taj zakon stavljen izvan snage stupanjem na snagu Zakona o izvršavanju kazne zatvora („Narodne novine“ broj 128/99., 55/00., 59/00., 129/00., 59/01., 67/01., 11/02., 190/03. - pročišćeni tekst, 76/07., 27/08., 83/09., 18/11., 48/11. – Odluka Ustavnog suda, 56/13. i 150/13.) samo u dijelu koji se odnosi na izvršavanje kazne zatvora. Navedeno stajalište Županijskog suda u Rijeci je u skladu sa zaključcima sa Zajedničkih sastanaka sudaca izvršenja županijskih sudova u Republici Hrvatskoj održanima 20. listopada 2014. (Zaključak 9.) i 15. i 16. rujna 2016. (Zaključak 1.), međutim, ti zaključci nemaju obveznu snagu u smislu Zakona o sudovima („Narodne novine“ broj 28/13., 33/15., 82./15. i 82/16.), zbog čega je na temelju čl. 31. st. 1. ZKP/08. riješeno kao u izreci. (Iz odluke VSRH, II 4-Kr-25/2918 od 17. listopada 2018.)

Zaključak 3.

(čl. 159. st. 3. ZIKZ – odlučivanje o uvjetnom otpustu)

Nakon što su utvrđene sve relevantne činjenice vijeće za uvjetni otpust ne može odgoditi donošenje odluke o prijedlogu za uvjetni otpust. Odgoda je moguća samo onda kada nisu ostvarene pretpostavke za održavanje sjednice i donošenje odluke o prijedlogu.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

○ Punomoćnica zatvorenika na sjednici od 25. rujna 2017. navela je da je zatvorenik za vrijeme istražnog zatvora i izdržavanja kazne u više navrata obolio od težih oblika bolesti, te unatoč periodu u kojem nije mogao hodati, periodu u kojem mu je otkriven tumor, i periodu u kojem mu je otkrivena bolest venski varikozitet, zatvorenik nije tražio niti prekid kazne niti uvjetni otpust na pola kazne, već je pokušao provesti liječenje unutar zatvorskog sustava. Sada mu je zdravstveno stanje takvo da su mu se reaktivirali limfni čvorovi, da mu je preporučena operativni zahvat desne noge, te da sada ima novu dijagnozu na testisima. Zatvorenik je tijekom izlaska u mjesto prebivališta o svom trošku napravio ultrazvučni pregled. Priložila je u spis liječničku dokumentaciju iz rujna 2017., te s obzirom da je zatvorenik izdržao 2/3 dijela kazne a smatra da se radi o posebnim okolnostima kod zatvorenika zbog njegovog narušenog zdravstvenog stanja zbog kojih ispunjava uvjete da ga se ranije otpusti, predlaže sudu da prihvati prijedlog za uvjetni otpust zatvorenika, a i zatvorenik se obvezuje tijekom uvjetnog otpusta ispuniti sve odredbe nadzora u određenom mu intenzitetu. Zatvorenik je u svom iskazu na sjednici vijeća od 25. rujna 2017. izjavio da ostaje kod navoda iz podnesene molbe za uvjetni otpust, da je već ranije bio osuđivan za isto kazneno djelo, sada smatra da je kazna polučila svoju svrhu i da se spreman uključiti u životnu zajednicu. Po izlasku će živjeti s suprugom u Splitu.

Odlučivanje o uvjetnom otpustu je odgođeno a nova sjednica vijeća za uvjetni otpust je zakazan za dan 5. veljače 2018. Na sjednici vijeća za uvjetni otpust od 5. veljače 2018. iznesene su činjenice i utvrđenja s prethodne sjednice vijeća od 25. rujna 2017., ponovno je saslušan zatvorenika, te je Kaznionica u Glini iznijela svoje mišljenje i prijedlog za uvjetni otpust zatvorenika. Predstavnicu Kaznionice u Glini izjavila je da je sada prijedlog Kaznionice pozitivan za uvjetni otpust zatvorenika, a zatvoreniku zadnja četvrtina kazne nastupa s danom 12. veljače 2018., u provedbi pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvorenik ima ocjenu "uspješan", uredno koristi izvankaznioničke pogodnosti. ZZ punomoćnika zatvorenika izjavio je da je zatvorenik tijekom izdržavanja kazne ispunjavao sve dužnosti koje su mu bile postavljene, da se tijekom izdržavanja kazne zatvorenik oženio, da je već prilikom izricanja kazne i cijelo vrijeme izdržavanja kazne izražavao kajanje zbog počinjenog kaznenog djela. Kod zatvorenika je došlo do pogoršanja zdravstvenog stanja što je vidljivo iz dostavljene medicinske dokumentacije, a zatvorenik je u potpunosti spreman ispunjavati sve uvjete tijekom uvjetnog otpusta koje će mu sud odrediti. Zatvorenik je izjavio da ostaje kod navoda iz molbe za uvjetni otpust, iskazna s sjednice vijeća od 25. rujna 2017., te da je od tada bio dva puta na pregledu kod urologa i na magnetnoj rezonanci i da je sada naručen za daljnje pretrage. Po izlasku će nastaviti živjeti s suprugom na adresi u Splitu, Vukovarska 41. Prijedlog za uvjetni otpust je osnovan. (Županijski sud u Sisku, Ik I-248/2017-16 od 5. veljače 2018.)

► Na sjednici vijeća zatvorenik je izjavio da u cijelosti ostaje kod svih navoda iz podnesenog prijedloga za uvjetni otpust. Ponovio je da će po izlasku živjeti s suprugom i sinom u zajedničkom kućanstvu, te da ga čeka posao u jednoj tvrtci koja se bavi ugostiteljstvom. Moli sud da mu odobri uvjetni otpust. Na sjednici vijeća predstavnicu Kaznionice u Lipovici-Popovači izjavila je da u cijelosti ostaju kod navoda iz dostavljenog izvješća, Kaznionica smatra da je prijedlog preuranjen s obzirom na relativno visok ostatak ne izdržanog dijela kazne. Nakon što je zatvorenik upoznat s činjenicom da je podneseni prijedlog preuranjen za odlučivanje o uvjetnom otpustu, izjavio je da je suglasan s prijedlogom sudskog vijeća za odgodu istog. Dana 31. listopada 2016. održana je sjednica za uvjetni otpust na kojoj su iznesena sva utvrđenja i činjenice s prethodne sjednice od 22. kolovoza 2016., iznesen je prijedlog Kaznionice i saslušan je zatvorenik. Predstavnicu Kaznionice u Lipovici-Popovači izjavila je da ostaju kod ranije danog izvješća, nadodala je da zatvorenik ima uredan tijekom izdržavanja kazne, da je uredno koristio godišnji odmor, no da i dalje smatraju da je prijedlog preuranjen. Zatvorenik je izjavio da u cijelosti ostaje kod podnesene molbe, naveo je da će živjeti na adresi u S., S. 15, s suprugom i sinom, moli sud da ga ranije otpusti s obzirom da ga čeka zaposlenje koje je već odgađao s obzirom da je na izdržavanju kazne. U privitku podneska od 5. prosinca 2016. Kaznionice u Lipovici-Popovači sudu je dostavljena preslika rješenja Općinskog kaznenog suda u Zagrebu od 24. studenog 2016. broj K-1495/2015-16, iz kojeg je razvidno da je protiv Bože Barun obustavljen kazneni postupak povodom optužnice ODO Zagreb broj KR-DO-2095/07 od 23. ožujka 2011. zbog kaznenog djela iz čl. 292. st. 1. i 2. al. 4. KZ/97. Prijedlog za uvjetni otpust je osnovan. Temeljem čl. 59. st. 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ br. 125/11 i 144/12) vijeće za uvjetni otpust je razmotrilo sve okolnosti od kojih ovisi odluka o opravdanosti prijedloga za uvjetni otpust. Odlučeno je da se zatvorenika uvjetno otpusti s obzirom da isti ima uredan cjelokupan tijekom izdržavanja kazne, da je tijekom kazne u cijelosti poštivao odredbe Kućnog reda, da je u provedbi PPIKZ-a i obavljanju radnih zadataka ocijenjen kao "naročito uspješan", pristojan je u ophođenju prema službenim osobama Kaznionice i drugim zatvorenicima, ranije nije osuđivan i sada nema postupaka u tijeku.

Imenovani je zadržao podršku obitelji, ima osiguran postpenalni prihvata i mogućnost zaposlenja. Zaključak je vijeća da su se stekli uvjeti za uvjetni otpust i da će se izrečenim mjerama nadzora na slobodi kontrolirati njegovo ponašanje za vrijeme uvjetnog otpusta. Ovakvom odlukom zatvoreniku se daje mogućnost da nastavi život u krugu svoje obitelji koji su mu bili velika podrška tijekom izdržavanja kazne, a ima mogućnost i da se zaposli čime bi pridonio boljoj financijskoj situaciji u obitelji. Kroz razdoblje uvjetnoga otpusta osuđenik B. B. ima posebne obveze iz čl. 60. st. 2. u svezi čl. 62. st. 2. toč. 11. KZ/11, a to je javljanje PU Zagrebačkoj, PP S., K. 1 b i Probacijskom uredu Zagreb I, Trg kralja Tomislava 17, a te obveze će nadzirati sudac izvršenja Županijskog suda u Zagrebu (Ik I-1067/14) bez čijeg dopuštena osuđenik ne može promijeniti prebivalište odnosno boravište, s sve kako bi se uvjetno otpušteni zatvorenik mogao uklopiti u zajednicu, temeljem čl. 161. st. 1. i st. 2. ZIKZ-a. (Iz odluke Županijskog suda u Sisku, Ik I-389/16-18 od 31. listopada 2016.)

6. UJEDNAČAVANJE SUDSKE PRAKSE

EDUKACIJOM SUDACA općinske i županijske razine preko analize primjera iz sudske prakse

6.1. KAZNENI ZAKON

6.1.1. Članak 30. u svezi s člankom 158. stavkom 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ br: 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15.)

Kada je optuženik bio u zabludi o dobi oštećenice, a kod kazneno djelo spolnog odnošaja s djetetom iz članka 158. stavka 1. Kaznenog zakona to jest dob oštećenice, valjalo ga je osloboditi od optužbe jer postoje okolnosti koje isključuju krivnju.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

„Žalba državnog odvjetnika nije osnovana. Ovo stoga što je u postupku jedinu spornu činjenicu – da li je optuženik bio svjestan da ml. ošt. K. D. u inkriminirano vrijeme, kada je s istom imao spolni odnošaj, nema navršenih 15 godina života, prvostupanjski sud utvrđuje na temelju svih provedenih dokaza i to nakon što je svaki dokaz ocijenio pojedinačno, a onda i u međusobnoj vezi, dakle, upravo na način kako to propisuje odredba čl. 450. st. 2. ZKP/08. Glede navedene sporne činjenice prvostupanjski sud je na temelju iskaza maloljetne oštećenice utvrdio da je ona optuženiku predočila da je osoba koja je stara 16 godina i pohađa drugi razred srednje škole, iz iskaza oštećenice i ispisa facebooka na njezinom profilu utvrdio da je na navedenom profilu oštećenica navela da je rođena 1. kolovoza 1997. godine, a na temelju pojedinih stavki u profilu da je neupućena osoba mogla pomisliti da je to profil 16-togodišnje djevojke. O tome da je optuženik mogao zaključiti da je oštećenica osoba starija od 15 godina prvostupanjski sud zaključak donosi i na temelju iskaza svjedokinje A. P., osobe u čijem apartmanu se između optuženika i oštećenice nesporno dogodio spolni odnos, pa je navedena svjedokinja bila mišljenja

da je oštećenica osoba stara između 16 i 18 godina. Nekoliko dana nakon inkriminiranog događaja s oštećenicom je razgovarala psihologinja Grozdana Biočić Zrilić iz čijeg iskaza također proizlazi da je oštećenica po svom fizičkom izgledu djelovala godinu ili dvije starije nego u stvarnosti jeste. Ono što je najvažnije, prvostupanjski sud je proveo psihologijsko pedijatrijsko vještačenje oštećenice kao i psihijatrijsko vještačenje optuženika, te je navedenim vještačenjima utvrdio da maloljetna oštećenica po svom fizičkom izgledu izgleda starije jednu do dvije godine, tako da bi čak i vještakinja Martina Šunjić Omejc oštećenici dala 14 godina, dakle, osoba koja je stručna i ima znanja i vještine kakve nema prosječna osoba, pogriješila bi u procjeni starosti oštećenice. S druge strane, vještačenjem je utvrđeno da je optuženik osoba koja je sugestibilna, naivna, ima dozu infantilnosti, olako prihvaća činjenice od strane drugih osoba i određuje ga stupanj jednostavnosti ličnosti, a što je još značajnije optuženik ne pokazuje bilo kakvu seksualnu sklonost ka djeci i vještačenjem kod njega nisu utvrđeni nikakvi elementi za postojanje dijagnoze i spektra seksualnih poremećaja. Povezujući sve navedene dokaze s pravom prvostupanjski sud prihvaća obranu optuženika u kojoj tvrdi da nije znao da je maloljetna oštećenica osoba koja nema navršenih 15 godina života, te na temelju svih provedenih dokaza s pravom prvostupanjski sud zaključuje da je inkriminirane zgrade optuženik bio u neotklonjivoj zabludi o biću djela (čl. 30. KZ/11), te ga s pravom oslobađa od optužbe. Ovaj drugostupanjski sud pri tome ukazuje prvostupanjskom sudu da se pogrešno pri donošenju oslobađajuće presude poziva na odredbu čl. 453. toč. 1. ZKP/08 jer razlozi, a i obrazloženje pobijane presude, svode se na obrazloženje osnova oslobođenja iz odredbe čl. 453. toč. 2. ZKP/08.“ Županijski sud u Osijeku, Kžzd-5/2016-4. od 28. siječnja 2016.

6.1.2. Članak 79. stavci 2. i 3. Kaznenog zakona („Narodne novine“ br: 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15.)

Kako je nedvojbeno utvrđeno da optuženik nije posjedovao dozvolu za držanje i nošenje pištolja iz kojeg je pucao, ispunjenje su pretpostavke da sud radi zaštite opće sigurnosti od optuženika oduzme i oružje i streljivo iako ga nije proglasio krivim za predmetno kazneno djelo.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

„U pravu je optuženik u dijelu žalbe kojim pobija prvostupanjsku presudu u pogledu točke 1. izreke u kojoj je optuženik proglašen krivim za počinjenje kaznenog djela nedozvoljeno posjedovanje, izrada i nabavljanje oružja i eksplozivnih tvari iz čl. 331. st. 3. KZ/11 navodeći da je prvostupanjski sud počinio povredu kaznenog zakona na štetu optuženika, odnosno da je pogrešno zaključio da držanje pištolja spremnika i streljiva ima obilježja tog kaznenog djela. Naime, kazneno djelo iz čl. 331. st. 3. KZ/11 čini počinitelj koji neovlašteno posjeduje..., veće količine vatrenog oružja, streljiva itd. U točki 1. izreke prvostupanjske presude optuženik je proglašen krivim da je neovlašteno posjedovao jedan pištolj sa dva pripadajuća spremnika te 48 komada streljiva za taj pištolj, te još 47 komada puščanog streljiva call. 16. Dakle, kod ovog kaznenog djela radi se o kaznenom djelu s neodređenim obilježjima jer KZ/11 ne daje definiciju što predstavlja veću količinu vatrenog oružja ili streljiva, pa o tome stav mora zauzeti sudska praksa. Jedan pištolj, te dva pripadajuća spremnika za isti pištolj, kao i 48 komada streljiva za isti pištolj po stajalištu ovog

drugostupanjskog suda ne mogu se smatrati većom količinom vatrenog oružja ili streljiva kojega ima u vidu odredba čl. 331. st. 3. KZ/11, a taj stav ovoga suda ne može promijeniti ni još dodatnih 47 komada puščanog streljiva call. 16, kojega je posjedovao optuženik, pa stoga ovaj sud nalazi da djelo koje je opisano u točki 1 izreke prvostupanjske presude nije kazneno djelo, odnosno nema objektivna obilježja kaznenog djela iz čl. 331. st. 3. KZ/11, pa je stoga optuženika za to kazneno djelo temeljem čl. 453. toč. 1. ZKP/08 oslobodio optužbe na način da je temeljem čl. 486. st. 1. ZKP/08 preinačio prvostupanjsku presudu glede točke 1. U pogledu pištolja marke Češka zbojevka, te dva pripadajuća mu spremnika i 48 komada streljiva za taj pištolj, kao i 47 komada puščanog streljiva call. 16, koji su od optuženika bili privremeno oduzeti od strane PP Zlatar Bistrica, ovaj sud je bez obzira na to što je oslobodio optuženika za kazneno djelo iz čl. 331. st. 3. KZ/11 našao da navedeno oružje i streljivo od optuženika treba oduzeti primjenom čl. 79. st. 2. i 3. KZ/11 koji propisuje da sud može oduzeti predmete i sredstva koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje kaznenog djela ako je njihovo oduzimanje potrebno radi zaštite opće sigurnosti pa i onda kada počinitelj protupravne radnje nije kriv. Kako je nedvojbeno utvrđeno da optuženik nije posjedovao dozvolu za držanje i nošenje predmetnog pištolja i streljiva, te kako je nedvojbeno utvrđeno da je iz predmetnog pištolja i pucao, po ocjeni ovoga suda ispunjenje su pretpostavke da sud radi zaštite opće sigurnosti od optuženika oduzme i oružje i streljivo iako ga nije proglasio krivim za predmetno kazneno djelo.“ Županijski sud u Slavenskom Brodu, Kž-108/2016-4 od 23. kolovoza 2016.)

6.2. ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU

6.2.1. Članak 10. stavak 1. i stavak 2. točka 3. u svezi s člankom 285. stavkom 6. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17)

Nije riječ o nezakonitom dokazu kada iz obrazloženja pobijane presude jasno slijedi da je iskaz svjedokinje reproduciran i korišten isključivo pri utvrđivanju činjenica relevantnih za postojanje kaznenih djela povrede djetetovih prava iz članak 177. stavka 2. KZ/11 počinjenih na štetu njezine djece, u odnosu na koje, sukladno članku 285. stavku 6. ZKP/08, ne može uskratiti iskaz.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

„Ističući žalbeni osnov bitne povrede odredaba kaznenog postupka, žalitelj tvrdi da se pobijana presuda, u odnosu na kazneno djelo silovanja za koje je optuženik pod toč. 1. izreke te presude oglašen krivim, temelji na dokazima koje sud nije smio koristiti u postupku. Time se, iako ne izričito, ukazuje na postojanje bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. ZKP/08. Naime, žalitelj ukazuje da je izvanbračna supruga optuženika H. Š. prihvatila blagodat ne svjedočenja u odnosu na to kazneno djelo, zbog čega se dijelovi njezinog iskaza koje je dala u odnosu na kazneno djelo povrede djetetovih prava (toč. 3. izreke) nisu mogli koristiti pri dokazivanju kaznenog djela silovanja počinjenog na njezinu štetu. Suprotno tvrdnji žalbe, iz obrazloženja pobijane presude jasno slijedi da je iskaz ove svjedokinje

reproduciran i korišten isključivo pri utvrđivanju činjenica relevantnih za postojanje kaznenih djela iz čl. 177. st. 2. KZ/11 počinjenih na štetu njezine djece, u odnosu na koje, sukladno čl. 285. st. 6. ZKP/08, ne može uskratiti iskaz. Okolnost da je svjedokinja potvrdila nazočnost djeteta S. A. za vrijeme dok ju je optuženik spolno napadao, odnosi se isključivo na modalitet zlostavljanja tog djeteta opisanog u optužnici, u odnosu na koje je bila dužna iskazivati. Međutim, ono što je bitno jest da taj dio iskaza navedene svjedokinje nije analiziran niti cijenjen pri utvrđivanju činjenica odlučnih za postojanje kaznenog djela silovanja, kako pogrešno tvrdi žalitelj. Također, nije u pravu žalitelj kada smatra da se svjedoci R. Š. i B. M. nisu mogli ispitati na okolnost onoga što su čuli od ošt. H. Š. budući da je ona u postupku prihvatila blagodat i odbila svjedočiti. Naime, prema pravnom shvaćanju ovog Vrhovnog suda izraženog u brojnim dosadašnjim odlukama (npr. I KŽ-1256/04 od 12. siječnja 2005.) građani koji su izvan kaznenog postupka nešto saznali od privilegiranih svjedoka koji su prihvatili blagodat ne svjedočenja, mogu se u svojstvu svjedoka ispitati o sadržaju tako dobivenih izvjava. Ovo iz razloga jer zabrana ispitivanja takvih svjedoka "po čuvenju" ne proizlazi iz zakonske odredbe čl. 286. ZKP/08, a privilegirani svjedoci su svojom slobodnom voljom odlučili pred njima govoriti o okolnostima koji su predmetom utvrđivanja u postupku. Stoga izvor njihovog saznanja, koji potiče izvan sudskog postupka, ne čini iskaze tih svjedoka nezakonitim dokazima u smislu čl. 10. st. 2. ZKP/08. "Vrhovni sud Republike Hrvatske, Kžm-14/17-4 od 29. lipnja 2017.

6.2.2. Članak 10. stavak 2. u svezi s člankom 300. stavkom 1. točkom 5.

Nezakonit je dokaz iskaz svjedoka, koji nakon što se odrekao povlastice i izjavio da će svjedočiti, sud nije poučen u smislu odredbe članka 288. stavka 3. ZKP/08. da je dužan govoriti istinu, da ne smije ništa prešutjeti i da je davanje lažnog iskaza kazneno djelo, kao i da nije dužan odgovarati na pojedina pitanja kako je propisano u članku 286. stavku 1. ZKP.

Primjeri iz sudske prakse – analiza s polaznicima:

„Ispitujući prvostupanjsku presudu po službenoj dužnosti, u skladu s člankom 476. stavkom 1. točkom 1. ZKP/09.-17, sud je utvrdio da je zapisnik o ispitivanju oštećenog D. M. u svojstvu svjedoka na dokaznom ročištu u Županijskom sudu u Rijeci 24. prosinca 2013. nezakoniti dokaz u smislu članka 300. stavka 1. točke 5. ZKP/08. Naime, iz zapisnika o pripremnom ročištu od 24. prosinca 2013. (listovi 185-187) proizlazi da je sudac istrage svjedoka D. M. upoznao s razlozima održavanja dokaznog ročišta, nakon čega je imenovani svjedok izvijestio suca istrage da je s optuženom M. Š. „živio u izvanbračnoj zajednici 2 godine i 8 mjeseci“. Nakon toga je sudac istrage, bez navođenja osobnih podataka koje je, prema članku 288. stavku 2. ZKP/08. svjedoka potrebno najprije pitati, upozorio svjedoka na blagodat ne svjedočenja i konstatirao da je svjedok ovu povlasticu otklonio i izjavio da će svjedočiti, pa je potom svjedok poučen u smislu članka 285. stavka 3. ZKP/08 da će se njegov iskaz, ako odluči svjedočiti, bez obzira na njegovu kasniju odluku, moći koristiti kao dokaz u postupku. Međutim, nakon što se odrekao povlastice iz članka 285. stavka 1. ZKP/08. i izjavio da će svjedočiti, svjedok D. M. nije poučen u smislu članka 288. stavka 3. ZKP/08. da je dužan govoriti istinu, da ne smije ništa prešutjeti i

da je davanje lažnog iskaza kazneno djelo, kao i da nije dužan odgovarati na pitanja predviđena u članku 286. stavku 1. ZKP-a, odnosno takvo upozorenje nije ubilježeno u zapisnik s dokaznog ročišta, zbog čega iskaz imenovanog svjedoka od 24. prosinca 2013., prema članku 300. stavku 1. točki 5. ZKP/08., nije mogao biti upotrijebljen kao dokaz u postupku. Usprkos tome, prvostupanjski sud je utvrđenja o okolnostima spornog događaja temeljio upravo na iskazu kojeg je oštećeni D. M. ispitan kao svjedok iznio na dokaznom ročištu 24. prosinca 2013., pa je tako naveo razloge zbog kojih smatra da je u iskazu na raspravi oštećenik izmijenio svoj raniji iskaz i prilagodio ga obrani optužene (2. odlomak na stranici 14. pisane presude). Prvostupanjski sud pritom ističe da je oštećenik D. M. na raspravi iskazivao drugačije upravo o onim okolnostima koje terete optuženu M. Š. te ocjenjuje da je vjerodostojan prvi svjedočki iskaz oštećenog D. M., dakle, iskaz kojeg je iznio na dokaznom ročištu (5. odlomak na 15. stranici pisane presude) smatrajući da je prilikom ranijeg ispitivanja pamćenje svjedoka bilo svježije, a iz njegovog iskaza na raspravi stekao se dojam da želi optuženoj olakšati. Kako je, dakle, presudu temeljio na iskazu koji nije mogao biti upotrijebljen kao dokaz u postupku, prvostupanjski sud je počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08.-17., zbog čega je u povodu žalbi državnog odvjetnika i optužene M. Š., a po službenoj dužnosti, na temelju članka 483. stavka 1. ZKP/08.-17., ukinuta prvostupanjska presuda i predmet upućen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku. Vrhovni sud Republike Hrvatske, I Kž-55/2015-6 od 4. travnja 2018.

6.2.3. Članak 10. stavak 2. točka 3. u vezi s člankom 339.a. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Opravdana je sud prvoga stupnja odbio iz spisa predmeta izdvojiti kao nezakonite dokaze izliste brojeva koje je pribavila policija od davatelja usluga 29. lipnja 2012., na temelju Zakona o policijskim poslovima i ovlastima koji je u to vrijeme bili na snazi, a u okviru radnji izvida prema odredbi članka 207. stavka 2. točka 3. ZKP/08 jer u to vrijeme za obavljanje te radnje nije bio potreban nalog suca istraga.

Primjeri iz sudske prakse analiza s polaznicima:

„U konkretnom slučaju je sud prvog stupnja u obrazloženju pobijanog rješenja iznio razloge koji se odnose na sve odlučne činjenice iz čl. 10. ZKP/08 u vezi čl. 339.a. st. 9. ZKP/08 ukazujući zašto se ne radi o nezakonitim dokazima, tako da je rješenje posve razumljivo i da se ispitati. Naime, optuženiku je sud prvog stupnja potpuno pravilno ukazao, pozivom na odredbe čl. 13. st. 1. i čl. 68. st. 1. i 2. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima („Narodne novine“ broj 76/09) i da su sporni izlisti telefonskih kontakata opt. I. B. pribavljeni 29. lipnja 2012. u okviru radnji izvida iz čl. 207. st. 2. toč. 3. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br: 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13) za koje nije bio potreban nalog suca istrage. Dakle, to što je 15. prosinca 2013. stupnjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 145/13 od. – dalje u tekstu: V. novela) u odredbi čl. 339.a st. 2. propisana obveza pribavljanja naloga suca istrage kada se od operatora javnih telekomunikacijskih

usluga traži provjera telekomunikacijskih kontakata, ni u kom pogledu ne utječe na valjanost ovog dokaza koji je pribavljen na zakonit način u režimu ZKP/08 prije stupnja na snagu V. novele. Pri tome se sud prvog stupnja u argumentaciji tog utvrđenja ispravno pozvao na prijelaznu i završnu odredbu čl. 257. st. 1. navedenog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o kaznenom postupku (V. novele) u vezi toč. IV. izreke Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 19. srpnja 2012. („Narodne novine“ broj 91/12), iz koje slijedi da su valjane radnje i mjere koje su provedene sukladno odredbama ZKP/08 koji je bio na snazi do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama ZKP/08. Prema tome, kada je sud prvog stupnja utvrdio da su predmetni dokazi, premda iz drugog kaznenog postupka i u vrijeme prije pokretanja ovog kaznenog postupka, zakoniti dokazi, nije bilo potrebe posebno iznositi i razloge koje implicira ovo pravilno utvrđenje o zakonitosti dokaza, jer je pitanje vremena pribavljanja ovih materijalnih dokaza (ne radi se o posebnim dokaznim radnjama) i okolnost da su pribavljeni u drugom kaznenom predmetu irelevantno u kontekstu odredbe čl. 10. ZKP/08. Iz svih naprijed navedenih razloga, kako žalba optuženika nije osnovana, niti je pri ispitivanju pobijanog rješenja po službenoj dužnosti utvrđeno da bi sud prvog stupnja počinio povredu iz čl. 494. st. 4. ZKP/08, trebalo je odlučiti kao u izreci na temelju čl. 494. st. 3. toč. 2. ZKP/08.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, I KŽ-121/2018 od 14. ožujka 2018.

6.2.4. Čl. 18. stavak 5. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17)

Nisu ispunjeni uvjeti za prekid postupka do donošenja odluke Suda Europske unije ako se sva postavljena pitanja prvostupanjskog suda odnose na izvršavanje izdanog Europskog uhidbenog naloga u kaznenom predmetu protiv optuženika jer nije riječ o pravnom pitanju o kojem ovisi primjena kaznenog zakona.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Uvodno treba reći da se radi o kaznenom predmetu u kojem je došlo do spajanja kaznenih postupaka protiv opt. I. S. i opt. Z. T. H., i to rješenjem prvostupanjskog suda od 21. prosinca 2015. broj Kv-U-141/15. U takvoj pravnoj situaciji egzistentnost uvjeta za prekid postupka treba posebno pažljivo razmatrati, te procijeniti opstojnost li takvi razlozi u odnosu na svakog optuženika. Prvostupanjski sud to je propustio učiniti. Međutim, u konkretnom slučaju za ocjenu ispravnosti stanovišta prvostupanjskog suda o tome jesu li se ispunile pretpostavke za prekid postupka u odnosu na opt. Z. T. H. potrebno je utvrditi na što se odnosi zahtjev koji je prvostupanjski sud uputio Sudu Europske unije, naime je li od prethodnog rješenja pravnog pitanja za čije je rješenje nadležan Sud Europske unije zavisi primjena kaznenog zakona, a što proizlazi iz smislenog povezivanja odredaba čl. 18. st. 1., 3. i 5. ZKP/08. Pregledom kaznenog spisa utvrđeno je da je prvostupanjski sud dana 16. svibnja 2017. uputio zahtjev za rješenje pravnog pitanja Sudu Europske unije, a iz, na kraju tog zahtjeva postavljenih pitanja, jasno proizlazi da se ista odnose na prihvatljivost tumačenja Republike Mađarske o nepostupanju po Europskom uhidbenom nalogu koji je izdao Županijski sud u Zagrebu u odnosu na traženu osobu Z. T. H. Preispitivanje ispravnosti takvog postupka Republike Mađarske po mišljenju

prvostupanjskog suda, razjasnit će i odrediti eventualno slično postupanje ostalih država članica Europske unije. Dakle, u suštini se sva postavljena pitanja prvostupanjskog suda odnose na izvršavanje izdanog Europskog uhidbenog naloga u kaznenom predmetu protiv opt. Z. T. H., a čija bi provedba trebala rezultirati predajom opt. Z. T. H. Republici Hrvatskoj i vođenjem kaznenog postupka u prisutnosti opt. Z. T. H. Drugim riječima, o rješenju tog prethodnog pravnog pitanja ovisi hoće li se predmetni kazneni postupak u konkretnom slučaju voditi u prisutnosti tog optuženika ili pak *in absentia*, sukladno čl. 402. st. 3. ZKP/08, o čemu je, uostalom, već pravomoćno odlučeno rješenjem tog suda od 10. lipnja 2014. broj Kov-Us-27/14. Stoga se ne radi o pravnom pitanju o kojem ovisi primjena kaznenog zakona, zbog čega nije bilo uvjeta za prekid postupka. Iz izloženih razloga trebalo je na temelju čl. 494. st. 3. toč. 3. ZKP/08 odlučiti kao u izreci ovog rješenja.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, I KŽ-Us-102/17-4 od 19. rujna 2017.

6.2.5. Članak 28. stavak 1. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Kada optužnica nije ispitana od strane predsjednika optužnog vijeća u smislu čl. 344. ZKP/08 niti je proveden postupak preispitivanja njezine osnovanosti pred optužnim vijećem u smislu čl. 350. ZKP/08, preuranjen je zahtjev predsjednika optužnog vijeća za prenošenje mjesne nadležnosti na drugi stvarno nadležan sud.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Predsjednik optužnog vijeća Županijskog suda u Splitu dostavio je prijedlog da se, sukladno čl. 28. st. 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br: 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17 - dalje u tekstu: ZKP/08), za suđenje u kaznenom postupku broj Kov-32/17 koji se protiv okr. V. Lj. i drugih vodi pred tim sudom zbog kaznenih djela iz čl. 246. st. 2. i drugih KZ/11, odredi drugi mjesno nadležan sud, i to Županijski sud u Zagrebu ili podredno Županijski sud u Puli-Pola. U prijedlogu se navodi da svo četvero okrivljenika žive u Zagrebu ili njegovom širem području, a isto tako, da 20 svjedoka živi na užem području Zagreba i okolice, dok tek sedam svjedoka prebiva na području Dalmacije. Stoga se tvrdi da postoje razlozi ekonomičnosti koji opravdavaju zaključak da će Županijski sud u Zagrebu, a podredno Županijski sud u Puli-Pola, lakše provesti suđenje. Prijedlog nije osnovan. Uvidom u spis predmeta utvrđeno je da okr. V. Lj. živi u Pleternici, okr. D. I. u Strmcu, Sveta Nedjelja, okr. S. K. u Hrastovskom, Ludbreg, dok okr. F. G. prebiva u Osijeku, a boravište mu je u Zagrebu. Također, utvrđeno je da sedam predloženih svjedoka živi na području Zagreba, šest svjedoka prebiva na području Slavonije, Zagorja i Međimurja, osam svjedok živi na području Rijeke i Istre, a sedam svjedoka na području Dalmacije. Međutim, u ovom stadiju postupka, tj. kada optužnica nije ispitana od strane predsjednika optužnog vijeća u smislu čl. 344. ZKP/08 niti je proveden postupak preispitivanja njezine osnovanosti pred optužnim vijećem u smislu čl. 350. ZKP/08, navedene okolnosti nisu od utjecaja na zaključak o eventualnoj potrebi prenošenje mjesne nadležnosti na drugi stvarno nadležan sud. Naime, sve dok optužnica protiv okrivljenika nije potvrđena, razlozi ekonomičnosti na koje se u prijedlogu ukazuje nisu relevantni jer potreba pozivanja svjedoka na raspravu nije izvjesna. S obzirom da se sjednica optužnog vijeća, sukladno čl. 348. st. 2. i 3. ZKP/08, može održati i bez

nazočnosti uredno pozvanih osoba, to se, za sada, ne može zaključivati da bi drugi stvarno nadležan sud očito lakše proveo postupak. Stoga je prijedlog predsjednika optužnog vijeća preuranjen, a time, za sada, i neosnovan pa ga je, u smislu čl. 28. st. 1. ZKP/08, trebalo odbiti i odlučiti kao u izreci ovog rješenja.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, II-4Kr-3/18 od 25. siječnja 2018.

6.2.6. Članak 29. stavak 1. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17) u svezi s člankom 49. stavkom 1. točkom 2. Pravilnika o radu u sustavu e-spisa (NN, 35/15),

Drugostupanjski sud u Zagrebu mjesno je nadležan za odlučivanje o žalbi na rješenje (taj sud je primjenom čl. 49. st. 1. toč. 2. Pravilnika o radu u sustavu e-spisa, primjenom algoritma automatske dodjele određen za postupanje) jer nije riječ o ustaljenoj nadležnosti županijskog suda u Slavonskom Brodu kome je predmet dodijeljen u rad na temelju rješenjem Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske jer bi se o ustaljenoj nadležnosti moglo govoriti samo u slučaju da je ranije prvostupanjsko rješenje ukinuto i doneseno novo, kada bi se u slučaju ponovne žalbe predmet trebao dodijeliti u rad istom županijskom sudu i istom sucu.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Županijski sud u Zagrebu, rješenjem od 7. veljače 2017. broj KŽ-26/17 na temelju čl. 29. st. 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 - Odluka ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13 i 152/14 - dalje u tekstu: ZKP/08) oglasio se mjesno nenadležnim za suđenje u drugom stupnju u kaznenom predmetu koji se pred Općinskim kaznenim sudom u Zagrebu vodi protiv okr. D. V. i dr., zbog kaznenog djela odavanja službene tajne iz čl. 351. st. 1. KZ/97 po optužnici Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu od 9. kolovoza 2010. broj K-DO-2347/10 i po pravomoćnosti tog rješenja spis će biti dostavljen na nadležno postupanje Županijskom sudu u Slavonskom Brodu, Stalnoj službi i u Požegi. Međutim, u pravu je žalitelj da je za odlučivanje u drugom stupnju po žalbama stranaka na prvostupanjsku presudu u konkretnom slučaju nadležan Županijski sud u Zagrebu, koji sud je primjenom čl. 49. st. 1. toč. 2. Pravilnika o radu u sustavu e-spisa („Narodne novine“, broj 35/15), primjenom algoritma automatske dodjele određen za postupanje. Neosnovano se prvostupanjski sud u pobijanom rješenju poziva na ustaljenu nadležnost Županijskog suda u Slavonskom Brodu, Stalne službe u Požegi, koji sud je donio rješenje od 21. siječnja 2015. broj KŽ-240/14, odlučujući o žalbi opt. D. V. na rješenje Općinskog kaznenog suda u Zagrebu o odbijanju prijedloga za izdvajanje nezakonitih dokaza. U konkretnom slučaju nadležnost Županijskog suda u Slavonskom Brodu, Stalne službe u Požegi za postupanje u tom kaznenom predmetu (KŽ-240/14) određena je Rješenjem Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 16. listopada 2014. broj Su-IV-1210/14-2 i kojim je određeno da će Županijski sud u Zagrebu ustupiti 100 kaznenih predmeta drugog stupnja oznake „KŽ“ Županijskom sudu u Slavonskom Brodu. O ustaljenoj nadležnosti Županijskog suda u Slavonskom Brodu, Stalne službe u Požegi bi se moglo raditi samo u slučaju da je ranije prvostupanjsko rješenje ukinuto i doneseno novo, kada bi se u slučaju ponovne žalbe predmet trebao dodijeliti u rad istom županijskom sudu i rješavatelju koji ga je već rješavao što je u skladu s čl. 53. toč. 2. Pravilnika o radu u sustavu e-spisa. Neosnovano se prvostupanjski sud poziva na odluku Vrhovnog suda Republike

Hrvatske u spisu broj II-4 Kr-40/12 jer se u tom slučaju radilo o ustaljenoj nadležnosti nakon ukidanja prvostupanjske presude i donošenja nove, pa je po žalbama na tu novu prvostupanjsku presudu trebao odlučivati isti sud. U ovom kaznenom predmetu Općinski kazneni sud u Zagrebu je sada prvi puta donio presudu, a ne u ponovljenom postupku, kako to neistinito navodi prvostupanjski sud u pobijanom rješenju, pa se ne može govoriti o ustaljenoj nadležnosti. Stoga je spis pravilno dostavljen Županijskom sudu u Zagrebu, koji je primjenom algoritma automatske dodjele određen za postupanje povodom žalbi na prvostupanjsku presudu, a u skladu s Pravilnikom o radu u sustavu e-spisa. Iz navedenih razloga prihvaćena je žalba opt. I. G. i na temelju čl. 494. st. 3. toč. 3. ZKP/08 odlučeno je kao u izreci. "Vrhovni sud Republike Hrvatske, I KŽ-162/17-4 od 5. travnja 2017.

6.2.7. Članak 32. stavak 1. točka 4. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17)

Isključen je od obavljanja dužnosti suca na raspravi, onaj sudac istrage koji je proveo dokaznu radnju ispitivanja svjedoka u odnosu na isti kriminalni događaj za koji se postupci vode u različitim državama (zločinačko udruženje čija aktivnost je na području više država) jer pojam provođenja dokaznih radnji „u istom predmetu“ kao razlog za isključenje od obavljanja sudačke dužnosti iz čl. 32. st. 1. toč. 4. ZKP/08 ima šire značenje nego li je postupanje suca u istom spisu predmeta.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Optuženi Z. G. navodi da je u vijeću koje je donijelo pobijanu presudu kao član vijeća sudjelovao i sudac Krešimir Devčić, a koji je njega, kao i ostale u tom trenutku okrivljenike u vezi iste kriminalne aktivnosti ispitivao provodeći dokaznu radnju ispitivanja svjedoka prije podizanja optužnice u ovom predmetu po zamolnicama za pružanje međunarodne pravne pomoći Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori, zbog čega da je isti morao biti isključen od obavljanja sudačke dužnosti u smislu čl. 32. st. 1. toč. 4. ZKP/08. Radi provjere ovih navoda istaknutih u žalbi optuženog Z. G., sudac izvjestitelj je u smislu čl. 474. st. 2. ZKP/08 od Županijskog suda u Zagrebu zatražio spise o pružanju međunarodne pravne pomoći Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori u kojima je kao svjedok ispitivan Zoran Gavrilović. Županijski sud u Zagrebu dostavio je ovome sudu spise Kir-Us-370/13 o pružanju međunarodne pravne pomoći po zamolbi Tužiteljstva Bosne i Hercegovine te spis broj Kir-Us-720/12 o pružanju međunarodne pravne pomoći po zamolbi Vrhovnog državnog tužiteljstva Crne Gore. Uvidom u ove spise utvrđeno je da je dokaznu radnju ispitivanja svjedoka čije ispitivanje je zatraženo, radnju provodio sudac Krešimir Devčić, dakle sudac član vijeća koje je donijelo pobijanu presudu. Također, utvrđeno je da je on u tim predmetima kao svjedoka, sa procesnim upozorenjima govorenja istine, ispitivao u pobijanoj presudi proglašene krivima optuženike Z. G. i A. L., ali također i Š. D., Ž. M., D. O., V. Đ. i D. Š., koje osobe su po navodima pobijane presude također bili članovi istog zločinačkog udruženja, ali su u odnosu na njih donesene od optužnog vijeća presude na temelju sporazuma stranaka, kojima su oni proglašeni krivima za postupke unutar istog zločinačkog udruženja. Također, iz činjeničnih opisa dostavljenih zamolnica za međunarodnom pravnom pomoći proizlazi (kao i iz činjeničnog opisa pobijane presude) da se inkriminirano jedno zločinačko udruženje

koje je djelovalo i imalo svoje članove na području Crne Gore, Bosne i Hercegovine te Republike Hrvatske, a svaka od država je procesuirala okrivljenike koji su bili dostupni njenim državnim odvjetništvima i sudovima. Kako je dio kriminalnih aktivnosti za koje je vođena istraga i podignuta prvotna optužnica pred Županijskim sudom u Zagrebu pravomoćno presuđen presudama donesenim na temelju sporazuma stranaka, u odnosu na preostali dio inkriminacije za koji je donesena pobijana presuda, usporedbom sa činjeničnim supstratima inkriminacija iz zamolbi, u odnosu na koje kriminalne aktivnosti je provođena dokazna radnja ispitivanja svjedoka vidljivo je da i nadalje postoji identitet kriminalne aktivnosti kako je ona sadržana u preambuli činjeničnog opisa kaznenog djela za koje je donesena pobijana presuda, a u donosu na pojedine alineje taj identitet postoji u odnosu na zamolbu iz Crne Gore sa alinejama označenim u pobijanoj presudi slovima c/ (jednako l-d iz zamolbe) i slovom d/ (jednako l-f iz zamolbe), a u odnosu na zamolbu Bosne i Hercegovine osim opisa sadržanog u preambuli koji opisuje osnivanje zločinačkog udruženja i njegov cilj identičan je opisi sadržan u presudi označeni slovom d sa dijelom činjeničnog opisa iz zamolbe označenog brojem 2. Prema tome, očito je da se radi o jednom predmetu – jednoj kriminalnoj organizaciji čije djelovanje se prostire u tri države te u odnosu na koju svaka država vodi kazneni postupak prema njoj dostupnim okrivljenicima, pa je time ostvaren element iz čl. čl. 32. st. 1. toč. 4. ZKP/08 da se radi o provođenju dokazne radnje ispitivanja svjedoka „u istom predmetu“. Pri tome pojam predmet ne treba izjednačavati s pojmom sudskog spisa već oznaka da se radi o „istom predmetu“ označava da se radi o istoj kriminalnoj aktivnosti.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, I KŽ-Us-35/15-13 od 26. rujna 2017.

6.2.8. Članak 70. stavak 2. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Kada je odvjetnik pozvan kao svjedok koji će se neposredno ispitati na raspravi, a već je dao iskaz u svojstvu svjedoka tijekom istrage, ne može biti branitelj u istom postupku.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Nije ostvarena niti bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. ZKP/08., koja postoji i ako sud pri pripremanju rasprave ili u tijeku rasprave ili pri donošenju presude nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovog Zakona ili je na raspravi povrijedio pravo obrane, a to je utjecalo ili moglo utjecati na presudu. Naime, u smislu članka 368. stavka 2. ZKP/08. pripreme za raspravu obuhvaćaju održavanje pripremnog ročišta za raspravu, određivanje rasprave i donošenje drugih odluka koje se odnose na upravljanje postupkom. To znači da je predsjednica vijeća pravilno postupila kada je na pripremnom ročištu primjenom odredbe članka 71. stavka 2. ZKP/08. donijela odluku koja se temelji na članku 70. stavka 2. ZKP/08. koja propisuje razloge isključenja branitelja te iznimke od te situacije, jer takva odluka ulazi u djelokrug ovlasti predsjednika vijeća pa samim time nije niti preuranjena, a kako se to u žalbi tvrdi. Jednako tako, nije povrijeđeno ni pravo na obranu optuženika time što je jedan od njegovih branitelja isključen, budući da optuženik ima izabranu braniteljicu, odvjetnicu Jasnu Novak, koja sudjeluje u postupku. Prema tome, nije ostvarena relativno bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. ZKP/08. koja je utjecala ili mogla utjecati na

zakonitost rješenja. Žalitelji nadalje tvrde da se pozivanje na povlasticu nesvjedočenja ne može vremenski ograničiti i da se ona može koristiti cijelo vrijeme dok se ne provede svjedočenje, a da prihvaćanje funkcije branitelja koja je povezana s korištenjem povlastice nesvjedočenja ima prednost pred funkcijom svjedoka. Smatraju da se ranije isključenje odvjetnika Jurice Jelinića kada je bio branitelj optuženog J. M. (u odnosu na kojeg je postupak razdvojen i donesena presuda na temelju sporazuma) ne odnosi na cijeli postupak, a to što je on nakon toga u istrazi dao iskaz kao svjedok, nije okolnost koja bi ga sada sprečavala u obrani optuženog Srećka Jelinića. Naime, odvjetnik Jurica Jelinić, sin optuženog Srećka Jelinića je tijekom istrage doista bio isključen kao branitelj optuženog Josipa Milića pravomoćnim rješenjem suca istrage od 5. srpnja 2013. na temelju članka 70. stavka 2. ZKP/08. Nakon toga isključenja, Jurica Jelinić je ispitan u svojstvu svjedoka 16. srpnja 2013., pred Uredom za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (dalje u tekstu: USKOK), a taj iskaz je uvršten u popis dokaza na kojima se temelji potvrđena optužnica (kojom se optuženom Srećku Jeliniću stavlja na teret počinjenje kaznenog djela iz članka 347. stavka 1. KZ/97.), dok je na pripremnom ročištu USKOK obrazlažući dokazne prijedloge koje namjerava izvesti na raspravi naveo da će tražiti neposredno ispitivanje tog svjedoka, a braniteljica optuženog Srećka Jelinića je istaknula da se protivi čitanju iskaza svih svjedoka, te da će tražiti njihovo neposredno ispitivanje, pa tako i svjedoka Jurice Jelinića. Dakle, u toj situaciji kada je odvjetnik Jurica Jelinić pozvan kao svjedok koji će se neposredno ispitati na raspravi, a već je dao iskaz u svojstvu svjedoka tijekom istrage, pravilno prvostupanjski sud zaključuje da se radi upravo o situaciji propisanoj odredbom članka 70. stavka 2. ZKP/08. koja propisuje da branitelj ne može biti ni osoba koja je pozvana kao svjedok. Točno je da je Jurica Jelinić sin optuženog Srećka Jelinića, pa time ulazi u krug osoba koje su oslobođene svjedočenja, no hoće li se on koristiti tom povlasticom i kako će koristiti svoja prava će biti izvjesno tek kada bude pozvan na davanje iskaza u svojstvu svjedoka na raspravi. Osim toga, ne radi se niti o situaciji propisanoj člankom 284. stavkom ZKP/08. koja se odnosi na zaštitu odvjetnika kao privilegiranog svjedoka te zaštitu čuvanja odvjetničke tajne. Konačno, optuženi Srećko Jelinić ima osiguranu obranu putem izabrane braniteljice, odvjetnice Jasne Novak, koja aktivno sudjeluje u postupku, pa nije dovedeno u pitanje niti njegovo pravo na izbor branitelja po vlastitom izboru. S tim u vezi, pozivanje na presudu Europskog suda za ljudska prava u predmetu Vasvija Vidović protiv Bosne i Hercegovine nije odlučno, jer se ne radi o identičnoj situaciji, što i sami žalitelji uočavaju, a niti se na nju poziva prvostupanjski sud.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, I Kž-Us-130/17.-4 od 9. studenoga 2017.

6.2.9. Članak 98. stavak 6. Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – Odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14)

Kada sud preispituje daljnju potrebu za naloženim mjerama opreza sukladno članku 98. stavku 6. ZKP/08 dužan je održati ročište na koje će pozvati državnog odvjetnika, optuženika i branitelja optuženika.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Pobijanim rješenjem Općinski sud u Koprivnici je temeljem čl. 98. st. 5. u svezi st. 1. i st. 2. toč. 3., 4., 5., 9. i 10. ZKP/08 protiv optuženika produljio mjere opreza i to udaljenje iz doma zabranom ulaska u dvorište i kuću u R., uz obvezu da živi na

adresi u R. kod D. L., zabrana približavanja oštećenici na udaljenosti manjoj od 100 metara, zabrana uspostavljanja ili održavanja veze sa oštećenicom, zabrana uhođenja ili uznemiravanja oštećenice te obvezu redovitog javljanja dva puta tjedno Policijskoj postaji K., izvršenje kojih mjera je povjereno Policijskoj postaji K. s time da je optuženik upozoren da ukoliko prekrši bilo koju mjeru opreza da će protiv njega biti određen istražni zatvor. U pravu je optuženik kada u žalbi tvrdi da je sud prvog stupnja počinio relativno bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 3. u svezi čl. 98. st. 6. ZKP/08 time što ga nije obavijestio o sjednici vijeća na kojoj je donijeto pobijano rješenje. Naime, kao što proizlazi iz spisa Općinskog suda u Koprivnici, u kojem je donijeto pobijano rješenje, sud prvog stupnja je održao sjednicu vijeća bez pozivanja stranaka, dakle državnog odvjetnika, optuženika i branitelja optuženika, što je u protivnosti sa čl. 129. ZKP/08 koji članak se analogno primjenjuje i prilikom odlučivanja o mjerama opreza, pa tako i prilikom preispitivanja postojanja potrebe za naloženim mjerama opreza sukladno čl. 98. st. 6. ZKP/08. Naime, mjere opreza predstavljaju zamjenu za istražni zatvor tj. da bi se odredile mjere opreza trebaju biti ispunjeni uvjeti koji su potrebni za određivanje istražnog zatvora, pri čemu se ocjenjuje da se sa mjerama opreza može ostvariti svrha zbog koje bi trebalo odrediti istražni zatvor. S obzirom da je sud prvog stupnja prije donošenja pobijanog rješenja propustio primijeniti čl. 129. ZKP/08 na taj način počinio je relativno bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 3. ZKP/08, zbog čega je valjalo prihvatiti žalbu optuženika i ukinuti pobijano rješenje te predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno odlučivanje.“ Županijski sud u Varaždinu, KŽ-286/15 od 12. lipnja 2015.

6.2.10. Članak 103. stavak 1. Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – Odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, dalje u tekstu: ZKP/08)

Opravdano je sud prvoga stupnja odbio prijedlog da se kao oblik jamčevine prihvati hipoteka na nekretnini koja ima upisan teret koji je doduše znatno manji od vrijednosti nekretnine međutim kako na istoj nekretnini postoji zabilježba tražbine možemo opravdano zaključiti da je riječ o nekretnini koja je nepodobna da posluži kao predmet jamstva.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Općinski sud u Bjelovaru na temelju čl. 103. Zakona o kaznenom postupku (ZKP/08) odbio je prijedlog okr. R. Š. da se kao oblik polaganja jamčevine stavi hipoteka na iznos jamstva od 50.000,00 kn na nekretnine čkbr... i čkbr... upisane u zk.ul.br... k.o. Pitomača. Okrivljenik smatra da činjenica što je na nekretnini upisan teret u iznosu od oko 36.000,00 kn ne može biti smetnja za odobrenje jamstva kada se uzme u obzir da je vrijednost cjelokupne nekretnine čak 210.000,00 kn. Žalitelj također smatra da je u odnosu na zabilježbu tražbine u korist Republike Hrvatske, Ministarstva rada i socijalne skrbi sud trebao pribaviti točan podatak o visini citirane tražbine. Drugostupanjski sud se slaže sa žalbenom tezom da upisani teret na nekretnini u iznosu od oko 36.000,00 kn ne može, sam po sebi, biti razlog za odbijanje predloženog jamstva, no prvostupanjski sud nije samo zbog tog tereta odbio prijedlog jamstva, već i iz razloga postojanja zabilježbe tražbine u korist Ministarstva rada i socijalne skrbi. U tim smislu, neosnovano žalitelj prigovara da je sud taj koji je mogao provjeriti visinu duga u vezi citirane zabilježbe. Naime, kada okrivljenik nudi određenu imovinu kao

predmet jamstva njegov je zadatak da sudu predoči što detaljniji predmet jamstva i njegov imovinskopravni status, tj. sud nije dužan sam izviđati činjenice u vezi predmeta jamstva. U ovoj situaciji kada postoji podatak kako na predmetu jamstva postoji zabilježba neke tražbine pravilno je prvostupanjski sud odbio predloženo jamstvo, jer citirana zabilježba može, kako to sugerira žalba, iznositi neznatno, no može se raditi i o znatnom iznosu, pa sud u takvoj situaciji ne može prihvatiti rizik, da, možda, nakon prodaje nekretnine u ovršnom postupku ne bi preostao dovoljan iznos za naplatu jamstva. Činjenica pravne manjkavosti u vidu da se stvarna izgrađenost zemljišta ne podudara sa stanjem iz zemljišnih knjiga manje je značajna, no ipak se radi o određenoj manjkavosti nekretnine koja bi mogla otežati njenu prodaju u ovršnom postupku, pa kada se ta činjenica poveže s činjenicom da je nekretnina opterećena nedefiniranim dugom onda u cjelini možemo reći da se radi o nekretnini koja je nepodobna da posluži kao predmet jamstva.“ Županijski sud u Bjelovaru, KŽ-143/16-5 od 13. lipnja 2016.

6.2.11. Članak 180. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17)

Ako je u pravomoćnoj presudi odluka o imovinskopravnom zahtjevu tako koncipirana da ima samo deklaratorni karakter, a izostao je kondemnatorni dio, to nije moguće ispraviti donošenjem posebno rješenja prema odredbi članak 180. ZKP/08 nego je to bilo moguće ostvariti samo u parničnom postupku.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Ispitujući pobijano rješenje na temelju čl. 494. st. 4. ZKP/08 ovaj drugostupanjski sud je utvrdio da je pobijano rješenje doneseno na temelju čl. 180. st. 2. i 3. ZKP/08, ali očigledno samo na temelju čl. 180. st. 2. ZKP/08 čemu u prilog govori da ga je donio predsjednik vijeća (rješenje na temelju čl. 180. st. 3. ZKP/08 donosi sud, što znači vijeće), kao i navod iz obrazloženja pobijanog rješenja da je doneseno, jer se pojavila sumnja u dopuštenost izvršenja sudske odluke (čl. 180. st. 2. ZKP/08), a ne iz razloga jer se pojavila sumnja u tumačenje sudske odluke (čl. 180. st. 3. ZKP/08). Međutim, takva izreka pobijanog rješenja nije nerazumljiva, niti proturječna sama sebi u mjeri da se rješenje ne bi moglo ispitati, pa stoga nije ostvarena postupovna povreda iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08, kao niti koja od povreda iz čl. 494. st. 4. ZKP/08 na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti. Nadalje, u odnosu na pobijano rješenje potrebno je istaći da se donošenjem rješenja na temelju čl. 180. ZKP/08 ne može mijenjati pravomoćna presuda koja, u konkretnom slučaju, predstavlja odluku o osnovanosti prijedloga oštećenika, budući se u izreci te presude samo navodi da se dosuđuje imovinskopravni zahtjev pojedinim oštećenicima i u kojim iznosima, na koji način je bio formuliran i prijedlog nadležnog državnog odvjetnika u podnesenoj optužnici. Međutim, i u prijedlogu državnog odvjetnika i u pravomoćnoj presudi, izostalo je nalaganje osuđenici da oštećenicima isplati dosuđene iznose na ime imovinskopravnog zahtjeva, kao i rok u kojem je to dužna učiniti, što je u konačnici dovelo do nemogućnosti izvršenja navedene presude u tom dijelu. Dakle, u pravomoćnoj presudi odluka o imovinskopravnom zahtjevu ima deklaratorni karakter, a izostao je kondemnatorni dio koji se sada nadomješta pobijanim rješenjem, iako je to bilo moguće ostvariti samo u parničnom postupku.

Dakle, radi se o pogrešnoj primjeni odredbe čl. 180. ZKP/08 jer se u konkretnom slučaju nisu stekli uvjeti za njezinu primjenu, ali kako žalba osuđenice ne ukazuje na tu povredu, ovaj drugostupanjski sud nije po službenoj dužnosti bio u mogućnosti ukinuti pobijano rješenje, jer donošenjem istog nije ostvarena niti jedna od povreda kaznenog zakona predviđena u čl. 469. toč. 1. do 6. ZKP/08. Osuđenica u podnesenoj žalbi osporava iznose dosuđene oštećenima na ime imovinskopravnog zahtjeva, jer nije primijenjen institut zastare duga, što nije predmet ovog rješenja budući je visina određena pravomoćnom presudom Županijskog suda u Zagrebu od 26. studenoga 2014. br. K-Us-13/14.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, I Kž-Us-141/2017-4 od 8. studenoga 2017.

6.2.12. Članak 202. stavak 2. točka 11. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Sestra pokojnog oštećenika čija je smrt izravno prouzročena kaznenim djelom prema odredbi članka 202. st. 2. točka 11. ZKP/08 smatra se žrtvom pa ima pravo na zaštitu svoje privatnosti i dostojanstva, te pravo na zaštitu od sekundarne viktimizacije uslijed vođenja kaznenog postupka.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Žalbom se, u stvari, osporavaju činjenice temeljem kojih je prvostupanjski sud donio zaključak o potrebi isključenja javnosti. Tvrdi se da sestra pok. G. V., kao žrtva kaznenog djela, nije maloljetna te se prigovara da spisu predmeta ne prileže novinski natpisi kojima bi se ličnost ubijenog mladića prikazivala u lošem svjetlu zbog čega zaključak prvostupanjskog suda o negativnom prezentiranju slučaja u medijima nije prihvatljiv Nasuprot tome, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao sud drugog stupnja, prihvaća argumentaciju prvostupanjskog suda da okolnosti konkretnog slučaja ukazuju na nužnost isključenja javnosti s čitavog tijeka rasprave, jer je to u interesu zaštite osobnog i obiteljskog života žrtava oštećenika. Naime, prema čl. 202. st. 2. toč. 11. ZID ZKP/08 ("Narodne novine" br. 70/17.), pod žrtvom kaznenog djela smatraju se, između ostalih, prednici te brat ili sestra one osobe čija je smrt izravno prouzročena kaznenim djelom, a to su ovdje roditelji i sestra pok. G. V. Sukladno odredbama Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela, u kojem kontekstu treba tumačiti i smisao procesnih odredbi hrvatskog zakona (ZKP/08), žrtva ima pravo na zaštitu svoje privatnosti i dostojanstva te pravo na zaštitu od sekundarne viktimizacije uslijed vođenja kaznenog postupka. U konkretnom slučaju, punomoćnik oštećenika u svom prijedlogu za isključenje javnosti s rasprave tvrdi da javno vođenje postupka i način prezentiranja slučaja u medijima izuzetno traumatizira roditelje pok. G. V., a posebno njegovu sestru I. V., koja je zbog toga bila prisiljena zatražiti psihijatrijsku pomoć. Da li je ona u međuvremenu postala punoljetna, kako tvrdi žalitelj, nije odlučno, jer se nesporno radi o osobi mlade dobi koja je zbog toga potencijalno ranjivija. Slijedom navedenih okolnosti, a imajući u vidu i da se optuženici, kao niti njihovi branitelji, na raspravi od 10. listopada 2017. nisu protivili prijedlogu oštećenika za isključenje javnosti, već su izjavili da "odluku prepuštaju sudu", to Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao sud drugog stupnja,

ocjenjuje da potreba zaštite osobnog i obiteljskog života žrtava kaznenog djela ubojstva, u konkretnom slučaju, preteže nad interesom obrane za javnim vođenjem rasprave čime su ostvareni zakonski uvjeti iz čl. 388. st. 2. toč. 4. ZKP/08.“Vrhovni sud Republike Hrvatske, Kžm-37/17-4 od 7. prosinca 2017.

6.2.13. Članak 285. stavak 3. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17)

Odvjetnici nisu općenito oslobođeni obveze svjedočenja nego su oslobođeni obveze svjedočenja samo o onome što im je okrivljenik povjerio kao svom odvjetniku (tzv. odvjetnika tajna), s tim da ta blagodat vrijedi i nakon prestanka odnosa zastupanja.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„U pravu je državni odvjetnik kada u žalbi navodi da je ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. ZKP/08, s obzirom na okolnost da se presuda temelji između ostalog i na iskazima privilegiranih svjedoka, s tim da su njihovi iskazi pročitani na raspravi, a da prethodno nisu upozoreni u skladu s odredbom čl. 285. st. 3. ZKP/08. Naime, razlozi presude u osuđujućem dijelu odnose se i na citiranje i ocjenu vjerodostojnosti iskaza svjedoka M. S. oca optuženika i S. S. supruge optuženika, čiji su iskazi na raspravi dana 8. rujna 2016. pročitani, a da prethodno prilikom ispitivanja kod suca istrage 29. prosinca 2014., osim po odredbi čl. 285. st. 1. toč. 2. ZKP/08, nije ubilježeno u zapisnik da su upozoreni i po odredbi čl. 285. st. 3. ZKP/08. Po odredbi čl. 285. st. 1. toč. 1. i 2. ZKP/08 otac i supruga optuženika oslobođeni su od obveze svjedočenja, zbog čega je takve svjedoke po odredbi čl. 285. st. 3. ZKP/08 sud dužan upozoriti da ne moraju svjedočiti, ali ako odluče svjedočiti mora ih se upozoriti da će se njihov iskaz, bez obzira na njihovu kasniju odluku, moći koristiti kao dokaz. Po odredbi čl. 300. st. 1. toč. 3. ZKP/08 iskaz svjedoka ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku ako upozorenje iz čl. 285. st. 3. ZKP/08 nije ubilježeno u zapisnik.“Vrhovni sud Republike Hrvatske, I Kž-577/16-4 od 20. prosinca 2016.

6.2.14. Čl. 361. st. 3. Zakona o kaznenom postupku – (NN, 152/08, 76/09, 80/11 - dalje u tekstu ZKP/08)

Sud prvog stupnja nepravilno je primijenio odredbu čl. 361. st. 3. ZKP/08. kada nije prihvatio izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka zbog toga što smatram da njezino prihvaćanje nije u skladu s odmjeravanjem kazne propisane zakonom jer citirani zakonski izričaj treba tumačiti restriktivno na način da je sud ovlašten ispitati zakonitost sporazumne kazne u najužem smislu, tj. u pravcu je li sporazumna kazna u skladu s propisanom kaznom za terećeno kazneno djelo i s drugim zakonskim odredbama kojima je zakonodavac uredio pregovaranje stranaka o kazni i drugim mjerama.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Prvostupanjski sud svoju ocjenu o zakonitosti ili nezakonitosti sporazumne kazne, a time i izjave vezano uz citirani zakonski izričaj, isključivo nalazi u svojoj ovlasti da utvrđuje i procjenjuje okolnosti iz čl. 47. KZ/11 i zatim da, ovisno o takovoj svojoj procjeni navedenih okolnosti, izjavu a time i sporazumnu kaznu, prihvati kao zakonitu donošenjem presude na temelju sporazuma stranaka ili je ne prihvati i rješenjem odbije, smatrajući je nezakonitom jer da kazna nije odmjerena u skladu s odredbom čl. 47. KZ/11 (iako mu ni u jednom ni u drugom slučaju navedene okolnosti nisu poznate), dakle i neovisno o tome što je sporazumna kazna u svim drugim segmentima zakonita, odnosno u skladu sa zakonskim propisima koji uređuju ovlast stranaka pri sporazumijevanju o kazni i drugim mjerama i kada je sporazum inače zakonit. Takvo tumačenje odredbe čl. 361. st. 3. ZKP/08 koje je i dovelo do nepravilne primjene navedene odredbe, po stajalištu ovog suda, nije prihvatljivo, jer prelazi stvarni doseg te odredbe i dovodi do njezine proizvoljne primjene, a dovodi u pitanje i primjenu ostalih procesnih i materijalnih odredbi kojima je zakonodavac inače uredio ovlast stranaka da pregovaraju o priznanju krivnje i kazne i drugim mjerama kao i njihovu svrhu. Naime, kada bi se prihvatilo navedeno tumačenje prvostupanjskog suda da citirani zakonski izričaj dopušta da sud sporazumnu kaznu ocjenjuje i u skladu s odredbom čl. 47. KZ/11 i da ovisno o takvoj svojoj ocijeni izjavu, a time i sporazumnu kaznu ne prihvati ili prihvati, to bi dovelo do nejednakosti i arbitrarnosti u postupanju prvostupanjskog suda i u slučaju kada izjavu iz tog razloga prihvaća i u slučaju kada je iz tog razloga odbija. To zato što sudu uopće nisu poznate okolnosti koje su stranke imale na umu pri sporazumijevanju upravo takve kazne, jer ih zakon ne obvezuje da ih u izjavi navode, a niti sam sud, s obzirom na stadij postupka (pripremno ročište), ima zakonske mogućnosti te okolnosti utvrđivati, a samo po sebi je razumljivo, da se okolnosti koje nisu poznate ne mogu niti ocjenjivati. Pored gore navedenog, da citirani zakonski izričaj ne obuhvaća ovlast suda da preispituje okolnosti iz čl. 47. KZ/11 i da to i nije bila intencija zakonodavca, upravo ukazuju odredbe zakona kojima se uređuju pitanja vezana za samu presudu na temelju sporazuma stranaka. Naime, kada odluči o prihvaćanju izjave sud je u presudi dužan izreći upravo kaznu iz izjave (čl. 361. st. 1. i 2. ZKP/08); sadržaj obrazloženja takve presude je znatno ograničen u odnosu na sadržaj obrazloženja osuđujuće presude koja nije rezultat sporazuma stranaka i ne sadrži obrazloženje odluke o kazni, u kojem se, prema članku čl. 363. st. 2. ZKP/08 navodi (samo) izjava na temelju koje je presuda donesena, a prema st. 3. istog članka takva presuda mora odgovarati sadržaju izjave iz čl. 360. st. 4. ZKP/08 (dakle, i u dijelu odluke o kazni). Konačno, odredba čl. 364. ZKP/08 isključuje pobijanje presude na temelju sporazuma stranaka zbog odluke o kazni, a pobijanje iste dopušteno je samo zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. ZKP/08 i zbog povreda kaznenog zakona iz čl. 469. ZKP/08, sve sukladno čl. 464. st. 9. ZKP/08. Vrhovni sud Republike Hrvatske, Kzz-38/16-3 od 21. rujna 2017.

6.2.15. Članak 468. stavak 1. točka 11. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.) u svezi s člankom 17. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima ("Narodne novine", broj 178/04 od 16. prosinca 2004.)

Ostvarena je apsolutno bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 11. Zakona o kaznenom postupku, kada je u rješenju kojim se dopušta izručenje navedeno samo da su ispunjene zakonske pretpostavke

za takvu odluku bez navođenja postoji li uzajamnosti u postupanju sa Sjedinjenim Američkim Državama, a što je u smislu članka 17. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima odlučna činjenica i opća pretpostavka za postupanje po zamolbi za međunarodnu pravnu pomoć koja se odnosi na države s kojima Republika Hrvatska nema zaključen ugovor o međunarodnoj pravnoj pomoći.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„U pravu je žaliteljica kada u žalbi ističe da obrazloženje pobijanog rješenja ne sadrži razloge koji se odnose na odlučne činjenice te da zbog toga nije vidljivo na temelju čega je utvrđeno da je udovoljeno zakonskim pretpostavkama za izručenje tražene osobe Sjedinjenim Američkim Državama. Naime, u obrazloženju pobijanog rješenja samo se navodi konstatacija da je udovoljeno zakonskim uvjetima za izručenje radi kaznenog progona, pri čemu je prvostupanjski sud propustio utvrditi i postojanje uzajamnosti u postupanju sa Sjedinjenim Američkim Državama (dalje u tekstu: SAD), a što je u smislu članka 17. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima ("Narodne novine", broj 178/04 od 16. prosinca 2004., dalje u tekstu: ZOMPO) odlučna činjenica i opća pretpostavka za postupanje po zamolbi za međunarodnu pravnu pomoć koja se odnosi na države s kojima Republika Hrvatska nema zaključen ugovor o međunarodnoj pravnoj pomoći. Pri tome valja napomenuti kako je tijekom postupka sukcesije Republika Hrvatska bila stranka Konvencije o izdavanju krivaca zaključene između Kraljevine Srbije i Ujedinjenih Američkih Država od 12/25. listopada 1901. (dalje u tekstu: Konvencija), a u konkretnom slučaju radilo se o bilateralnom sporazumu sa SAD-om kojim je bilo uređeno pitanje izručenja, na način i za kaznena djela koji su bili primjereni vremenu u kojem je ista nastala. Međutim, kako je u međuvremenu Republika Hrvatska postala 28. članica Europske Unije (dalje u tekstu: EU) zbog navedenog treba imati u vidu i činjenicu postojanja Sporazuma o izručenju između EU-a i SAD-a (dalje u tekstu: Sporazum). Ovaj Sporazum je stupio na snagu 1. veljače 2010. i istim se potpisnice toga sporazuma obvezuju osigurati poboljšanje suradnje u kontekstu izručenja počinitelja kaznenih djela između država članica EU-a i SAD-a. Stupanjem na snagu ovog sporazuma sve tadašnje države članice EU-a i SAD su u pisanom instrumentu, sukladno članku 3. stavku 2. podstavku a) Sporazuma, potvrdile da će primjenu svojih bilateralnih ugovora o izručenju uskladiti sa zaključenim Sporazumom. Iako Republika Hrvatska u trenutku potpisivanja ovog Sporazuma i u trenutku njegovog stupanja na snagu nije bila članica EU-a, odredbom članka 6. stavka 2. podstavka 1. Akta o pristupanju ista se obvezala pristupiti sporazumima koje su dotadašnje države članice i EU sklopile ili potpisale s jednom ili više trećih zemalja ili međunarodnim organizacijama. Kako Republika Hrvatska i SAD još uvijek nisu obavijestile EU o završetku svojih unutarnjih postupaka, a radi primjene navedenog Sporazuma, to iz navedenog razloga u ovom trenutku treba zauzeti stajalište kako Republika Hrvatska, kao članica EU-a, nema zaključen Ugovor o međunarodnoj pravnoj pomoći sa SAD-om, u smislu odredbe članka 17. ZOMPO-a, iako i nadalje egzistira njena obveza da kao članica EU-a pristupi ovom Sporazumu. Stoga se u postupanju pravosudnog tijela Republike Hrvatske, a kada odlučuje o zamolbi za izručenje koja je dostavljena od nadležnog pravosudnog tijela SAD-a, s obzirom da je zamolba upućena državi koja je članica EU-a, više ne primjenjuju zastarjele i neusklađene odredbe Konvencije, već treba primijeniti samo odgovarajuće odredbe ZOMPO-a, a što je samo djelomice učinio prvostupanjski sud u pobijanom rješenju. To drugim riječima znači da će domaće pravosudno tijelo udovoljiti zamolbi za međunarodnu pravnu pomoć koja je

dostavljena od nadležnog pravosudnog tijela SAD-a samo uz primjenu načela uzajamnosti, odnosno ukoliko se na temelju uvjerenja koje daje država moliteljica može očekivati da bi i država moliteljica izvršila takvu usporedivu zamolbu domaćeg pravosudnog tijela. Imajući u vidu sve naprijed navedeno u pravu je žalitelj kada tvrdi da nije vidljivo na temelju čega je udovoljeno zahtjevu za izručenje tražene osobe te da pobijano rješenje ne sadrži razloge koji se odnose na odlučne činjenice, pa da ga zbog toga treba ukinuti, budući je prvostupanjski sud propustio utvrditi postoji li u konkretnom slučaju uzajamnost u postupanju sa SAD-om. U ponovljenom postupku potrebno je utvrditi postojanje uzajamnosti, kao opće pretpostavke za udovoljenje zamolbi za izručenje S. A. C. Uvjerenje države moliteljice ne mora pri tome biti dano kao efektivno jamstvo, već izjava nadležnog tijela države moliteljice mora, u sadržajnom pogledu, biti takva da se njome deklarira spremnost da će i ona izvršiti istu takvu, usporedivu zamolbu našeg pravosudnog tijela. Također će prvostupanjski sud utvrditi da li se izručenica, a koja je pristala na izručenje, istovremeno i odriče prava iz članka 40. stavka 2. ZOMPO-a, bez obzira na to što ministar pravosuđa, primjenom načela specijaliteta u smislu članka 37. stavka 1. ZOMPO-a, u rješenju kojim dozvoljava izručenje istovremeno navodi i uvjete za izručenje sukladno članku 57. stavku 3. i 4. ZOMPO-a. Slijedom navedenog valjalo je na temelju članka 494. stavka 3. točke 3. ZKP/08. odlučiti kao u izreci.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, I KŽ-215/18 od 25. travnja 2018.

6.2.16. Članak 468. stavak 1. točka 9. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Prvostupanjski sud povrijedio objektivni identitet presude i optužbe kada je optuženika osudio za drugo, a ne za drugačije kazneno djelo.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Optužnicom državnog odvjetnika optuženik se teretio zbog teškog kaznenog djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta iz čl. 166. st. 1. u vezi čl. 158. st. 1. KZ/11 počinjenog na način da je optuženik, kao bliska osoba izvršio sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju nad djetetom I. P., koja je zbog svoje dobi od 2 godine i 3 mjeseca bila posebno ranjiva. Radnje optuženika označene u optužnici, prema stajalištu državnog odvjetnika, bile su poduzete s namjerom zadovoljenja spolnog nagona optuženika. Prvostupanjski sud je, nakon provedenog dokaznog postupka, zaključio da inkriminirana radnja guranja optuženikovog prsta u rodnicu oštećenog djeteta, u konkretnom slučaju, nije bila poduzeta s ciljem zadovoljenja spolnog nagona optuženika, već s ciljem da se dijete fizički zlostavi, zbog čega se, po stajalištu prvostupanjskog suda, ovdje radi o kaznenom djelu povrede djetetovih prava iz čl. 177. st. 2. KZ/11, za koje ga je oglasio krivim. U pravu je optuženik da je prvostupanjski sud povrijedio objektivni identitet presude i optužbe jer je sada, neovisno što se radi o blažem kaznenom djelu, osuđen za drugo, a ne drugačije kazneno djelo. Naime, prvostupanjski je sud izmijenio činjenični opis terećenog kaznenog djela tako što je iz sadržaja optužnice ispustio navod o tome da je optuženik kritične prilike postupao "u cilju zadovoljenja spolnog nagona". Međutim, prema čl. 449. st. 1. ZKP/08, presuda se može odnositi samo na osobu koja je

optužena i samo na djelo koje je predmet optužbe sadržane u podnesenoj, odnosno na raspravi izmijenjenoj i proširenoj optužnici. S obzirom da državni odvjetnik nije izmijenio optužnicu nego je na njoj ustrajao do zaključenja rasprave, prvostupanjski sud nije mogao sam, bez intervencije državnog odvjetnika, izmijeniti i prilagoditi činjenični opis kaznenog djela tako da optuženika osudi za kazneno djelo povrede djetetovih prava iz čl. 177. st. 2. KZ/11. Ovo kazneno djelo nije samo drukčije i blaže, već je to drugo kazneno djelo kojim se štite brak, obitelj i djeca (Glava XVIII), konkretno pravo djeteta na nesmetani tjelesni, duhovni i moralni razvoj, dok se kod teškog kaznenog djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta iz čl. 166. st. 1. u vezi čl. 158. st. 1. KZ/11 (Glava XVII) djeca mlađa od 15 godina štite od spolnog zlostavljanja i iskorištavanja. Ovi zaštitni objekti, mada se dijelom neizravno preklapaju, imaju bitno različiti cilj pa je prvostupanjski sud, izmjenom činjeničnog i pravnog opisa kaznenog djela narušio objektivni identitet optužnice. Takvo stajalište zauzeto je i u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. I Kž-611/07 od 22. kolovoza 2007.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Kžm-12/2017-6 od 16. studenoga 2017.

6.2.17. Članak 468. stavak 2. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17)

Ostvarena je bitna povreda odredaba kaznenog postupka kada je prekršajni sud odbacio prigovor na prekršajni nalog zbog toga što ga je podnijela odvjetnica bez valjane punomoći, a da je prije toga nije pozvao da otkloni uočeni nedostatak.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Prekršajni sud u Karlovcu odbacio je kao nedopušten prigovor okrivljenika na obvezni prekršajni nalog PU Karlovačke, s obrazloženjem da je u ime okrivljenika prigovor podnijela odvjetnica Ljubica Spajić, a da u spis nije priložila punomoć za zastupanje kako je to predviđeno odredbom čl. 115. Prekršajnog zakona. Na taj način prekršajni sud je teško povrijedio pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, čime je ostvarena bitna povreda odredba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. ZKP/08. Naime, odredba čl. 29. st. 1. Ustava jamči načelo pravne sigurnosti na način da sve stranke imaju djelotvorno pravno sredstvo pred domaćim sudovima koje im omogućuje da brane svoje pravo (odluka Ustavnog suda od 29. rujna 2012. br. U-III-54250/2009.). Naime, prekršajni sud nije pozvao odvjetnicu da u određenom roku ispravi svoj propust i dostavi sudu potpisanu punomoć okrivljenika, već je, a limine odbacio žalbu okrivljenika, na koji način ga je onemogućio u njegovom ustavnom pravu pristupa sudu, čime je povrijedio njegovo pravo na pravično suđenje zajamčeno čl. 29. st. 1 Ustava, a time ostvario bitnu povredu odredba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. ZKP/08 na štetu okrivljenika.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, I Kzz-9/17 od 16. veljače 2017.)

6.2.18. Članak 468. stavak 3. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17)

Ostvarena je bitna povreda odredaba kaznenog postupka kada sud na sjednicu vijeća na kojoj je odlučivao ukidanju jamstva i mogućoj zamjeni jamstva nekom blažom ili težom mjerom osiguranja prisutnosti optuženika nije pozvao stranke.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„U pravu je žalitelj kad navodi da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredbi čl. 468. st. 3. ZKP/08 budući da je sjednica vijeća održana bez nazočnosti stranaka. Pogrešan je stav prvostupanjskog suda da on ne treba odlučivati o mogućnosti zamjene istražnog zatvora mjerama opreza, te da ga to oslobađa pozivanja stranaka na sjednicu. Naime, odredba čl. 135. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (NN, br. 70/17) izričito propisuje obvezu sudu da zbog jamstva određenog iz čl. 123. st. 1. toč. 2., 3. i 4. ZKP/08 ukine jamstvo, već da po potrebi odredi blažu ili težu mjeru osiguranja prisutnosti optuženika. Obveza suda je da na javnoj sjednici odlučuje ne samo o istražnom zatvoru, već i kada razmatra primjenu njegovih supstituta kao što su jamstvo i mjere opreza. Stoga je u pravu žalitelj kada navodi da je sud postupio protivno odredbi čl. 129. st. 2. ZKP/08 jer branitelj kao niti optuženik nisu pozvani niti obaviješteni da će se sjednica održati. Budući je odluka donesena na ročištu bez prisutnosti stranaka koje nisu niti pozvane počinjena je bitna povreda zakona o kaznenom postupku iz čl. 468. st. 3. ZKP/08 zbog čega je prihvaćena žalba i ukinuta odluka te predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.“

Županijski suda u Puli-Pola, Kž-295/17 od 8. rujna 2017.

6.2.19. Čl. 468. st. 3. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Ostvarena je bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. ZKP/08 kada je sud prvog stupnja odbio sve dokazne prijedloge obrane čime je izostala mogućnost sveobuhvatne ocjene iskaza oštećenice i optuženika kroz njihovu provjeru putem kontrolnih dokaza.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„U pravu je optuženik kada tvrdi da mu je sud odlukom da odbije njegove dokazne prijedloga povrijedio pravo na obranu što je utjecalo na presudu, čime je ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 3. ZKP/08. Naime, na ročištu rasprave od 22. veljače 2016. sud prvog stupnja je odbio na temelju čl. 421. st. 1. toč. 4. ZKP/08 prijedloge obrane da se na relevantne okolnosti ispituju svjedoci Nikola Vekić, Jela Krstić, provede očevid na licu mjesta, dok je prihvaćen prijedlog da se pročita medicinska dokumentacija u vezi pogoršanog zdravstvenog stanja optuženikovog oca i sina. Iako je sud prvog stupnja ovlašten na temelju čl. 421. ZKP/08 odbiti dokazne prijedloge kada utvrdi da se radi o nedopuštenim, nevažnim, neprikladnim ili odugovlačećim prijedlozima stranaka, u konkretnoj situaciji, kada su

odbijeni u biti svi dokazni prijedlozi optuženika koji su bili usmjereni na provjeru istinitosti iskaza oštećenice, a samo je prihvaćen dokaz obrane koji može biti relevantan samo s aspekta odluke o kazni, time je povrijeđeno optuženikovo pravo na obranu jer mu nije omogućeno da kroz kontrolne dokaze pokuša osporiti uvjerljivost iskaza oštećenice, a što je nedvojbeno bilo od utjecaja na presudu. Optuženik jedino putem navedenih dokaza može doći u poziciju da opovrgne iskaz svjedokinje koja ga tereti, tako da je sud prvog stupnja u opisanoj situaciji trebao prihvatiti sve ili bar neke od predloženih dokaza obrane, kako bi optuženiku pružio šansu da pokuša oboriti ovaj dokaz optužbe. Uslijed ove bitne povrede odredaba kaznenog postupka, posljedično je i činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno. U sustavu slobodne ocjene dokaza, koji je unatoč brojnim dosadašnjim izmjenama kaznenog procesnog zakonodavstva, ostao cijelo vrijeme neizmijenjen kao učinkovit model dokazivanja činjenica u dokaznom postupku, a sadržan u odredbi čl. 9. st. 3. ZKP/08, za izvođenje zaključaka o postojanju odlučnih činjenica je dostatan, i samo jedan vjerodostojan dokaz. Dakle, sud prvog stupnja može već samo na temelju iskaza oštećenice, a što je kod ovakvih kaznenih djela protiv spolne slobode koja se i čine najčešće bez očevidaca i razumljivo, izvesti zaključak o tome je li djelo počinjeno ili nije. Međutim, s pravom optuženik ističe da je u takovoj situaciji potrebno s potpunom izvjesnošću, izvan bilo kakve sumnje, savjesnom i sveobuhvatnom ocjenom iskaza oštećenice i obrane optuženika zaključiti je li kazneno djelo počinjeno ili nije. Upravo je zbog pogrešne odluke suda prvog stupnja da se odbiju svi dokazni prijedlozi obrane izostala mogućnost sveobuhvatne ocjene iskaza oštećenice i optuženika kroz njihovu provjeru putem kontrolnih dokaza. Dakle, iako je načelno prihvatljiva ocjena suda prvog stupnja o uvjerljivosti iskaza oštećenice imajući u vidu nespornu okolnost da je njihov rastanak u O. bio „hladan“ i da je ona suprugu odlučila iskreno priznati da je s optuženikom bila u relativno duljoj intimnoj vezi, što bi upućivalo da ona iskazuje istinito, taj iskaz je bilo potrebno provjeriti putem predloženih dokaza obrane. Naime, s pravom obrana predlaže da se na okolnost ponašanja i izgleda oštećenice nakon spornog događaja i optuženika ispituju predloženi svjedoci N. V. i J. K. te eventualno provede i očevid radi utvrđivanja pozicije na kojoj su se nalazili svjedok V. sa sinom i nevjestom u trenucima počinjenja ovog djela, odnosno u trenucima kada oštećenica i optuženik izlaze iz apartmana jer je moguće da bi se izvođenjem tih dokaza sporne okolnosti bolje razjasnile i rasvijetlile. Oštećenica je sam inkriminirani događaj opisala s izvjesnom dozom dramatičnosti, tako da nije nevažno provjeriti kako su aktere događaja u njihovom odlasku iz apartmana percipirali susjedi, odnosno zajednička prijateljica koju su namjeravali posjetiti na putu za O. Iako se to u žalbi ne ističe, kako se već presuda ukida zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sudu prvog stupnja se ukazuje i na eventualnu potrebu ispitivanja supruga oštećenice, jer je ostalo u određenoj mjeri nerazjašnjen dogovor oštećenice i supruga u vezi prijavljivanja optuženika, posebice, kada obrana sugerira da su u pitanju lukrativni motivi. Iz svih naprijed navedenih razloga trebalo je djelomičnim prihvaćanjem žalbe optuženika u odnosu na kazneno djelo silovanja pobijanu presudu ukinuti i predmet uputiti na ponovno suđenje i odluku.“Vrhovni sud Republike Hrvatske, I KŽ 218/17-7 od 22. studenoga 2017.

6.2.20. Članak 469. točka 3. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Sud drugoga stupnja povrijedio je zakon kada se upustio u ispitivanje prvostupanjske presude premda više nije bilo moguće voditi kazneni postupak zbog zastare.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Opravdano tvrdi državni odvjetnik da je prije donošenja drugostupanjske presude nastupila zastara kaznenog progona optuženog I. K. za kazneno djelo iz čl. 129. st. 1. KZ/97, zbog čega je optužbu valjalo odbiti, a ne upustiti se o ocjenjivanje ispravnosti prvostupanjske presude povodom podnesene žalbe, čime je povrijeđen kazneni zakon, ali na štetu optuženika, kako se to ispravno i ističe državni odvjetnik u obrazlaganju podnesenog zahtjeva za zaštitu zakonitosti. Naime, tvrdnja je optužbe da je kazneno djelo stavljeno na teret optuženom I. K. počinjeno 8. listopada 2007. godine, te bi po odredbama KZ/97 tzv. apsolutna zastara kaznenog progona nastupila 8. listopada 2013., dakle nakon stupanja na snagu Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15. – dalje u tekstu: KZ/11) koji u odredbi čl. 86. KZ/11 propisuje da će se primijeniti zastarni rokovi novog zakona, ako se prije nastupa zastare kaznenog progona promijene rokovi zastare. U konkretnom slučaju zastara nije nastupila prije stupanja na snagu KZ/11 pa se na izračun zastare imaju primijeniti rokovi zastare iz KZ/11 propisani u čl. 81. st. 1. i 3. KZ/11 na način da je u st. 1. propisan rok nastupa zastare kaznenog progona, a u st. 3. istog članka da se taj rok produljuje za dvije godine ako je prvostupanjska presuda bila donesena prije proteka roka iz st. 1. istog članka. Kako se radi o kaznenom djelu za koje je zapriječena novčana kazna ili kazna zatvora do šest mjeseci, to je zastarni rok u smislu čl. 81. st. 1. KZ/11 6. godina, no kako je u ovom predmetu ranije bila donesena prvostupanjska presuda, koja je ukinuta, to je ovaj rok u smislu čl. 81. st. 3. produljen za dvije godine i istekao je 8. listopada 2015. Kako je drugostupanjski sud o podnesenoj žalbi privatnog tužitelja odlučivao 3. prosinca 2015. godine na način da je potvrdio prvostupanjsku presudu kojom je optuženi I. K. oslobođen optužbe da bi počinio kazneno djelo iz čl. 129. st. 1. KZ/11, a to je činio nakon proteka i produljenog roka zastare, to je ovakvim postupkom, kada se upustio u ispitivanje prvostupanjske presude, iako više nije bilo moguće zbog zastare, voditi ovaj kazneni postupak, povrijeđen kazneni zakon na štetu optuženika, zbog čega je i optužba odbijena kako je sve i navedeno u izreci ove presude.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Kzz-33/17-3 od 24. listopada 2017.

6.2.21. Članak 469. točka 4. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Sud je povrijedio kazneni zakon kada je okrivljenika oglasio krivim za teško kazneno djelo protiv spolne slobode premda je u činjeničnom opisu bila navedena samo maloljetnosti žrtve, a nisu navedene okolnosti koje upućuju na to da je žrtva zbog svoje dobi bila posebno ranjiva.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Ispitujući pobijanu presudu u povodu podnesenih žalbi, a po službenoj dužnosti u smislu čl. 476. st. 1. toč. 2. ZID ZKP/08, ovaj žalbeni sud nalazi da je prvostupanjski sud predmetno kazneno djelo pogrešno pravno označio te time povrijedio kazneni zakon na štetu optuženika u smislu čl. 469. toč. 4. ZID ZKP/08. Točno je da kazneno djelo silovanja maloljetne osobe iz čl. 188. st. 1. i 4. Kaznenog zakona koji je vrijedio u vrijeme događaja („Narodne novine“, broj 110/97., 27/98. - ispravak, 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. - odluka Ustavnog suda, 105/04., 84/05. - ispravak, 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 77/11. – u daljnjem tekstu: KZ/97) ima svoj pravni kontinuitet u teškom kaznenom djelu protiv spolne slobode iz čl. 154. st. 2. KZ/11, ali pod uvjetom da su ostvarene kvalifikatorne okolnosti naznačene u st. 1. tog članka. Međutim, za ostvarenje kvalificiranog oblika kaznenog djela silovanja više nije dovoljna sama činjenica maloljetnosti žrtve, već i da je ona zbog svoje dobi bila posebno ranjiva, kako je to propisano u čl. 154. st. 1. toč. 2. KZ/11. U konkretnom slučaju iz činjeničnog opisa kaznenog djela, onako kako ga je naznačio državni odvjetnik, a prihvatio prvostupanjski sud, takve okolnosti posebne ranjivosti oštećenice nisu naznačene pa podvođeći konkretan činjenični opis kaznenog djela pod norme novog Kaznenog zakona koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013. (KZ/11), proizlazi da je optuženik ostvario elemente bića osnovnog kaznenog djela silovanja, time da se dob oštećenice (14 godina i 7 mjeseci) treba cijeliti kao otegotna okolnost pod kojom je kazneno djelo počinjeno. Slijedom navedenog, kriminalno postupanje optuženika trebalo je pravno označiti kao kazneno djelo silovanja iz čl. 153. st. 1. u vezi čl. 152. st. 1. KZ/11 za koje je zapriječena blaža kazna zatvora (od jedne do 10 godina), na način kako je učinjeno ad I izreke ove presude.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, I Kž-358/17-5 od 30. studenoga 2017.

6.2.22. Članak 469. točka 5. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17)

Prema pravomoćno osuđenoj osobi mogu se primijeniti odredbe o stjecaju i izricanju jedinstvene kazne samo ako mu se sudi za kazneno djelo počinjeno prije nego što je započeo s izdržavanjem kazne po prijašnjoj presudi ili ako mu se sudi za kazneno djelo koje je počinjeno za vrijeme izdržavanja kazne zatvora pa je sud povrijedio zakon kada je optuženiku objedinio kazne za ranije počinjeno kazneno djelo i za novo kazneno djelo koje je počinio za vrijeme trajanja uvjetnoga otpusta s izdržavanja prethodne kazne jer se uvjet ne može izjednačiti s izdržavanjem kazne.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Žalba državnog odvjetnika je osnovana. Pobijanom presudom prihvaćen je zahtjev osuđenika za tzv. nepravu obnovu kaznenog postupka temeljem čl. 498. st. 1. toč. 1. ZKP/08 jer je on za vrijeme izdržavanja jedinstvene kazne zatvora u trajanju od pet godina i četiri mjeseca počinio novo kazneno djelo iz čl. 234. st. 2. KZ/11, za koje je pravomoćno osuđen, a u tom postupku nisu primijenjene odredbe o odmjeravanju jedinstvene kazne za djela u stjecaju. Stoga prvostupanjski sud smatra da su ispunjeni zakonski uvjeti za primjenu ovog izvanrednog pravnog lijeka. Prema čl. 53. st. 1. KZ/11 (a jednako je propisano i u čl. 62. st. 1. KZ/97), prema pravomoćno osuđenoj osobi mogu se primijeniti odredbe o stjecaju i izricanju jedinstvene kazne samo ako mu se sudi za kazneno djelo počinjeno prije nego što je započeo s

izdržavanjem kazne po prijašnjoj presudi ili ako mu se sudi za kazneno djelo koje je počinjeno za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, kazne dugotrajnog zatvora ili kazne maloljetničkog zatvora. U konkretnom slučaju, nije sporno da je kazneno djelo iz čl. 234. st. 2. KZ/11 za koje je K. B. osuđen pravomoćnom presudom Općinskog suda u Osijeku broj K-375/16 od 13. travnja 2016. počinjeno za vrijeme trajanje uvjetnog otpusta s izdržavanja prethodne kazne zatvora u trajanju od pet godina i četiri mjeseca. Državni odvjetnik u žalbi s pravom ukazuje da osoba koja je počinila kazneno djelo za vrijeme uvjetnog otpusta nije ga počinila za vrijeme izdržavanja kazne, u kojem pravcu je doneseno i pravno shvaćanje sjednice Kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 12. travnja 2010. Stoga argumentacija izložena u obrazloženju pobijane presude nije prihvatljiva, tim više jer je u suprotnosti s izričitom zakonskom odredbom čl. 53. st. 1. KZ/11 (druga rečenica) koja propisuje da se vrijeme provedeno na uvjetnom otpustu ne uračunava u izrečenu jedinstvenu kaznu pa se prema tome i ne može izjednačiti s izdržavanjem kazne zatvora. Slijedom navedenog, pogrešnom primjenom odredbe čl. 53. st. 1. KZ/11 prvostupanjski je sud u odluci o kazni prekoračio ovlast koju ima po zakonu čime je ostvarena povreda kaznenog zakona iz čl. 469. toč. 5. ZKP/08, kako pravilno ukazuje državni odvjetnik u svojoj žalbi.“Vrhovni sud Republike Hrvatske, Kžm-10/20-4 od 29. lipnja 2017.

6.2.23. Članak 494. stavak 3. toč. 1. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Nedopuštena je žalba okrivljenika protiv rješenje kojim je sud, bez pravnoga osnova, obustavio izvršenje rada za opće dobro jer se osuđenik može žaliti samo sebi u korist, a ni sebi na štetu.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Osuđenik u podnesenoj žalbi, žaleći se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, ustvrđuje da je pobijano rješenje takvo da se ne može ispitati jer u njemu nisu navedeni razlozi na temelju kojih je sud zaključio da osuđenika nije moguće rasporediti na fizičke poslove s obzirom na njegovo zdravstveno stanje, a posebno navodi da je prvostupanjski sud nepravilno primijenio odredbu čl. 55. st. 7. KZ/11, na temelju koje zakonske odredbe je bio dužan produžiti rok za izvršavanje rada za opće dobro, a ne obustaviti izvršenje rada za opće dobro kao što je to učinjeno pobijanim rješenjem. Iz sadržaja žalbe za zaključiti je da je u konkretnom slučaju osuđenik podnio žalbu na svoju štetu, za što u konkretnom slučaju nema pravnog interesa. Osuđenik se može žaliti samo u vlastitu korist a to znači u slučaju kad za to ima neposredni pravni interes, što u konkretnom slučaju nije tako. Naime, pobijanim rješenjem obustavljeno je izvršavanje rada za opće dobro osuđeniku A. Č. na što je osuđen pravomoćnom presudom Općinskog suda u Koprivnici od 3. rujna 2014. U pravu je doduše osuđenik kada tvrdi da prvostupanjski sud nije mogao obustaviti postupak izvršavanja rada za opće dobro izrečenog osuđeniku A. Č. pozivom na odredbu čl. 55. st. 7. KZ/11. Naime, naprijed citiranom zakonskom odredbom, uz ostalo, određeno je da ukoliko osuđenik ne izvrši rad za opće dobro bez svoje krivnje da će nadležno tijelo za probaciju produžiti rok u kojem je osuđenik dužan izvršiti rad za opće dobro. Slijedom navedenoga, van svake je sumnje da je prvostupanjski sud

nepravilno primijenio odredbu čl. 55. st. 7. KZ/11, te je nepravilno, na temelju tog zakonskog propisa, obustavio postupak izvršavanja kaznene sankcije rada za opće dobro, kako to u podnesenoj žalbi tvrdi i osuđenik. Međutim, zbog takvog pogrešnog postupanja prvostupanjskog suda kojim je počinjena povreda kaznenog zakona u korist osuđenika, osuđenik nema pravnog interesa za podnošenje žalbe. Zbog naprijed iznesenoga žalbu osuđenika A. Č. trebalo je odbaciti kao nedopuštenu i odlučiti kao u izreci na temelju odredbe čl. 494. st. 3. toč. 1. ZKP/08.“ Županijskog suda u Varaždinu, KŽ-312/17 od 22. prosinca 2017.

6.2.24. Članak 494. stavak 3. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.) u svezi članak 56. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (NN, 178/04.)

Vrhovni sud je prihvatio žalbu izručenika, preinačio je pobijano rješenje i odbio izručenje kada je evidentno da je izručeniku prema pozitivnim propisima Republike Tunis, za kaznena djela terorizma u kojima se on pojavljuje kao izvršitelj moguće izreći smrtnu kaznu.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„U pravu je izručenik kada u žalbi tvrdi da je sud prvog stupnja pogrešno utvrdio da su u konkretnom slučaju ispunjene sve zakonske pretpostavke za izručenje. Naime, sud prvog stupnja u obrazloženju pobijanog rješenja izlažući svoju argumentaciju da su ispunjeni uvjeti za izručenje ispravno navodi da je molba Republike Tunis u formalno pravnom smislu ispravno podnesena sukladno odredbi čl. 43. i 35. ZOMP-a, da predmetna kaznena djela za koja se izručenje traži u smislu obostrane kažnjivosti iz čl. 34. ZOMP-a odgovaraju kaznenim djelima terorizma iz čl. 97. st. 1. i 3. Kaznenog zakona ("Narodne novine" br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 i 101/17 - dalje: KZ/11), terorističkog udruženja iz čl. 102. st. 2. KZ/11 i novačenje za terorizam iz čl. 100. KZ/11 i da ne postoje zakonske smetnje za izručenje iz čl. 35. st. 1. ZOMP-a. Međutim, osnovano izručenik u žalbi ukazuje da je sud prvog stupnja, u pogledu smrtne kazne koja je za neka od predmetnih kaznenih djela za koje se izručenje traži propisana u Republici Tunis nalazeći da ta okolnost nije zapreka za izručenje, iznio pogrešne razloge. Naime, sud prvog stupnja u pogledu te okolnosti navodi da odredba čl. 5. st. 2. Temeljnog zakona broj 26. iz 2015. od 7. kolovoza 2015. Republike Tunis propisuje da se smrtna kazna zamjenjuje kaznom zatvora u trajanju od dvadeset godina, zatim da je Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Tunis na izravni upit Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske o izricanju i izvršenju smrtne kazne, dostavilo očitovanje da u Tunisu smrtna kazna nije primijenjena od 1992. te da ministar pravosuđa Republike Hrvatske, koji na temelju čl. 57. ZOMPO donosi konačno rješenje o izručenju, može, na temelju st. 3. i 4. citiranog članka, državi moliteljici postaviti uvjete da se izručeniku ne izrekne smrtna kazna. Međutim, s pravom žalitelj ukazuje da utvrđenje suda prvog stupnja o zamjenjivosti smrtne kazne kaznom zatvora od dvadeset godina ne proizlazi iz prijevoda Organskog zakona br. 2015.-26 (7. kolovoz 2015.) koji se nalazi u spisu. Naime, odredba čl. 5. st. 1. citiranog zakona zemlje moliteljice se odnosi na poticatelja na zločinačko djelo terorizma, a u slijedećem stavku tog zakonskog članka popisuje da će se smrtna kazna ili kazna doživotnog zatvora zamijeniti kaznom zatvora u trajanju od dvadeset

godina, a treći stavak tog članka odnosi se na kažnjavanje za pripreme radnje. Prema tome, u pravu je izručenik kada tvrdi da bi se odredba o zamjeni smrtno kazne pravilnim tumačenjem navedenog zakona mogla odnositi samo na poticatelja, a kako se izručeniku optužnim aktom stavlja na teret i počinjenje (izvršenje) kaznenog djela terorizma, za koje je zapriječena smrtna kazna, to u odnosu na izručenika ne bi u odnosu na kaznena djela u kojima se tereti kao počinitelj dolazila u obzir primjena navedene odredbe o obveznoj zamjeni smrtno kazne kaznom zatvora u trajanju od dvadeset godina. U tom kontekstu s pravom žalitelj ukazuje da je smrtna kazna, osim odredbom o kažnjavanju poticatelja na terorizam iz čl. 5. Temeljnog (Organskog) zakona, propisana i odredbama čl. 10. (zapriječena je najstroža kazna, list 607. spisa) i čl. 72. Kaznenog zakona Republike Tunis, a u kojima se ne navodi mogućnost zamjene smrtno kazne. Iz navedenih razloga je evidentno da je izručeniku prema pozitivnim propisima Republike Tunis, za kaznena djela terorizma u kojima se on pojavljuje kao izvršitelj, suprotno utvrđenju suda prvog stupnja, moguće izreći smrtnu kaznu. Ta nesporna okolnost, činjenica da je u zemlji moliteljici smrtna kazna propisana Ustavom i kaznenim zakonodavstvom je odlučna činjenica jer o njoj ovisi odluka o izručenju. Zemlju moliteljica, Republika Tunis, s kojom Republika Hrvatske nema sklopljen bilateralni ugovor o međunarodnoj pravnoj pomoći nije članica Europske unije (EU), te ju propisi te unije ne obvezuju, međutim, Republika Hrvatske, kao zemlja članica EU je i u takvim slučajevima, u kojima se radi o izručenju osobe koja nije državljanin zemlje članice EU zemlji koja se također ne nalazi u EU, obvezna primjenjivati pravne stečevine i demokratske standarde EU. To stoga jer je na taj način izjednačen položaj osoba koja se izručuju iz Republike Hrvatske, neovisno o kojoj zemlji moliteljici se radi i država izručenja preuzima teret posljedica eventualnih povreda prava osobe koja se izručuje. Da je obvezna primjena konvencijskog prava EU i u postupcima izručenja od strane zemlje članice EU državama nečlanicama i kada su u pitanju državljani zemalja koje nisu članice EU proizlazi iz čitavog niza odluka Europskog suda za ljudska prava (ESLJP), npr. Saadi protiv Italije (broj zahtjeva 37201/06), M. protiv Švedske (broj zahtjeva 22556/05), Khlaifia i drugi protiv Italije (broj zahtjeva 16483/12), Soering protiv Ujedinjenog Kraljevstva (br. zahtjeva 14038/88) i dr. Imajući u vidu naprijed navedeno, da se cijeli ovaj predmet ima cijeliti u svjetlu konvencijskog prava EU, u pogledu smrtno kazne, u konkretnom slučaju mjerodavni su Protokol 13 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Zakon o potvrđivanju Protokola br. 13 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, o ukidanju smrtno kazne u svim okolnostima, („Narodne novine“ br. 14/2002 od 22.11.2002.) koji sadrži apsolutnu zabranu smrtno kazne i ta je zabrana uz zabranu mučenja postala jedna od temeljnih nederogabilnih prava i Europska konvencija o izručenju od 13. prosinca 1957. (NN MU 14/94) koja u čl. 11. sadrži odredbu o zabrani izručenja zemlji koja traži izručenje zbog kaznenih djela koja se kažnjavaju smrtnom kaznom ukoliko zakon zemlje od koje se izručenje traži ne predviđa smrtnu kaznu za takvo kazneno djelo ili se smrtna kazna uopće ne izvršava, osim ako strana koja izručenje traži ne pruži jamstvo, koje će zemlja od koje se izručenje traži smatrati dovoljnim, da se smrtna kazna neće izvršiti. U konkretnom slučaju u pogledu jamstva zemlja moliteljica Republici Hrvatskoj nije pružila nikakvo jamstvo o mogućem neizvršenju smrtno kazne. Naime, Republika Tunis je na traženje Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske od 20. ožujka 2018., klasa 720-04/18-01/154, URBROJ: 514-07-02-18-05 podataka o zapriječenim kaznama za predmetna kaznena djela, u kojem je i izričito navedeno upozorenje da Republika Hrvatske sukladno međunarodnim konvencijama ne izručuje osobe ukoliko im prijete opasnost od izricanja i izvršenja

smrtne kazne, radiogramom od 27. ožujka 2018. odgovorila da je maksimalna kazna koja se može izreći u konkretnom slučaju smrtna kazna, uz opasku da smrtna kazna nije izvršena od 1992. Europski sud za ljudska prava je u više svojih odluka u odnosu na izručenje osoba kada postoji mogućnost izricanja smrtne kazne utvrdio povrede prava na život iz čl. 2. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, npr. u presudi Al Nashiri protiv Poljske (broj zahtjeva 28761/11) od 24. srpnja 2014. u kojoj je ESLJP ustanovio kako je Poljska odgovorna za povredu čl. 2. i čl. 3. Konvencije zajedno s čl. 1. Protokola 6., budući da je u vrijeme podnositeljevog transfera iz Poljske postojao značajan i predvidljiv rizik da će mu, nakon suđenja pred vojnim sudom u Americi, biti izrečena smrtna kazna i u već citiranoj presudi Soering protiv Ujedinjenog Kraljevstva u kojoj se radilo o izručenju američkog državljanina SAD-u optuženog za ubojstvo u Virginiji, a u kojoj je za to djelo postojala mogućnost izricanja smrtne kazne. Vrhovni sud Republike Hrvatske je, u predmetu II-8 Kr 3/13-4, također imajući u vidu okolnost da je zemlja moliteljica Republika Turska za kazneno djela terorizma za koje je traženo izručenje od Republike Hrvatske propisivala smrtnu kaznu, potvrdilo odluku nižeg suda o odbijanju izručenja radi vođenja kaznenog postupka protiv izručenika H. N. zbog mogućnosti povrede ljudskih prava. U odnosu na prirodu i težinu predmetnog kaznenog djela terorizma za koje se tereti izručenik i stava suda prvog stupnja da bi u slučaju neizručenja bila „...onemogućena učinkovita borba protiv oblika međunarodnog kriminala, što bi u konačnici rezultiralo povredom ljudskih prava i temeljnih sloboda velikog broja ljudi i ugrozila bi funkcioniranje pravne države i sustava upravo u dijelu ljudskih prava“ treba istaknuti da je prema stavu ESLJP koji je izražen u npr. presudi Chahal v. Ujedinjeno Kraljevstvo zabranjeno balansiranje između temeljnih ljudskih prava zaštićenih konvencijom i interesa zemlje koja traži izvršenje i da nikakva odstupanja nisu dozvoljena ni po pitanju nacionalne sigurnosti, javnog reda, blagostanja ili moralnosti. Dakle, iako nije dvojbeno da se izručenik tereti za jedno od najpogibelnijih kaznenih djela, kada postoji rizik od toga da bi izručeniku u zemlji moliteljici mogla biti izrečena smrtna kazna, izručenje se ne može dopustiti.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, I KŽ-296/18 od 28. svibnja 2018.

6.2.25. Članak 494. stavak 3. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Nedopuštena je žalba supruge osuđenika protiv rješenje kojim je njegov prijedlog za uvjetni otpust odbijen.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Žalba supruge zatvorenika L. Č. nije dopuštena, dok je žalba zatvorenika D. Č. neosnovana. Sukladno čl. 158. st. 1. Zakona o izvršavanju kazne zatvora ("Narodne novine" broj 128/99, 55/00, 59/00, 129/00, 59/01, 67/01, 11/02, 190/03, 76/07, 27/08, 83/09, 18/11, 48/11, 125/11, 56/13 i 150/13 - dalje u tekstu: ZIKZ), postupak uvjetnog otpusta pokreće se prijedlogom za uvjetni otpust koji, osim zatvorenika, uz njegov pristanak može podnijeti i zatvorenikov bračni drug. Međutim, premda je zatvorenikova supruga bila ovlaštena podnijeti prijedlog za uvjetni otpust, prema čl. 159.b ZIKZ-a pravo na podnošenje žalbe protiv rješenja kojim je prijedlog za uvjetni otpust odbijen imaju samo zatvorenik i državni odvjetnik koji je podnio prijedlog za uvjetni otpust.

Stoga, s obzirom na to da bračni drug zatvorenika nije ovlašten za podnošenje žalbe protiv rješenja kojim je odbijen prijedlog za uvjetni otpust zatvorenika, valjalo je žalbu supruge zatvorenika L. Č. odbaciti kao nedopuštenu, kako je odlučeno u toč. I. izreke ovoga rješenja.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, I KŽ-187/2018-5 od 19. travnja 2018.

6.2.26. Članak 494. stavak 4. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17)

Ispitujući u povodu žalbe, rješenje kojim su odbijeni kao neosnovani prijedlozi optuženika za izdvajanje iz spisa naloga suca istrage kojim su naložene mjere kojima se privremeno ograničavaju određena ustavna prava građana, a po službenoj dužnosti sud je utvrdio da rješenje nema razloge o odlučnim činjenicama jer sud u pobijanom rješenju nije naveo koji dio osporavanog naloga sadrži razloge o postojanju osnova sumnje za konkretno kazneno djelo za koje je optuženici osumnjičeni, kao niti na čemu je sudac istrage temeljio zaključak da se izvidi ne bi mogli provesti na drugi način ili bi to bilo moguće samo uz nerazmjerne teškoće.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Prvostupanjski sud je trebao utvrditi da li osporavani nalog istražnog suca sadrži sve potrebne elemente odnosno da li je izdan u skladu sa zakonom. Ovdje treba naglasiti, što je istaknuto i u presudi Europskog suda za ljudska prava iz presude od 15. siječnja 2015. u predmetu Dragojević protiv Hrvatske (ECLI:CE:ECHR:2015:0115JUD006895511), iako je u Zakonu o kaznenom postupku izričito predviđena prethodna sudska kontrola i detaljno obrazloženje naloga za provođenje posebnih izvida privremenim ograničenjem ustavnih prava i sloboda prilikom izdavanja naloga, da su sudovi pogrešno uveli mogućnost retroaktivnog opravdanja mjera, iako zakonska pretpostavka prethodne sudske kontrole i detaljnog obrazloženja u nalogu nije bila poštovana. Dakle, retroaktivnim opravdanjem nije moguće „osnažiti“ nalog istražnog suca koji treba biti sastavljen u skladu sa zakonskim odredbama i postavljenim standardima, a niti je to zadaća suda u ovoj fazi postupka. U pobijanom rješenju nije navedeno koji dio osporavanog naloga sadrži razloge o postojanju osnova sumnje za konkretno kazneno djelo za koje je optuženik I. G. bio osumnjičen, kao niti na čemu je istražni sudac temeljio zaključak da izvidi ne bi mogli biti provedeni na drugi način ili bi to bilo moguće samo uz nerazmjerne teškoće, pa su prema tome izostali razlozi o odlučnim činjenicama. Potrebno je naglasiti da je Zakonom o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02, 143/02 i 115/06 - u daljnjem tekstu: ZKP/97) kao i ZKP/08 propisana sudska kontrola prilikom određivanja posebnih dokaznih radnji kojima se privremeno ograničavaju određena ustavna prava građana, koja je zajamčena sudskom odlukom - naglom suca istrage u kojem će biti obrazloženo jesu li ostvareni uvjeti za izdavanje naloga i čime je pokrjepljen takav zaključak suda. Europski sud za ljudska prava je u citiranom predmetu Dragojević protiv Hrvatske utvrdio povredu članka 8. Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu Konvencija), navodeći: „... Sud smatra da mjerodavno domaće pravo, na način na koji su ga tumačili i primijenili nadležni sudovi, nije bilo razumno jasno u pogledu opsega i načina ostvarivanja diskrecije dodijeljene tijelima javne vlasti, te posebice u praksi nije osiguralo odgovarajuće mjere zaštite od raznih mogućih

zloupotreba. U skladu s time, postupak za nalaganje i nadziranje provođenja mjera prisluškivanja telefona podnositelja nije bio u potpunosti u skladu s pretpostavkama zakonitosti, niti je na odgovarajući način ograničio miješanje u pravo podnositelja na poštovanje njegova privatnog života i dopisivanja na ono što je bilo „nužno u demokratskom društvu“. (Odlomak 101.). K tome, u jednoj od svojih najnovijih odluka od 04. travnja 2017. u predmetu Matanović protiv Hrvatske (ECLI:CE:ECHR:2017:0404JUD000274212, odlomci 112.-116.), Europski sud za ljudska prava zadržava iste standarde pri ocjeni sudskih odluka kojima se zadire u osobni i obiteljski život zaštićen člankom 8. Konvencije, pozivajući se upravo i na predmet Dragojević protiv Hrvatske. Nadalje, u obrazloženju osporavanog naloga istražnog suca je samo navedeno da je USKOK podnio zahtjev za određivanje mjera iz članka 180. stavka 1. točke 1., 2. i 3. ZKP/97 u odnosu na V. K. i I. G. uz obrazloženje da Uprava kriminalističke policije MUP-a RH traži izdavanje takvog naloga jer provodi kriminalističku obradu prema V. K. i I. G. zbog osnova sumnje na počinjenje kaznenih djela iz članaka 333., 334, 347., 348. i 337. KZ-a te da prileži prijedlog Uprave kriminalističke policije. U obrazloženju naloga je navedeno da je prijedlog za izdavanje naloga osnovan jer se radi o kaznenim djelima iz članka 181. stavka 3. ZKP/97, a izvidi ovih kaznenih djela ne bi mogli provesti na drugi način ili bi to bilo moguće samo uz nerazmjerne teškoće. U obrazloženju, dakle nisu dani razlozi za postojanje osnova sumnje u odnosu na optuženika I. G. a niti je precizirano za koje od pet spomenutih kaznenih djela je optuženik bio osumnjičen, te nije navedeno na čemu USKOK i Uprava kriminalističke policije MUP-a RH temelje tvrdnju da izvide ne bi bilo moguće provesti na drugi način ili bi to bilo moguće samo uz nerazmjerne teškoće. U pobijanom rješenju se navodi da istražni sudac nije interpretirao prijedlog USKOK-a i Uprave kriminalističke policije MUP-a RH ni uz njih dostavljene materijale ali se na njih „iako sumarno“ poziva, što je protivno stvarnom sadržaju naloga. Iz navedenog je očito da postoji proturječje između onog što je navedeno o sadržaju osporavanog naloga i samog tog naloga, a razlozi koji su u rješenju iznijeti su nejasni i u znatnoj mjeri proturječni.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, I Kž-Us-26/17-5 od 4. svibnja 2017.

6.2.27. Članak 497. stavak 3. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Nisu ispunjeni zakonski uvjeti za obnovu kaznenog postupka koji je pravomoćno dovršenog priznanjem i izvršenjem strane presude jer osobna nazočnost osuđenika tijekom sudskog postupka priznanja strane presude i preuzimanje izvršenja kazne nije zakonom predviđena.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Osuđenik podnosi zahtjev za obnovu pravomoćno dovršenog postupka priznanja i izvršenja strane presude ukazujući da je postupak pred hrvatskim sudovima proveden u njegovoj odsutnosti zbog čega u roku od jedne godine od saznanja za tu pravomoćnu presudu traži da se postupak obnovi u njegovoj nazočnosti. Pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da već na temelju sadržaja samog zahtjeva i spisa prijašnjeg postupka nema zakonskih uvjeta za obnovu postupka. Naime, odredbe ZPSKS-EU, a tako niti odredbe zakona koje se u smislu čl. 132. ZPSKS-EU imaju supsidijarno primijeniti, ne predviđaju nazočnost osuđenika tijekom postupka priznanja strane presude i preuzimanja izvršenja kazne. Dapače, u čl. 89. st. 2.

ZPSKS-EU, propisano je da se postupak ima provesti neovisno o činjenici gdje se osuđenik nalazi, dok je u čl. 99. st. 1. ZPSKS-EU određeno da će se osuđenik koji se nalazi u državi izdavanja premjestiti u Republiku Hrvatsku tek po pravomoćnosti odluke o priznanju strane presude tj. u roku od 30 dana. U tom smislu već je zauzeto stajalište i u prethodnoj odluci ovog Vrhovnog suda broj Kž-eun 15/16 od 22. ožujka 2016. kojom je odbijena žalba os. D. P. i potvrđena prvostupanjska presuda. S obzirom da osobna nazočnost osuđenika tijekom sudskog postupka priznanja strane presude i preuzimanje izvršenja kazne nije zakonom predviđena niti se radi o suđenju kakvo ima u vidu odredba čl. 402. st. 3. i 4. ZKP/08, to nema zakonskih uvjeta da se s tog osnova dopusti obnova postupaka u smislu čl. 497. st. 3. ZKP/08. Vrhovni sud Republike Hrvatske, I Kž-514/17 od 7. prosinca 2017.

6.2.28. Članak 498. stavak 1. točka 4. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13. i 152/14.) u svezi članak 89. ZPSKS-EU (NN, 91/10., 81/13., 124/13., 26/15. i 102/17.)

Nije dopušten zahtjev za tzv. nepravu obnovu kaznenog postupka iz članak 498. stavka 1. točke 4. ZKP/08 kada je domaći sud na temelju članka 89. ZPSKS-EU priznato stranu presudu te odredio izvršenje izrečene kazne zatvora u trajanju šest godina, zbog kaznenog djela teškog razbojništva jer samo država izdateljica naloga može odlučiti o zamolbama za reviziju presude kojom se izriče kazna koja se treba izvršiti dok je člankom 16. stavak 3. ZPSKS-EU, propisano da nadležna tijela Republike Hrvatske mogu odlučivati o preispitivanju presude kojom je izrečena kazna zatvora samo kada se radi o odlukama domaćeg suda.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Osuđeni S. S. podnio je dana 15. svibnja 2017., osobno, zahtjev za nepravu obnovu kaznenog postupka temeljem članka 498. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 - dalje – ZKP/08), navodeći da je otac troje malodobne djece koja su u teškoj financijskoj situaciji uzdržavana od bivše supruge. Predlaže ublaženje kazne. Zahtjev za obnovu nije dopušten. Presudom ovoga suda broj Kv-eu-1/2016 od dana 20. rujna 2016., na temelju odredbe članka 89. ZPSKS-EU priznata je presuda Zemeljskog suda u Welsu, broj 12 Hv 88/14h od 2. prosinca 2014., te je određeno izvršenje izrečene kazne zatvora u trajanju šest godina, zbog kaznenog djela teškog razbojništva iz članka 142. stavak 1. i dr. Kaznenog zakona Republike Austrije, nad osuđenim S. S. Člankom 19. stavak 2. Okvirne odluke Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji propisano je da samo država izdateljica naloga može odlučiti o zamolbama za reviziju presude kojom se izriče kazna koja se treba izvršiti, dok je člankom 16. stavak 3. ZPSKS-EU, propisano da nadležna tijela Republike Hrvatske mogu odlučivati o preispitivanju presude kojom je izrečena kazna zatvora samo kada se radi o odlukama domaćeg suda. Stoga, obzirom je presuda Zemeljskog suda u Welsu, broj 12 Hv 88/14h od 2. prosinca 2014., priznata u svrhu određivanja njezinog izvršenja u Republici Hrvatskoj, samo država koja je odluku donijela može odlučivati o preispitivanju iste, a što je konkretno Republika Austrija. Slijedom

iznijetog, riješeno je kao u izreci ovoga rješenja.“ Županijski sud u Zagrebu, Kv-EU-10/17 od 22. svibnja 2017.

6.2.29. Članak 502. stavak 2. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Sud prvoga stupnja pravilno je odbio zahtjev za obnovu postupka nakon što je ESLJP utvrdio povredu članak 8. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda jer proizlazi da je kazneni postupak prema osuđenima, neovisno o utvrđenoj povredi njihovih prava, bio pravičan te da konačnom presudom ESLJP nije osporena zakonitost dokaza utvrđena od strane hrvatskih sudova zbog čega utvrđena povreda čl. 8. Konvencije nije utjecala na ishod postupka niti se njezine posljedice u vidu narušavanja prava na poštivanje privatnog života osuđenika, po prirodi stvari, mogu ispraviti u obnovljenom postupku nego se one kompenziraju kroz novčanu satisfakciju koja je na traženje osuđenika i dosuđena konačnom presudom ESLJP.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Pobijanim rješenjem, temeljem čl. 507. st. 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br: 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 – dalje u tekstu: ZKP/08-I) odbijeni su zahtjevi osuđenih D. B. i M. B. za obnovu kaznenog postupka dovršenog presudom Županijskog suda u Slavenskom Brodu od 1. ožujka 2010. broj K-29/08, potvrđenom presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 21. rujna 2010. broj I KŽ-517/10, kojom su osuđeni zbog kaznenog djela iz čl. 173. st. 2. KZ/97 i to os. D. B. na kaznu zatvora u trajanju od pet godina, a os. M. B. u trajanju od sedam godina i šest mjeseci. Prema čl. 502. st. 2. ZKP/08-II, kazneni postupak obnovit će se i u slučaju kada je zahtjev za obnovu podnesen na temelju konačne presude Europskog suda za ljudska prava kojom je utvrđena povreda prava i sloboda iz Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ako je povreda Konvencije utjecala na ishod postupka, a povreda ili njezina posljedica se može ispraviti u obnovljenom postupku. Suprotno tvrdnjama žalbi, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da presuda Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP) u predmetu Bašić protiv Republike Hrvatske broj 22251/13 koja je postala konačna 21. siječnja 2017., predstavlja novi dokaz u smislu čl. 501. st. 1. toč. 3. ZKP-II, ali taj novi dokaz nije prikladan da dovede do obnove kaznenog postupka. Prvostupanjski je sud za svoje stajalište dao jasne i dostatne razloge temeljem kojih se pravilnost njegove odluke može s uspjehom ispitati, pa nije ostvarena u žalbama istaknuta bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP-II. Naime, pitanje (ne)zakonitosti dokaza prema čl. 10. st. 2. i st. 3. ZKP/08-II, na koje žalbe ukazuju, kao i utvrđenje na kojim je dokazima zasnovana pravomoćna presuda protiv osuđenika, u konkretnom slučaju ne predstavljaju odlučne činjenice za zaključak o dopustivosti obnove kaznenog postupka. Naime, u tijeku kaznenog postupka protiv osuđenika su naložene posebne dokazne radnje tehničkog snimanja telefonskih razgovora koje snimke su reproducirane na raspravi i cijenjene kao dokaz pri donošenju osuđujuće presude. Citiranom konačnom presudom ESLJP utvrđeno da je u postupku koji se protiv žalitelja vodio pred hrvatskim sudovima došlo do povrede čl. 8. Konvencije za zaštitu

ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine" – Međunarodni ugovori, broj 18/97, 6/99 – pročišćeni tekst, 8/99 – ispravak, 14/02, 1/06 i 2/10 – u daljnjem tekstu: Konvencija) koji štiti njihovo pravo na poštivanje privatnog i obiteljskog života jer "postupak za nalaganje i nadziranje provođenja mjera prisluškivanja telefona nije bio u potpunosti u skladu s pretpostavkama zakonitosti niti je na odgovarajući način ograničio miješanje u pravo podnositelja na poštivanje njegovog privatnog života i dopisivanja na ono što je bilo nužno u demokratskom društvu". Međutim, protivno žalbenim tvrdnjama, navedeno još ne znači da se radilo o nezakonitim dokazima budući da su hrvatski sudovi u redovnom postupku, a tako i po ustavnoj tužbi pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske, utvrdili da se radi o dokazima pribavljenim u skladu sa zakonom, a dana argumentacija izložena u odlukama sudova, kao i učinkovitost postupka preispitivanja zakonitosti dokaza, nije osporena razlozima presude ESLJP niti je taj sud u pitanju zakonitosti dokaza utvrdio suprotno. Naprotiv, iako ESLJP u svojoj presudi ocjenjuje da su podaci dobiveni nalaganjem mjera prisluškivanja telefonskih razgovora bili ključni dokaz u postupku protiv podnositelja, istovremeno ne nalazi da bi korištenjem tih dokaza podnositelju bilo povrijeđeno pravo na pošteno suđenje jer je on tijekom postupka imao učinkovitu mogućnost osporiti vjerodostojnost tih dokaza i usprotiviti se njihovoj uporabi, a u postupku pred hrvatskim sudovima, kao i u postupku pred ESLJP, podnositelj nije dovodio u pitanje autentičnost sačinjenih snimki niti pouzdanost tako dobivenih podataka, već je svoj prigovor ograničio isključivo na formalnu uporabu tih podataka kao dokaza u postupku. S obzirom da je sadržaj osporenih snimaka, dakle, predstavljao točne i pouzdane dokaze, ESLJP smatra "da ne postoji ništa što bi potkrijepilo tvrdnje da podnositeljeva prava obrane nisu propisno poštivana u pogledu izvedenih dokaza ili da je njihova ocjena od strane domaćih sudova bila proizvoljna" te zaključuje da uporaba spornih snimki kao dokaza nije narušila načelo poštenog suđenja u smislu povrede čl. 6. st. 1. Konvencije. Iz navedenog proizlazi da je kazneni postupak prema osuđenima, neovisno o utvrđenoj povredi njihovih prava iz čl. 8. Konvencije, bio pravičan te da konačnom presudom ESLJP nije osporena zakonitost dokaza utvrđena od strane hrvatskih sudova. Zbog toga, utvrđena povreda čl. 8. Konvencije nije utjecala na ishod postupka niti se njezine posljedice u vidu narušavanja prava na poštivanje privatnog života osuđenika, po prirodi stvari, mogu ispraviti u obnovljenom postupku, već se iste kompenziraju kroz novčanu satisfakciju koja je na traženje os. D. B. i dosuđena konačnom presudom ESLJP. Stoga nisu ispunjene zakonske pretpostavke iz čl. 502. st. 2. ZKP/08-II, pa je pravilan zaključak prvostupanjskog suda da je zahtjeve osuđenika za obnovu kaznenog postupka kao neosnovane trebalo odbiti. Time ujedno nije osnovana niti žalba os. D. B. zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja." Vrhovni sud Republike Hrvatske, I KŽ-327/2017-4 od 18. siječnja 2018.

6.2.30. Članak 507. stavak 3. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Kada je osuđeniku dopuštena obnova postupka pa je nakon toga ponovno postao nedostupan sud prvoga stupnja opravdano je primijenio odredbu članka 508. stavaka 3. ZKP/08 kojim je rješenje o dopuštenoj obnovi stavio izvan snage.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Pobijanim rješenjem Općinskog suda u Osijeku, temeljem čl. 508. st. 3. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/11 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 – dalje u tekstu: ZKP/08), stavljeno je izvan snage rješenje Općinskog suda u Našicama br. Kv-55/11-6 (K-165/06) od 15. prosinca 2011., koje je postalo pravomoćno 25. prosinca 2011., kojim je dopuštena obnova kaznenog postupka protiv opt. I. K., završenog pravomoćnom presudom Općinskog suda u Našicama br. K-165/06-37 od 12. prosinca 2008. Nije u pravu žalitelj (opt. I. K.) kada u žalbi ističe, da zbog toga što je pobijano rješenje doneseno prije donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 70/17 – dalje u tekstu ZID ZKP), na predmete o obnovi kaznenog postupka nije moguće primijeniti odredbe ZID ZKP. Protivno takvoj žalbenoj tvrdnji, ovaj drugostupanjski sud smatra da je pravilno prvostupanjski sud donoseći pobijano rješenje primijenio odredbu čl. 119. ZID ZKP. Ovo stoga što odredba čl. 137. ZID ZKP propisuje stupanje na snagu toga Zakona osam dana od dana objave u "Narodnim novinama", osim članaka 25., 31., 36., 37., 66. i 67., koji stupaju na snagu 1. prosinca 2017. Obzirom da je ZID ZKP objavljen u "Narodnim novinama" od 19. srpnja 2017., te rok od osam dana u kojem stupa na snagu (osim naprijed citiranih članaka) evidentno je da je prvostupanjski sud, koji je pobijano rješenje donio 4. rujna 2017. pravilno postupio kada je na temelju čl. 508. st. 3. ZKP/08 stavio izvan snage u izreci prvostupanjskog rješenja citirano rješenje. Odlučnu činjenicu da je u dopuštenoj obnovi kaznenog postupka žalitelj, a kojemu je u ranijem postupku suđeno u odsutnosti, ponovno postao nedostupan, u žalbi se niti ne osporava. Iz odluke Županijskog suda u Osijeku, KŽ-280/17 od 28. rujna 2017.

6.2.31. Članak 512. u svezi članka čl. 35. st. 5. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Prema zakonu o kaznenom postupku (ZKP/08), zahtjev za zaštitu zakonitosti ne može se podnijeti zbog toga što je državni odvjetnik nezadovoljan s obrazloženjem prvostupanjske odluke niti se time može opravdati zaključak o pristranosti prvostupanjskog suda jer stranka koja s izraženim stavovima u obrazloženju odluke nije zadovoljna može s njima polemizirati samo u redovnim i izvanrednim pravnim lijekovima protiv odluke s čijim obrazloženjem se ne slaže.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Nije u pravu državni odvjetnik kada tvrdi da je povrijeđen zakon u odredbi čl. 35. st. 5. u svezi s čl. 34. st. 5. ZKP/08. polemizirajući sa obrazloženjem rješenja predsjednika vijeća, tvrdeći da se nije radilo o ponovljenim razlozima za izuzeće suca Ivana Turudića kao predsjednika vijeća u predmetu K-Us-45/15 odnosno njega kao predsjednika suda. Iz obrazloženja odbačenog zahtjeva za izuzeće jasnim proizlazi da je on utemeljen na tvrdnji da je predsjednik vijeća, a istovremeno i predsjednik Županijskog suda u Zagrebu, sudac Ivan Turudić, ponovljeno suprotno zakonu odbijajući prijedlog za donošenje osuđujuće presude na temelju sporazuma stranaka prema okrivljenom Ž. Ž. doveo u sumnju svoju nepristranost, čime povređuje odredbu čl. 29. st. 1. Ustava Republike Hrvatske kao i odredbu čl. 6. st. 1. Europske

konvencije o zaštiti ljudskih prava, koji akti jamče okrivljenicima pravo na nepristrani sud koji će pravično odlučiti o optužbi. Točno je da je predsjednik vijeća sudac Ivan Turudić opetovano odbio prihvatiti sporazum stranaka za donošenje presude protiv optuženog Ž. Ž. te da je iz ovih razloga već odlučivano o njegovom izuzeću i kao suca u tom predmetu i kao predsjednika suda. Međutim, za svoju odluku kojom odbija prihvatiti sporazum stranaka za donošenje osuđujuće presude prema optuženom Ž. Ž. sudac Ivan Turudić dao je u pisanom obrazloženju rješenja razloge koji strankama mogu biti i neprihvatljivi. Točno je da je prethodna odluka o odbijanju prihvaćanja takvog sporazuma stranaka ukinuta presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 21. rujna 2017., broj Kzz-38/16, u čijem obrazloženju stoji stav Vrhovnog suda Republike Hrvatske da je odluka suca Ivana Turudića pogrešna. Međutim, sve ove okolnosti ne dovode u pitanje pravo suca da tumačeći sam pravnu normu sudi u konkretnim predmetima isključivo na temelju Ustava, zakona, međunarodnih ugovora, i drugih važećih izvora prava, a sve sukladno svome najboljem stručnom znanju. Odredba čl. 6. Zakona o sudovima izrijekom propisuje da je zabranjen svaki oblik utjecaja na donošenje sudske odluke, a koji bi ima za svrhu utjecaj na tijek i ishod sudskih postupaka. Dakle, sud u donošenju svojih odluka nezavisan je od bilo kakvog utjecaja, pa tako i izraženog stava instanciono višeg suda koji kontrolira ispravnost odluka nižeg suda. Sud čija je odluka kontrolirana povodom pravnog lijeka dužan je tek postupiti na način kako je to ukazano odlukom instancionog suda (što je konkretno učinjeno ponovljenim odlučivanjem o prijedlogu sporazuma za donošenje osuđujuće presude optuženom Ž. Ž.). Za donošenju nove odluke prvostupanjskog suda, nakon što je prethodna odluka ukinuta povodom redovnog ili izvanrednog pravnog lijeka, može biti od značaja tek pitanje pravne uvjerljivosti i jasnoće izraženih stavova u odlukama višeg suda, ponovno vodeći računa o izvorima prava na kojima sud utemeljuje svoju odluku propisanim Ustavom Republike Hrvatske i Zakonom o sudovima te razini stručnog znanja prvostupanjskog suda u tumačenju ovih normi. Zaključno, nezadovoljstvo jedne od stranaka u kaznenom postupku obrazloženjem prvostupanjske odluke ne može opravdati zaključak o pristranosti prvostupanjskog suda, a s izraženim stavovima s kojima stranka nije zadovoljna ona može polemizirati samo u redovnim i izvanrednim pravnim lijekovima protiv odluke s čijim obrazloženjem se ne slaže. Drugačiji pristup narušio bi pitanje prava suda da mu kao osnova za odluku budu isključivo akti označeni u Ustavu Republike Hrvatske i Zakonu o sudovima, koje akte je naravno dužan tumačiti sukladno svome najboljem stručnom znanju.“Vrhovni sud Republike Hrvatske, Kzz-15/2018-5 od 9. svibnja 2018.

6.2.32. Članak 513. stavak 1. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Sud je povrijedio zakon kada nije prihvatio izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka premda nije postojao niti jedan od razloga zbog kojih je prvostupanjski sud mogao odbiti prihvaćanje izjave.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Suprotno ovakvom stavu prvostupanjskog suda Vrhovni sud Republike Hrvatske već u ranijoj odluci u ovom predmetu izrazio je nedvosmislen stav da predsjednik vijeća, u situaciji kada uopće nije proveden kontradiktorni postupak provođenja dokaza relevantnih za odluku o kazni nije ovlašten na takav način odlučivati o dogovorenoj

kazni, ako bi ta kazna bila u granicama zakonom propisane. Ovakav stav Vrhovni sud Republike Hrvatske ponovio je u još jednoj odluci (Kzz-2/18) u potpuno drugačijem sastavu vijeća, što je potvrda da prethodna odluka u ovom predmetu nije rezultat promišljanja pojedinih sudaca ovoga suda, već rezultat promišljanja sada već izrazito velikog broja sudaca ovoga suda. Pojedina mišljenja sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske izražena u stručnim radovima o ovoj problematici različita su i samo predstavljaju još jednu potvrdu da je norma kako ju je zakonodavac opisao i dao svoje obrazloženje u Konačnom prijedlogu nacрта manjkavo opisana i dopušta različita tumačenja. U ovom primjeru, kao i svim drugim sličnim prigodama kada je norma kako ju je zakonodavac upisao u tekst zakona nedovoljno jasna, do ispravljanja zakonskog teksta jedino relevantno za jednakost primjene zakona u odnosu na sve građane je sudska praksa i to prvenstveno praksa Vrhovnog suda Republike Hrvatske čija je ustavna zadaća briga o jednakoj primjeni zakona u odnosu na sve građane, a takva praksa u odnosu na opseg prava suda na objanje Izjave o donošenju presude na temelju sporazuma stranaka je nedvosmisleno izražena upravo u citiranim odlukama. Upravo iz tih odluka nepodijeljen je stav više vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske da pri donošenju konsensualne presude, među koje spada i presuda na temelju Izjave o sporazumu stranaka, sud nema ovlast, ako se kazna kreće u granicama zakonom propisane, ne prihvatiti taj sporazum smatrajući da je kazna o kojoj su se sporazumjeli državni odvjetnik i okrivljenik odmjerenja preblago. Potvrda takvog stava jasno proizlazi iz dijela Zakona o kaznenom postupku koji govori o priznanju krivnje i prihvaćanju kazne predložene u optužnici na raspravi kod kaznenih djela za koja je propisana kazna zatvora do pet godina. U tim situacijama, nakon što je okrivljenik priznao krivnju i prihvatio predloženu kaznu po državnom odvjetniku, sud nije ovlašten izreći strožu kaznu od one koju je državni odvjetnik predložio, a okrivljenik prihvatio, s pravom suda da kazna bude blaža odnosno da okrivljenik i u tim slučajevima može biti oslobođen od krivnje. U odnosu na sporazumnu presudu izričaj zakona ne daje niti mogućnost blaže osude od one za koju su se stranke sporazumjele, već omogućava sudu da takav sporazum ne prihvati u odnosu na dogovorenu kaznu samo ako bi se kazna kretala izvan zakonom propisane. Pri tome valja imati u vidu i odredbu čl. 48. st. 3. i čl. 49. st. 2. KZ/11 koji izričito propisuju pravo državnog odvjetnika i okrivljenika da se dogovaraju i sporazume na visinu kazne uz primjenu odredaba o ublažavanju kazne, koja sudu uopće ne stoji na raspolaganju ako takvog dogovora nema. U svijetlu svega ranije izloženog, sa pozicije zaštite ustavnih prava, ova pitanja mogla bi imati svoj odraz samo na pitanje zaštite pravu nevješte stranke, pojedinca, građanina, ako bi sporazum bio postignut na po ocjeni suda nerazumno visoko kaznu, pri čemu branitelj čija je nazočnost nužna tijekom čitavog procesa sporazumijevanja ne bi stvarno obavljao svoju zadaću stvarnog pravnog pomoćnika okrivljeniku, već bi svojom nazočnošću samo zadovoljavao propisanu formu. Suprotan pristup, da sud ne bude zadovoljan dogovorenom kaznom između državnog odvjetnika i okrivljenika, a koja kazna je u granicama zakonom propisane, smatrajući da je ona preblaga, sud bi mogao osporiti samo ako bi se radilo o sporazumu koji je postignut kao posljedica kaznenog djela državnog odvjetnika, koja okolnost bi naravno mogla biti dokazivana samo pravomoćnom presudom. Stoga, nije u pravu predsjednik vijeća kada nalazi utvrđenim svoje pravo da ne prihvati Izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka zbog toga što smatra da je kazna o kojoj je postignut sporazum među strankama, iako u zakonskim okvirima, neprimjereno blaga konkretnoj kriminalnoj količini u postupanju optuženika i njemu kao osobi.“Vrhovni sud Republike Hrvatske, Kzz-17/2018-8 od 8. i 9. svibnja 2018.

6.2.33. Članak 541. stavak 2. Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17)

U izreku presude o izdavanju kaznenog naloga potrebno je navesti visinu izrečene kazne, nikao nije dovoljno visinu kazne navesti samo u obrazloženju presude.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„U pravu je državni odvjetnik kada se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 navodeći da je presudom o izdavanju kaznenog naloga prvostupanjski sud okr. M. Č. M. za kazneno djelo krađe iz čl. 228. st. 1. KZ/11 izrekom presude izostavio izreći kaznu, a u obrazloženju presude je naveo da se navedenoj okrivljenici izriče kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci s rokom provjeravanja od dvije godine i da je uslijed navedenoga izreka presude nerazumljiva, proturječna sama sebi i svojim razlozima. Ovo stoga što odredba čl. 541. st. 2. ZKP/08 propisuje obvezne sastojke presude o kaznenom nalogu, a među kojima je i kazna ili mjera iz zahtjeva državnog odvjetnika koja se izriče okrivljeniku. Izreka pobijane presude ne sadrži odluku o kazni i na taj način izreka presude je nerazumljiva jer je u pobijanoj presudi navedeno da je okrivljenica počinila kazneno djelo krađe iz čl. 228. st. 1. KZ/11. U razlozima sadržanim u obrazloženju pobijane presude, u 4. odlomku, navedeno je da je sud okrivljenicu zbog navedenog kaznenog djela osudio na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci, a na temelju čl. 56. KZ/11 izrekao joj uvjetnu osudu s rokom provjeravanja od dvije godine. Ovakvo obrazloženje proturječi izreci presude u kojoj nije sadržana odluka o sankciji koja se prema okrivljenici primjenjuje, presuda je proturječna sama sebi i svojim razlozima te je počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka na koju je državni odvjetnik u žalbi ukazao.“ Županijski sud u Osijeku, KŽ-105/17-4. od 13. travnja 2017.

6.2.34. Članak 557.a Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17)

U slučajevima kada je miješanje u vlasništvo predviđeno zakonom, razmjernost miješanja treba cijeniti restriktivnije jer nije svaki nerazmjer između iznosa pretpostavljene imovinske koristi, koji se mjerom osigurava i vrijednosti predmeta koji je vlasništvo protivnika osiguranja, povreda prava vlasništva. Mora biti riječ o izrazitijem nerazmjeru koji zbog opsega zadiranja u vlasništvo očito nadilazi potrebu određivanja takve mjere u odnosu na visinu iznosa pretpostavljene imovinske koristi.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„U pravu je državni odvjetnik kada tvrdi da je sud prvog stupnja pogrešno u konkretnom predmetu ocijenio da nema uvjeta da se radi osiguranja eventualne odluke o oduzimanju imovinske koristi protivnici osiguranja D. M. zabrani da otuđi ili optereti predmetne nekretnine zbog povrede prava na mirno uživanje prava vlasništva iz čl. 1. Protokola br. 1. uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje Konvencija). Naime, sud prvog stupnja, i pored činjenice koja proizlazi iz podignute i potvrđene optužnice o postojanju osnovane sumnje da je

protivnica osiguranja predmetnim kaznenim djelom iz čl. 337. st. 4. u vezi st. 3. i 1. KZ/97 ostvarila protupravnu imovinsku korist u iznosu od 319.848,92 kn, smatra da je zbog vrijednosti stana koji je obuhvaćen ovom mjerom osiguranja, a koji prema navodima samog državnog odvjetnika iz prijedloga za osiguranje iznosi 559.173,43 kn (tržišna vrijednost), odnosno 556.173,43 kn (osnovica za porez), je dvostruko veća, povrijeđeno pravo vlasništva protivnice osiguranja zaštićeno citiranom odredbom Konvencije. Međutim, iako se državni odvjetnik u svojoj žalbi poziva na odredbe Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem („Narodne novine“ broj 145/10 - dalje: ZOPOIK), koji je u međuvremenu prestao važiti na temelju Zakona o prestanku važenja Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem („Narodne novine“ broj 70/2017), relevantne okolnosti u vezi spornog pitanja mogućnosti osiguranja odluke o oduzimanju imovinske koristi se nisu u bitnom dijelu izmijenile odredbama Zakona o izmjenama i dopunama zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 70/2017 - dalje: ZID ZKP/08.) koje su u međuvremenu stupile na snagu i koje se imaju primijeniti u daljnjem dijelu ovog postupka s obzirom na odredbu čl. 2. Zakona o prestanku važenja Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem. Dakle, odredbom čl. 557.a ZID ZKP/08 je propisano da ovlašteni tužitelj može radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi ostvarene protupravnom radnjom prije i nakon pokretanja kaznenog postupka predložiti bilo koju mjeru kojom se postiže ta svrha, a između ostalih i zabranu otuđenja i opterećenja nekretnine ili stvarnih prava upisanih na nekretnini, uz zabilježbu zabrane u zemljišnu knjigu, oduzimanjem nekretnine i njezinim povjeravanjem na čuvanje i upravljanje državnom tijelu nadležnom za upravljanje državnom imovinom koja je propisana u toč. a. citirane zakonske odredbe. Odredbom čl. 557. b. ZKP/08 je kao i do sada određeno da se opasnost od nemogućnosti ostvarenja tražbine Republike Hrvatske, odnosno da će ostvarenje biti otežano ako mjera ne bude određena pretpostavlja. Kraj takvog stanja stvari, kada je sud utvrdi postojanje osnovane sumnje te postoji navedena zakonska pretpostavka o opasnosti nemogućnosti odnosno otežanja naplate moguće odluke o oduzimanju imovinske koristi, zaključak suda prvog stupnja o povredi konvencijskog prava vlasništva se u svjetlu navoda tužitelja ukazuju pogrešnim. Naime, s obzirom na činjenicu da je predmet osiguranja iznos od 319.848,92 kn kao svota za koju se protivnica osiguranja tereti u pravomoćnoj optužnici da je stečena počinjenjem predmetnog kaznenog djela, a vrijednost stana na koji se mjera osiguranja odnosi iznosi nešto više od 550 tisuća kuna, ali koji je opterećen pravom zaloga u korist Prve stambene štedionice u visini odobrenog kredita od 50 tisuća eura i koje je pravo upisano u zemljišnu knjigu 13. studenoga 2014. kao teret koji svakako umanjuje vrijednost nekretnine, zaključak suda o postojanju očitog nerazmjera između vrijednosti moguće protupravne imovinske koristi i vrijednosti stana se ukazuje pogrešnim. Iako sudovi svakako trebaju kod odlučivanja predloženim mjerama osiguranja odluke o oduzimanju imovinske koristi imati u vidu načelo razmjernosti i u tom kontekstu štiti pravo vlasništva u smislu Konvencije (presuda Europskog suda za ljudska prava Džinić protiv Hrvatske od 17. svibnja 2016., broj 38359/13., odluka ovoga suda od 10. siječnja 2017., broj I Kž-659/16-4 i dr.) treba imati u vidu da u slučajevima kada je miješanje u vlasništvo, kao u konkretnom slučaju, predviđeno zakonom te se težilo legitimnom cilju, razmjernost miješanja treba cijiniti restriktivnije jer nije svaki nerazmjer između iznosa pretpostavljene imovinske koristi koji se mjerom osigurava i vrijednosti predmeta koji je vlasništvo protivnika osiguranja povreda prava vlasništva. Mora se raditi o

izrazitijem nerazmjeru koji zbog opsega zadiranja u vlasništvo očito nadilazi potrebu određivanja takve mjere u odnosu na visinu iznosa pretpostavljene imovinske koristi. Iz naprijed navedenih razloga prihvaćena je žalba državnog odvjetnika te je pobijano rješenje ukinuto i predmet je upućen prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.“Vrhovni sud Republike Hrvatske, I KŽ-410/17-4 od 10. kolovoza 2017.

6.2.35. Članak 560.f Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Oštećeni kao tužitelji nisu ovlašteni podnijeti zahtjev u smislu odredaba članka 560.a u svezi s člankom 560.f ZKP/08 nego je to ovlašten učiniti jedino državni odvjetnik.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Dana 10. srpnja 2017., po utvrđenju činjenice smrti okrivljenik S. Č., sud je rješenjem obustavio kazneni postupak. Oštećeni kao tužitelji po punomoćniku Krešimiru Vilajtoviću, odvjetniku u Zagrebu, dostavili su sudu podnesak nazvan „Prijedlog za oduzimanje imovinske koristi“ kojim traže da sud sukladno članku 2. stavak 2. Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem (Narodne novine broj 145/10) donese rješenje o pokretanju postupka za oduzimanje imovinske koristi ostvarena kaznenim djelom i to prema pravnom slijedniku počinitelja te drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi za koju sud utvrdi da su na nju prenesene stvari ili prava koja predstavljaju imovinsku korist. Dana 28. srpnja 2017. stupio je na snagu Zakon o prestanku važenja Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem (Narodne novine broj 70/2017), kojim je određeno da postupci koji su započeti po Zakonu o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem (Narodne novine broj 145/10) imaju biti dovršeni po odredbama zakona kojim se uređuje kazneni postupak, dakle po odredbama ZKP/08. Slijedom navedenog, na ovu pravnu stvar imaju se primijeniti odredbe članka 556. do članka 563. ZKP/08, odnosno konkretno odredbe članka 560.a do 560.f ZKP/08. Odredbom članka 560.a ZKP/08 propisano je da će se odredbe Zakona primijeniti i u postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene protupravnom radnjom ako je osoba protiv koje je pokrenut kazneni postupak trajno raspravno nesposobna ili je nedostupna tijelima kaznenog postupka, kada je vjerojatno da ta imovinska korist iznosi najmanje 60.000,00 kuna, time da je odredbom čl. 560.f ZKP/08 određeno da se ova odredba ima odgovarajuće primijeniti i u slučaju smrti osobe protiv koje je pokrenut kazneni postupak. Nadalje, odredbom članka 560.a stavak 2 ZKP/08 propisano je da se ovaj postupak pokreće i vodi samo na zahtjev državnog odvjetnika. Imajući u vidu izloženo, a vodeći računa o dužnosti predsjednika vijeća propisanoj člankom 560.b stavak 3. ZKP/08 da ispita postoje li uvjeti za odbacivanje zahtjeva odgovarajućom primjenom članka 344. ZKP/08, koji u stavku 1. točki 1. propisuje da je prvenstveno dužnost predsjednika vijeća utvrditi je li zahtjev podnio ovlašteni tužitelj, što ovdje nije slučaj, to je primjenom odredbe članka 560.b stavak 3. ZKP/08 „Prijedlog za oduzimanje imovinske koristi“ oštećenih kao tužitelja valjalo odbaciti. Kako dakle, oštećeni kao tužitelji nisu ovlašteni podnijeti zahtjev u smislu odredaba čl. 560.a u vezi s čl. 560.f ZKP/08, već je to ovlašten učiniti samo državni odvjetnik, to je temeljem citiranih odredaba ZKP/08 odlučeno kao u izreci ovog rješenja.“ Općinskog kaznenog suda u Zagrebu, Kov-1214/16 od Zagrebu, 30. listopada 2017.

6.3. ZAKON O PRAVOSUDNOJ SURADNJI S DRŽAVAMA ČLANICAMA EUROPSKE UNIJE

6.3.1. Članak 22. stavak 4. Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN, 91/10., 81/13., 124/13., 26/15. i 102/17.)

Mada zemlja izdavanja europskog uhidbenog naloga nije dostavila traženu dokumentaciju sud nije mogao iz tog razloga odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga, niti pozivom na konkretnu zakonsku odredbu niti smislenim tumačenjem odredbi ZPSKS-EU, nego je od nacionalnog člana Eurojusta, (imajući u vidu specifični zadatak toga kaznenopravnog tijela Europske unije da posreduje između nadležnih tijela država članica radi pojednostavljenja i ubrzanja njihove suradnje), trebao zatražiti povratnu informaciju o razlozima ne postupanja države izdavanja po zahtjevu.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„U pravu je državni odvjetnik kada u žalbi tvrdi da sud prvog stupnja nije mogao, samo zbog činjenice da se država izdavanja europskog uhidbenog naloga oglašuje na pozive da dostavi odgovarajuću dokumentaciju u roku od 15 dana, odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga protiv tražene osobe smislenim tumačenjem Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije („Narodne novine“ br: 91/10, 81/13, 124/13, 26/15 – dalje u tekstu: ZPSKS-EU) uz obrazloženje da navedenim zakonom opisana procesna situacija nije normirana. Naime, točno je da u konkretnom slučaju Republika Italija, država izdavanja europskog uhidbenog naloga, ne dajući za to nikakvo obrazloženje, nije reagirala na opetovana traženja Županijskog suda u Bjelovaru (od kolovoza 2017.) da u smislu odredbe čl. 22. st. 4. ZPSKS-EU dostavi potrebnu dokumentaciju, kako bi se moglo donijeti rješenje o preuzimanju izvršenja budući se tražena osoba, kao državljanka Republike Hrvatske s prebivalištem u Bjelovaru, suglasila da kaznu zatvora izdržava u Republici Hrvatskoj. Međutim, unatoč takvoj pasivnosti zemlje izdavanja sud prvog stupnja nije mogao iz tog razloga odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga, niti pozivom na konkretnu zakonsku odredbu, ali niti smislenim tumačenjem odredbi ZPSKS-EU. Naime, kada se ima u vidu načelo uzajamnog priznavanja iz čl. 3. ZPSKS-EU koje je temelj pravosudne suradnje u kaznenopravnim stvarima unutar Europske unije, da u odredbama čl. 20. i 21. ZPSKS-EU, u kojima su propisane okolnosti za obligatorno, odnosno fakultativno odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga, nije navedena i okolnost ne postupanja zemlje izdavanja da u određenom roku postupi po nalogu zemlje izvršenja kao razloga za odbijanje izvršenja te činjenica da je odredbom čl. 17. Okvirne odluke vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (2002/584/PUP), koja je na temelju čl. 1. ZPSKS-EU inkorporirana u pravni sustav Republike Hrvatske, propisan postupak ne postupanja država članica u zadanim rokovima, slijedi da sud prvog stupnja nije mogao odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga zbog toga što zemlja izdavanja nije dostavila traženu dokumentaciju. Takvo tumačenje o nemogućnosti zemlje izvršenja da u slučaju isteka rokova iz čl. 17. citirane Okvirne odluke ne izvršava nalog, proizlazi npr. i iz

odluke Suda Europske unije C-237/15 lanigan. Iz naprijed navedenih razloga, sud prvog stupnja je počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 na koje ukazuje žalba budući se rješenje ne da ispitati jer je izreka o odbijanju izvršenja nerazumljiva te su nejasni i razlozi obrazloženja o smislenom tumačenju odredbi ZPSKS-EU. Stoga je trebalo prihvaćanjem žalbe državnog odvjetnika pobijano rješenje ukinuti i predmet uputiti na ponovno odlučivanje. U ponovljenom postupku sud prvog stupnja će u kontekstu naprijed navedenog od nacionalnog člana Eurojusta, imajući u vidu specifični zadatak toga kaznenopravnog tijela Europske unije da posreduje između nadležnih tijela država članica radi pojednostavljenja i ubrzanja njihove suradnje, zatražiti povratnu informaciju o razlozima ne postupanja države izdavanja po zahtjevu, te će nakon dobivanja odgovarajućih informacija i dokumentacije donijeti odluku o daljnjem tijeku ovog postupka. Vrhovni sud Republike Hrvatske, KŽ-eun-12/2018-4 od 9. svibnja 2018.

6.3.2. Članak 28. stavak 1. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN, 91/10., 81/13., 124/13., 265/15. i 102/17.)

Pristanka na predaju tražena osoba može dati samo pred sucem istrage, odnosno izvanraspravnim vijećem nadležnog suda, a ne pred državnim odvjetnikom koji je samo dužan prije ispitivanja traženu osobu poučiti o njezinim pravima koja ostvaruje u skladu s odredbama domaćeg kaznenog postupovnog prava, mogućnosti pristanka na predaju, mogućnosti odricanja od primjene načela specijalnosti i posljedicama izjave o odricanju, čime se ovlast državnog odvjetnika iscrpljuju.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Opravdano žalitelj ističe da je pogrešno prvostupanjski sud zaključio da je tražena osoba I. T. dala pristanak na predaju. Naime, iz odredaba ZPSKS-EU proizlazi da pristanak na predaju tražena osoba može dati samo pred sucem istrage, odnosno izvanraspravnim vijećem nadležnog suda. Ovakvo tumačenje nalažu odredbe čl. 24.a st. 4. i čl. 24.b st. 6. ZPSKS-EU. Te norme izrijekom određuju da tražena osoba može pristanak na predaju dati ili pred sucem istrage (kada je zakazano ročište za odluku o istražnom zatvoru na prijedlog državnog odvjetnika) ili pred izvanraspravnim vijećem (i to kako u situaciji kada nije održano ročište pred sucem istrage, kao i onda kada je to ročište pred sucem istrage održano, ali tražena osoba nije pristala na predaju). Uz to, odredbama čl. 27. st. 4. i čl. 28. st. 1. ZPSKS-EU propisana je obveza suda da u određenim rokovima o pristanku tražene osobe izvijeste nadležno tijelo koje je izdalo Europski uhiđbeni nalog. Da bi bilo moguće poštovati taj rok, logično je da pristanak na predaju mora biti dat na sudu, jer je to datum od kojeg započinje teći rok. Činjenica je, doduše, da je državni odvjetnik, na temelju čl. 24. st. 2 ZPSKS-EU, dužan prije ispitivanja traženu osobu poučiti o njezinim pravima koja ostvaruje u skladu s odredbama domaćeg kaznenog postupovnog prava, a na temelju čl. 24. st. 3. ZPSKS-EU je dužan traženu osobu izvijestiti o sadržaju i osnovi za izdavanje europskog uhiđbenog naloga, mogućnosti pristanka na predaju državi izdavanja i mogućnosti odricanja od primjene načela specijalnosti i posljedicama izjave o odricanju u smislu čl. 38. st. 1. ZPSKS-EU. Ovlast državnog odvjetnika u pogledu pristanka na predaju i odricanja od načela specijalnosti, dakle, iscrpljuje se u informiranju tražene osobe o sadržaju tih prava i posljedicama koje ona proizvode. Tijelo ovlašteno na zaprimanje izjave tražene osobe o pristanku na predaju, odnosno

odricanju od načela specijalnosti je sud, što je i logično, jer državni odvjetnik u postupku predaje figurira u dvostrukoj ulozi, budući da s jedne strane zastupa stranu državu koja je izdala europski uhidbeni nalog, a s druge strane vodi određene pripremne radnje radi pokretanja postupka izvršavanja europskog uhidbenog naloga, koje mutatis mutandis odgovaraju njegovoj ulozi i ovlaštenjima u fazi istrage u kaznenom postupku. Stoga pristanak na predaju koji je tražena osoba dala na ispitivanju pred državnim odvjetnikom nije valjano dan, pa ne može proizvesti pravne učinke. S obzirom na sve izloženo, nije prihvatljiva niti odobrena predaja tražene osobe na temelju čl. 28. ZPSKS-EU, jer nije ispunjena osnovna pretpostavka, odnosno nema pristanka na predaju tražene osobe.“Vrhovni sud Republike Hrvatske, Kž-eun-2/18 od 13. veljače 2018.

6.3.3. Članak 30. stavak 1. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN, 91/10., 81/13., 124/13., 265/15. i 102/17.)

Kada sud zaprima dva europska uhidbena naloga dužan je najprije utvrditi jesu li oba europska uhidbena naloga osnovana pa tek nakon tog donijeti odluku o tome kojem će europskom uhidbenom nalogu dati prednost, odnosno kojoj će državi izdavanja europskog uhidbenog naloga predati traženu osobu.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Povodom žalbe, a po službenoj dužnosti, pobijano je rješenje ispitano u skladu s obvezom iz čl. 494. st. 4. ZKP/08, te je Vrhovni sud Republike Hrvatske kao drugostupanjski sud utvrdio da je počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08, odnosno da je izreka presude proturječna razlozima presude. Naime, kako je to uvodno navedeno, pobijanim rješenjem je odobrena predaja tražene osobe E. R. Republici Austriji, a u obrazloženju tog rješenja navedeno je kako su za tu predaju ostvarene pretpostavke iz ZPSKS-EU. No, istodobno se u obrazloženju pobijanog rješenja konstatira da je tijekom odlučivanja o predaji tražene osobe Republici Austriji zaprimljen i Europski uhidbeni nalog izdan od strane istražnog suca Okružnog suda grada Diekirch broj: 839/15/XD od 22. travnja 2016. Luksemburg, radi vođenja kaznenog postupka protiv tražene osobe E. R. zbog kaznenog djela teške krađe iz čl. 461. i 467. Kaznenog zakonika Luksemburga, te kaznenog djela uništenja osobne imovine iz čl. 528. i kaznenog djela iz čl. 506-1. Kaznenog zakonika države Luksemburg, nakon čega prvostupanjski sud utvrđuje da, doduše, kaznena djela iz Europskog uhidbenog naloga države Luksemburg nisu obuhvaćena čl. 10. ZPSKS-EU, ali da je utvrđeno kako ta djela odgovaraju kaznenim djelima predviđenim u Kaznenom zakonu Republike Hrvatske. Potom je prvostupanjski sud, nakon konstatacije o postojanju dva Europska uhidbena naloga dviju država članica, Republike Austrije i države Luksemburg, naveo da cijeni sve okolnosti slučaja iz čl. 30. st. 1. ZPSKS-EU, te da smatra da treba dati prioritet europskom uhidbenom nalogu izdanom u Republici Austriji. Međutim, izreka pobijanog rješenja nije potpuno u skladu s takvim obrazloženjem. Naime, da bi se mogao dati prioritet jednom od dva (ili teoretski više) europskih uhidbenih naloga izdanih protiv iste tražene osobe, potrebno je prethodno utvrditi jesu li ispunjene pretpostavke za osnovanost svakog od njih. Naime, ako jedan od zaprimljenih europskih uhidbenih naloga nije osnovan, odnosno ako nisu

ispunjene pretpostavke za predaju osobe po tom europskom uhidbenom nalogu, prvostupanjski sud ga je dužan odbiti. No, ako je odgovor na to prethodno pitanje pozitivan, odnosno ako su oba europska uhidbena naloga osnovana, sud će odlučiti, uzimajući u obzir kriterije navedene u odredbi čl. 30. st. 1. ZPSKS-EU, po kojem će europskom uhidbenom nalogu odrediti predaju tražene osobe. Iz obrazloženja pobijanog rješenja razvidno je da je prvostupanjski sud poštovao takav način zaključivanja, odnosno razriješio prethodno pitanje (osnovanosti obaju europskih uhidbenih naloga), ali u izreci pobijanog rješenja propustio je navesti taj zaključak, zbog čega su izreka i obrazloženje u proturječju. Stoga za sada nije moguće preispitati pobijano rješenje po žalbi tražene osobe.“Vrhovni sud Republike Hrvatske, Kž-eun-1/2018-4 od 9. siječnja 2018.

6.3.4. Članak 45. Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN, 91/10., 81/13., 124/13. i 26/15.) u svezi članka 557.e Zakon o kaznenom postupku (NN, 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda RH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.)

Nalog za osiguranje oduzimanja imovine prema odredbi 45. ZPSKS-EU ne može se prema istoj osobi dopuniti jer je člankom 557.e ZKP/08 propisano da se privremena mjera može odrediti, produljiti ili ukinuti, a ne i dopuniti, no postoji mogućnost određivanja dodatne privremene mjere ako su za to ispunjene zakonske pretpostavke.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Žalbe su bespredmetne. Člankom 45. ZPSKS-EU propisano je da prilikom izvršenja naloga za osiguranje imovine ili dokaza nadležno pravosudno tijelo postupa u skladu sa domaćim pravom. Pod točkom II. izreke pobijanog rješenja, sudac istrage je na traženje države izdavanja naloga, dopunio privremenu mjeru osiguranja oduzimanja imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom donesenu temeljem rješenja suca istrage broj Kir-eu-4/17 od 8. lipnja 2017., iako takvo postupanje nije predviđeno odredbama domaćeg prava. Naime, odredbe Glave XXVIII ZKP/08 koja regulira postupak za oduzimanje predmeta i imovinske koristi ne propisuju mogućnost dopune privremene mjere, već se privremena mjera isključivo može odrediti, zamijeniti ili produljiti. Stoga, nije moguće dopuniti već određenu privremenu mjeru u odnosu na istu osobu, već odrediti dodatnu privremenu mjeru ukoliko su ispunjene zakonske pretpostavke. Slijedom navedenog, postupanje suca istrage prilikom izvršenja naloga za osiguranje nije u skladu sa domaćim pravom, čime je ostvarena povreda kaznenog zakona na štetu okrivljenika na koju ovo vijeće pazi po službenoj dužnosti, sukladno članku 494. stavak 4. ZKP/08, pa je pobijano rješenje valjalo ukinuti i vratiti na ponovno odlučivanje. Pri ponovnom odlučivanju sudac istrage će uzeti u obzir prethodno navedeno, kao i činjenicu da se privremena mjera ne može primijeniti retroaktivno, pa u skladu sa time i donijeti novo obrazloženo i na zakonu osnovano rješenje.“ Županijski sud u Zagrebu, Kv-eu-23/2017 od 3. listopada 2017.

6.3.5. Članak 91. stavci 4. i 5. Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN, 91/10., 81/13., 124/13., 26/15. i 102/17. - ZPSKS-EU)

Domaći sud je prilikom priznanja i izvršenja strane presude vezan izrečenom kaznom koju je dužan uskladiti prema domaćem pravu samo ukoliko prelazi najveću, domaćim pravom, propisanu kaznu zatvora za isto ili slično kazneno djelo.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Žalitelj ne osporava pravilnost presude nadležnog suda Savezne Republike Njemačke, niti utvrđenu podudarnost strane presude s domaćim pravom, smatrajući da su ispunjeni uvjeti za priznanje presude Općinskog suda u Stuttgartu. Međutim, osporava visinu izrečene kazne, jer domaći sud prilikom priznavanja strane sudske odluke "... nije vezan kaznom iz te odluke, odnosno sud u Republici Hrvatskoj može izreći i blažu kaznu ...", a što argumentira ponavljanjem ranijeg navoda iz žalbe na presudu kojom je priznata presuda Općinskog suda u Stuttgartu, da se radi o novim okolnostima jer se osuđenik oženio i postao otac. Žalitelj, međutim, zanemaruje odredbu čl. 91. st. 4. ZPSKS-EU, iz koje jasno proizlazi da će se kazna zatvora, iz dostavljene presude, uskladiti s domaćim pravom samo ukoliko prelazi najveću, domaćim pravom, propisanu kaznu zatvora za isto ili slično kazneno djelo. Tada će se kazna uskladiti na način da će se izreći maksimalna, domaćim pravom, propisana kazna za isto ili slično kazneno djelo. Primjenom odredbe čl. 101. st.1. i 2. ZPSKS-EU, kazna zatvora iz priznate strane presude izvršiti će se u Republici Hrvatskoj u skladu s odredbama zakona koji uređuje izvršenje kaznenopravnih sankcija, a prilikom odlučivanja o uvjetnom otpustu nadležno tijelo će uzeti u obzir zakonske odredbe o uvjetnom otpustu, koje je dostavila država izdavanja. U pravu je, stoga, prvostupanjski sud kada je zaključio kako je nadležni sud u Saveznoj Republici Njemačkoj meritorno odlučivao i cijenio sve relevantne okolnosti za odluku o kazni u kontekstu utvrđenog činjeničnog supstrata. Zato, u postupku priznanja strane sudske odluke, nadležni sud nije ovlašten ulaziti u ocjenu visine kazne ukoliko nema potrebe za usklađivanjem kazne, kako je to propisano čl. 91. st. 4. i 5. ZPSKS-EU, a što ovdje nije slučaj. S obzirom na izloženo prvostupanjski sud je, pravilno, odbacio zahtjev za preinačenjem pravomoćne presude, jer nema zakonskih uvjeta za obnovu postupka.“Vrhovni sud Republike Hrvatske, KŽ-eu-12/2018-4 od 12. travnja 2018.

6.3.6. Članak 94. stavak 2. točka 1. Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN, 91/10., 81/13., 124/13., 26/15. i 102/17.)

Ako je prema domaćem pravu nastupila zastara izvršenja kazne sud je dužan odlučiti o tome je li navedena činjenica mogla biti razlog za odbijanje priznanja presude i izvršenja kazne sukladno odredbi iz članak 94. stavka 2. ZPSKS-EU i Okvirne odluke vijeća 2008/909 PUP, a nije dovoljno da samo navede da ne postoje osnove za odbijanje priznanja i izvršenja.

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

„Pravilno u žalbi osuđenica navodi kako je po „zakonu Republike Hrvatske“ nastupila zastara izvršenja presude suda u Perpignanu, Republika Francuska, broj 3284/007 od 26. studenog 2007., pravomoćne 26. siječnja 2008. Naime, čl. 83. st. 1. al. 5. KZ/11. propisano je kako se izrečena kazna zbog zastare ne može izvršiti kada od pravomoćnosti presude protekne 10 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od jedne godine. Budući da je presudom suda u Perpignanu, Republika Francuska, broj 3284/007 od 26. studenog 2007., pravomoćnom 26. siječnja 2008. osuđenica osuđena na kaznu zatvora u trajanju od tri godine zastara izvršenja izrečene kazne zatvora nastupila je 26. siječnja 2018. Međutim, nastup zastare izvršenja kazne zatvora po hrvatskom zakonodavstvu automatski ne isključuje mogućnost priznanja strane sudske odluke i određivanja izvršenja izrečene kazne zatvora. Naime, čl. 94. st. 2. toč. 1. ZPSKS-EU propisano je da sud može, rukovodeći se načelima učinkovite suradnje, svrhovitosti i prava na pošteno suđenje odbiti priznanje presude i izvršenje kazne ako je prema domaćem pravu nastupila zastara izvršenja kazne. Osim toga i Okvirna odluka vijeća 2008/909 PUP (koja je prenesena u pravni poredak Republike Hrvatske) o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihovog izvršenja u Europskoj uniji čl. 9. toč. e) propisuje kako nadležno tijelo države članice izvršiteljice naloga može odbiti priznavanje presude i izvršavanje kazne ako je nastupila zastara za izvršenje kazne sukladno pravu države članice izvršiteljice naloga. Prvostupanjski sud je pobijanom presudom priznao stranu sudsku odluku i odredio izvršenje izrečene kazne zatvora upravo na dan kada je sukladno čl. 83. st. 1. al. 5. KZ/11 nastupila zastara izvršenja izrečene kazne zatvora te je u obrazloženju samo naveo da je utvrđeno da su ispunjeni uvjeti iz čl. 91. ZPSKS-EU te da ne postoje osnove za odbijanje priznanja i izvršenja iz čl. 94. ZPSKS-EU, a bez da je utvrdio činjenicu nastupa zastare izvršenja izrečene kazne zatvora po zakonodavstvu Republike Hrvatske te odlučivao o tome da li je navedena činjenica mogla biti razlog za odbijanje priznanja presude i izvršenja kazne sukladno gore citiranim odredbama ZPSKS-EU i Okvirne odluke vijeća 2008/909 PUP o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihovog izvršenja u Europskoj uniji. Slijedom navedenog prihvaćena je žalba osuđenice te je pobijana presuda na temelju čl. 483. st. 1. ZKP/08 ukinuta i predmet upućen prvostupanjskom sudu na ponovo odlučivanje. U ponovljenom postupku prvostupanjski sud će provesti sve do sada izvedene dokaze te uzeti u razmatranje nastup zastare izvršenja kazne zatvora izrečene presudom Suda u Perpignanu, Republika Francuska, broj 3284/007 od 26. studenog 2007., pravomoćne 26. siječnja 2008. i odlučiti da li su se stekli uvjeti za priznanje strane presude, imajući u vidu čl. 94. st. 2. toč. 1. ZPSKS-EU te donijeti novu odluku. Ukoliko u ponovljenom postupku sud odredi izvršenje kazne razmotrit će i navode žalbe osuđenice o tome da je po istoj presudi francuskog suda u pritvoru u Sloveniji provela 29 dana i da li to vrijeme treba uračunati u izrečenu kaznu zatvora.“ Vrhovni sud Republike Hrvatske, KŽ-eu-17/2018-3 od 25. travnja 2018.

6.4. ZAKON O PROBACIJI

6.4.1. Članak 22. stavak 2. i 3. Zakon o probaciji (NN, 143/12) Članak 55. Stavak 7. Kaznenog zakona (NN, 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15.)

Činjenica da se osuđenik nalazi na izdržavanju kazne zatvora koja mu je izrečena u drugom predmetu nema značenje postupaka osuđenika iz čl. 55. st. 6. i 7. KZ/11, odnosno iz čl. 22. st. 2. i 3. Zakona o probaciji, već predstavlja zapreku zbog koje izvršenje rada za opće dobro ne može započeti

Primjeri iz sudske prakse - analiza s polaznicima:

○ Žalba je osnovana. U žalbi osuđ. D. H. navodi da je presudom Općinskog suda u Koprivnici K-365/15-17 zbog počinjenja kaznenog djela iz čl. 316. st. 1. Kaznenog zakona (NN, 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15. – dalje u tekstu: KZ/11.) osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 mjeseci, koja kazna mu je primjenom čl. 55. KZ/11 zamijenjena radom za opće dobro. Osuđenik navodi kako je i u vrijeme izricanja navedene presude, kao i u vrijeme donošenja pobijanog rješenja bio na izdržavanju kazne zatvora u Zatvoru u Varaždinu, pri čemu navodi kako je to bilo poznato i Općinskom sudu u Koprivnici u vrijeme izricanja kazne i zamjene kazne radom za opće dobro. U žalbi je osuđenik dodao kako nije odbiti niti izbjegavao izvršiti rad za opće dobro, već je zbog izdržavanja ranije izrečenih kazni zatvora u nemogućnosti izvršiti rad za opće dobro, a koju sankciju će izvršiti po otpuštanju s izdržavanja kazne zatvora. Prema podacima Probacijskog ureda Varaždin osuđ. D. H. nalazi se na izdržavanju kazne zatvora u Zatvoru u Varaždinu, a očekivani istek kazne je 4. ožujka 2021. Probacijski ured je ovaj sud obavijestio da za sada nije u mogućnosti započeti s izvršavanjem rada za opće dobro u odnosu na osuđ. Duška Horvata jer se isti nalazi na izdržavanju kazne zatvora. Prema ocjeni ovog vijeća nisu ispunjene u čl. 55. st. 7. KZ/11 i čl. 22. st. 3. Zakona o probaciji (NN 143/12) propisane pretpostavke za donošenje odluke o izvršenju izrečene kazne zatvora. Naime, činjenica da se osuđenik nalazi na izdržavanju kazne zatvora koja mu je izrečena u drugom predmetu nema značenje postupaka osuđenika iz čl. 55. st. 6. i 7. KZ/11, odnosno iz čl. 22. st. 2. i 3. Zakona o probaciji, već predstavlja zapreku zbog koje izvršenje rada za opće dobro ne može započeti. Isto tako, obavijest probacijskog ureda o nemogućnosti izvršavanja rada za opće dobro zbog izdržavanja druge kazne osuđenika nema značenje izvješća iz čl. 22. st. 2. i 3. Zakona o probaciji. Budući da nisu bile ispunjene zakonske pretpostavke za donošenje pobijanog rješenja i određivanje započinjanja postupka izvršavanja kazne zatvora i odluku o upućivanju osuđenika na izdržavanje kazne zatvora, to je primjenom odredbe čl. 46. st. 2. Zakona o izvršavanju kazne zatvora („Narodne novine“ br. 128/99, 55/00, 59/00, 129/00, 59/01, 11/02, 190/03 – pročišćeni tekst, 76/07, 27/08, 83/09 i 18/11, 48/11, 125/11, 56/13 i 150/13: dalje u tekstu: ZIKZ) i odredbe čl. 494. st. 2. toč. 3. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12., 143/12., 56/13., 145/13. i 152/14.; dalje: ZKP/08) valjalo prihvaćanjem žalbe osuđenika rješenjem ukinuti pobijano rješenje, uz naznaku da nema potrebe za upućivanjem predmeta na ponovno odlučivanje.“ Županijski sud u Varaždinu, Kž I-40/17-3 (Ik-I-7/17-7) od 12. svibnja 2017.

7. ANALIZA novih odluka koje su interesantne za sudsku praksu, a u kojima je došlo do pogrešne primjene zakona

Prilog 7.1.

○ Ispitujući povodom podnesene žalbe pobijanu presudu u smislu članka 476. stavak 1. točka 1. i 2. ZKP/08, ovaj sud drugog stupnja utvrdio je kako je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 5. ZKP/08, a na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti. Naime, kazneno djelo protupravnog oduzimanja slobode iz članka 136. stavak 1. KZ/11, koje se stavlja na teret II. okrivljenoj M. K., jest kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti, te je u tom smislu ovlaštenu tužitelj Općinsko državno odvjetništvo u Varaždinu, a ne privatna tužiteljica K. K. kao oštećena. Stoga, sud prvog stupnja povrijedio je odredbe kaznenog postupka u pitanju postoji li optužba ovlaštenog tužitelja, pa je na taj način počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 5. ZKP/08, a na koju ovaj sud drugog stupnja pazi po službenoj dužnosti. Dakle, kako se radi o bitnoj povredi odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 5. ZKP/08, sukladno članku 476. stavak 1. u svezi članka 486. stavak 1. i članka 452. točka 2. ZKP/08, trebalo je pobijanu presudu preinačiti u odnosu na II. okrivljen u M. K. i kazneno djelo pod točkom II. izreke pobijane presude i to na način da se optužba odbija. (Iz odluke Županijskog suda u Splitu, Kž-217/16 od 5. svibnja 2016.)

►► **postupak vođen bez zahtjeva ovlaštenoga tužitelja** - Općinskog suda u Varaždinu broj 29 K-423/13-30 od 18. siječnja 2016.

Prilog 7.2.

K-332/2018-11

presudio je

I. Temeljem čl. 554. st. 1. Zakona o kaznenom postupku (NN broj 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13 i 145/13 – u nastavku ZKP/08) u svezi s čl. 24. Kaznenog zakona (NN broj 125/11 i 144/12, 56/15 i 61/15 – u nastavku KZ/11),

utvrđuje se

da je

KREŠIMIR KOIĆ ...

dakle, u nebrojivom stanju dugo i ustrajno uhodio drugu osobu i s njome nastojao uspostaviti neželjeni kontakt i time kod nje izazvao strah za njezinu sigurnost,

.....

pa da je time počinio pod točkom 1) protupravno djelo zakonskih obilježja kaznenog djela protiv spolne slobode – bludnu radnju, opisano po članku 155. stavak 2. u svezi s člankom 154. stavak 1. točka 3. KZ/11, a pod točkom 2) protupravno djelo zakonskih obilježja kaznenog djela protiv osobne slobode – nametljivo ponašanje, opisano po članku 140. stavak 1. KZ/11, sve uz primjenu članka 51. KZ/11.

Temeljem čl. 148. st. 6. ZKP/08 troškovi kaznenog postupka padaju na teret državnog proračuna.

.....

Obrazloženje

U odnosu na točku I/ izreke presude

Optužnicom Općinskog državnog odvjetništva u Osijeku broj K-DO-234/2018-38 od 25. svibnja 2018. godine, optužen je okr. Krešimir Koić, zbog protupravnog djela zakonskih obilježja kaznenog djela protiv spolne slobode – bludnu radnju, opisano po članku 155. stavak 2. u svezi s člankom 154. stavak 1. točka 3. KZ/11 i protupravnog djela zakonskih ...

Odluka o troškovima temelji se na odredbi čl. 148. st. 6. ZKP/08

U Osijeku, 1. lipnja 2018.

►► trošak postupka nije obrazložen i pogrešno dosuđen

Prilog 7.3.

► Naime, kazneno djelo bludne radnje za koje je optuženi proglašen krivim prvostupanjskom presudom iz čl. 193. st. 2. u svezi st. 1. KZ/97 počinjeno je u mjesecu lipnju 2007. godine za vrijeme važenja „starog“ Kaznenog zakona, Kaznenog zakona iz 1997. godine prema kojem Zakonu se djetetom smatrala osoba koja nije navršila 14 godina života, tako da se opt. D. M. optužnim aktom Općinskog državnog odvjetništva u Šibeniku teretio da je počinio bludnu radnju prema maloljetnoj osobi budući je oštećena T. J. u vrijeme počinjenja kaznenog djela na njezinu štetu imala 14 godina i 4 mjeseca. U međuvremenu, od počinjenja predmetnog kaznenog djela pa do donošenja pobijane presude, dana 1. siječnja 2013. godine, na snagu je stupio „novi“ Kazneni zakon, Kazneni zakon iz 2011. godine, kojim Zakonom, i to st. 7. čl. 87., je regulirano da je dijete osoba koja nije navršila 18 godina života, međutim, kako je čl. 3. st. 2. istog Zakona propisano da će se u slučaju ako dođe do promjene zakona nakon počinjenja kaznenog djela, a prije donošenja pravomoćne presude, primijeniti onaj zakon koji je blaži, odnosno najblaži za počinitelja, ako je do izmjene došlo više puta, to je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da nakon stupanja na snagu „novog“ Kaznenog zakona pravni kontinuitet terećenog kaznenog djela bludne radnje iz čl. 193. st. 2. u svezi st. 1. KZ/97 postoji u kaznenom djelu iz čl. 158. st. 2. KZ/11, kaznenom djelu spolne zlorporabe djeteta mlađeg od 15 godina, već kontinuitet kaznenog djela bludne radnje iz čl. 193. st. 2. u svezi st. 1. KZ/97 postoji u kaznenom djelu bludne radnje iz čl. 155. st. 1. KZ/11 i to iz razloga što oštećena T. J. u vrijeme počinjenja kaznenog djela nije bila dijete, već je bila maloljetna osoba, te se suglasno st. 2. čl. 3. KZ/11 optuženi ne može staviti u nepovoljniji položaj na način da ga se tereti za kazneno djelo spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta. Nadalje, kako je za kazneno djelo bludne radnje iz čl. 193. st. 2. u svezi st. 1. KZ/97 zapriječena kazna

zatvora od šest mjeseci do pet godina, a za kazneno djelo iz čl. 155. st. 1. KZ/11 kazna zatvora do jedne godine, to je „novi“ Kazneni zakon, Kazneni zakon iz 2011. godine blaži za počinitelja, te ga je u konkretnom slučaju trebalo i primijeniti, ali kako, sukladno čl. 81. st. 1. alineja 6. KZ/11, za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora do jedne godine zastara nastupa protekom šest godina od počinjenja kaznenog djela, a predmetno kazneno djelo je počinjeno u lipnju 2007. godine, to je za isto nastupila zastara kaznenog progona. (Iz odluke Županijskog suda u Šibeniku, Kžzd-2/17 od 9. studenoga 2017.)

►► **Općinskog suda u Šibeniku broj Kmp-16/12 od dana 19. rujna 2016. – pogrešna primjena zakona**

Prilog 7.4.

III Kr 55/14-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Senke Klarić-Baranović kao predsjednice vijeća, te mr. sc. Marijana Svedrovića i Damira Kosa, kao članova vijeća uz sudjelovanje više sudske savjetnice Snježane Mrkoci kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv osuđenog Tomislava Vukovića, zbog kaznenog djela iz članka 158. stavka 2. Kaznenog zakona („Narodne Novine“ broj 125/11. i 144/12., dalje – KZ/11) odlučujući o zahtjevu osuđenika za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude što je čine presude Općinskog suda u Puli – Pola od 15. srpnja 2013. broj K-96/13 i Županijskog suda u Puli - Poli od 15. listopada 2013. broj Kž-330/13, u sjednici održanoj dana 23. travnja 2014.,

p r e s u d i o j e :

Utvrđuje se da je zahtjev osuđenog Tomislava Vukovića za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude osnovan, preinačuje se pravomoćna presuda koju čine presuda Općinskog suda u Puli – Pola od 15. srpnja 2013. broj K-96/13 i presuda Županijskog suda u Puli – Pola od 15. listopada 2013. broj Kž-330/13 protiv osuđenog Tomislava Vukovića u pravnoj oznaci djela i u odluci o kaznenoj sankciji te se izriče da je osuđeni Tomislav Vuković djelima za koje je pravomoćnom presudom proglašen krivim počinio jedno produljeno kazneno djelo iz članka 193. stavka 2. u vezi članka 192. stavka 1. KZ/97 u vezi čl. 61. KZ/97, pa se temeljem članka 193. stavka 2. KZ/97 osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) mjeseci, u koju kaznu mu se uračunava vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 14. siječnja 2013. do 22. veljače 2013.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom Općinskog suda u Puli-Pola, proglašen je krivim osuđenik Tomislav Vuković za pet kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, spolnom zloporabom djeteta mlađeg od 15 godina iz članka 158. stavak 2. KZ/11 pa mu je temeljem istog zakonskog propisa za svako djelo utvrđena kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, te je temeljem članka 54. KZ/11 osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, koja je temeljem članka 55. stavak 1. i 2. KZ/11 zamijenjena radom za opće dobro, na način,

da se 1 dan zatvora zamjenjuje sa 2 sata rada, a koji će uz pristanak okrivljenika biti izvršen sukladno Zakonu o probaciji ("Narodne novine" br. 143/12), u roku koji za to odredi nadležno tijelo za probaciju, time da ukoliko se optuženik u roku od 8 dana od primitka pravomoćne presude ne javi nadležnom tijelu za probaciju ili ne da pristanak, to će tijelo dostaviti nalog za izvršenje kazne zatvora nadležnom sucu izvršenja, te ako okrivljenik svojom krivnjom u cijelosti ili djelomično ne izvrši rad za opće dobro u roku koji mu za to odredi nadležno tijelo za probaciju., sud će donijeti odluku kojom određuje izvršenje izrečene kazne zatvora u cijelosti ili u neizvršenom dijelu. Ako okrivljenik ne izvrši rad za opće dobro bez svoje krivnje, nadležno tijelo za probaciju donijet će odluku o produljenju roka za izvršenje rada.

Drugostupanjskom presudom Županijskog suda u Puli-Pola, prihvaćena je žalba državnog odvjetnika zbog odluke o kazni, te je prvostupanjska presuda preinačena u odluci o kazni na način da su optuženiku prihvaćene kao utvrđene kazne zatvora za pet kaznenih djela iz članka 158. stavak 2. KZ/11 u trajanju od 6 (šest) mjeseci za svako, a zatim temeljem članka 51. stavak 1. i 2. KZ/11 izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine.

Osuđenik koji se nije žalio na prvostupanjsku presudu podnio je zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude za koji je sukladno odredbi članka 515. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12, 56/13 i 145/13 – nastavno ZKP/08), utvrđeno da je dopušten.

.....
Zahtjev osuđenika Tomislava Vukovića za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude je osnovan.

Osuđenik u svom zahtjevu navodi da Županijski sud u Puli-Pola kao drugostupanjski u svojoj presudi nije analizirao zbog čega je prvostupanjski sud primijenio odredbe KZ/11, jer ukoliko je smatrao da osuđeniku kazna zatvora treba biti bezuvjetna, to je svakako trebao primijeniti KZ/97 jer je u tom slučaju taj zakon blaži za osuđenika, međutim kako se državni odvjetnik nije žalio zbog žalbene osnove povrede kaznenog zakona, to drugostupanjski sud nije mogao osuđeniku izreći drugu kaznu od one koju mu je izrekao prvostupanjski sud.

U pravu je osuđenik kada navodi da je u konkretnom slučaju, trebalo primijeniti odredbe KZ/97.

Naime, optužnicom Općinskog državnog odvjetništva u Puli-Pola, osuđeniku je stavljeno na teret počinjenje kaznenog djela bludnih radnji iz članka 193. stavak 2. KZ/97, kao jedno produljeno kazneno djelo sukladno odredbi članka 61. KZ/97. Prvostupanjski sud je pravilno postupio kada je prilikom donošenja presude prema odredbi članka 3. stavak 3. KZ/11, koji je u međuvremenu stupio na snagu, ispitao postojanje pravnog kontinuiteta sa nekim od kaznenih djela iz KZ/11, te je utvrdio da taj kontinuitet postoji sa kaznenim djelom spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, spolnom zloporabom djeteta mlađeg od 15 godina, iz članka 158. stavak 2. KZ/11.

Međutim, rukovodeći se odredbom članka 3. stavak 3. KZ/11, prema kojoj, ukoliko se utvrdi postojanje pravnog kontinuiteta sa nekim od kaznenih djela iz novog

Kaznenog zakona, primijenit će se zakon koji je blaži za počinitelja, prvostupanjski i drugostupanjski sud povrijedili su kazneni zakon na štetu osuđenika.

Naime, prvostupanjski sud je jedno produljeno kazneno djelo iz članka 193. stavak 2. u vezi članka 61. KZ/11 izmijenio na način da je optuženika osudio za pet kaznenih djela iz članka 158. stavak 2. KZ/11, opravdavajući to činjenicom da odredba članka 52. stavak 2. KZ/11 ne daje mogućnost osude za produljeno kazneno djelo kod kaznenih djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili drugu slobodu osobe.

Na taj način prvostupanjski sud je povrijedio i odredbu članka 449. stavak 2. ZKP/08 (po kojem je postupak vođen), koja izrijeком navodi da sud nije vezan za prijedloge tužitelja o pravnoj ocjeni djela, ali optuženika ne može proglasiti krivim za kazneno djelo teže od onog koje mu je optužbom stavljeno na teret.

U konkretnom slučaju, osudom za pet kaznenih djela u stjecađu, sud je optuženika osudio za veću količinu kriminalnog postupanja od one koja mu je stavljena na teret pa je time počinio i bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 9. ZKP/08, jer je prekoračio optužbu.

Stoga je ocjena ovog Vrhovnog suda Republike Hrvatske da je prvostupanjski sud povrijedio kazneni zakon na štetu osuđenika Tomislava Vukovića, jer je sukladno odredbi članka 469. točka 4. ZKP/08, glede kaznenog djela koje je predmet optužbe primijenio zakon koji se ne može primijeniti.

Istu povredu kaznenog zakona počinio je i Županijski sud u Puli-Pola kao drugostupanjski, jer bez obzira što državni odvjetnik nije isticao žalbeni osnov povrede kaznenog zakona, temeljem članka 476. stavak 1. točka 2. ZKP/08 taj sud je postojanje ove povrede trebao ispitati po službenoj dužnosti, što nije učinio, već je po tom pitanju potvrdio prvostupanjsku presudu i prihvaćanjem žalbe državnog odvjetnika istu preinačio samo u odluci o kazni na način da je optuženika osudio na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine.

Slijedom toga ovaj sud je, prihvaćanjem zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude osuđenika Tomislava Vukovića, preinačio pravomoćnu presudu koju čine presuda Općinskog suda u Puli-Pola i presuda Županijskog suda u Puli-Pola, i osuđenika osudio za kazneno djelo iz članka 193. stavak 2. u vezi člankom 61. KZ/97 te mu temeljem članka 193. stavak 2. KZ/97 izrekao kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) mjeseci.

Naime, ovaj sud je prihvaćanjem svih olakotnih i otegotnih okolnosti koje su utvrđene po prvostupanjskom i drugostupanjskom sudu mišljenja da će se tako izrečenom bezuvjetnom kaznom zatvora u cijelosti polučiti svrha kažnjavanja iz članka 50. KZ/97.

Slijedom svega iznesenog, na temelju članka 513. stavak 1. u vezi člankom 519. ZKP/08 odlučeno je kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 24. travanj 2014.

►► Općinski sud u Puli, Županijski sud u Puli – pogrešna primjena blažega zakona

Prilog 7.5.

7 KŽ-1151/2017-3

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Županijski sud u Zagrebu, kao drugostupanjski sud, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Sonje Brešković Balent kao predsjednice vijeća te Mirjane Rigljan i Vladimira Vinje kao članova vijeća, uz sudjelovanje Sanje Bračić kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv okrivljenog Krunoslava Šimunovića, zbog kaznenog djela pronevjere iz čl. 233. st. 2. Kaznenog zakona (NN 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15 – dalje u tekstu: KZ/11), odlučujući o žalbama Općinskog državnog odvjetništva u Osijeku broj K-DO-172/2013 od 14. rujna 2017. i okrivljenog Krunoslava Šimunovića, izjavljenih protiv presude Općinskog suda u Osijeku broj K-332/2015 od dana 19. srpnja 2017., na sjednici vijeća održanoj 3. travnja 2018.,

riješio je

I. Prihvaća se žalba okrivljenog Krunoslava Šimunovića te se povodom te žalbe i po službenoj dužnosti, ukida prvostupanjska presuda i predmet vraća sudu na ponovno suđenje.

II. Uslijed gornje odluke, žalba državnog odvjetnika je bespredmetna.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom okrivljeni Krunoslav Šimunović proglašen je krivim zbog kaznenog djela pronevjere iz čl. 233. st. 2. KZ/11, činjeno opisano izrekom te presude, te se temeljem istog zakonskog propisa osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, a temeljem čl. 56. KZ/11 okrivljeniku se izriče uvjetna osuda na način da se izrečena kazna zatvora u trajanju od jedne godine neće izvršiti ukoliko okrivljenik u roku provjeravanja od tri godine ne počini novo kazneno djelo. Temeljem čl. 158. st. 2. Zakona o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 - dalje u tekstu: ZKP/08) okrivljeni Krunoslav Šimunović se na temelju imovinskopravnog zahtjeva obvezuje da isplati oštećeniku Beren d.o.o. Zagreb, OIB: 36492901636, iznos od 102.306,80 kuna. Temeljem čl. 148. st. 1. u svezi s čl. 145. st. 1. t. 6 ZKP/08 okrivljeni Krunoslav Šimunović se obvezuje da na temelju troškova kaznenog postupka plati trošak financijsko knjigovodstvenog vještaka u iznosu od 3.500,00 kuna (pisani nalaz i mišljenje 2.500,00 kuna te dopunu nalaza 1.000,00 kuna), te trošak sudskog paušala iznos od 500,00 kuna, što predstavlja ukupan trošak od 4.000,00 kuna.

Protiv navedene presude pravovremeno je žalbu podnio državni odvjetnik zbog odluke o kazni te predložio da se pobijana presuda preinači na način da se okrivljeniku umjesto uvjetne osude izrekne kazna zatvora u trajanju od jedne godine, dakle stroža kazna.

Žali se i okrivljeni Krunoslav Šimunović po branitelju Tomislavu Filakoviću, odvjetniku iz Osijeka, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, zbog povrede kaznenog zakona te zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te predlaže da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Županijski državni odvjetnik u Zagrebu kojemu je dostavljen spis u smislu odredbe čl. 474. st. 1. ZKP/08, vratio je isti na nadležno postupanje.

Žalba okrivljenika je osnovana, pa je zbog toga žalba državnog odvjetnika zbog odluke o kazni, bespredmetna.

U pravu je okrivljenik kada navodi da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 a koju povredu vidi u tome da je izreka presude proturječna razlozima presude, a razlozi koji su navedeni da su proturječni sami sebi i dokazima, te obrazloženje presude ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama. Međutim, razmatrajući sadržajno žalbu okrivljenika vezano za ovaj žalbeni osnov, ovaj sud nalazi da ista u stvari predstavlja osporavanje presude zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Stoga je ovaj sud, postupajući u smislu čl. 476. st. 1. toč. 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17 - dalje u tekstu: ZKP/08) glede povreda na koje pazi po službenoj dužnosti utvrdio da je počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 jer je izreka presude proturječna sama sebi i razlozima presude te da nema razloga o odlučnim činjenicama.

Naime, pobijanom presudom okrivljeni Krunoslav Šimunović proglašen je krivim zbog počinjenja kaznenog djela pronevjere iz čl. 233. st. 1. u svezi sa st. 2. KZ/11, na način cit.: "što je u razdoblju između 01. siječnja 2012. do 17. studenog 2012. g. u Đakovu, Frankopanska 8, kao prodavač u trgovini "Beren" d.o.o. Zagreb, Poslovnica Đakovo, u cilju da se nepripadno okoristi, iz trgovine uzeo i zadržao za sebe gotovog novca u iznosu od 44.462,82 kune, te robe iz asortimana trgovine u ukupnoj vrijednosti 69.843,98 kuna, okoristivši se time na štetu TD "Beren" d.o.o. Zagreb za vrijednost od ukupno 102.306,80 kuna", - dakle, protupravno prisvojio tuđe pokretne stvari koje su mu povjerene na radu, a vrijednost pronevjerenih stvari je velika, - čime je počinio kazneno djelo protiv imovine – pronevjeru, opisano u članku 233. stavak 1. u svezi s čl. 233. st. 2. KZ/11, a kažnjivo po čl. 233. stavak 2. KZ/11."

Razmatrajući naprijed citirani činjenični opis ovaj sud nalazi da taj činjenični opis prije odgovara kaznenom djelu krađe, nego pronevjere, jer u činjeničnom opisu nije navedeno da prisvaja stvari koje su mu povjerene u radu, što je nužno da bi se radilo o kaznenom djelu pronevjere, dok u zakonskom i pravnom opisu djelo je pravilno opisano tj. da je počinio kazneno djelo pronevjere, tj. da je protupravno prisvojio tuđu pokretnu stvar koje su mu povjerene na radu a vrijednost pronevjerenih stvari je velika, čime je počinio kazneno djelo pronevjere.

Naime, kazneno djelo pronevjere čini onaj kome su stvari ili imovinsko pravo povjerene na radu (i u službi). Kao i kod utaje, tako i kod pronevjere, središnje mjesto pripada pitanju kada se može reći da je neka stvar jednoj osobi povjerena i po tome se ova djela razgraničavaju od djela krađe. Pod

stvarima povjerenim u smislu čl. 233. KZ/11 podrazumijevaju se stvari (i imovinska prava) koje su osobi koja se nalazi na radu (i u službi) u državnom organu, radnji ili drugoj organizaciji, ustanovi, poduzeću, itd., posebno predane na čuvanje ili rukovanje u vezi s obavljanjem njezinog rada.

Kako u ovdje konkretnom slučaju u činjeničnom opisu nedostaje taj bitni navod, a to je svojstvo osobe u vezi s radom, a u zakonskom i pravnom opisu je navedeno da radnje opisane u činjeničnom opisu predstavljaju kazneno djelo pronevjere, to je počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08, jer je izreka presude proturječna sama sebi a i razlozima presude.

Nadalje, kako je u razlozima prvostupanjske presude sud obrazlagao da je okrivljenik počinio kazneno djelo pronevjere (iako nije obrazložio namjeru, a što je bio dužan) očito je da je zbog navedenog počinjena i bitna povreda jer nije razumljivo za koje kazneno djelo je okrivljenik osuđen, tj. da li za krađu ili za pronevjeru. Na opisani način je počinjena citirana postupovna bitna povreda.

Isto tako, počinjena je bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. KZ/11 jer u pobijanoj presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama.

Naime, u obrazloženju pobijane presude nedostaju razlozi o odlučnim činjenicama, a što se odnosi na dužnost suda postupati sukladno odredbi čl. 459. st. 5. ZKP708.

Naime, prvostupanjski sud u pobijanoj presudi nabraja izvedene dokaze (str. 3. odlomak 3.), detaljno navodi sadržaj izvedenih dokaza i ocjenu njihove vjerodostojnosti (str. 3. zadnji odlomak, str. 4., 5., 6. i 7. pobijane presude). Nakon toga prvostupanjski sud na 8. stranici konstatira i to u 3. odlomku cit.: "Na temelju ovako provedenog dokaznog postupka nedvojbeno je utvrđeno da je do navedenog manjka u robi i novcu došlo isključivo protupravnim radnjama okrivljenika, odnosno da su se u radnjama okrivljenika ostvarila sva bitna obilježja kaznenog djela pronevjere iz čl. 233. st. 1. KZ/11, odnosno kvalificiranog oblika kaznenog djela iz čl. 233. st. 2. KZ/11, uz napomenu da je okrivljenik imao očitu namjeru počiniti ovo kazneno djelo, da je bio svjestan protupravnosti svojih radnji, odnosno da nema ovlaštenje za prisvajanje robe i novca oštećenika. **Okrivljenik je pri tome postupao s neposrednom namjerom iz čl. 28. st. 2. KZ/11.**"

Iz naprijed navedenog slijedi da prvostupanjski sud nije naveo koje su činjenice sporne niti je izložio zbog kojih je razloga sporne činjenice našao dokazanim (čl. 459. st. 5. ZKP/08). Dakle, nedostaje činjenična raščlamba spornih odlučnih činjenica. To je nužni dio svake prvostupanjske presude, a to je osobito bilo potrebno jer se osuda temelji na iskazima saslušanih svjedoka, provedenom financijsko-knjigovodstvenom vještačenju te obrani okrivljenika. Pri tome nije za zanemariti i činjenicu da je financijsko-knjigovodstveni vještak dao nalaz i mišljenje koje je prvostupanjski sud prihvatio i temeljem njega donio osuđujuću presudu, a sam vještak između ostalog konstatira "da bi se utvrdilo stvarno stanje, roba je trebala biti popisana u svim poslovnicama, a da li je roba popisana u drugim poslovnicama to vještak nema saznanja obzirom da je bio jedan popis inventurnih lista...". Nadalje, "...u spisu i dokumentaciji vještak nije našla podatak da se radi o više poslovnica...".

Iz navedenog proizlazi da je i vještak svoj nalaz dao temeljem činjenica s kojima je raspolagao, ali i da neke činjenice su vještaku bile ili nedostupne, odnosno nisu mu bile prezentirane niti ih je mogao obraditi. Ovaj sud dozvoljava da to eventualno nije odlučno za ovdje konkretno inkriminirano postupanje, ali prvostupanjski sud ničim ne obrazlaže da li određene činjenice koje vještak nije imao na raspolaganju su odlučne ili ne, dakle ne daje nikakvo obrazloženje.

Prema tome, u pobijanoj presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama pa se ista ne može ispitati, čime je počinjena naprijed citirana postupovna povreda.

Za dodati je i slijedeće: iz spisa proizlazi da je manjak u tvrtki "Beren" d.o.o. utvrđen na temelju računalne inventurne liste kojoj nije nazočio okrivljenik. Vještak je u svom nalazu konstatirao i da je taj manjak utvrđen temeljem izvanredne inventure od 17. studenog 2012., a da ta inventura nije knjižena u poslovnim knjigama jer je izvanredna, poslodavac ju nije knjižio niti je sačinio zapisnik o istoj, već je knjižio inventuru na kraju poslovne godine i to nakon što je sačinio inventuru na kraju godine.

Kako je okrivljenik tijekom postupka, kao i u žalbi, isticao, između ostalog, prigovore da nije bio prisutan na navedenoj inventuri, da je manjak, po njegovom mišljenju, trebao biti manji, da iz nalaza i mišljenja financijsko-knjigovodstvenog vještaka proizlazi da roba koja je zaprimljena na prodajnom mjestu mora biti i fizički zaprimljena, a da o tome nema dokaza, da ne postoji dokumentacija sa svih prodajnih mjesta, da je novac odnosno utržak sa svih prodajnih mjesta prosljeđivan na prodajno mjesto okrivljenika od kuda je novac uplaćivan na račun oštećenika, a o tome nema prateće dokumentacije, da zapisnik o obavljenoj inventuri nije potpisan, odnosno nije sastavljen na način da se vidi tko je sačinio istu (članovi komisije koja je vršila popis), a sud u obrazloženju pobijane presude ne navodi razloge zašto to nije bitno, pa kako o tim odlučnim činjenicama ne postoji razlozi, također je počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08.

Prema tome, u pobijanoj presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama pa se ista ne može ispitati, a izreka presude je proturječna sama sebi i razlozima presude pa se također ne može ispitati. Time su počinjene bitne povrede odredaba kaznenog postupka zbog kojih je prvostupanjsku presudu trebalo ukinuti i vratiti na ponovno suđenje.

Zbog učinjenih naprijed navedenih bitnih povreda, ovaj sud se nije upuštao u razmatranje ostalih žalbenih razloga.

U ponovljenom postupku prvostupanjski sud će otkloniti nedostatke i propuste na koje je ukazano ovom drugostupanjskom odlukom, obrazložiti sve bitne okolnosti i činjenice vezane za protupravno postupanje okrivljenika za djelo za koje se tereti, sa prethodnim zahtjevom ovlaštenom tužitelju da se činjenični, pravni i zakonski opis urede, te će nakon ponovo provedenog postupka donijeti novu, na zakonu utemeljenu odluku, koju će valjano i obrazložiti.

Imajući na umu navedeno, na temelju čl. 483. st. 1. ZKP/08, prvostupanjska presuda je ukinuta u cijelosti.

U Zagrebu 3. travnja 2018.

►► Općinskog suda u Osijeku broj K-332/2015 od dana 19. srpnja 2017 – više pogrešaka u odluci

1. PRILOZI – sudske odluke za raspravu - odluke koje budu u međuvremenu donesene.

2.

Neujednačena sudska praksa - kazneno djelo iz članka 326. stavak 1. i 2. KZ/11

Poslovni broj: 3 KŽ-187/2018-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Velikoj Gorici kao drugostupanjski sud, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Gordane Paljevec, kao predsjednice vijeća, te Aleksandre Holjevac i Sanje Katušić-Jergović, kao članova vijeća i Slavice Horvačić kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv opt. Ivana Goluba i dr. zbog kaznenog djela iz čl. 326. st. 1 i 2 Kaznenog zakona – (NN br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 i 101/17 – dalje u tekstu: KZ/11), odlučujući o žalbi opt. Damira Misira podnesenoj protiv presude Općinskog suda u Vukovaru broj 10 K-96/18 od 26. travnja 2018., u sjednici održanoj dana 17. srpnja 2018.,

p r e s u d i o j e

Žalba opt. Damira Misira o d b i j a s e kao neosnovana.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom Općinskog suda u Vukovaru opt. Mario Martinčević, opt. Damir Misir i opt. Ivan Golub proglašeni su krivima zbog počinjenja kaznenog djela iz čl. 326. st. 1 i 2 KZ/11 pa je opt. Mario Martinčević temeljem čl. 326. st. 2 KZ/11, a uz primjenu čl. 44. st. 1 i 2, čl. 41. i čl. 47. st. 1 i 2 KZ/11 osuđen na kaznu zatvora u trajanju 2 (dvije) godine. Temeljem čl. 54. KZ/11 opt. Mario Martinčeviću se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme oduzimanja slobode od 29. rujna 2017. u 21,20 sati i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 1. listopada 2017. do pravomoćnosti presude, a nakon pravomoćnosti presude najdulje do pravomoćnosti rješenja o upućivanju na izdržavanje kazne zatvora.

Na temelju čl. 79. st. 2. KZ/11 od opt. Maria Martinčevića oduzet je mobilni uređaj marke Maxcom model MM143, crne boje IMEI brojeva 353084081016690 i 353084081016708 sa SIM karticom operatera Telemach ser. broja 8938670050035433694, nepoznatog pozivnog broja, mobilni uređaj marke Alcatel,

model Pixi, crne boje, IMEI brojeva 35444208450219 i 354442084502125 sa SIM karticom operatera Simpa, ser. broja 99811703462366, nepoznatog pozivnog broja.

Optuženi Damir Misir i Ivan Golub su na temelju čl. 326. st. 2 uz primjenu čl. 41., čl. 44. st. 1 i 2 i čl. 47. st. 1 i 2 KZ/11 osuđeni svaki na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine.

Temeljem čl. 55. st. 1 KZ/11 opt. Damiru Misiru i Ivanu Golubu kazna zatvora zamijenjena je radom za opće dobro na slobodi, tako što se jedan dan zatvora zamjenjuje s dva sata rada za opće dobro.

Rad za opće dobro izvršiti će se samo uz pristanak optuženih.

Ako se optuženici u roku od osam dana od dana kada budu pozvani ne jave nadležnom tijelu za probaciju ili im poziv nije mogao biti dostavljen na adresu koju su dali sudu ili ne daju pristanak, nadležno tijelo za probaciju će o tome obavijestiti nadležnog suca izvršenja.

Ako optuženici svojom krivnjom ne izvršavaju rad za opće dobro, sud će odmah donijeti odluku kojom određuje izvršenje izrečene kazne u neizvršenom dijelu ili u cijelosti.

Temeljem čl. 40. st. 5 KZ/11 i čl. 42. st.1, 2 i 4 KZ/11 opt. Damiru Misiru izrečena je novčana kazna kao sporedna kazna, u visini od 30 (trideset) dnevnih iznosa s tim što je jedan dnevni iznos 150,00 kuna (stopedesetkuna) što ukupno iznosi 4.500,00 kuna (četiritsućepetstokuna) koju je optuženik dužan platiti u roku od 6 (šest) mjeseci od pravomoćnosti presude temeljem čl. 42. st. 6 KZ/11.

Temeljem čl. 54. KZ/11 opt. Damiru Misir i opt. Ivanu Golub se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme oduzimanja slobode od 29.rujna 2017. u 21,20 sati do 1.listopada 2017.

Na temelju čl. 79. st. 2 KZ/11 od opt. Damira Misira oduzet je mobilni uređaj marke Samsung Galaxy S8 – SMG 950950F, crne boje, IMEI broja 358793083133973 sa SIM karticom operatera T-mobile, pozivnog broja 0993394256 i mobilni uređaj marke Lenovo, model A1010, bijele boje, IMEI broja 863704032391354 i 863704082391362 sa SIM karticom operatera Bonbon i pozivnog broja 0977141695,

Na temelju čl. 79. st 2 KZ/11 od opt. Ivala Goluba oduzet je mobilni uređaj marke Sony, model Xperia E6653, IMEI broja 354187076201620, zlatne boje sa SIM karticom operatera T-mobile, pozivnog broja 0998524707 i mobilni uređaj marke ZTE, model Blade L110, crne boje, IMEI broja 863931034047599, sa SIM karticom operatera T-Mobile, pozivnog broja 0994087300.

Na temelju čl. 189. st. 1 Zakona o kaznenom postupku – (NN br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17 - dalje u tekstu: ZKP/08) vlasniku vozila TD Malkoč usluge" d.o.o. iz Zagreba, V. Ruždjaka 12 vraćen je osobni automobil marke Ford Fiesta, reg. oznaka i broja DA

718-ED, prometna dozvola ser. broja 11385948, dvije pripadajuće registarske pločice s originalnim ključem, ugovor o najmu vozila sklopljenog između društva Malkoč usluge d.o.o. i Ivana Goluba o korištenju vozila od 29. rujna 2017., oduzeti od Ivana Golub a koji su oduzeti uz potvrde o privremenom oduzimanju predmeta PU vukovarsko-srijemske ser. brojeva 1048047, 1048043, 1048044 od 29. rujna 2017.

Temeljem čl. 148. st. 1 u svezi čl. 145. st. 2 toč. 1, 6 i 7 ZKP/08 opt. Mario Martinčević dužan je platiti troškove branitelja po službenoj dužnosti u iznosu od 10.000,00 kuna, svaki optuženik je dužan platiti na ime paušalnog iznosa 500,00 kuna i svaki po 130,02 kune na ime putnih troškove svjedoka.

Temeljem čl. 474. st. 1 ZKP/08 spis predmeta dostavljen je Županijskom državnom odvjetništvu u Velikoj Gorici, koji je spis predmeta vratio bez primjedbi i mišljenja.

Protiv te presude žalbu je podnio opt. Damir Misir po branitelju Stjepanu Šporčiću odvjetniku iz Vukovara iz svih razloga zbog kojih se žalba može podnijeti s prijedlogom da županijski sud usvoji žalbu i prvostupanjsku presudu ukine i vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, odnosno, da prvostupanjsku presudu preinači i oslobodi opt. Damira Misira kaznene odgovornosti.

Odgovor na žalbu optuženika podnio je državni odvjetnik s prijedlogom da se žalba optuženika odbije kao neosnovana.

Žalba optuženika nije osnovana.

Žaleći se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka žalitelj navodi da je prvostupanjskom presudom počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1 toč. 11 ZKP/08 te da se presuda ne može ispitati jer u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Žalitelj smatra da u radnjama opt. Damira Misira nisu stečena bitna obilježja kaznenog djela iz čl. 326. st. 2 KZ/11 budući da on uopće nije prevezio osobe kojima nije dopušteno kretati se po Republici Hrvatskoj, nije upravljao kombijem u kojem su se nalazile te osobe, pa iste nije niti vidio. Ovaj optuženik nije upravljao niti vozilom u kojem je zatečen već je tim vozilom upravljao opt. Ivan Golub, a opt. Damir Misir je bio samo suvozač. Smatra da sud nije obrazložio u čemu vidi da su u radnjama opt. Damira Misira stečena obilježja počinjenja kaznenog djela nečovječnog i nehumanog postupanja sa oštećenim osobama. Prema žalitelju, upravo suprotno, prvostupanjski sud priznaje da nitko od prevoženih osoba nije zatražio liječničku pomoć niti prijavio zdravstvene probleme. Kako opt. Damir Misir nije upravljao tim kombijem, nije imao niti nadzor nad brojem putnika koji će biti preveženi niti je imao nadzor nad smještajem tih putnika u kombi pa stoga ne može snositi krivicu i odgovornost za kazneno djelo za koje je presuđen. U prilog ovakvom stavu, prema žalitelju, govori i presuda Županijskog suda u Bjelovaru br. Kž-43/18 od 22. veljače 2018.

Međutim, ovaj sud smatra da nije počinjena navedena bitna povreda odredaba kaznenog postupka.

Naime, činjenični opis kaznenog djela za koje se terete opt. Mario Martinčević, opt. Damir Misir i opt. Ivan Golub sadrži sve bitne elemente kaznenog

djela iz čl. 326. st. 1 i 2 KZ/11 za koje su optuženici proglašeni krivim prvostupanjskom presudom. U činjeničnom opisu je navedeno da su optuženici po prethodnom dogovoru i zajednički u cilju da se okoriste unajmili osobni automobil te teretno vozilo i to radi preuzimanja ilegalnih migranta za točno neutvrđeni novčani iznos, nakon čega je opt. Mario Martinčević u teretno vozilo preuzeo strane državljane, kako je to bilo dogovoreno, iako navedeno teretno vozilo nije namijenjeno za prijevoz osoba i nema prostor za prijevoz osoba, dok su opt. Ivan Golub i opt. Damir Misir osobnim vozilom vozili ispred opt. Maria Martinčevića radi izvještavanja o mogućem nailasku na policijsku ophodnju. Po ocjeni ovog suda kao drugostupanjskog suda iz ovakvog činjeničnog opisa kaznenog djela proizlazi da su optuženici postupali iz koristoljublja kako bi omogućili drugim osobama nedozvoljeno kretati se u Republici Hrvatskoj, a pri počinjenju kaznenog djela s osobama koje su se nedozvoljeno kretale u Republici Hrvatskoj postupano je na nečovječan i ponižavajući način. Prvostupanjski sud je zakonito optuženike proglasio krivim zbog počinjenja kaznenog djela iz čl. 326. st. 1 i 2 KZ/11.

Isto tako, ovaj sud kao drugostupanjski sud smatra da je prvostupanjski sud dao jasne i određene razloge zbog kojih je optuženike proglasio krivima zbog počinjenja ovog kaznenog djela. Prvostupanjski sud navodi da su optuženici u teretni automobil primili 18 državljana Afganistana i 2 državljana Pakistana svjesni da je teretno vozilo namijenjeno za prijevoz tereta i da nema prostor za prijevoz osoba, da je bez sjedala i sigurnosnih pojaseva, zbog čega su imigranti bili izloženi nehumanim uvjetima. Isto tako, prvostupanjski sud navodi da su sve te radnje optuženici poduzeli radi pribavljanja imovinske koristi, odnosno, za neutvrđeni novčani iznos. Prvostupanjski sud obrazlaže i koje su radnje poduzeli Ivan Golub i Damir Misir kao vozač i suvozač vozila koje se kretalo ispred vozila kojim je upravljao opt. Mario Martinčević i u kojem su se nalazili imigranti. Prvostupanjski sud navodi da su svi optuženici bili svjesni svog postupanja, te da su protupravne radnje poduzeli na temelju prethodne zajedničke odluke tako da su svi sudjelovali u počinjenju djela, a osnovano prvostupanjski sud navodi da su opt. Damir Misir i Ivan Golub bitno pridonijeli počinjenju kaznenog djela kao počinitelji. Prvostupanjski sud je, isto tako, obrazložio iz kojih razloga smatra da se prema imigrantima, s obzirom na ovakav način prevoženja, postupalo na nečovječan i ponižavajući način. Tako sud obrazlaže da stražnji dio vozila u kojem su se nalazili imigranti nije predviđen za prijevoz ljudi pa stoga u tom dijelu nisu niti osigurani uvjeti za prijevoz ljudi, te taj prostor nema postavljan sjedala, sigurnosne pojaseve, zračne jastuke, bez grijanja je i bez ventilacije, zbog čega sud smatra da prevoženje ljudi u takvim uvjetima predstavlja nečovječan i ponižavajući način prijevoza ljudi.

Iz navedenih razloga ovaj sud kao drugostupanjski sud smatra da nije počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1 toč. 11 ZKP/08, a ispitujući prvostupanjsku presudu, sukladno odredbi čl. 476. st. 1 toč. 1 ZKP/08 ovaj sud je utvrdio da prvostupanjskom presudom nisu počinjene niti druge bitne povrede odredaba kaznenog postupka na koje pazi po službenoj dužnosti te da rasprava nije održana protivno odredbama ZKP/08 u odsutnosti optuženika i njihovih branitelja.

Žaleći se zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja žalitelj navodi da na nedvojben način nije dokazano da bi opt. Damir Misir počinio kazneno djelo koje mu se stavlja na teret.

Međutim, ovaj optuženik je na raspravi održanoj 13. ožujka 2018. i 26. travnja 2018. iskazao da razumije optužbu te se očitovao krivim za kazneno djelo koje mu se stavlja na teret. Navod žalitelja da je opt. Damir Misir prihvatio krivnju za počinjeno kazneno djelo ali nije i izričito priznao počinjenje kaznenog djela u suprotnosti je sa obranom optuženika s obzirom da je optuženik okolnosno i opširno priznao izvršenje kaznenog djela. Konačno, takvo priznanje potkrijepljeno je i drugim provedenim dokazima koje je analizirao prvostupanjski sud i na temelju toga izveo pravilan zaključak o optuženikovoju krivnji, o čemu je iznio opširne i argumentirane razloge.

Već iz navedenih razloga polemiziranje optuženika u žalbi o nedokazanosti da je ovaj optuženik počinio predmetno kazneno djelo posve je suvišno, a u konkretnom slučaju, s obzirom na odredbu čl. 464. st. 7 ZKP/08, i nedopušteno.

Naime, navedena odredba sadrži ograničenja pobijanja činjeničnog stanja kada se optuženik izjasnio da se smatra krivim, što je ovdje slučaj, a ne radi se o tome da bi optuženik za dokaze o isključenju protupravnosti ili krivnje saznao nakon donošenja presude.

Stoga, se ovaj sud nije upuštao u ocjenjivanje osnovanosti žalbenih navoda glede pravilnosti i potpunosti činjeničnog stanja utvrđenog prvostupanjskom presudom.

Ovaj sud kao drugostupanjski sud, sukladno odredbi čl. 476. st. 1 toč. 2 ZKP/08 ispitao je je li prvostupanjskom presudom na štetu optuženika povrijeđen kazneni zakon te je utvrdio da prvostupanjskom presudom nije počinjena navedena povreda. Naime, navodi žalitelja koji se odnose na presudu Županijskog suda u Bjelovaru poslovni broj Kž-43/18 od 22. veljače 2018. ne dovode u sumnju navedeni zaključak s obzirom da je ovaj sud kao drugostupanjski sud navedenu povredu procjenjivao u odnosu na utvrđeno činjenično stanje u ovom predmetu.

Iako žalitelj navodi da žalbu podnosi zbog odluke o kazni te odluke o troškovima kaznenog postupka, isti žalbeni osnovi se ne obrazlažu.

Međutim, sukladno odredbi čl. 478. ZKP/08 prema kojoj žalba zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja podnesena u korist optuženika sadrži u sebi i žalbu zbog odluke o kazni, razmotrena je, po ovom sudu kao drugostupanjskom sudu, kazna koja je prvostupanjskom presudom izrečena opt. Damiru Misiru.

Ovaj sud je utvrdio da je osnovano prvostupanjski sud ovom optuženiku olakotnim cijenio priznanje i žaljenje te da su imigranti pristali na način prijevoza, dok mu je otegotnim cijenio upornost prilikom počinjenja djela, te višestruku osuđivanost. S obzirom na navedeno i ovaj sud kao drugostupanjski sud smatra da je prvostupanjski sud, vrednujući i stupanj krivnje optuženika, pogibeljnosti počinjenog djela i svrhu kažnjavanja predviđenu u čl. 41. KZ/11, optuženika osnovano osudio na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine koju je zamijenio radom za opće dobro na slobodi. Isto tako, kako je kazneno djelo za koje je optuženik proglašen

krivim počinjeno iz koristoljublja, osnovano je ovom optuženiku izrečena i novčana kazna kao sporedna i to u visini 30 dnevnih iznosa.

S obzirom na navedeno temeljem odredbe čl. 482. ZKP/08 odlučeno je kao u izreci ove presude.

U Velikoj Gorici 17. srpnja 2018.

Poslovni broj: 10 K-96/18

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Vukovaru po sucu Vesni Resli, kao predsjedniku vijeća te Željka Fekete i Ružice Ljubičić uz sudjelovanje zapisničara Marije Dogančić u kaznenom predmetu protiv optuženog Maria Martinčević i dr., radi kaznenog djela iz člana 326. stav 1. Kaznenog zakona, (Narodne novine“ broj: 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15- ispravak, dalje KZ/11), a povodom optužnice Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru broj K-DO-549/17 od 22.studenog 2017. nakon održane javne rasprave u prisutnosti optuženog Maria Martinčević uz branitelja Branka Ivić, odvj.iz Vukovara, optuženog Damira Misir uz branitelja Mariju Šporčić, odvj.iz Vukovara i optuženog Ivana Golub te zamjenika Općinskog državnog odvjetnika u Vukovaru Ilije Gregić, dana 26.travnja 2018.,

presudio je

OPTUŽENI MARIO MARTINČEVIĆ ...

OPTUŽENI DAMIR MISIR ...

OPTUŽENI IVAN GOLUB ...

krivi su

što su:

dana 21.kolovoza 2017. oko 02,30 sati na cesti Vinkovci – Vukovar, kod benzinske crpke po prethodnom dogovoru i zajednički, u cilju da se okoriste, unajmili osobni automobile marke Ford Fiesta, reg. oznake DA 718-ED i teretno vozilo marke Iveco Daily, reg. oznake ZG 4730-FJ, radi preuzimanja ilegalnih migranata u blizini granice Republike Hrvatske s Republikom Srbijom i prevoženja istih do Zagreba za neutvrđeni novčani iznos, pa je Mario Martinčević u tom cilju 29. rujna 2017. u 19,40 sati u Strošincima u navedeno teretno vozilo preuzeo 18 državljana Afganistana i 2 državljana Pakistana svjestan da je isto namijenjeno prijevozu tereta i da nema prostor za prijevoz osoba, dok su Ivan Golub kao vozač a Damir Misir kao suvozač navedenog osobnog vozila vozili ispred Maria Martinčevića na određenoj udaljenosti radi izvješćivanja o mogućem nailasku na policijsku ophodnju kako bi prijevoz ovih

osoba do dogovorenog odredišta mogli obaviti, pa kada su vozilo kojim je upravljao Mario Martinčević zapazili policijski službenici i pokušali ga zaustaviti u Vrbanji, na njihovu zapovijed nije se zaustavio i nastavio dalje kretanje prema naselju Spačva i u cilju da spriječi zaustavljanje vozilom je više puta prelazio s desne na lijevu traku i vraćao se u desnu prometnu traku i tako doveo u opasnost osobe koje je prevezio, te je tek zaustavljen kada je policijsko vozilo zapriječilo cestu, a nakon toga je pobjegao iz vozila,

dakle, iz koristoljublja omogućili drugim osobama nedozvoljeno kretati se u Republici Hrvatskoj, a pri počinjenju kaznenog djela s osobama koje su se nedozvoljeno kretale u Republici Hrvatskoj postupano je na nečovječan i ponižavajući način, čime su počinili kazneno djelo protiv javnog reda – protuzakonito ulaženje, kretanje i boravak u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članice Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma, opisano u čl. 326. st. 1. i 2. Kaznenog zakona, a kažnjivo po čl. 326. st. 2. Kaznenog zakona (Narodne novine, broj 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15-ispravak) sve u svezi čl. 73. Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona,

pa se optuženi Mario Martinčević temeljem člana 326. stav 2. Kaznenog zakona, a uz primjenu člana 44. stav 1. i 2. člana 41. i člana 47. stav 1. i 2. Kaznenog zakona

o s u đ u j e

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU 2 (DVIJE) GODINE.

Temeljem člana 54. Kaznenog zakona optuženom Mariu Martinčević se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme oduzimanja slobode od 29.rujna 2017. u 21,20 sati i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 01.listopada 2017. do pravomoćnosti presude, a nakon pravomoćnosti presude najdulje do pravomoćnosti rješenja u upućivanju na izdržavanje kazne zatvora.

Na temelju čl. 79. st. 2. Kaznenog zakona od optuženog Maria Martinčevića se oduzima mobilni uređaj marke Maxcom model MM143, crne boje IMEI brojeva 353084081016690 i 353084081016708 sa SIM karticom operatera Telemach ser. broja 8938670050035433694, nepoznatog pozivnog broja, mobilni uređaj marke Alcatel, model Pixi, crne boje, IMEI brojeva 35444208450219 i 354442084502125 sa SIM karticom operatera Simpa, ser. broja 99811703462366, nepoznatog pozivnog broja.

optuženi Damir Misir i Ivan Golub se na temelju člana 326. stav 2. uz primjenom članka 41., člana 44. stav 1.i 2. i člana 47. stav 1. i 2. Kaznenog zakona

o s u đ u j u

SVAKI NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 1 (JEDNE) GODINE.

Temeljem člana 55. stav 1. Kaznenog zakona optuženima se kazna zatvora zamjenjuje radom za opće dobro na slobodi, tako što se jedan dan zatvora zamjenjuje s dva sata rada za opće dobro

Rad za opće dobro izvršiti će se samo uz pristanak optuženih.

Ako se optuženici u roku od osam dana od dana kada budu pozvani ne jave nadležnom tijelu za probaciju ili im poziv nije mogao biti dostavljen na adresu koju su dali sudu ili ne daju pristanak, nadležno tijelo za probaciju će o tome obavijestiti nadležnog suca izvršenja.

Ako optuženici svojom krivnjom ne izvršavaju rad za opće dobro, sud će odmah donijeti odluku kojom određuje izvršenje izrečene kazne u neizvršenom dijelu ili u cijelosti.

Temeljem člana 40. stav 5. Kaznenog zakona i člana 42. st.1., 2 i 4. Kaznenog zakona optuženom Damiru Misir se

i z r i č e

NOVČANA KAZNA kao sporedna kazna, u visini od 30 (trideset) dnevnih iznosa s tim što je jedan dnevni iznos 150,00 kuna (stopedesetkuna) što ukupno iznosi 4.500,00 kuna (četiritisućpetstokuna) koju je optuženi dužan platiti u roku od 6 (šest) mjeseci od pravomoćnosti presude temeljem člana 42.st.6. Kaznenog zakona.

Temeljem člana 54 Kaznenog zakona optuženom Damiru Misir i Ivanu Golub se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme provedeno oduzimanja slobode od 29.rujna 2017. u 21,20 sati do 01.listopada 2017.

Na temelju člana 79.stav 2. Kaznenog zakona od optuženog Damira Misir mobilni uređaj marke Samsung Galaxy S8 – SMG 950950F, crne boje, IMEI broja 358793083133973 sa SIM karticom operatera T-mobile, pozivnog broja 0993394256 i mobilni uređaj marke Lenovo, model A1010, bijele boje, IMEI broja 863704032391354 i 863704082391362 sa SIM karticom operatera Bonbon i pozivnog broja 0977141695,

Na temelju člana 79.stav 2. Kaznenog zakona od optuženog Ivala Goluba mobilni uređaj marke Sony, model Xperia E6653, IMEI broja 354187076201620, zlatne boje sa SIM karticom operatera T-mobile, pozivnog broja 0998524707 i mobilni uređaj marke ZTE, model Blade L110, crne boje, IMEI broja 863931034047599, sa SIM karticom operatera T-Mobile, pozivnog broja 0994087300.

Na temelju člana 189.stav 1. Zakona o kaznenom postupku vlasniku vozila TD Malkoč usluge" d.o.o. iz Zagreba, V.Ruždjaka 12 vraća se osobni automobil marke marke Ford Fiesta, reg. oznaka i broja DA 718-ED, prometna dozvola ser.broja 11385948, dvije pripadajuće registarske pločice s originalnim ključem, ugovor o najmu vozila sklopljenog između društva Malkoč usluge d.o.o. i Ivana Goluba o korištenju vozila od 29. rujna 2017., oduzeti od Ivana Golub a koji su oduzeti uz potvrde o privremenom oduzimanju predmeta PU vukovarsko-srijemske ser. brojeva 1048047, 1048043, 1048044 od 29.9.2017.

Temeljem člana 148.stav 1.u svezi člana 145.stav 2.točka 1., 6 .i 7. Zakona o kaznenom postupku optuženi Martinčević Mario je dužan platiti troškove branitelja po službenoj dužnosti u iznosu od 10.000,00 kuna, svaki optuženi je dužan platiti na ime paušalnog iznosa 500,00 kuna i svaki po 130,02 kune na ime putnih troškove svjedoka.

Obrazloženje

Općinsko državno odvjetništvo u Vukovaru je podignulo optužnicu protiv optuženog Maria Martinčević i dr. radi kaznenog djela poblizje činjenično i pravno opisanih u dispozitivu presude.

Optuženi Mario Martinčević se očitovao krivim za predmetno kazneno djelo.

Optuženi Damir Misir se očitovao krivim za predmetno kazneno djelo.

Optuženi Ivan Golub se očitovao krivim za predmetno kazneno djelo.

Temeljem članka 430. u vezi članka 330. stav 3. ZKP-a na raspravi je sadržaj snimke ispitivanja optuženika utvrđen reproduciranjem.

Optuženi Mario Martinčević u svojoj obrani navodi da tijekom vožnje kombija nije htio bježati, a da su ga policijski službenici izvukli iz kombija kada je stao. Priznaje da je doveo u opasnost osobe koje je prevozio i da se nije zaustavio na znak policijskog službenika, nego je produžio jer se prepao. Kombi vozilo je preuzeo na mjestu zajedno sa ostalima u okolini Zagreba od iznajmljivača. S nikim nije ništa dogovarao oko najma vozila. Ne zna tko je platio najam, a bili su svi zajedno. Nije pitao Ivana Goluba zašto iznajmljuje vozilo, a cilj najma je bio valjda prijevoz. Naknadno je saznao gdje treba ići vozilom i to u mjesto gdje nikada nije bio. U Strošince je došao s namjerom preuzimanja osoba. Nije bilo govora o iznosu novca za prijevoz. Kada su krenuli iz Zagreba Damir Misir je bio s njim u kombiju, a Ivan Golub u Fordu. U Strošince je došao sam u kombi vozilu unajmljenom u Rent a car-u. Vozilo je unajmio dečko s kojim je bio, a on je samo vozio. Vozilo je preuzeo u mjestu zajedno sa ostalima u okolini Zagreba od iznajmljivača. Prvi je došao na mjesto, a na putu mu je rečeno gdje će biti osobe koje treba pokupiti, a bilo je oko 20,00 sati. Nakon što se zaustavio na tom mjestu, te osobe su odmah ušle. Ne zna koliko osoba može to vozilo voziti, a sjedala postoje samo naprijed. Nakon što su ušli u vozilo krenuo je i vozio oko 5 minuta dok ga nije zaustavila policija. Policijski službenik ga je pokušavao zaustaviti, ali se nije zaustavio nego je u nastavku vožnje vozio po sredini trake, otprilike 5 minuta. Zaustavio se pred blokadom na cesti. Navodi da je psihički i fizički maltretiran od policijskih službenika. Smatra da je valjda trebao dobiti naknadu za prijevoz i nije bilo govora o iznosu. Strance je trebao dovesti do Zagreba. Na raspravi je iskazao da pohađa tečaj od 7 mjeseci, a on sam ga pohađa tri mjeseca te je predložio da mu se ukine istražni zatvor kako bi završio tečaj, a sve radi zaposlenja i izrazio žaljenje zbog počinjenog djela.

Optuženi Damir Misir u svojoj obrani navodi da je u petak 30. listopada 2017. u popodnevnim satima Ivan Golub imao dogovor sa čovjekom u Zagrebu kojeg zna po nadimku Sale i ima ga umemoriranog u mobilnom uređaju, a kojem je dugova 500 eura. Dogovoreno je da za dug ide u Slavoniju po strance te im je ta osoba dala

novac za najam vozila. Unajmili su kombi i osobni automobil i uputili se prema Slavoniji, Strošincima. Ta osoba mu je ponudila odraditi tih 500 eura, otići do Slavonije s dečkima i gledati na cesti gdje ima policije, na što je pristao poći s Golubom u automobilu. Po dolasku u Strošince popili su kavu dok im čovjek iz Zagreba nije javio gdje da odu po te ljude. Mario je otišao sam po putnike, a oni su krenuli prema Zagrebu i trebali su njemu javljati svakih pola sata ako ima gdje policije, što su i učinili, ali ih je nakon desetak minuta zaustavila policija. Golub i Martinčević su dobili 300 eura za troškove najma vozila i goriva, a ne zna za dogovor o naknadi za prijevoz. Iz Zagreba su krenuli oko 16,00 sati i Mario je vozio kombi, a Golub osobni automobil. Golub je vozio ispred, a do mjesta su došli autocestom i sa iste sišli te se vozili oko 30-40 km i prošli oko 4-5 naselja. Kavu su pili u Strošincima u večernjim satima. Putem su kontaktirali telefonom. Policijski službenici su ih zaustavili prije autoceste. Na raspravi je iskazao da mu je žao zbog počinjenog.

Optuženi Ivan Golub u svojoj obrani navodi da se u petak ujutro čuo sa Damirom, a potom otišao u Zagreb gdje se našao sa Mariom te su se našli sa Damirom koji je došao s nepoznatim čovjekom. Nakon što je dobio novac od tog čovjeka, unajmio je automobil i kombi. Išao je u automobilu za kombijem u kojem su bili Damir Misir i Mario Martinčević. Prije Strošinaca stali su i Damir je došao kod njega u automobil, a Mario je otišao. Nakon što su popili kavu i došli do Maria, on je otišao po strance. Zatim je nazvao Mario i rekao da je sve u redu te su krenuli. Nakon toga je nazvao i rekao da ga je zaustavila policija. Tada su krenuli i njih su zaustavili. Novac su dobili za najam kombija, automobila i plaćanje cestarine i to oko 250-300 eura. Pretpostavljao je zašto im taj muškarac daje kombi i automobil, a tom su razgovarali u neposrednoj blizini mjesta gdje su unajmili vozila. Pratili su kombi cijelim putem te sišli s autoceste, došli u Vrbanju i čekali onoga što je došao po strance. Krenuli su oko 5 minuta prije dolaska vozača kombija iz Strošinaca. Novac su dobili samo za put.

U dokaznom postupku sud je proveo dokaze čitanjem iskaza svjedoka Zorana Kandrać, Zvezdana Vidović i Denisa Tatomirović, ispitivanjem svjedoka Josipa Brčić te čitanjem potvrde o privremenom oduzimanju predmeta PU Vukovarsko-srijemske, Odjela organiziranog kriminaliteta ser. broja 1048047, 1048048, 1048043, 1048044, 1048045 i 1048046 uz pripadajuće zapisnike o privremenom oduzimanju predmeta, a sve od 29. rujna 2017. , ugovor o najmu vozila Malkoč usluge d.o.o. za automobil Ford Fiesta od 29. rujna 2017., preslika prometne dozvole za kombi vozilo Iveco Daily ser. broja 10791638, preslika osobne iskaznice Republike Hrvatske broj 111508266 na ime Mario Martinčević, preslika prometne dozvole za automobil Ford Fiesta ser. broja 11385948, preslika osobne iskaznice Republike Hrvatske broj 111390998 na ime Ivan Golub, službena zabilješka o postupanju policijskih službenika Policijske postaje Vrbanaj od 29. rujna 2017. , preslika dokumentacijskog lista pregleda u ambulanti za Marija Martinčevića, preslika višejezičnog obrasca MUP-a RH, zapisnik o prvom ispitivanju okrivljenika Maria Martinčevića s audio-video snimkom od 01. listopada 2017., zapisnik o prvom ispitivanju okrivljenika Damira Misira s audio-video snimkom od 01. listopada 2017., zapisnik o prvom ispitivanju okrivljenika Ivana Goluba s audio-video snimkom od 01. listopada 2017. (list 82-84), mail dopis Alena Šošarića, vlasnika obrta za iznajmljivanje vozila i prijevoz Rent Elos te izvoda iz kaznene evidencije za optužene.

Nakon ocjene iskaza i priznanja predmetnog kaznenog djela od strane optuženika na prvom ispitivanju te drugih materijalnih dokaza u spisu, utvrđeno je da su optuženici počinili predmetno kazneno djelo, za koje ih je sud proglasio krivima.

U oduzetom Ugovoru o najmu vozila utvrđeno je da je isti zaključen 29. rujna 2017. između poduzeća "Malkoč usluge" d.o.o. i Ivana Golub o korištenju vozila marke Ford Fiesta reg.oznake DA 718-ED, dok je iz pročitane prometne dozvole 11385948 za to vozilo utvrđeno da je vlasništvo poduzeća Malkoč usluge d.d. iz Zagreba, V. Ruždjaka 12.

U prometnoj dozvoli ser.broja 10791638 za teretno vozilo marke Iveco reg.oznake ZG 4730-FJ utvrđeno je da je vlasništvo RENT-ELOS iz Strmca obrta Alena Šošarić koje je vlasniku vraćeno 6.10.2017. (list 112) jer ne postoje više razlozi za oduzimanje kao ni za oduzimanje originalnog ključa.

Iz potvrde o privremenom oduzimanju predmeta PU Vukovarsko-srijemske, Odjela organiziranog kriminaliteta serijskog broja 1048047 od 29. rujna 2017. proizlazi da je od okrivljenog Maria Martinčevića oduzet mobilni uređaj marke Maxcom model MM143, crne boje, IMEI brojeva 353084081016690 i 353084081016708 sa SIM karticom operatera Telemach ser. broja 8938670050035433694, nepoznatog pozivnog broja, mobilni uređaj marke Alcatel, model Pixi, crne boje, IMEI brojeva 35444208450219 i 354442084502125 sa SIM karticom operatera Simpa, ser. broja 99811703462366, nepoznatog pozivnog broja.

Iz potvrde o privremenom oduzimanju predmeta PU Vukovarsko-srijemske, Odjela organiziranog kriminaliteta serijskog broja 1048043 od 29. rujna 2017. proizlazi da je od okrivljenog Damira Misira oduzet mobilni uređaj marke Samsung Galaxy S8 – SMG 950950F, crne boje, IMEI broja 358793083133973 sa SIM karticom operatera T-mobile, pozivnog broja 0993394256 i mobilni uređaj marke Lenovo, model A1010, bijele boje, IMEI broja 863704032391354 i 863704082391362 sa SIM karticom operatera Bonbon i pozivnog broja 0977141695.

Iz potvrde o privremenom oduzimanju predmeta PU Vukovarsko-srijemske, Odjela organiziranog kriminaliteta serijskog broja 1048044 od 29. rujna 2017. proizlazi da je od okrivljenog Ivana Goluba oduzet mobilni uređaj marke Sony, model Xperia E6653, IMEI broja 354187076201620, zlatne boje sa SIM karticom operatera T-mobile, pozivnog broja 0998524707 i mobilni uređaj marke ZTE, model Blade L110, crne boje, IMEI broja 863931034047599, sa SIM karticom operatera T-Mobile.

Iz potvrde o privremenom oduzimanju predmeta PU Vukovarsko-srijemske, Odjela organiziranog kriminaliteta serijskog broja 1048048 od 29. rujna 2017. proizlazi da je od okrivljenog Maria Martinčevića oduzet teretni automobil marke Iveco Daily, bijele boje, broja Šasije ZCFC35D2005809253 sa dvije pripadajuće reg. pločice oznaka ZG 4730-FJ i originalnim ključem te prometna dozvola ser. broja 10791638 za vozilo marke Iveco, bijele boje, vlasništvo društva VB Leasing d.o.o., korisnika Rent-Elos iz Strmeča, reg. oznaka i broja ZG 4730-FJ.

Iz potvrde o privremenom oduzimanju predmeta PU Vukovarsko-srijemske, Odjela organiziranog kriminaliteta serijskog broja 1048045 i 1048046 od 29. rujna 2017. proizlazi da je od okrivljenog Ivana Goluba oduzet osobni automobil marke

Ford Fiesta, srebrne boje, broja Šasije WFOJXXGAJJAA43577 sa dvije pripadajuće reg. pločice oznaka DA 718-ED i originalnim ključem te prometna dozvola ser. broja 11385948 za osobni automobil marke Ford Fiesta, vlasništvo društva Malkoč usluge d.o.o. iz Zagreba i ugovor o najmu vozila sklopljenog između društva Malkoč usluge d.o.o. i Ivana Goluba o korištenju vozila marke Ford Fiesta, reg. oznaka i broja Da 718-ED od 29. rujna 2017.

Svjedok Zoran Kandrać u svome iskazu navodi da radi u Policijskoj postaji Vrbanja na radnom mjestu voditelja graničnog sektora. Kritičnog dana 29. rujna 2017. radio je u smjeni od 19,00 sati do 07,00 sati. Nakon što je preuzeo smjenu kolege koji su bili na terenu, Zlatko Župarić i Ivan Kovačić dojavili su o dva automobila zagrebačkih i daruvarskih reg. oznaka koji su se kretali iz smjera autoputa A3 prema Vrbanji. Nakon što su provjerom reg. oznaka utvrdili da se radi o vozilima vlasništvo Rent a car i da je za osobnim vozilom raspisana potraga, posumnjalo se u moguće počinjenje kaznenog djela iz čl. 326. te im je naloženo da prate te automobile do Soljana. U Vrbanji su automobili skrenuli za Soljane i kolege su ih pratile do centra mjesta kada smo kolega Brčić i on preuzeli praćenje do izlaska iz Soljana. Tu su ostali čekati jer su znali da će se vratiti jer naime nemaju kamo otići osim do Strošinaca. Nakon otprilike pola sata do 45 minuta, naišao je osobni automobil Fiesta u kojem su primijetili dvije osobe i tada je izvijestio ophodnju Kovačić Župarić da ga prate do Vrbanje i da dalje jave ophodnji na Spačvi radi zaustavljanja. Nakon otprilike 10 do 15 minuta iza osobnog vozila, naišao je i kombi zagrebačkih reg. oznaka i naložio je kolegama Kovačiću i Župariću da ih pričekaju u Vrbanji kod mjesne ambulante, a oni su ih pratili. Dolaskom u Vrbanju navedeni policijski službenici su ga pokušali zaustaviti svjetlećom palicom, međutim isti se nije zaustavio nego je skrenuo na lijevu traku i nastavio voziti u smjeru Spačve. Na to su krenuli za njim i pokušali ga zaustaviti upozoravajući svjetlosnim i zvučnim signalima, međutim vozilo je skretalo iz lijeve u desnu traku prilikom njihovog pokušaja pretjecanja tako da je u jednom trenutku dok su ga pokušali preteći i bili usporedno s njim krenuo prema njihovom vozilu i morali smo odustati, a inače je vozio sredinom priječeći im da ga preteknu. Tim načinom vozilo se kretalo kroz ulicu Ljudevita Posavskog u Vrbanji i cestom prema naselju Spačva, što je bilo otprilike 4-5 km. Odlučili su ga zaustaviti kod šumske magistrale postavljajući policijsko kombi vozilo kao zapreku. Na zapreci su bili kolege Zvezdan Vidović i Denis Tatomirović. Vozilo je pokušalo izbjeći zapreku kretanjem u lijevo jer je mislio da se može provući kroz zapreku, ali se ipak zaustavilo i vozač je iskočio iz kombija i pokušao bježati prema šumi, ali su ga kolege Vidović i Tatomirović zaustavili na bankini. Tom prilikom se osoba za koju su kasnije utvrdili da je Mario Martinčević opirala uhićenju te su kolege morale upotrijebiti silu u smislu da su ga oborili na tlo i stavili mu sredstva za vezivanje. Otvaranjem stražnje strane kombija utvrdili su da su unutar istog osobe koje su izgledom upućivale da se radi o imigrantima. Naknadno je utvrđeno da je bilo 18 državljana Afganistana i 2 državljana Pakistana. Navedeni osobni automobil Fiesta koji se kretao ispred kombi vozila, pratili su kolege Vidović i Tatomirović, a kasnije su praćenje preuzeli kolege Kramarić i Matijević koji su ih i zaustavili.

Svjedok Josip Brčić u svome iskazu navodi da radi u Policijskoj postaji Vrbanja na radnom mjestu policijskog službenika za zaštitu državne granice, a inače mu je radno mjesto u PP Vrbanja gdje obavlja nadzor državne granice putem stacionirane kamere. Dana 29. rujna 2017. između 19,30 sati i 20,00 sati nalazio se na svome radnom mjestu kada im je putem veze zatražena provjera osobnog automobila Ford

Fiesta, daruvarskih reg. oznaka jer je provjerom utvrđeno da se za istim raspisana potraga. Operativno dežurstvo je utvrdilo da je vozilo vlasništvo Rent a car radi čega je bilo potrebno izvršiti diskretnu provjeru osoba u automobilu. Obzirom da je vozilo bilo od Rent a car posumnjalo se u izvršenje kaznenog djela iz čl. 326. Kaznenog zakona. Kolege Kovačić i Župarić pratile su službenim vozilom taj automobil do centra mjesta Soljani odakle smo kolega Kandrać i on preuzeli pratnju do izlaska iz mjesta Soljani. Ispred osobnog automobila Ford Fiesta bilo je kombi vozilo Iveco Daily zagrebačkih reg. oznaka za kojeg se također utvrdilo da se radi o Rent a car vozilu. Kolega koji je radio na stacioniranoj kameri je nastavio daljnje praćenje i potvrdio je da su kombi vozilo i osobno vozilo ušli u mjesto Strošince. Nakon otprilike pola sata do 45 minuta pojavio se osobni automobil Ford Fiesta i to su dojavili ophodnji Kovačić Župarić koji su ga nastavili pratiti do Vrbanje, a iz Vrbanje do tzv. Strošinačke magistrale su taj automobil pratili kolege Tatomirović i Vidović. Nakon otprilike 10 min se pojavilo i navedeno kombi vozilo zagrebačkih reg. oznaka koje su oni pratili u smjeru Vrbanje. Dogovoreno je da ophodnja Kramarić-Matijević zaustave osobni automobil u naselju Spačva, a ophodnja Kovačić-Župarić u centru Vrbanje da zaustavi kombi vozilo koje su oni pratili. Nakon što je policijski službenik pokušao zaustaviti to kombi vozilo, isto se nije zaustavilo nego je nastavilo voziti u smjeru Spačve. U nastojanju zaustavljanja kombi vozila pokušao je istoga preteći, ali je isti krenuo bočno prema njihovom vozilu i morali su odustati. Kombi se ispred njih kretao iz lijeve u desnu prometnu traku, ne dajući im tako preteći ga. Za njima su krenuli i kolege Kovačić i Župarić i unatoč upozorenjima svjetlosnih i zvučnih signala to vozilo se nije zaustavilo. Tada su dogovorili s ophodnjom Vidović-Tatomirović da se napravi zapreka na cesti kod skretanja za tzv. Strošinačku magistralu sa službenim kombi vozilom. Cijelo vrijeme su pratili to kombi vozilo što je otprilike 7 km puta i cijelo to vrijeme to vozilo se većinom kretalo po sredini radi čega ga nisu mogli preteći. Dolaskom do postavljene zapreke na cesti, vozač kombi vozila je probao proći pored zapreke sa lijeve strane, ali je odustao i zaustavio se. Vozač je odmah otvorio svoja vrata i krenuo bježati i tada su ga sustigle kolege Vidović i Tatomirović. Obzirom da se vozač opirao, kolege su morale primijeniti prisilu tako da su ga oborili na tlo i stavili sredstva za vezivanje, a u čemu su im pomogli kolege Kovačić i Župarić. Nakon što su otvorili kombi vozilo sa stražnje strane u istom je bilo 20 osoba tamnije puti za koje su posumnjali da su migranti, a što je naknadno i utvrđeno da je bilo 18. državljana Afganistana i 2 državljana Pakistana. Kolege Kramarić i Matijević su zaustavili osobni automobil Ford Fiesta u kojem su se nalazile dvije osobe. Kada su otvorili stražnju stranu kombi vozila vidjeli su da na podu sjede migranti skupljeni jedno uz drugo, povučeni u odnosu na vrata prema kabini. Zadnji dio kombija je ustvari furgon potpuno zatvoren bez ikakvog stakla, bez ventilacije, bez sjedala. Bili su šokirani kad su otvorili vrata kombi vozila. Nije primijetio da su bili iscrpljeni a kod sebe su imali vodu i torbe sa svojim stvarima. Po procjeni je proteklo od 20-30 minuta od ulaska migranata u kombi vozilo pa do trenutka kad su otvorili vrata vozila.

Svjedok Zvezdan Vidović u svome iskazu navodi da radi u Policijskoj postaji Vrbanja na radnom mjestu policijskog službenika za zaštitu državne granice. Dana 29. rujna 2017. bio je u smjeni od 19,00 sati i negdje oko 20,00 sati pozvao ih je vođa grupe Mladen Frček koji im je rekao da prate osobni automobil marke Fiesta koji je išao iz smjera Soljana prema Vrbanji, a što su i učinili i pratili ga do tzv. Strošinačke magistrale gdje je praćenje trebala preuzeti druga ophodnja koji su ih dalje preuzeli u naselju Spačva, a kasnije i zaustavili. Njima je dojavljeno da se zadrže na tom skretanju kod tzv. Strošinačke magistrale ako bude potrebno zaustavljanje. Sve su

čuli što se događa u Soljanima i Vrbanji sa kolegama koji su postupali prema tom kombi vozilu. Dežurni rukovoditelj im je zapovjedio da popriječe službeno vozilo na cesti radi zaustavljanja kombi vozila te su im u pomoć pristigle kolege Lenić i Šikić koji su također svoje službeno vozilo stavili kao zapreku. Dolaskom kombija on ga je pokušao zaustaviti svjetlećom stop palicom i vozilo se počelo zaustavljati, a onda je nastavilo kretanje radi čega su se morali maknuti u stranu. Vozilo je došlo jako blizu zapreke i zaustavilo se, a vozač je počeo bježati prema šumi. Kolega Tatomirović i on su potrčali za njim i sustigli ga odmah uz cestu te ga po uobičajenom postupku srušili na tlo kojom prilikom je pružao dosta jak otpor mašući rukama i nogama, ali su ga uspjeli savladati i staviti sredstva za vezivanje pri čemu su im pomogle kolege Kovačić i Župarić. U kombi vozilu su čuli glasove, a nakon što je otvoren sa stražnje strane u unutrašnjosti je bilo 20 osoba tamnije puti za koje su posumnjali da su migranti, a što je naknadno i utvrđeno da je bilo 18 državljana Afganistana i 2 državljana Pakistana. Kolege Kramarić i Matijević su zaustavili osobni automobil Ford Fiesta u kojem su se nalazile dvije osobe.

Svjedok Denis Tatomirović u svojem iskazu navodi da radi u Policijskoj postaji Vrbanja na radnom mjestu policijskog službenika za zaštitu državne granice. Dana 29. rujna 2017. bio je u smjeni od 19,00 sati i negdje oko 20,00 sati pozvao ih je vođa grupe Mladen Frček i naložio da prate osobni automobil marke Fiesta koji je išao iz smjera Soljana prema Vrbanji, a što su i učinili i pratili ga do tzv. Strošinačke magistrale odakle je praćenje trebala preuzeti druga ophodnja. Dojavljeno im je da pokušaju zaustaviti kombi vozilo stavljanjem zapreke na cestu prije skretanja za tzv. Strošinačku magistralu. Čuli su sve što se događa u Soljanima i Vrbanji sa kolegama koji su postupali prema tom kombi vozilu. Vođa sektora Zoran Kandrać im je zapovjedio da popriječe službeno vozilo na cesti radi zaustavljanja kombi vozila te su im u pomoć pristigle kolege Lenić i Šikić koji su također svoje službeno vozilo stavili kao zapreku. Kada je kombi bio u dolasku, kolega Vidović ga je pokušao zaustaviti svjetlećom stop palicom, ali je vozilo nastavilo kretanje radi čega su se morali maknuti u stranu. Vozilo je došlo jako blizu zapreke i zaustavilo se otprilike metar ispred zapreke, a vozač je počeo bježati prema šumi. Kolega Vidović i on su potrčali za njim i sustigli ga odmah uz cestu te ga po uobičajenom postupku srušili na tlo kojom prilikom je pružao dosta jak otpor mašući rukama i nogama, ali su ga uspjeli savladati i staviti sredstva za vezivanje pri čemu su im pomogle kolege Kovačić i Župarić. U kombi vozilu su čuli glasove i lupanje, a nakon što je otvoren sa stražnje strane u unutrašnjosti je bilo 20 osoba tamnije puti za koje smo posumnjali da su migranti, a što je naknadno i utvrđeno da je bilo 18 državljana Afganistana i 2 državljana Pakistana. Kolege Kramarić i Matijević su zaustavili osobni automobil Ford Fiesta u kojem su se nalazile dvije osobe. Kada je optuženi Martinčević počeo bježati, bježao je prema šumi koja se nalazi se obje strane ceste. Kombi vozilo Rent-a cara je od ranije bilo sumnjivo te su ga pratili pola sata prije zaustavljanja.

Utvrđeno činjenično stanje proizlazi i iz službenih zabilješki o postupanju policijskih službenika PU Vukovarsko-srijemske, PP Vrbanja Zorana Kandraća, Josipa Brčića, Zvezdana Vidovića i Denisa Tatomirovića od 29. rujna 2017.

Dakle, na temelju provedenih gore pblžiše opisanih dokaza nedvojbeno je utvrđeno da su optuženi Mario Martinčević, Damir Misir i Ivan Golub počinili kazneno djelo iz čl. 326. st. 1. i 2. Kaznenog zakona. Naime, optuženi Mario Martinčević, Damir Misir i Ivan Golub priznaju počinjenje kaznenog djela, a njihovo priznanje je u

skladu s suglasnim iskazima ispitanih svjedoka i pročitanoj materijalnoj dokumentaciji, među kojima nema bitnih nesuglasja.

Sud je optužene proglasio krivim za počinjenje kaznenog djela iz člana 326.st.1.i 2. KZ/11, koji zakon je bio na snazi u vrijeme počinjenja kaznenog djela, kada je propisana kazna zatvora iznosila od 1 do 8 godina, tako da sud nije primijenio odredbu člana 8. Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (N.N.110/17), kojom je za ovo kazneno djelo propisana kazna zatvora u trajanju od 3 do 12 godina, a koja odredba je stupila na snagu 20.listopada 2017; tj.nakon izvršenja ovog kaznenog djela.

Kada se uzme u obzir obrana optuženih i iskazi svjedoka i pročitane materijalne dokumentacije, proizlazi da su optuženi **u teretni automobil primili 18 državljana Afganistana i 2 državljana Pakistana osoba koje su prethodno ilegalno ušli u Republiku Hrvatsku, svjesni da je teretno vozilo namijenjeno za prijevoz teret i da nema prostor za prijevoz osoba, te da je bez sjedala i sigurnosnih pojaseva, zbog čega su imigranti bili izloženi nehumanim uvjetima**, a sve kako bi ih odvezli do Zagreba za neutvrđeni novčani iznos, tako da su Ivan Golub kao vozač i Damir Misir kao suvozač unajmljenog automobila Ford Fiesta vozili ispred optuženoj Maria Martinčević na određenoj udaljenosti, radi izvješćivanja o mogućem nailasku na policijsku ophodnju, kako bi prijevoz ovih osoba do dogovorenog odredišta mogli obaviti. Međutim, kad su teretno vozilo koji je vozio Martinčević zapazili policijski službenici i pokušali ga zaustaviti u Vrbanji, na njihovu zapovijed se nije zaustavio nego se nastavio kretati prema Spačvi i u cilju da spriječi zaustavljanjem vozilom je više puta prelazio s desne na lijevu traku i vraćao se u desnu traku te tako doveo u opasnost osobe koje je prevezio. Optuženi se zaustavio tek kad mu je policijsko vozilo zapriječilo cestu, a nakon toga je pobjegao iz vozila ali je u daljnjem bijegu spriječen po policijskim službenicima. Sud je ocijenio da su sva trojica optuženih bili svjesni protupravnosti svog postupanja, kad su prethodno i na temelju zajedničke odluke činili opisane protupravne radnje, tako da su svi sudjelovali u počinjenju djela tako da su optuženi Misir i Golub bitno pridonijeli kaznenog djela kao počinitelji (supočinitelji).

Naime, bez obzira što su migranti bili smješteni u stražnjem dijelu vozila (koji zapravo predstavlja prtljažni prostor predmetnog vozila) što niti jedan od prevoženih osoba nije zatražio liječničku pomoć niti je prijavio zdravstvene probleme ne znači da nisu bili izloženi nehumanim uvjetima i ugroženoj sigurnosti, obzirom da im nije bio osiguran minimalni standard prijevoza i nužna sigurnosna oprema. Osvrćući se na zdravlje prevoženih migranata sud je cijenio činjenicu da su isti trebali biti prevezeni do Zagreba, koja udaljenost je oko 250 km od mjesta gdje su se ukrcali u vozilo optuženog, a za takvu vožnju je potrebno najmanje 2-2,5 vožnje tijekom koje bi posljedice boravka u neadekvatnom tijesnom prostoru sigurno nepovoljno djelovale na zdravlje tih migranata. Osim toga prtljažni prostor u kojem su bili smješteni i zatvoreni migranti je prostor koji nije predviđen za prijevoz putnika, jer predmetno teretno vozilo ima samo u kabini prostor za sjedala, a što se ne može odnositi na stražnji dio vozila u kojem nikako nije osigurano dovoljno uvjeta za siguran prijevoz ljudi, tim više što taj prostor nema ni postavljena sjedala, nema sigurnosne pojaseve, nema zračne jastuke, bez grijanja i bez ventilacije tako da općenito nema sigurnosnu opremu za prijevoz putnika što zasigurno ugrožava sigurnost svih osoba koje se u njemu nalaze i stoga po ocjeni suda predstavlja nečovječan i ponižavajući način

prijevoza ljudi, a da se i ne govori o opasnosti za ljude, kada se optuženi Martinčević nije htio zaustaviti na zahtjev policije, već se nastavio dalje kretati te više puta prelazio s desne na lijevu traku i vraćao se u desnu prometnu traku, a zaustavio se tek kada mu je policijsko vozilo zapriječilo cestu.

Ispitani svjedoci suglasno su opisali položaj u kojem su se migranti nalazili u teretnom prostoru vozila koje iskaze je sud prihvatio, cijeneći ih vjerodostojnim, obzirom na međusobnu suglasnost istih, na temelju kojih je utvrđeno da su se u ponašanju optuženih ostvarila sva bitna obilježja kaznenog djela iz člana 326.stav 2. Kaznenog zakona ocjenjujući da su bili svjesni protupravnosti svoga postupanja ali su sve činili da omogući migrantima nedozvoljeno kretanje u RH iz koristoljublja, kojom prilikom njihova ubrojnost nije bila upitna.

Pri izboru vrste i mjere kazne sud je, optuženom Mariu Martinčević smislu odredbe člana 47. KZ-a kao olakotno cijenio priznanje počinjenja djela te žaljenje zbog počinjenog djela. Sud mu je kao otegotno cijenio dosadašnju višekratnu osuđivanost te izrazito drsko i bezobzirno postupanje prilikom intervencije djelatnika policije.

Pri izboru vrste i mjere kazne sud je optuženom Damiru Misir, u smislu odredbe člana 47. KZ-a kao olakotno cijenio priznanje i žaljenje te da su migranti pristali na način prijevoza, dok mu je kao otegotno cijenio upornost prilikom počinjenja djela te višekratnu osuđivanost.

Pri izboru vrste i mjere kazne sud je optuženom Ivanu Golub, u smislu odredbe člana 47. KZ-a kao olakotno cijenio dosadašnju neosuđivanost, priznanje, žaljenje te da su migranti pristali na način prijevoza dok mu je kao otegotno cijenio upornost prilikom počinjenja djela.

Kako se na svijest I optuženika da više ne čini kaznena djela, ne može više utjecati nikakvim mjerama upozorenja, obzirom na njegovu dosadašnju višekratnu osuđivanost utvrđenu pročitanim izvatom iz Kaznene evidencije, sud je I optuženika osudio na bezuvjetnu kaznu zatvora jer njegov izvod iz kaznene evidencije ukazuje na činjenicu da se brojnim kaznenim sankcijama u prethodnom vremenskom razdoblju, nije postigla svrha kažnjavanja te da optuženi nije uskladio svoje ponašanje sa društvenim i zakonskim normama.

Sud je optuženog Martinčević Maria temeljem člana 326.stav 2. uz primjenu člana 44. stav 1. i 2. i člana 41. i člana 47. stav 1. i 2. KZ-a osudio na kaznu zatvora u trajanju 2 (dvije) godine.

Treba reći da je sud vodio računa da visina kazne ne smije prekoračiti stupanj krivnje optuženika, a pri tome je imao u vidu i svrhu kažnjavanja iz člana 41. KZ-a koja se odnosi na izražavanje društvene osude zbog počinjenog kaznenog djela, jačanje povjerenja građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava, utjecaje na počinitelje i sve druge da ne čine kaznena djela kroz jačanje svijesti o pogibeljnosti činjenja kaznenih djela i o pravednosti kažnjavanja, te omogućavanja počinitelju ponovnog uključivanja u društvo.

Temeljem člana 54. Kaznenog zakona optuženom Mariu Martinčević je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme oduzimanja slobode od 29.rujna 2017. u 21,20 sati i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 01.listopada 2017. do pravomoćnosti presude, a nakon pravomoćnosti presude najdulje do pravomoćnosti rješenja u upućivanju na izdržavanje kazne zatvora.

Optuženi Damir Misir i Ivan Golub su na temelju člana 326. stav 2. uz primjenom članka 41., člana 44. stav 1.i 2. i člana 47. stav 1. i 2. Kaznenog zakona osuđeni svaki na kaznu zatvora u trajanju jedne godine koja im je temeljem člana 55. stav 1. Kaznenog zakona zamijenjena radom za opće dobro na slobodi, tako što se jedan dan zatvora zamjenjuje s dva sata rada za opće dobro. Rad za opće dobro izvršiti će se samo uz pristanak optuženih. Ako se optuženici u roku od osam dana od dana kada budu pozvani ne jave nadležnom tijelu za probaciju ili im poziv nije mogao biti dostavljen na adresu koju su dali sudu ili ne daju pristanak, nadležno tijelo za probaciju će o tome obavijestiti nadležnog suca izvršenja. Ako optuženici svojom krivnjom ne izvrše rad za opće dobro, sud će odmah donijeti odluku kojom određuje izvršenje izrečene kazne u neizvršenom dijelu ili u cijelosti.

Temeljem člana 40. stav 5. Kaznenog zakona i člana 42. st.1., 2 i 4. Kaznenog zakona optuženom Damiru Misir je izrečena i novčana kazna kao sporedna, u visini od 30 (trideset) dnevnih iznosa s tim što je jedan dnevni iznos 150,00 kuna (stopedesetkuna) što ukupno iznosi 4.500,00 kuna (četiritisućpetstokuna) koju je optuženi dužan platiti u roku od 6 (šest) mjeseci od pravomoćnosti presude temeljem člana 42.st.6. Kaznenog zakona.

Temeljem člana 54 Kaznenog zakona optuženom Damiru Misir i Ivanu Golub je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno oduzimanja slobode od 29.rujna 2017. u 21,20 sati do 01.listopada 2017.

Na temelju čl. 79. st. 2. Kaznenog zakona od optuženog Maria Martinčevića je oduzet mobilni telefon marke Maxcom model MM143, crne boje IMEI brojeva 353084081016690 i 353084081016708 sa SIM karticom operatera Telemach ser. broja 8938670050035433694, nepoznatog pozivnog broja, mobilni uređaj marke Alcatel, model Pixi, crne boje, IMEI brojeva 35444208450219 i 354442084502125 sa SIM karticom operatera Simpa, ser. broja 99811703462366, nepoznatog pozivnog broja.

Na temelju člana 79.stav 2. Kaznenog zakona od optuženog Damira Misir mobilni uređaj marke Samsung Galaxy S8 – SMG 950950F, crne boje, IMEI broja 358793083133973 sa SIM karticom operatera T-mobile, pozivnog broja 0993394256 i mobilni uređaj marke Lenovo, model A1010, bijele boje, IMEI broja 863704032391354 i 863704082391362 sa SIM karticom operatera Bonbon i pozivnog broja 0977141695.

Na temelju člana 79.stav 2. Kaznenog zakona od optuženog Ivala Goluba mobilni uređaj marke Sony, model Xperia E6653, IMEI broja 354187076201620, zlatne boje sa SIM karticom operatera T-mobile, pozivnog broja 0998524707 i mobilni uređaj marke ZTE, model Blade L110, crne boje, IMEI broja 863931034047599, sa SIM karticom operatera T-Mobile, pozivnog broja 0994087300 jer su predmeti bili uporabljeni za počinjenje kaznenog djela.

Na temelju člana 189.stav 1. Zakona o kaznenom postupku vlasniku vozila TD Malkoč usluge" d.o.o. iz Zagreba, V.Ruždjaka 12 vraća se osobni automobil marke marke Ford Fiesta, reg. oznaka i broja DA 718-ED, prometna dozvola ser.broja 11385948, dvije pripadajuće registarske pločice s originalnim ključem, ugovor o najmu vozila sklopljenog između društva Malkoč usluge d.o.o. i Ivana Goluba o korištenju vozila od 29. rujna 2017., oduzeti od Ivana Golub a koji su oduzeti uz potvrde o privremenom oduzimanju predmeta PU vukovarsko-srijemske ser. brojeva 1048047, 1048043, 1048044 od 29.9.2017. jer više ne postoje razlozi za oduzimanje.

Temeljem člana 148.stav 1.u svezi člana 145.stav 2.točka 1., 6 .i 7. Zakona o kaznenom postupku optuženi Martinčević Mario je dužan platiti troškove branitelja po službenoj dužnosti u iznosu od 10.000,00 kuna, svaki optuženi je dužan platiti na ime paušalnog iznosa 500,00 kuna i svaki po 130,02 kune na ime putnih troškove svjedoka.

Vukovar, 26.travnja 2018.

Poslovni broj KŽ-183/2018-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Osijeku, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, suca Ružice Šamote, predsjednika vijeća, te sudaca Damira Krahuleca i Maria Kovača, članova vijeća, uz sudjelovanje Blaženke Livaje, zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. Aleksandra Trifunovića, zbog kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. i 2. Kaznenog zakona ("Narodne novine", br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 i 101/17 – u daljnjem tekstu KZ/11), odlučujući o žalbama opt. Aleksandra Trifunovića i državnog odvjetnika podnesenim protiv presude Općinskog suda u Vukovaru br. K-127/2018-10 od 26. ožujka 2018., u sjednici vijeća održanoj 5. srpnja 2018.,

p r e s u d i o j e

I/ Prihvaća se žalba opt. Aleksandra Trifunovića, a povodom te žalbe po službenoj dužnosti, preinačuje se prvostupanjska presuda u pravnoj oznaci djela i izriče da je opt. Aleksandar Trifunović kaznenim djelom, za koje je proglašen krivim, opisanim u izreci presude, počinio kazneno djelo protiv javnog reda – protuzakonito ulaženje, kretanje i boravak u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članice Europske unije ili potpisnice Šengenskog sporazuma, opisano i kažnjivo po čl. 326. st. 1. KZ/11.

II/ Uslijed odluke pod I/, preinačuje se prvostupanjska presuda u odluci o kazni i izriče da se opt. Aleksandar Trifunović, za počinjenje kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. KZ/11, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 6 (šest) mjeseci.

III/ Odbija se žalba državnog odvjetnika, kao neosnovana, te se u pobijanom i nepreinačenom dijelu, potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Vukovaru br. K-127/2018-10 od 26. ožujka 2018., opt. Aleksandar Trifunović proglašen je krivim zbog počinjenja kaznenog djela protiv javnog reda – protuzakonito ulaženje, kretanje i boravak u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članice

Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma iz čl. 326. st. 2. KZ/11, te je temeljem čl. 326. st. 2. KZ/11, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine.

Temeljem čl. 54 KZ/11, optuženiku se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme od uhićenja i vrijeme koje je proveo u istražnom zatvoru od 23. siječnja 2018. godine, pa nadalje.

Temeljem čl. 79 st. 2. KZ/11, od opt. Aleksandra Trifunovića oduzima se mobilni uređaj marke "Oukitel", IMEI broja 357474073554798 i IMEI broja 357474073554806 s pripadajućom SIM karticom, nosač SIM kartice telefonskog broja 095/5482-279 "Tele 2" operatera i 3 novčanice od 200,00 kn serijskih brojeva A9795361R, B532836D i A7548267V, koji predmeti i novac su oduzeti od optuženika uz potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta Policijske uprave Vukovarsko-srijemske, Službe kriminalističke policije od 23. siječnja 2018.

Temeljem čl. 189. st. 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 53/13, 145/13, 152/14 i 70/17 – dalje u tekstu ZKP/08), mobilni aparat marke Prestigio Imei broja 356416080191479, IMEI broja 353416080191487, vraća se opt. Aleksandru Trifunović, koji je od optuženika oduzet uz potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta PU Vukovarsko-srijemske, Službe kriminalističke policije od 23. siječnja 2018.

Temeljem čl. 189. st. 1. ZKP/08, osobni automobil marke "Volkswagen Sharan" broja šasije WVWZZZ7MZYV030454 s pripadajućim registarskim oznakama WIT YQ 737, prometna dozvola za navedeno vozilo serijskog broja EN-K-O-287/16-00165 koja glasi na Zorana Zarkova, jedan ključ za startanje motora i ugovor o najmu vozila između Zorana Zarkova i opt. Aleksandra Trifunović ser. broja 2209/1 od 08. siječnja 2018. godine, vraćaju se Zoranu Zarkov, Witten, Kohlensiepen 129.

Temeljem čl. 148. st. 1. u svezi čl. 145. st. 2. toč. 6. i 7. ZKP/08, optuženik je dužan platiti sudu na ime troškova branitelja po službenoj dužnosti iznos od 4.830,00 kn i paušalni iznos od 1.500,00 kn, sve u roku od 15 dana po pravomoćnosti presude, pod prijetnjom ovrhe.

Protiv te presude žali se državni odvjetnik, zbog odluke o kazni (čl. 471. st. 1. ZKP/08), s prijedlogom da drugostupanjski sud preinači pobijanu presudu na način da opt. Aleksandra Trifunovića osudi na kaznu zatvora u duljem trajanju, te opt. Aleksandar Trifunović po branitelju Damiru Vargi, odvjetniku iz Vinkovaca, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, zbog povrede Kaznenog zakona i zbog odluke o kazni, s prijedlogom da drugostupanjski sud preinači pobijanu presudu na

način da ga temeljem čl. 326. st. 1. KZ/11, osudi na najblažu moguću kaznu, podredno istu ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku svojim podneskom br. KŽ-DO-141/2018 od 12. lipnja 2018. vratilo je spis nakon izvršenog uvida.

Na javnu sjednicu vijeća temeljem čl. 475. st. 2. ZKP/08, pozvani su državni odvjetnik, opt. Aleksandar Trifunović i njegov branitelj Damir Varga, odvjetnik iz Vinkovaca.

Na sjednicu vijeća pristupili su Željko Krpan, zamjenik Županijskog državnog odvjetnika u Osijeku, optuženikov branitelj Damir Varga, odvjetnik iz Vinkovaca, dok je opt. Aleksandar Trifunović na sjednicu vijeće priveden po djelatnicima pravosudne policije.

Na sjednici vijeća sudac izvjestitelj je izložio sadržaj spisa predmeta K-127/2018, sadržaj presude Općinskog suda u Vukovaru br. K-127/2018-10 od 26. ožujka 2018. Državni odvjetnik je u cijelosti ostao kod sadržaja žalbe od 10. travnja 2018. godine, s prijedlogom da se optuženiku izrekne strožija bezuvjetna kazna zatvora. Branitelj optuženika je u cijelosti ostao kod sadržaja žalbe od 23. travnja 2018. godine, s prijedlogom da drugostupanjski sud preinači presudu na način da optuženika poglasi krivim za počinjenje kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. KZ/11 i osudi na blažu kaznu, podredno ukine prvostupanjsku presudu i uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

Žalba opt. Aleksandra Trifunovića je osnovana, dok žalba državnog odvjetnika nije osnovana.

Na žalbu opt. Aleksandra Trifunovića zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka

Žalitelj pobija prvostupanjsku presudu zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka jer da presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, a oni razlozi koji su navedeni su potpuno nejasni zbog čega je izreka presude nerazumljiva. Suprotno takvom žalbenom navodu nije počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka na koju u žalbi ukazuje žalitelj, a niti koja druga na koju ovaj drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, shodno čl. 476. st. 1. ZKP/08.

Na žalbu opt. Aleksandra Trifunovića zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja

Iako žalitelj u izreci žalbe ne navodi žalbeni razlog zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz sadržaja žalbe proizlazi da optuženik žalbu podnosi i iz tog žalbenog razloga jer da iz utvrđenog činjeničnog stanja ne proizlazi da je optuženik počinio kazneno djelo iz čl. 326. st. 2. KZ/11, već kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. KZ/11. Međutim, nije osnovana žalba optuženika zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. To iz razloga što se žalitelj kod izjašnjavanja o optužbi

očitovao da se u cijelosti smatra krivim zbog počinjenja terećenog kaznenog djela iz izreke prvostupanjske presude za koje je proglašen krivim, a u kojem dijelu pobija prvostupanjsku presudu. Shodno sadržaju odredbe čl. 464. st. 7. ZKP/08, optuženik ne može podnijeti žalbu zbog pogrešno i/ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Na žalbu opt. Aleksandra Trifunovića zbog povrede Kaznenog zakona

Prvostupanjski sud je pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje glede počinjenja kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. KZ/11, ali je u predmetnom slučaju izostalo valjano obrazloženje o okolnostima postupanja optuženika prilikom prijevoza stranaca koje imaju nečovječni i ponižavajući karakter. Naime, iz iskaza svjedoka Daria Krmpotića i Dražena Beiberta, policijskih službenika Sektora kriminalističke policije, PU Vukovarsko-srijemske, koji su obavljali radnju kontrole vozila kritičnog dana kad je optuženik bio zaustavljen, razvidno je da je optuženik upravljao osobnim automobilom "VW Sharan"- monovolumen njemačkih registarskih oznaka. U vozilu kojim je upravljao optuženik zatečeno je još 13 osoba osim optuženika, a predmetni monovolumen je bio registriran za prijevoz sedam osoba. Pregledom vozila uočili su u automobilu na mjestu suvozača 1 osobu, na zadnjem sjedalu 7 putnika, dok se u prtljažnom prostoru nalazilo 5 osoba.

Kraj takvih činjeničnih utvrđenja prvostupanjskog suda u pravu je optuženik kada u žalbi ističe da je na njegovu štetu pogrešno primijenjen Kazneni zakon kada ga je prvostupanjski sud proglasio krivim zbog kaznenog djela iz čl. 326. st. 2. KZ/11. Prije svega, potrebno je reći da u činjeničnom opisu kaznenog djela koje se stavlja na teret optuženiku osim navođenja: "primio 13 ilegalnih migranata, pri čemu je 5 osoba smjestio u prtljažni prostor u kojem su navedene osobe bile izložene nehumanim uvjetima i ugrožena sigurnost jer im nije bio osiguran minimalni standard prijevoza i nužna sigurnosna oprema", uopće nema nikakvog opisa inkriminacije koja bi se sadržajno odnosila na postupanje na nečovječan i ponižavajući način. Iz obrazloženja presude je razvidno da je prvostupanjski sud stao na stanovište: "da bez obzira što su bili smješteni u stražnjem dijelu vozila (koji zapravo predstavlja prtljažni prostor predmetnog vozila), ne znači da nisu bili izloženi nehumanim uvjetima i ugroženoj sigurnosti, obzirom da im nije bio osiguran minimalni standard prijevoza i nužna sigurnosna oprema, a osim toga da prtljažni prostor u kojem su bili smješteni migranti je prostor koji nije predviđen za prijevoz putnika jer je za predmetni osobni automobil predviđen određeni broj sjedala i propisima određen broj putnika koje to vozilo može prevoziti, a što se ne može odnositi na stražnji prtljažni dio vozila u kojem nije osigurano dovoljno uvjeta za siguran prijevoz ljudi, tim više što taj prostor nema postavljena sjedala, nema sigurnosne pojaseve, nema zračne jastuke, bez grijanja i ventilacije, tako da općenito nema sigurnosnu opremu za prijevoz putnika što ugrožava sigurnost svih osoba koje se u njemu nalaze i stoga po ocjeni suda predstavlja nehuman način prijevoza migranata".

Suprotno prethodno navedenim zaključcima prvostupanjskog suda, ocjena je ovog drugostupanjskog suda, da se prevoženje na ovakav način, pa makar se radilo i o 13 osoba, ne može smatrati ponižavajućim, te da je time bila ugrožena njihova sigurnost. Prije svega treba imati u vidu da se radilo o vozilu marke "VW Sharan" – monovolumen, koji je registriran za prijevoz 7 osoba. Obzirom na njegovu unutrašnjost, visinu i prostranost, posebno prtljažnog prostora, nema mjesta zaključku da su osobe bile pretrpane i zbijene. Suprotno navodima iz činjeničnog

opisa optužnice koju u cijelosti prihvaća prvostupanjski sud, razvidno je da je 5 migranata bilo smješteno u prtljažni prostor, a sedam migranata na stražnjem sjedalu i jedan migrant na suvozačevom sjedištu. Osim migranta Muhammada Turaba, koji se u svom iskazu nije žalio na uvjete prijevoza, ostali migranti tijekom postupka nisu bili ispitani, uslijed čega nije utvrđeno kako su se subjektivno osjećali, obzirom da su na prijevoz dobrovoljno pristali. To što je 5 osoba zatečeno u prtljažnom prostoru bilo je zasigurno zbog toga kako ih se ne bi uočilo, obzirom da su te osobe htjele nelegalno preko Republike Hrvatske otići u neku od Europskih zemalja. Imajući u vidu te činjenice, koje su i prvostupanjskom sudu bile poznate, po ocjeni ovog drugostupanjskog suda u predmetnom slučaju nije se radilo o postupanju opt. Aleksandra Trifunovića na nehuman i ponižavajući način. Uslijed toga je na njegovu štetu povrijeđen Kazneni zakon pa je u tom dijelu prihvaćena žalba optuženika tako da je ovaj drugostupanjski sud preinačio prvostupanjsku presudu u pravnoj oznaci djela i utvrdio da je opt. Aleksandar Trifunović činjeničnim radnjama iz izreke prvostupanjske presude ostvario samo bitna objektivna i subjektivna obilježja kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. KZ/11, za koje kazneno djelo je proglašen krivim, a koje u svojoj obrani optuženik u cijelosti priznaje.

Na žalbe državnog odvjetnika i opt. Aleksandra Trifunovića zbog odluke o kazni

Osnovana je žalba optuženika zbog odluke o kazni, dok nije osnovana žalbe državnog odvjetnika iz istog žalbenog razloga. Prvostupanjski sud je potpuno i pravilno utvrdio sve olakotne i otegotne okolnosti o kojima ovisi izbor vrste kazne, te o tome naveo jasne i potpune razloge, na koje se upućuje radi izbjegavanja nepotrebnog ponavljanja. Međutim, uslijed odluke pod toč. I/ izreke ove presude, prihvaćanjem žalbe optuženika u tome dijelu, po službenoj dužnosti, ovaj drugostupanjski sud, opt. Aleksandra Trifunovića je za počinjeno kazneno djelo protuzakonito ulaženje, kretanje i boravak u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članice Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma, za koje proglašen krivim, temeljem čl. 326. st. 1. KZ/11, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 6 (šest) mjeseci. Takva vrsta i mjera kazne po ocjeni ovog drugostupanjskog suda dostatna je da može utjecati na optuženika i na sve ostale da ne čine kaznena djela i da shvate da je činjenje kaznenog djela pogibeljno, a kažnjavanje počinitelja pravedno, te da takva kazna sadrži odgovarajuću količinu moralne osude za zlo koje je optuženik počinjenjem kaznenog djela nanio društvu u cjelini (čl. 41. i čl. 47. KZ/11).

Slijedom navedenog valjalo je prihvaćanjem žalbe opt. Aleksandra Trifunovića, po službenoj dužnosti, preinačiti prvostupanjsku presudu u odluci o pravnoj oznaci djela, kao pod toč. I/ izreke ove presude (čl. 486. st. 1. ZKP/08), a uslijed odluke po toč. I/, preinačiti i u odluci o kazni, kao pod toč. II/ izreke ove presude (čl. 486. st. 1. ZKP/08), dok se žalba državnog odvjetnika odbija kao neosnovana, te se u pobijanom i nepreinačenom dijelu, prvostupanjska presuda potvrđuje, kao pod toč. III/ izreke ove presude (čl. 482. ZKP/08).

U Osijeku 5. srpnja 2018.

Poslovni broj: 1 KŽ-553/2018-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Zagrebu, kao drugostupanjski sud, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Dušanke Zastavniković Duplančić kao predsjednice vijeća, te Željka Horvatovića i Marijana Garca kao članova vijeća, uz sudjelovanje Jasmine Šarić kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog Ismaila Stoica zbog kaznenog djela protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma iz čl. 326. st. 1. i 2. Kaznenog zakona (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 i 101/17 – dalje u tekstu: KZ/11), odlučujući o žalbi optuženika, podnijetoj protiv presude Općinskog suda u Vukovaru, broj K-186/2018-5 od 11. travnja 2018., u sjednici vijeća održanoj 29. svibnja 2018.,

p r e s u d i o j e

I. Djelomično se prihvaća žalba optuženog Ismaila Stoice, preinačuje se prvostupanjska presuda u odluci o oduzimanju predmeta i odluci o kazni na način da se ukida odluka kojom se od optuženika, na temelju čl. 79. st. 2. KZ/11, oduzima novac i to 50 eura i 300 kuna, mobilni telefon marke „LG K4“, teretni automobil marke „Renault“ tip Master reg oznake Zg 637-GL i prometna dozvola, te se optuženi Ismail Stoica za kazneno djelo iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11, za koje je tom presudom proglašen krivim, na temelju čl. 326. st. 2. KZ/11 osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci.

Na temelju čl. 54. KZ/11, u izrečenu kaznu zatvora optuženiku se uračunava vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 13. veljače 2018., pa nadalje.

II. U ostalom dijelu se odbija žalba optuženog Ismaila Stoice kao neosnovana te se u pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Uvodno označenom prvostupanjskom presudom optuženi Ismail Stoica proglašen je krivim zbog počinjenja kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11, činjenično opisanog u izreci te presude, te je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od tri godine, u koju mu je, na temelju čl. 54. KZ/11, uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 13. veljače 2018., pa nadalje.

Na temelju čl. 79. st. 2. KZ/11, od optuženika je oduzeta jedna novčanica od 50 eura, jedna novčanica od 200,00 kuna, jedna novčanica od 100,00 kuna, mobilni telefon marke „LG K4“, imei broja 354843085092240 sa umetnutom SIM karticom „Orange“ operatera, teretni automobil marke „Renault“ tipa Master, broj šasijske VF1MAF4EE43859799, reg. oznake ZG 637-GL i prometna dozvola ser. broja 12481447 na ime „Atatan“ d.o.o. sa sjedištem u Lučkom, Puškarićeva 63 D.

Na temelju čl. 148. st. 1. u vezi čl. 145. st. 2. toč. 1. i 6. Zakona o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13,

145/13, 152/14 i 70/17– dalje u tekstu: ZKP/08), optuženik je obavezan naknaditi trošak kaznenog postupka u iznosu od 42,00 kuna, kao i paušalni trošak u iznosu od 1.000,00 kuna.

Protiv navedene presude pravodobno je žalbu podnio optuženi Ismail Stoici, po branitelju Davoru Čvaru, odvjetniku iz Vinkovaca, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o oduzimanju predmeta i odluke o kazni te predlaže da se pobijana presuda preinači na način da ga se oslobodi od optužbe, a podredno da se ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na žalbu podnijelo je Općinsko državno odvjetništvo u Vukovaru predloživši da se žalba optuženika odbije kao neosnovana i potvrdi prvostupanjska presuda.

U skladu s odredbom čl. 474. st. 1. ZKP/08, prije sjednice vijeća spis je dostavljen Županijskom državnom odvjetništvu u Zagrebu.

Žalba je djelomično osnovana.

Nije u pravu žalitelj kad u žalbi ističe da je prvostupanjski sud povrijedio odredbe zakona o kaznenom postupku koji on vidi u tome što u prvostupanjskoj presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, odnosno ti su razlozi nejasni i proturječni te o odlučnim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava ili zapisnika o iskazima danim u postupku i samih tih isprava ili zapisnika, kao i u tome što se pobijana presuda temelji na zapisniku o ispitivanju svjedoka Abdulaha Yousufia bez da je tom ispitivanju bio nazočan njegov branitelj, čime je došlo do povrede konfrontacijskog načela.

Suprotno naprijed iznesenim tvrdnjama žalitelja koje nisu obrazložene, već samo konstatirane, prvostupanjski sud je nakon temeljite i savjesne ocijene kao personalnih tako i materijalnih dokaza naveo sve bitne zakonske razloge u pogledu postojanja inkriminiranog kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11 i krivnje optuženika te ne postoji nikakvo proturječje između sadržaja isprava i zapisnika o ispitivanju svjedoka i samih tih isprava odnosno iskaza, pa stoga nije ostvarena bitna povreda zakona o kaznenom postupku iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08, na koju optuženik upire u žalbi.

Također, nije u pravu optuženik kad u žalbi ističe da se presuda temelji na nekonfrontiranom iskazu svjedoka Abdulaha Yousufia, čijem ispitivanju nije bio prisutan njegov branitelj. Naime, iz sadržaja raspravnog zapisnika od 11. travnja 2018. proizlazi da su optuženik i njegov branitelj odvjetnik Davor Čvar bili suglasni da se iskaz svjedoka Abdulaha Yousufia pročita, pa se stoga isti ne mogu pozivati na činjenicu da branitelj optuženika nije bio prisutni njegovom ispitivanju pred Županijskim sudom u Vukovaru dana 14. veljače 2018., jer je ovaj dokaz izveden sukladno čl. 431. st. 1. toč. 6. ZKP/08.

Nije u pravu optuženik ni kad prvostupanjsku presudu pobija zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja koje on vidi u tome što nije dokazano da bi počinio inkriminirano kazneno djelo iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11, odnosno da je prema ilegalnim

imigrantima postupao na nečovječan način i time ostvario kvalificirani oblik ovog kaznenog djela.

I po mišljenju ovog suda drugog stupnja, s obzirom da je optuženik kritične zgrade u prostoru kombi vozila, koje ima svega tri sjedeća mjesta, kako je to nesporno utvrđeno, prevezio četrnaest ilegalnih imigranata, od kojih su njih jedanaest sjedili u prostoru namijenjenom prijevozu stvari, te nisu bili vezani sigurnosnim pojasevima, kao i činjenici da je bila zima i da su temperature bile vrlo niske, a prostor u kojemu su se nalazili imigranti nije imao grijanja, sve ovo predstavlja nehumano i nečovječno postupanje prema tim osobama. Činjenica da su imigranti iz Afganistana svojevolumeno ušli u kombi vozilo kojim je upravljao optuženik, na što isti upire u žalbi, nije bitna za ocjenu da se radi o nečovječnom postupanju, jer je optuženik taj koji je koristio tešku i bezizlaznu životnu situaciju ovih osoba, te je za novac, dakle iz koristoljublja, odlučio da im omogući nedozvoljeno kretanje u Republici Hrvatskoj.

Prema tome, prvostupanjski sud je u ovom kaznenom predmetu potpuno i pravilno utvrdio sve relevantne činjenice te je ispravno zaključio da se u ponašanju optuženika stiču objektivni i subjektivni elementi kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11, za koje ga je proglasio krivim.

Međutim, u pravu je optuženik kad u žalbi ističe da je prvostupanjski sud u odluci o oduzimanju predmeta prekoračio ovlasti iz čl. 79. st. 2. KZ/11 kojim je propisano da će predmeti i sredstva koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje kaznenog djela oduzeti ako postoji opasnost da će se ponovno uporabiti za počinjenje kaznenog djela ili je njihovo oduzimanje potrebno radi zaštite opće sigurnosti, javnog poretka ili zbog moralnih razloga.

U razlozima zbog kojih je od optuženika oduzet novac, mobilni telefon, teretno vozilo i prometnu dozvolu, osim što se navodi da su ti predmeti bili uporabljeni za počinjenje kaznenog djela, što je preduvjet da bi se, sukladno čl. 79. st. 2. KZ/11, ti predmeti mogli oduzeti, nije navedeno ništa drugo u odnosu na postojanje jednog od daljnjih zakonskih razloga iz tog članka, a ovaj sud drugog stupnja je utvrdio da takvi razlozi u konkretnom slučaju nisu postojali.

Naime, iz činjeničnog opisa djela za koje je optuženik proglašen krivim, ne proizlazi da je isti za to djelo primio novčanu naknadu odnosno da je počinjenjem djela ostvario protupravnu imovinsku korist, pa stoga novac koji je od njega oduzet se ne može povezati s inkriminiranim kaznenim djelom.

Što se tiče mobilnog telefona u konkretnom slučaju nije utvrđeno da je optuženik ovaj predmet uopće uporabio za počinjenje inkriminiranog kaznenog djela, pa stoga nisu postojali razlozi da se taj predmet od optuženika oduzme.

Konačno, a vezano uz oduzimanje teretnog vozila i prometne dozvole, nije sporno da je to vozilo bilo uporabljeno za počinjenje djela, međutim, ono se može oduzeti samo ako se utvrdi da su u vozilu načinjene bitne konstrukcijske preinake šasije, koje bi omogućavale da se tako preinačeno vozilo i u buduće koristi za ilegalni prijevoz imigranata, pa stoga nije bilo uvjeta da se to vozilo oduzme jer ne postoji opasnost da će se ono uporabiti za počinjenje kaznenih djela.

Zbog svih naprijed navedenih razloga valjalo je prihvatiti žalbu optuženika i preinačiti prvostupanjsku presudu u odluci o oduzimanju predmeta na način da je tu odluku ovaj sud drugog stupnja ukinuo.

Također, u pravu je optuženik kad u žalbi ističe da mu je sud prvog stupnja, osudivši ga na kaznu zatvora u trajanju od tri godine, izrekao prestrogu kaznu.

Prilikom odlučivanja o vrsti i mjeri kazne prvostupanjski sud je optuženiku kao olakotno cijenio to što u Republici Hrvatskoj nije ranije osuđivan kao i izraženo kajanje, dok otegotnih okolnosti nije pronašao.

Sve utvrđene olakotne okolnosti na strani optuženika, uz činjenicu da sud prvog stupnja nije pronašao otegotnih okolnosti, i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda nisu opravdavale izricanje kazne zatvora u trajanju od tri godine, pa je stoga valjalo prihvatiti žalbu optuženika i preinačiti pobijanu presudu u odluci o kazni na način da je optuženi Ismail Stoica, za kazneno djelo iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11, za koje ga je sud prvog stupnja proglasio krivim, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci.

Po ocjeni ovog suda drugog stupnja izrečena kazna zatvora je primjerena težini počinjenog kaznenog djela, личности optuženika i svim okolnostima djela, te će se njome postići sve one svrhe kažnjavanja koje su predviđene u čl. 41. KZ/11, a posebno svrha specijalne i generalne prevencije.

Iz izloženih razloga, a s obzirom da nije utvrđeno postojanje povreda zakona na koje ovaj drugostupanjski sud povodom žalbe, temeljem čl. 476. st. 1. toč. 1. ZKP/08, pazi po službenoj dužnosti, na temelju čl. 486. st. 1 ZKP/08, djelomično je prihvaćena žalba optuženika te je preinačena prvostupanjska presuda u odluci o oduzimanju predmeta i odluci o kazni na način kao u toč. I u izreci, dok je u ostalom dijelu, na temelju čl. 482. ZKP/08, žalba optuženika odbijena kao neosnovana te je odlučeno kao u toč. II u izreci ove drugostupanjske presude.

U Zagrebu 29. svibnja 2018.

Poslovni broj KŽ-174/2018-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Puli-Pola, u vijeću sastavljenom od sutkinja Edvine Draguzet Suevich kao predsjednice vijeća, te Sene Midžić Putigna i Dorijane Doleneć Kujundžić kao članica vijeća, uz sudjelovanje Tanje Lorencin, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv okrivljenog Yosri Medini, zbog kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. i 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15 u

daljnjem tekstu KZ/11) i dr., odlučujući o žalbi Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru, podnesenoj protiv presude Općinskog suda u Vukovaru, od 22. veljače 2018., poslovni broj 13 K-38/2018-11, na sjednici vijeća održanoj 27. travnja 2018.

presudio je

1. Djelomičnim prihvaćanjem žalbe Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru, te povodom te žalbe, a po službenoj dužnosti preinačuje se prvostupanjska presuda u odluci o kazni, te se okrivljenom Yosri Medini za kazneno djelo iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11 za koje je tom presudom oglašen krivim pod točkom 1. izreke temeljem čl. 326. st. 2. KZ/11 utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, za kazneno djelo iz čl. 235. st. 1. KZ/11 prihvaća se kazna zatvora u trajanju od osam (8) mjeseci utvrđena prvostupanjskom presudom, te se temeljem odredbe čl. 51. KZ/11 okrivljeni Yosri Medini osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine.

Temeljem odredbe čl. 54. KZ/11 u izrečenu jedinstvenu kaznu zatvora okrivljenom Yosri Medini se uračunava vrijeme lišenja slobode, te vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 30. rujna 2017. pa nadalje.

2. U preostalom dijelu žalba Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru odbija se kao neosnovana, te se u pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom prvostupanjskom presudom Općinskog suda u Vukovaru poslovni broj 13 K-38/2018.-11, od 22. veljače 2018. okrivljeni Yosri Medini oglašen je krivim da je počinio kaznena djela protiv javnog reda protuzakonomnim ulaženjem, kretanjem i boravkom u Republici Hrvatskoj, drugoj državni članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma opisano po čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11. a kažnjivo po čl. 326. st. 2. KZ/11. i kazneno djelo protiv imovine oštećenja tuđe stvari opisano i kažnjivo po čl. 235. st. 1. u svezi sa čl. 51. KZ/11., te mu je temeljem čl. 3., čl. 41., čl. 44. st. 1., čl. 47., čl. 48. st. 1. i čl. 51. KZ/11. za kazneno djelo iz čl. 326. st. 2. KZ/11. utvrđena je kazna zatvora u trajanju od jedne godine, za kazneno djelo iz čl. 235. st. 1. KZ/11. utvrđena je kazna zatvora u trajanju od osam mjeseci, te je okrivljenik osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci.

Temelju odredbe čl. 54. st. 1. KZ/11. u izrečenu kaznu zatvora okrivljeniku je uračunato vrijeme lišenja slobode po policijskim službenicima u trajanju od jedan dan 30. rujna 2017., u 5,50 sati, kao i vrijeme koje je proveo u istražnom zatvoru od 1. listopada 2017., pa nadalje.

Temeljem odredbe čl. 158. st. 2. Zakona o kaznenom postupku («Narodne novine» broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 - Odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17 - dalje u tekstu: ZKP/08), oštećenom Trgovačkom društvu Hrvatske autoceste d.o.o. za upravljanje, građenje i održavanje autocesta Zagreb, dosuđen je imovinskopravni zahtjev u iznosu od 5.172,71 kunu, koji iznos je okrivljeni dužan platiti u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti presude, pod prijetnjom ovrhe.

Temeljem odredbe čl. 79. st. 1. KZ/11. od okrivljenog Yosri Medini su oduzete dvije novčanice u apoenu od 100,00 Eura, osam od 50,00 Eura, jedna novčanica od 5,00 Eura, kartica za plaćanje autoceste na izlazu sa datumom 30. rujna 2017. u 1,30 sati sa računom Hrvatskih autocesta sa datumom i vremenom 30. rujna 2017. u 1,30 sati Izlazna postaja Spačva u iznosu od 182,00 kune za kategoriju vozila 2.

Temeljem odredbe čl. 189. st. 1. ZKP/08 sud je odredio da se okrivljenom Yosri Medini ima vratiti mobilni uređaj marke Samsung Galasy S 8, crne boje, sa SIM karticom nepoznatog operatera, pozivno broja +447380158646, Samsung model GT-N7100, bijele boje, sa SIM karticom operatera Wind i "Doro Easy 632", plave boje sa SIM karticom nepoznatog operatera.

Temeljem odredbe čl. 148. st. 1. u svezi sa čl. 145. st. 2. toč. 6. ZKP/08 sud je odredio da je okrivljeni dužan nadoknaditi trošak kaznenog postupka u paušalnom iznosu od 800,00 kuna u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti presude pod prijetnjom ovrhe.

Protiv te presude pravodobnu žalbu je podnijelo Općinsko državno odvjetništvo u Vukovaru, iz žalbenih osnova bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 i zbog odluke o kazni s prijedlogom da se pobijanu presudu ukine i vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, odnosno da se pobijana presuda preinači na način da se okrivljeniku za kazneno djelo iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11 utvrdi kazna zatvora u duljem trajanju, te da mu se izrekne jedinstvena kazna u duljem trajanju nego što ju je izrekao prvostupanjski sud.

Odgovor na žalbu podnio je okrivljenik Yosri Medini, putem braniteljice Sandre Dražić Karalić, odvjetnice iz Vukovara, u kojem navodi da smatra žalbu Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru neosnovanom, te predlaže da ju se odbije i potvrdi prvostupanjsku presudu.

Ovaj sud je temeljem čl. 474. st. 1. ZKP/08 dostavio spis na dužno razgledanje Županijskom državnom odvjetništvu u Puli - Pola koje je vratilo spis.

Žalba Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru je osnovana zbog odluke o kazni.

Nije u pravu žalitelj kada smatra da bi bila počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08, jer da je izreka presude proturječna sama sebi, kao i u razlozima presude.

Tu žalbenu osnovu obrazlaže navodima da je prvostupanjski sud okrivljenika oglasio krivim zbog počinjenja kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11. za koje je propisana kazna zatvora od jedne do osam godina, da bi se prilikom izricanja kazne pogrešno pozvao na odredbu čl. 48. st. 1. KZ/11. o ublažavanju kazne, iako mu je za ovo kazneno djelo nije utvrđena kazna blažu od propisane, te da je u obrazloženju navedeno da je za isto kazneno djelo predviđena kazna zatvora u trajanju od tri do dvanaest godina.

Ovakvim postupanjem prvostupanjskog suda nije počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08, obzirom da je izreka presude neproturječna sama sebi i razlozima presude, pa tako i u pogledu kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11., te da su dani jasni i neproturječni razlozi za kaznu utvrđenu za to kazneno djelo.

Ovaj sud je povodom žalbe Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru, a temeljem čl. 476. st. 1. ZKP/08 i po službenoj dužnosti ispitao pobijanu presudu, te je našao da prvostupanjski sud nije počinio povrede odredaba kaznenog postupka navedene u točki 1. iste odredbe, ali da je počinjena povreda Kaznenog zakona na štetu okrivljenika iz čl. 469. toč. 4. KZ/11.

Naime, u obrazloženju prvostupanjske presude navedeno je da je za kazneno djelo protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije i potpisnici Šengenskog sporazuma za koje je okrivljenik oglašen krivim, propisana kazna zatvora od tri do dvanaest godine, te da mu je prilikom odmjeravanja kazne izrečena blaža kazna od propisane temeljem odredbe čl. 48. st. 1. i 2. u svezi sa čl. 49. st. 1. toč. 3. KZ/11.

Iz takvog obrazloženja proizlazi da je sud, iako je pravilno okrivljenika oglasio krivim za počinjenje kaznenog djela iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11., a koji zakon je bio na snazi u vrijeme počinjenja kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora od jedne do osam godina, prilikom odmjeravanja kazne je za to kazneno djelo primijenio odredbu čl. 8. Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 101/17.), kojom je za ovo kazneno djelo popisana kazna zatvora u trajanju od tri do dvanaest godina, a koja je stupila na snagu dana 20. listopada 2017., tj. nakon izvršenja ovog kaznenog djela.

Takvim postupanjem prvostupanjskog suda je počinjena povreda Kaznenog zakona iz čl. 469. toč. 4. KZ/11. na štetu okrivljenika.

Osnovana je žalba Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru zbog odluke o kazni utvrđene za kazneno djelo iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11., te u odnosu na visinu izrečene jedinstvene kazne zatvora.

Osnovano ističe žalitelj da prvostupanjski sud pri utvrđivanju kazne za kazneno djelo iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11. nije u dovoljnoj mjeri cijenio sve okolnosti počinjenja ovog kaznenog djela, te da je precijenio značaj olakotnih okolnosti.

Ovaj sud je ispitujući pobijanu presudu u pogledu odluke o kazni našao da je prvostupanjski sud pravilno cijenio okrivljeniku kao olakotno priznanje počinjenja kaznenih djela, te da su migranti pristali na način prijevoza kakav im je osigurao, ali i da je precijenio značaj tih okolnosti, posebice kada se ima u vidu da je okrivljenik uhićen ubrzo nakon što je pokušao pobjeći policijskim službenicima, a da je sve do zadnje rasprave poricao počinjenje kaznenog djela, pa je sud proveo brojne dokaze prije priznanja okrivljenika, koje dakle nije u bitnoj mjeri olakšalo utvrđivanje činjenica u ovom postupku, niti skratilo trajanje postupka.

Također, pravilno žalitelj ističe da prvostupanjski sud nije prilikom odmjeravanja kazne za ovo kazneno djelo cijenio da je okrivljenik prevezio čak 14

osoba izloživši iz nehumanim uvjetima za prijevoz ljudi, da je prilikom zaticanja od strane policijskih službenika pokušao bezobzirnom vožnjom, iako svjestan da time ugrožava i živote osoba koje prevozi, pokušao pobjeći policijskim službenicima, te da su uslijed takvog njegovog postupanja četiri ilegalna imigranta i povrijeđena, a od toga je jedan zadobio teške tjelesne ozljede.

Stoga, ovaj sud nalazi da se obzirom na sve prije navedene okolnosti samo duljom kaznom zatvora od one utvrđene prvostupanjskom presudom za kazneno djelo iz čl. 326. st. 1. i 2. KZ/11., i to u trajanju od godinu dana i šest mjeseci, te duljom jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od dvije godine može postići svrha kažnjavanja propisana zakonom.

Ovakvom preinakom u odluci o kazni je i otklonjena povreda Kaznenog zakona na štetu okrivljenika.

Stoga je ovaj sud prihvaćanjem žalbe Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru zbog odluke o kazni i povodom te žalbe zbog povrede Kaznenog zakona, preinačio prvostupanjsku presudu kao u izreci ove presude temeljem odredbe čl. 486. st. 1. ZKP/08, dok je u preostalom dijelu odbio žalbu Općinskog državnog odvjetništva u Vukovaru kao neosnovnu, te je u pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrdio prvostupanjsku presudu temeljem odredbe čl. 482. ZKP/08.

U Puli - Pola 27. travnja 2018.